

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)
ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544
ตามแผนก่่อนนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดอุบลราชธานี

ณัฐริมา มากชู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2545

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี
โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่่อนี้ต่างประเทศ :
ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี
ณัฐธิดา มากชู
คณะพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ..... ประธานกรรมการ
(ดร. สุรสิทธิ์ วชิรขจร)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ..... กรรมการ
(สินี กมลนาวัน)

รองศาสตราจารย์ ..... กรรมการ
(ดร. สากล จริยวิทยานนท์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ..... คณบดี
(ดร. แดงอ่อน มั่นใจตน)

วันที่ 13 เดือน กันยายน พ.ศ. 2545

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี
โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : ฉวีรัฐมา มากชู

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2545

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงาน ผลผลิต ผลกระทบ และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคาที่เหมาะสม

วิธีการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ในครั้งนี้ ได้นำแบบจำลอง Input - output model มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ 3 ฝ่าย ได้แก่ ครุวัเรียนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำนวน 198 คน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการฯ ในส่วนของกลุ่มคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน จำนวน 90 คน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการฯ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ครุวัเรียนยากจนเป้าหมายที่ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีอายุอยู่ในช่วง 40 - 49 ปี

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ปรากฏผลว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

3. ผลการประเมินกระบวนการ ปรากฏผลว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินผลผลิตจากโครงการฯ ด้านรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีรายได้เฉลี่ย เมื่อเทียบกับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ เพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณารายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. เมื่อเทียบกับก่อนยืมเงินจากโครงการมีจำนวนลดลง ผลการประเมินคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตระดับสูง โดยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นในด้านการมีงานทำมากที่สุด

5. ผลการประเมินผลกระทบจากโครงการฯ ด้านผลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ระดับสูง ผลการประเมินความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ. ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. ระดับสูง โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องการทำงานทำ

6. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ กข.คจ. ปี 2544 ได้แก่ ความไม่พอเพียงของบุคลากรผู้ดำเนินงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการไม่พอเพียงและล้าสมัย ในด้านกระบวนการ ปัญหาที่พบ คือ แผนการปฏิบัติงาน และระเบียบโครงการ กข.คจ. ไม่เหมาะสมในการนำลงไปปฏิบัติจริงในหมู่บ้าน ขาดการประสานร่วมมืออย่างจริงจัง และขาดการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง และในด้านการบริหารเงินงบประมาณยังมีบางส่วนที่ยังดำเนินการอย่างไม่โปร่งใส ประกอบกับการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมไม่เหมาะสมกับอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

7. ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่หมู่บ้านที่มีความแตกต่างกัน
- 2) ควรมีการปรับแผนและระเบียบโครงการ กข.คจ. ให้เอื้อต่อการปฏิบัติมากขึ้น
- 3) ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและจริงจัง รวมทั้งสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนในหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านให้มากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

Title of Thesis : Evaluation of the Poverty Elimination Project under the Cabinet's Resolution to Use a Special Budget of the 2001 Fiscal Year in Accordance with the External Debt Incurring Plan : A Case Study of Ubonratchathani Province

Author : Miss Nattima Markchoo

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

The study was aimed at evaluating the operation, output, impact, and problems and obstacles of the poverty elimination project launched in Ubonratchathani Province that used a special budget of the 2001 fiscal year. Some recommendations were also made about appropriate ways to solve the problem.

In this research, the input - output model was adapted for program evaluation. The data were collected from 3 groups of people involved in the project. The first group consisted of 198 targeted poor households that made a loan from the poverty elimination project for occupational investment. The data from this group were collected by using an interview guide. The second group included 90 members of the village poverty - eliminating fund committees, and the third group included 37 government officials concerned. The data from the last two groups were collected by using a questionnaire. The data were then analyzed quantitatively and qualitatively. Frequency, percentage, and standard deviation were employed to describe the data.

The results of the evaluation were summed up as follows:

1. Most of the samples in all the three groups were male and had primary school. Their ages ranged from 40 to 49 years.
2. When the inputs of the project were evaluated, they were found to be moderately appropriate.
3. When the processes of the project were evaluated, they were also found to be moderately appropriate.

4. When the output of the project was evaluation, it was found that the target household's income averagely increased when compared with the income earned before making loans from the project. When their income was compared with the Basic Minimum Needs, the member of households whose income fell into the poverty level before making loans from the project decreased. Next, the quality of life of the target households after making loans was found to be high, especially in terms of having jobs.

5. When the impact from the project was evaluated, most of the target households and the members of the village poverty - eliminating fund committee were found to have a good knowledge and understanding about the poverty elimination project. Moreover, the target households were found to be "highly" satisfied with the project. They were the most satisfied with having jobs.

6. The problems and obstacles to the project operation were inadequacy of the personnel and the budget, and the outmode and insufficiency of resources. Concerning the procedures, the problems found were the action plan and the regulations of the poverty elimination project were not practical for real application in the village. Besides, there was poor coordination among the parties concerned and there was lack of continuous following - up activity done by related personnel. The budget management was not transparent and the criteria for paying back money were not suitable for the target households. Because of this, the objective of the project, i.e., generating income, could not be reached.

7. Recommendations

1) Enough personnel, budget and resources should be allocated to suit different villages.

2) The action plan and the regulations of the poverty elimination project should be adjusted to facilitate its operation.

3) There should be serious and continuous cooperation and coordination among government agencies concerned. Also, the households in the villages, as well as the members of the village poverty - eliminating fund committee should be made to have a better knowledge and understanding about the project.

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้ประเมิน
ขออนุญาตกล่าวนาม ดังนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังกรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด และเมื่อเกิดมี
ปัญหาอุปสรรคใด ๆ ขึ้น ท่านอาจารย์จะคอยให้กำลังใจ ประกอบกับช่วยให้คำแนะนำในการแก้ไข
ปัญหาเหล่านั้นให้ลุล่วงไปด้วยดีแก่ผู้ประเมินเสมอ ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สากล จริยวิทยานนท์
และ ผศ. สินี กมลนาวัน กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำที่เป็น
ประโยชน์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ท่านนายอำเภอทั้ง 6 อำเภอที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ท่านพัฒนาการ
พัฒนากร และเจ้าหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชนทั้งในส่วนกลาง จังหวัด และอำเภอ ที่ช่วยให้
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประเมินในการทำวิทยานิพนธ์ อำนวยความสะดวกในการติดต่อกับ
หมู่บ้าน และหน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ช่วยร่วมเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้าน และ
เมื่อมีปัญหาในการลงเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้าน ท่านเหล่านี้ ได้เอื้อเฟื้อให้ความช่วยเหลือแก่
ผู้ประเมินเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พี่สุภาวรรณ คงช่วย พี่สินีนุช ม่วงกล้า และเพื่อน ๆ คณะพัฒนาสังคม
(ภาคปกติ) รุ่นที่ 29 โดยเฉพาะ คุณภัทรา วณิชชานนท์ คุณนัฏฐวี มาชา คุณสุคนธา ปริญญาคร
คุณพรเพ็ญ โคประเสริฐ คุณสุรัชัญญา และคุณชุตีพร ทองวิชิต คุณเนิน อินทรสระ ที่มีน้ำใจ คอยให้
ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ประเมินมาโดยตลอดจนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปราโมทย์ และคุณแม่ ศรีวรรณ มากชู คุณปุ่น้อม และคุณย่า
บุญข้าว มากชู คุณยายเต็มดวง และคุณตาฟอย สำราญถิ่น พี่ชายและพี่สะใภ้ คุณปรเมศวร์ และ
คุณนพวรรณ มากชู ที่ช่วยอบรมเลี้ยงดู ให้ความอบอุ่น สนับสนุนกำลังใจ ทรพย์ กำลังใจ และให้ความ
ช่วยเหลือเมื่อผู้ประเมินประสบปัญหามาโดยตลอด จนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

สุดท้ายนี้ ผู้ประเมินหวังอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจต่อไป

ณัฏฐิมา มากชู

สิงหาคม 2545

สารบัญ

	หน้า
<u>บทคัดย่อ</u>	(1)
ABSTRACT	ab (3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
<u>สารบัญ</u>	co (6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญแผนภูมิ	(13)
 <u>บทที่ 1</u> บทนำ	 c1 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	5
1.3 ขอบเขตการประเมิน	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
 <u>บทที่ 2</u> แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 c2-1 7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของโครงการ	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ	22
<u>2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ</u>	c2-2 28
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความยากจน	32
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ตามแนวคิดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)	38
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
 <u>บทที่ 3</u> โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)	 c3 52
3.1 ความเป็นมา	52
3.2 หลักการ	52
3.3 วัตถุประสงค์	52
3.4 เป้าหมาย	53
3.5 งบประมาณ	53

		หน้า
3.6	วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	54
3.7	การบริหารเงินทุนตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)	55
<u>บทที่ 4</u>	<u>กรอบแนวคิด และวิธีการประเมิน</u>	c4 60
4.1	กรอบแนวคิดในการประเมิน	60
4.2	นิยามปฏิบัติการ	63
4.3	วิธีการศึกษา	67
4.4	ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	68
4.5	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	71
4.6	ตัวชี้วัดในการประเมิน	74
4.7	เกณฑ์การวัด	78
4.8	การทดสอบแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม	86
4.9	การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
4.10	การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	87
<u>บทที่ 5</u>	<u>ผลการประเมิน</u>	c5-1 89
5.1	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	89
5.2	ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ (Input evaluation)	98
5.3	ผลการประเมินกระบวนการ (Process evaluation)	102
5.4	ผลการประเมินผลผลิตจากโครงการ (Output evaluation)	c5-2 116
5.5	ผลการประเมินผลกระทบจากโครงการ (Impact evaluation)	c5-3 166
5.6	ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการ	c5-4 209
<u>บทที่ 6</u>	<u>สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</u>	c6 234
6.1	สรุปผลการประเมิน	235
6.2	อภิปรายผล	243
6.3	ข้อเสนอแนะ	251
<u>บรรณานุกรม</u>		bi 253
<u>ภาคผนวก</u>		
<u>ภาคผนวก ก</u>		q 258
<u>ภาคผนวก ข</u>		ap-1 287
<u>ภาคผนวก ค</u>		ap-2 303
<u>ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์</u>		v 310

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการเปรียบเทียบรายละเอียดของ Formative and summative evaluation	18
4.1 แสดงตัวชี้วัดในการประเมิน	74
5.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 325)	93
5.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย) (N = 198)	94
5.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน) (N = 90)	96
5.4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ กข.คจ.) (N = 37)	97
5.5 แสดงความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ กข.คจ. (ภาพรวม)	119
5.6 แสดงความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)	120
5.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)	122
5.8 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (ภาพรวม)	123
5.9 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)	126
5.10 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินกระบวนการ (Process) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)	129

ตารางที่

หน้า

5.11 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือน ยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198)	130
5.12 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90)	131
5.13 การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง กับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37)	133
5.14 แสดงปัญหาในเรื่องความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกใน การดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)	136
5.15 แสดงปัญหาในเรื่องความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกใน การดำเนินงานตามโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37)	137
5.16 แสดงการประเมินกระบวนการในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198)	138
5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90)	144
5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37)	153
5.19 แสดงข้อเสนอแนะหรือสั่งการของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านดำเนินการพิเศษนอกเหนือจากที่ กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ	159
5.20 แสดงกฎเกณฑ์พิเศษนอกเหนือจากระเบียบโครงการฯ ที่กำหนดโดย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	160
5.21 แสดงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรมของครัวเรือน ยากจนเป้าหมาย (N = 198)	161
5.22 แสดงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรมของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)	163

ตารางที่

หน้า

5.23 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่อง ความเหมาะสมของ วิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 198)	164
5.24 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่อง ความเหมาะสมวิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการ ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านใน แต่ละวิธี (N = 90)	165
5.25 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการ ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวิธี (N = 37)	166
5.26 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำแก่ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน โดยวิธีการที่ต่างกัน (N = 37)	167
5.27 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของ วิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำ หมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 198)	168
5.28 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวิธี (N = 90)	169
5.29 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวิธี (N = 37)	170
5.30 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของ การกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 198)	171

5.31	แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของ การกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท จำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198)	172
5.32	แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่อง ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 90)	175
5.33	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 37)	176
5.34	แสดงรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ/คน/ปี ไปลงทุนประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. (Product) (N = 198)	183
5.35	แสดงระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจาก โครงการฯ (Product) (ภาพรวม) (N = 198)	183
5.36	แสดงระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยืมเงิน จากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ (N = 198)	184
5.37	แสดงระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย จำแนกตามประเภท อาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198)	185
5.38	แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยืมเงินจากโครงการฯ มาลงทุนประกอบอาชีพ (N = 198)	188
5.39	แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198)	189
5.40	แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ /คน/ปี เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) จำแนกตามประเภท อาชีพ	192
5.41	แสดงประเภทรายได้ที่เกิดจากยืมเงินทุนตามโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)	195

ตารางที่

หน้า

5.42 แสดงประเภทรายได้ที่เกิดจากการขีมนเงินทุนจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพ (N = 198)	196
5.43 แสดงคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากขีมนเงินทุนจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ (รายชื่อ) (N = 198)	199
5.44 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม และรายด้าน) (N = 288)	200
5.45 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม และรายด้าน)	201
5.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินความรู้ความเข้าใจ ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม และรายด้าน)	202
5.47 แสดงระดับความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม) (N = 198)	202
5.48 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198)	203
5.49 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90)	205
5.50 แสดงความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการแก้ไขปัญหาค ความยากจน (กข.คจ.) (รายชื่อ) (N = 198)	207
5.51 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)	222
5.52 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)	225
5.53 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ (N = 37)	228

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แสดง Goal attainment model ของ Tyler	14
2.2 แสดงเมตริกซ์การบรรยายและเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า	16
2.3 แสดงประเด็นที่ประเมิน และการพิจารณาความสัมพันธ์และความสอดคล้อง	17
2.4 แสดงโครงสร้างของการประเมินตาม CIPP model	19
2.5 แสดงรูปแบบการประเมินแบบ Input - output model	20
2.6 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีการจูงใจของ Maslow	31
3.1 แสดงโครงสร้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน	57
3.2 แสดงเส้นทางการบริหารเงินทุน 280,000 บาท ตามโครงการ กข.คจ.	58
3.3 แสดงโครงสร้างการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.	59
4.1 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)	62

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 4 นั้น รัฐบาลกำหนดนโยบาย และเป้าหมายที่มุ่งการขยายตัวและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิต มุ่งส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ไปสู่การเพิ่มบทบาทของการผลิตอุตสาหกรรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมผลิตสินค้าทดแทน สินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศสามารถพัฒนาไปได้เป็นอย่างดี รัฐบาลมีสมมติฐานที่ว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมเมือง ซึ่งมีรูปแบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมเป็นพื้นฐาน จะมีการแผ่กระจายความเจริญไปสู่สังคมชนบทที่ล่าช้าได้ จะสามารถช่วยลดความแตกต่างระหว่างสังคมเมือง และสังคมชนบทได้ และในที่สุด สังคมชนบท ก็จะมี ความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เหมือนกับสังคมเมือง หรือเรียกได้ว่า ได้รับผลประโยชน์ได้จากกิจกรรมของสังคมเมืองนั่นเอง (จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, 2527: 50; การพัฒนาชุมชน, 2536: 1; ชาคิชาย ณ เชียงใหม่, 2543: 22)

จากข้อสมมติฐานของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้ว่าจะสามารถเห็นผลในภาพรวมว่า เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยพบว่า อัตราการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ โดยส่วนรวมอยู่ในอัตราสูง คือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7-8 ต่อปี ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศวัดในราคาประจำปีเฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มขึ้นจาก 2,100 บาทต่อปี ในปี 2504 เป็น 77,000 บาทต่อปี หรือจะเห็นได้จาก ในปี พ.ศ. 2524 รายได้ที่แท้จริงของประชาชนทุกกลุ่มในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราส่วนของความยากจนของประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นหรือระดับความยากจนมีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ระหว่างปี 2518/19 ถึงปี 2524 อัตราส่วนความยากจนลดลงจากร้อยละ 31.7 เหลือร้อยละ 23.9 ของประชากรทั้งประเทศ แต่ในทางกลับกัน จะพบว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจนั้นส่วนใหญ่จะขยายตัวอยู่แต่ในสังคมเมือง แม้จะมีการมุ่งพัฒนาชนบทควบคู่ไปก็จริง แต่ในความเป็นจริงแล้ว การพัฒนาชนบทจะเป็นในลักษณะการพัฒนาตามสาขากิจกรรม หรือ

มุ่งเน้นเฉพาะ “พื้นที่ที่มีแว” ทั้งนี้เพื่อเพิ่มผลผลิตอันจะนำไปสู่การเสริมการส่งออก และแก้ปัญหา
 ดุลการชำระเงิน เช่น ด้านการเกษตร การพัฒนาชุมชน สาธารณสุข และการศึกษา หรือสามารถพูด
 ได้อีกอย่างหนึ่งว่า สังคมชนบทคือจักรกลของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมความเจริญ
 ก้าวหน้า และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับจักรกลอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจนั่นเอง ผลที่
 เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นฐานเหล่านี้จึงช่วยให้ชนบทต่าง ๆ พัฒนาไปได้มากบ้างน้อยบ้างไม่
 สามารถเกิดการพัฒนาในภาคชนบทที่กระจายเท่าเทียมกันได้ทั่วประเทศ จากการพัฒนารูปแบบ
 ดังกล่าว ทำให้ความยากจนและความล้าหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของสังคมชนบทยิ่งปรากฏ
 ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะพบว่า เกิดภาวะการขาดความสมดุลทางการพัฒนาขึ้น มีปัญหาช่องว่าง
 และความเหลื่อมล้ำในด้านฐานะ และรายได้ระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท รายได้ของ
 เกษตรกรในสังคมชนบทซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศนั้นมีสัดส่วนน้อยกว่ารายได้ใน
 สายอาชีพอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการในสังคมเมืองอย่างเห็นได้ชัด โดยจะเห็นได้
 จากปี พ.ศ. 2518/19 ค่าสัมประสิทธิ์จีนี (Qini - Coefficient) เท่ากับ 0.451 และได้เพิ่มขึ้นเป็น 0.473
 ในปี พ.ศ. 2524 หรือ เหลื่อมล้ำมากขึ้นคิดเป็นร้อยละประมาณ 4.9 และในด้านช่องว่างของรายได้
 และฐานะนั้น เมื่อเปรียบเทียบรายได้ของคนสองสังคมนี้ พบว่า กลุ่มคนรวยซึ่งหมายถึงคนในสังคม
 เมืองเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 20 แรกมีสัดส่วนรายได้ต่อรายได้ของคนทั้งประเทศเพิ่มจากร้อยละ 49.3
 ในปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
 ชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2518/19) เป็นร้อยละ 54.9 ในปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530/31) ในขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดของประเทศ ซึ่งหมายถึงคนในสังคมชนบท
 ร้อยละ 20 มีสัดส่วนรายได้ลดลงไปกว่าเดิม คือร้อยละ 6.1 เหลือเพียงร้อยละ 5.1 ในช่วงเดียวกัน
 นอกจากนั้นแล้ว ยังเกิดปัญหาการว่างงานโดยเฉพาะในสังคมชนบทซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นเกษตรกร
 ที่ยังต้องพึ่งพาอาศัยดินฟ้าอากาศอันไม่แน่นอนในการทำการเกษตรกรรม ประกอบกับส่วนใหญ่
 ยึดอาชีพทำนาเป็นหลัก ทำให้เกิดภาวะการว่างงานซึ่งมักจะเกิดขึ้นในช่วงที่ฝนแล้ง หรือ ช่วงที่ไม่
 ใช่อุดฤดูกาลทำนา สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดการขาดแคลนรายได้เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตที่แน่นอน
 ตลอดทั้งปี (จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, 2527: 48-49; ชัดคิยา กรรณสูต, 2535: 5-9; กรมการพัฒนา
 ชุมชน, 2536: 1; ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2543: 23)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำและการเกิดช่องว่างทาง
 ด้านรายได้ระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท หรือจะเป็นปัญหาการว่างงานของคนในสังคม
 ชนบท ทำให้คนในชนบทเหล่านี้ส่วนใหญ่จึงเป็นคนยากจนที่ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานต่อการยังชีพ
 หรือปัจจัยที่สนองความต้องการขั้นต่ำของมนุษย์ หรือสามารถพูดอีกอย่างได้ว่า คนเหล่านี้ขาดซึ่ง
 คุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of life) นั่นเอง ทำให้ตั้งแต่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา ได้มีการปรับแนวความคิดในการพัฒนาเสียใหม่ โดยยึดถือการพัฒนาชนบทเป็นเป้าหมายโดยตรงของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดการแปรเปลี่ยนไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำและช่องว่างทางด้านการรายได้ไปพร้อม ๆ กัน มีการระบุถึงแผนการพัฒนาชนบทที่เรียกว่า “การพัฒนาชนบทแนวใหม่” อันเป็นการนำเอาแนวความคิดการพัฒนาชนบทแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการพัฒนาชนบทโดยเน้นที่ปัจจัยพื้นฐานเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์ (Basic needs approach) และเน้นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาโดยการขยายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยการวางแผนจากส่วนกลางไปพร้อม ๆ กัน หรือเรียกได้ว่าเป็นแนวการพัฒนาแบบ “ล่างสู่บน” กับ “บนสู่ล่าง” ผสมผสานซึ่งกันและกัน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรของรัฐสามารถตอบสนองความต้องการได้ทั้งคนในสังคมเมือง และสังคมชนบทได้อย่างเท่าเทียมกันมากที่สุด และเพื่อกระจายโอกาสในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมให้กับประชาชนในชนบทให้มากขึ้น ดังนั้น จากการพัฒนาตามสาขากิจกรรม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-4 จึงได้กลายมาเป็นการพัฒนาโดยยึดข้อเท็จจริงในแต่ละพื้นที่เป็นหลัก มีการใช้วิธีการกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เร่งรัดการพัฒนา หรือพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นเป็นพิเศษในทุกภาคทั่วประเทศเป็นเป้าหมาย โดยแบ่งเป็นเขตชนบทล้าหลัง ปานกลาง และ ก้าวหน้า ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น หมู่บ้านเร่งรัดการพัฒนา อันคืบหนึ่ง สอง และสามตามลำดับ ซึ่งเป็นการแบ่งโดยมองถึงสาเหตุแห่งความยากจนในชนบทระดับจุลภาค ในแง่ของความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ โดยหน่วยวิเคราะห์ก็คือ ระดับหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ภาครัฐมีบทบาทในการพัฒนาชนบทโดยให้ใช้วิธีการกระตุ้นให้ชาวชนบทเข้าใจปัญหา เพิ่มพูนสติปัญญาความสามารถ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการต่อสู้ปัญหาของตนด้วยตนเองอย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือในระยะสั้นหรือในระยะเริ่มแรกของการลงไปพัฒนานั้นรัฐควรเตรียมปูพื้นฐานให้มีการกระจายความสามารถในการพัฒนาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงจัง เพื่อจุดมุ่งหมายให้ชนบทสามารถเจริญเติบโตได้ด้วยความสามารถของตนเองในที่สุด และสุดท้าย ความสำเร็จของการพัฒนาชนบทจะต้องวัดจากความสามารถในการพึ่งตนเองของชาวชนบทเป็นสำคัญ ไม่ใช่วัดความสำเร็จของการพัฒนาจากเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นหลักอย่างเช่นในอดีต (จักรกฤษณ์ นรมิติกุลการ, 2527: 50-51, 93-96; ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2543: 25-29)

ภายใต้แนวคิดการพัฒนาชนบทแนวใหม่ดังที่กล่าวข้างต้น โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย จัดเป็นโครงการหนึ่งที่ดำเนินงานตามแผนงานหลักในการแก้ไขปัญหาคความยากจน เป็นโครงการที่มี

วัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาคาความยากจนของคนในชนบทให้มีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) โดยอาศัยการจัดหน่วยวิเคราะห์ในระดับหมู่บ้านทั่วประเทศ เป็นเกณฑ์ในการมุ่งแก้ไขปัญหา ประกอบกับสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ที่กล่าวว่า “การแก้ไขปัญหาคาความยากจนโดยชุมชน คือ นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล” ซึ่งประกอบด้วยความคิดที่ว่า มุ่งลดช่องว่างและขจัดความยากจนในประเทศที่มีอยู่มากกว่า 3.5 ล้านครัวเรือนให้ลดน้อยลง มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท มุ่งกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่น มุ่งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และสุดท้ายคือ รับผิดชอบต่อร่วมกันด้วยการพึ่งพา และเอื้ออาทรต่อกันเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน จึงทำให้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2536 พิจารณาเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตั้งแต่โครงการฯ ในระยะที่ 1 ปี 2536-2540 จำนวน 11,608 หมู่บ้าน เป้าหมาย คือ หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 ตามข้อมูล กขช. 2ก ปี พ.ศ. 2533 และจากการดำเนินงานโครงการฯ ในลักษณะให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพโดยไม่มีดอกเบี้ย การดำเนินงานโครงการฯ ในระยะที่ 1 นี้ ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ประกอบกับจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกณฑ์ จปฐ. ปี 2539 ในหมวดที่ 5 ข้อที่ 25 ในเรื่องรายได้ของครัวเรือน (ข้อมูลทั่วประเทศ) มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีผ่านเกณฑ์ จปฐ. เพียง ร้อยละ 53.6 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70 ของครัวเรือนทั้งหมด ถึงร้อยละ 16.4 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2540 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินงานโครงการฯ ระยะที่ 2 ระหว่างปี 2541-2544 เพื่อขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมไปทุกหมู่บ้าน เป้าหมายที่มีครัวเรือนยากจนรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า เกณฑ์ จปฐ. ปี 2539 คือ 15,000 บาทต่อคนต่อปี จำนวน 28,038 หมู่บ้าน แต่เนื่องจากภาวะวิกฤติด้านเศรษฐกิจของประเทศจึงทำให้โครงการฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2541-2544 เพียงจำนวน 7,626 หมู่บ้าน โดยใช้งบประมาณเงินทุนสำหรับหมู่บ้านเพื่อครัวเรือนยากจนยืมไปประกอบอาชีพ 2,051.20 ล้านบาท ทำให้ยังคงเหลือครัวเรือนยากจนเป้าหมายอีกทั้งสิ้น 20,412 หมู่บ้าน ซึ่งในปีงบประมาณ 2544 นี้ กรมการพัฒนาชุมชนได้รับงบประมาณพิเศษเพิ่มเติมตามแผนก่อนหน้าต่างประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 10,000 หมู่บ้าน ซึ่งใช้งบประมาณ 2,924.80 ล้านบาท เพื่อขยายการดำเนินงานโครงการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยที่โครงการดังกล่าว ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นระยะเวลานานพอสมควร จึงทำให้ผู้ประเมินมีความสนใจที่จะทำการประเมินโครงการดังกล่าว (จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, 2527: 60; กรมการพัฒนาชุมชน, ม.ป.ป: 2, ม.ป.ป: 1, 2540: 10)

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1.2.1 เพื่อประเมินการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อประเมินผลผลิตจากการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.3 เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.4 เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี และเสนอแนะการแก้ไขปัญหที่เหมาะสม

1.3 ขอบเขตการประเมิน

1.3.1 ประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.2 ประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.3 ประเมินผลผลิตจากการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.4 ประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.5 ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่องนี้ต่างประเทศ ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.6 ประชากรที่ทำการประเมินแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.3.6.1 กลุ่มครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการพิจารณาให้ยืมเงินจากโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2543 โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อก่อนนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.6.2 กลุ่มคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในหมู่บ้านเป้าหมายในจังหวัดอุบลราชธานี ตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2543 โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อก่อนนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3.6.3 กลุ่มข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินโครงการ และข้อเสนอแนะไปปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานตามโครงการให้ดียิ่งขึ้นได้

1.4.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำการประเมินโครงการในครั้งต่อไปของผู้ประเมิน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนกอนี้ต่างประเทศ ได้อาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของโครงการ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ
- 2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความยากจน
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ตามแนวคิดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปร.)
- 2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน (Evaluation)

การประเมิน (Evaluation) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการทำงานในด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการทำงานของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน อันเนื่องมาจากว่าหน่วยงานเหล่านี้จะมีลักษณะของการดำเนินงานในรูปแบบของแผนงานและโครงการต่าง ๆ มากมายซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทำงานให้บังเกิดผลเป็นที่น่าพอใจ ประกอบกับประหยัคทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในแผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นให้มากที่สุด

การประเมินถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงาน คือเป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการวางแผนงานหรือวางแผนโครงการ เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อคาดคะเนความเป็นไปได้ในการบรรลุผล ใช้ควบคุมประสิทธิภาพการดำเนินงานทำให้เรารู้ว่าการดำเนินงานของเรานั้นมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด นอกจากนี้การประเมินยังเป็นการวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการนั้น ๆ ได้

อีกว่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ประกอบกับทำให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากแผนงานหรือโครงการที่ไม่ได้คาดหวังได้อีกด้วย ซึ่งเท่ากับว่า การประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่จะดำเนินการหรือได้ดำเนินการไปแล้วนั่นเอง (กรวีร์ ศรีกิจการ, น.ป.ป: 5; สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 1)

การประเมินที่เรารู้จักกันทุกวันนี้เป็นผลมาจากพัฒนาการทางความคิด และประสบการณ์ของนักทฤษฎีการประเมินที่ช่วยกันสร้าง และสานต่อสืบเนื่องกันมาหลายยุคหลายสมัย โดยจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ค้นพบ อาทิเช่น ในราว 2,000 ปีก่อนคริสตกาล จีนเป็นชาติแรกที่เริ่มใช้หลักฐานการประเมินในการประเมินบุคคล โดยเป็นลักษณะของการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับราชการ ต่อมาในราว 500 ปีก่อนคริสตกาล ในกรีกโบราณได้มีการใช้การประเมินด้วยวาจาเป็นสื่อในกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 21; สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 3)

การประเมินได้ผ่านขั้นตอนของการพัฒนาการที่มีระบบแบบแผนมากขึ้นตลอดเวลา เช่น ในปลายศตวรรษที่ 19 ได้มีการใช้แบบสอบถามสัมฤทธิ์ผลเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของโรงเรียน ต่อมาปี ค.ศ.1904 ได้มีการสร้างเครื่องมือจำแนกเด็กที่ด้อยประสิทธิภาพออกจากชั้นเรียนของเด็กปกติ ซึ่งต่อมากลายเป็นรากฐานของแบบสอบทางสติปัญญา ในปี ค.ศ.1942 ได้เกิดแบบจำลอง (Model) ที่มีรูปแบบอิงวัตถุประสงค์ ลักษณะเป็นการมุ่งเน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ในปลายทศวรรษ 1950 การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ได้เข้ามามีอิทธิพลและมีบทบาทต่อการแก้ปัญหาสังคมที่มีมากขึ้น จะพบว่าเกิด โครงการทางสังคมขึ้นมากมาย เช่น โครงการที่อยู่อาศัย โครงการทางการศึกษา โครงการวางแผนครอบครัว เป็นต้น ความรู้ทางด้านการวิจัยโดยใช้หลักแบบวิทยาศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ช่วยในการประเมินไม่ว่าจะเป็นการสุ่มตัวอย่าง การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการคำนวณด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ด้วยเหตุนี้ทำให้การประเมินจึงมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงประเมิน หรือวิจัยประเมินผล (Evaluation - research) ซึ่งหลังจากนั้นจะพบว่า ประมาณทศวรรษ 1960 ได้เริ่มมีการตีพิมพ์รายงานเกี่ยวกับการวิจัยเชิงประเมิน หรือวิจัยประเมินผลออกเผยแพร่มากมาย ในช่วงปี 1967-1971 ได้มีนักวิชาการด้านการประเมินเสนอแบบจำลอง (Model) ทางการประเมินออกมามากมาย นักวิชาการเหล่านี้ได้แก่ Stake, Scriven, Stufflebeam, Cronbach และ Alkin ซึ่งแบบจำลองต่าง ๆ ที่ถูกคิดขึ้นมานั้น ณ ปัจจุบันนี้ก็ยังคงเป็นที่ใช้กันในหมู่นักการประเมินโดยทั่วไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 21-22; สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 3-5)

2.1.1 ความหมายของการประเมิน

ความหมายของคำว่า “การประเมิน” นั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

Cronbach (1963: 64 อ้างถึงใน เขาวดี วิบุรณศิริ, 2539: 19) ได้ให้ความหมายของการประเมินในบทความชื่อ “Course improvement through evaluation” ไว้ว่า การประเมินเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมทางการศึกษา

Scriven (1967, 1974, 1976 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 18) ให้ความหมายว่าการประเมินคือการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

Stake (1967: 523-540, 1975, 1978: 5-8; Stake and Fasley, 1978 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 17-18) ให้ความหมายของการประเมินว่า คือ การบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างสมบูรณ์ โดยเน้นว่าเป็นกิจกรรมการประเมินที่มีการบรรยายอย่างลุ่มลึก เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่สนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ ส่วนการตัดสินคุณค่าให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ใช้สารสนเทศเป็นสำคัญ

Tyler (อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธิ์, 2540: 7) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Alkin (1969: 2-9 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 16) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการทำให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจด้วยการคัดเลือกข้อมูลที่เหมาะสม รวบรวมและวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงานสรุปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

Rossi and Freeman (1988: 14 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธิ์, 2540: 5) ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง แบบแผนในการกำกับควบคุมการดำเนินการในโครงการ และการประเมินคุณค่าคุณประโยชน์ของโครงการ

Stufflebeam and Shinkfield (1990: 3 อ้างถึงใน สุวิมล ตีรกานันท์, 2543: 2) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการกำหนดคุณค่าหรือข้อดีของบางสิ่งบางอย่างอย่างเป็นระบบ

กรวีร์ ศรีกิจการ (ม.ป.ป: 5) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการหนึ่งในการวางแผน และ/หรือวางโครงการ เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อคาดคะเนความเป็นไปได้ในการบรรลุผลควบคุมประสิทธิภาพการดำเนินงานหรือวัดผลที่ได้รับจากแผน และ/หรือโครงการนั้นว่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยที่ไม่ได้คาดหวังหรือไม่

สุจิต ศีลารักษ์ (2525: 88) ให้ความหมายว่า การประเมิน หมายถึง การพิจารณาให้คุณค่าโครงการที่ได้ปฏิบัติตามแผน หรือเปรียบเสมือนกระจกเงาที่จะส่องให้เห็นภาพปฏิบัติการว่ามีสิ่งใดควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร การประเมินผลเป็นกระบวนการให้ตัดสินคุณค่าโครงการโดยอาศัยเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดเป็นหลัก ผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยเป็นเครื่องชี้แนวทางให้ก้าวต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริก ฤกษ์หรรษา (2527: 123) ได้กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจากประสบการณ์ จากการประเมินค่า และใช้ความรู้นั้นเป็นบทเรียนในการปรับปรุงกิจกรรมปัจจุบัน และดำเนินการวางแผนให้ดีขึ้น โดยการคัดเลือกการปฏิบัติที่เหมาะสม

นิตา ชูโค (2538: 9) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริง และเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่อย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตรงกับวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

สุวิมล ศิริภานันท์ (2543: 2) กล่าวโดยสรุปว่า การประเมิน หมายถึง การจัดเก็บข้อมูล ที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ และทุกขั้นตอน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ นำข้อมูลนั้นมาเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และ นำสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าความหมายของ “การประเมิน” มีอยู่มากมาย ทั้งในแง่ที่มองการประเมินว่าเป็นการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ หรือใช้เทคนิควิจัย (Research - oriented) การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Objectives - oriented) การประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน (Judgment - oriented) การประเมินเป็นการสนองสารสนเทศแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description - oriented) หรือการประเมินเป็นการเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision - oriented) จากความหมายของการประเมินที่แตกต่างกันเหล่านี้ เป็นสิ่งที่นักประเมินด้วยกันยังไม่สามารถสรุปความหมายได้อย่างเป็นเอกฉันท์ได้จนถึงปัจจุบัน

2.1.2 ชนิดของการประเมิน

2.1.2.1 สุวิมล ติรภานันท์ (2543: 9-10) ได้กล่าวถึงชนิดของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นสิ่งที่ควรทำควบคู่ไปกับการดำเนินโครงการ นับตั้งแต่การเลือกโครงการ การวางแผนโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ จนถึงการประเมินผลสุดท้ายของโครงการ ชนิดของการประเมินจะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาของการประเมิน ดังต่อไปนี้

Need assessment หมายถึง การประเมินความต้องการขององค์กรหรือกลุ่มสังคม เพื่อนำมาทำนโยบาย แผนงาน หรือโครงการใด ๆ เป็นการประเมินก่อนเริ่มทำแผนหรือทำโครงการ

Feasibility study หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของทางเลือกเพื่อนำมาจัดทำเป็นนโยบาย แผนงาน หรือโครงการใด ๆ นิยมประเมินใน 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านเศรษฐกิจ เป็นการพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ
- 2) ด้านสังคม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีการดำรงชีวิต ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคม
- 3) ด้านการเมือง เป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงานจะไม่มีข้อขัดแย้งทางการเมือง หรือได้รับการสนับสนุน
- 4) ด้านบริหาร เป็นการพิจารณาถึงขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสามารถที่จะดำเนินการได้หรือไม่
- 5) ด้านเทคนิค เป็นการพิจารณาถึงความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน
- 6) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานที่จัดทำขึ้นมีผลต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่

Context evaluation หมายถึง การประเมินบริบทของโครงการว่ามีความเหมาะสม ประกอบด้วยความจำเป็นของโครงการ ความต้องการโครงการของกลุ่มเป้าหมาย ความเหมาะสมของโครงการต่อกลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสมต่อพื้นที่ดำเนินโครงการ

Input evaluation หมายถึง การประเมินความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกนำเข้ามา ร่วมในโครงการ ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ แนวทางการจัดการ วัสดุอุปกรณ์

Process evaluation หมายถึง การประเมินการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด

Monitoring หมายถึง การติดตามกำกับงาน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่วางไว้หรือไม่

Formative evaluation หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าของโครงการเมื่อ ดำเนินโครงการไปได้ระยะหนึ่ง เพื่อนำผลไปใช้แก้ไขปรับปรุงโครงการ

Product evaluation หมายถึง การประเมินผลที่ได้จากโครงการว่าเป็นไปตามที่ คาดหวังหรือไม่เพียงใด

Summative evaluation หมายถึง การประเมินผลสรุปของโครงการ หลังจาก สิ้นสุดการดำเนินโครงการนั้น เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจว่าควรปรับปรุง แก้ไข สานต่อ หรือยุติโครงการ

Follow - up study หมายถึง การติดตามผลที่เกิดขึ้นจากโครงการเมื่อโครงการ สิ้นสุดไปแล้ว จะมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความคงอยู่ ความก้าวหน้า และ การพัฒนา อันเป็นผลมาจากการได้รับโครงการที่กำหนด

Meta - evaluation หมายถึง การประเมิน โครงการ ประเมินเพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องของการประเมิน

2.1.2.2 นอกจากนี้แล้ว กรวิวิ ศรีกิจการ (ม.ป.ป: 12-13) ได้แบ่งลักษณะ การประเมินออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1) การประเมินก่อนดำเนินโครงการ (Ex - ante evaluation) ก่อนที่จะ ดำเนินงานตามโครงการ จำเป็นจะต้องพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ว่าทางเลือกใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด ใน การดำเนินการ เพราะโครงการส่วนใหญ่มักต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ก่อนลงมือ ดำเนินการจึงควรที่จะได้มีการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียอย่างละเอียดเสียก่อน เพราะทรัพยากร หรือ งบประมาณ มีจำกัดไม่สามารถทำทุกโครงการได้ การประเมินลักษณะนี้เรียกว่า การประเมิน โครงการ (Project appraisal) เป็นการประเมินว่าโครงการมีความเป็นไปได้หรือไม่ คำนวณต้นทุน ค่า ทางเศรษฐกิจหรือไม่ โครงการจะมีผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมหรือไม่

2) การประเมินระหว่างดำเนินการ (On - going evaluation) เป็น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรม (Project inputs) กับประสิทธิผลของงาน (Project outputs) พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหา จากภายนอกและองค์ประกอบที่สนับสนุน ผลที่เกิดขึ้น (Effects) ความเป็นไปได้ และผลกระทบ ที่จะได้รับปรับโครงการให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเป็นการตรวจสอบข้อ

บทพร้อมของโครงการ ตลอดจนปรับปรุงยุทธวิธีในการปฏิบัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3) การประเมินหลังการดำเนินการ (Ex - post evaluation) เป็นการตรวจสอบวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยแบ่งการประเมินออกเป็น

- (1) การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Project completion report)
- (2) การประเมินความยั่งยืนของโครงการ

(Sustainability assessment) เป็นการทบทวนการปฏิบัติการและการบำรุงรักษาผลประโยชน์ของโครงการระหว่างช่วงอายุของโครงการ

นอกจากนั้น ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโดยรวม ได้ดังนี้

- 1) เพื่อตรวจสอบทบทวนวัตถุประสงค์ โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดตัวชี้วัดไว้
- 2) เพื่อกำหนดความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวนำเข้า กระบวนการ และวัตถุประสงค์ในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผล
- 3) เพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ มาทดสอบความสัมพันธ์ในข้อสองว่าเป็นตามนั้นหรือไม่
- 4) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ความสัมพันธ์เบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุง
- 5) เพื่อตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าควรยกเลิก หรือควรทำแผน และ / หรือโครงการนั้นต่ออีกหรือไม่ เพราะอะไร และในกรณีที่ตัดสินใจทำต่อ ก็สามารถชี้ถึงผลได้ที่เราคาดว่าจะเกิดขึ้นจากแผนและหรือโครงการนั้น หรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2.1.3 แบบจำลอง (Model) ที่ใช้ในการประเมิน

แบบจำลองที่นิยมเอามาประยุกต์ใช้กับการประเมินในโครงการต่าง ๆ ถือเป็นแนวทาง หรือเป็นกรอบแนวคิดที่ช่วยให้นักประเมินสามารถกำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน และกำหนดตัวชี้วัดได้ง่ายขึ้น แต่นักประเมินไม่จำเป็นต้องยึดเป็นแนวทางในการประเมินตามแบบจำลองทั้งหมด ผู้ประเมินสามารถสร้างแบบจำลองที่เหมาะสม หรือเลือกใช้แบบจำลองที่เหมาะสมกับบริบท และเรื่องที่ประเมินได้โดยสามารถแบ่งแบบจำลองเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่มคือ

2.1.3.1 Objective based model แบบจำลองในกลุ่มนี้เป็นแบบที่ให้ความสำคัญในการเปรียบเทียบผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ นักวิชาการในกลุ่มนี้ได้แก่ Tyler และ Cronbach

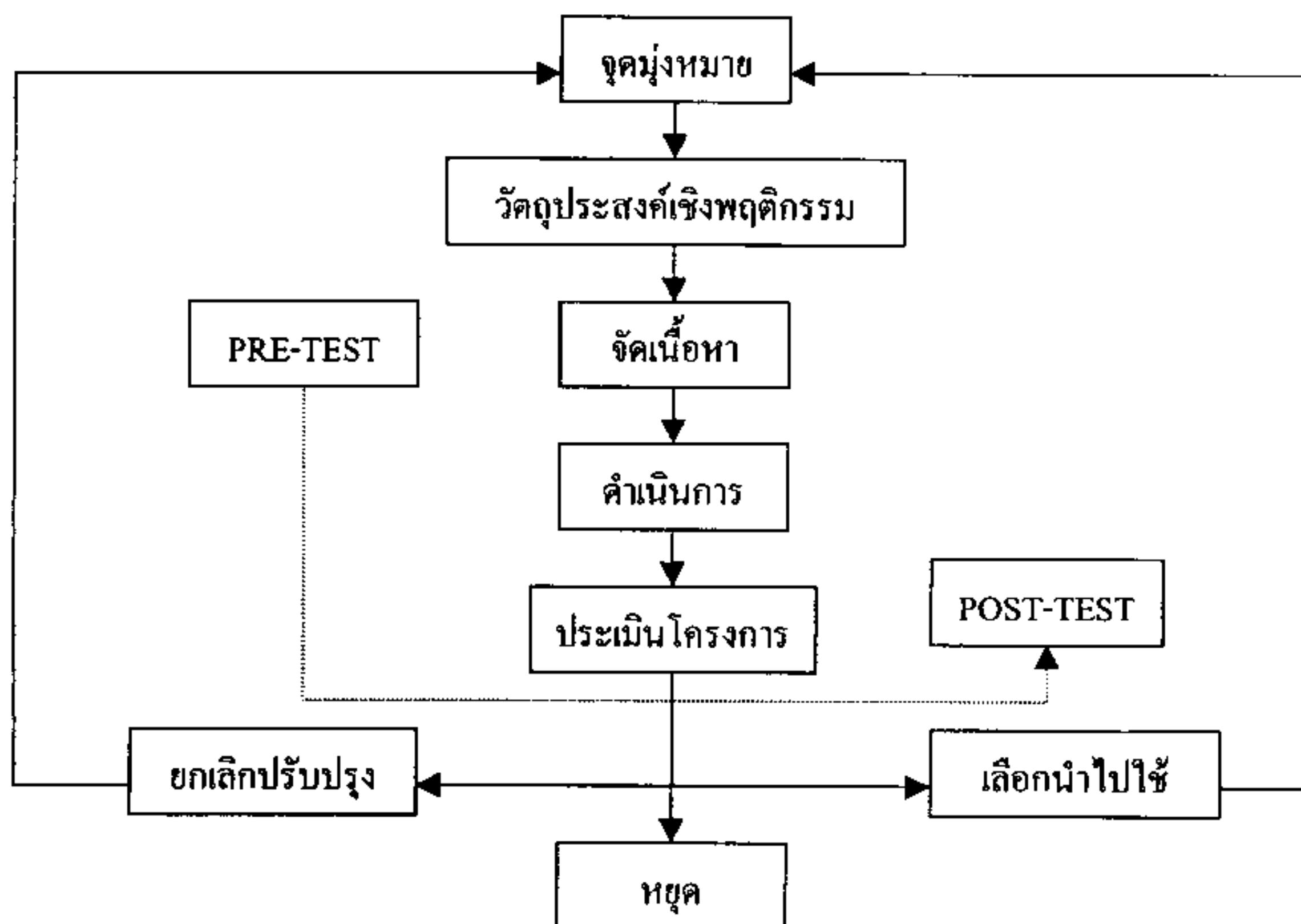

2.1.3.2 Judgmental evaluation model แบบจำลองในกลุ่มนี้เป็นแบบที่ให้ความสำคัญกับการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน นักวิชาการกลุ่มนี้ได้แก่ Stake Scriven และ Provus

2.1.3.3 Decision - oriented evaluation model เป็นแบบจำลองที่มุ่งผลิตสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ นักวิชาการกลุ่มนี้ได้แก่ Stufflebeam และ Alkin (สุวิมล ศิริภานนท์, 2543: 39)

ตัวแบบจำลองที่สำคัญ และใช้กันมากมีดังนี้

1) Goal attainment model ของ Tyler

แผนภูมิที่ 2.1 แสดง Goal attainment model ของ Tyler

แหล่งที่มา: กรวีร์ ศรีกิจการ, ม.ป.ป.

Tyler ได้พัฒนาแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1942 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ
การประเมินผลทางการศึกษา โดยจะมีเกณฑ์ (Criteria) ที่ใช้ในการประเมินคือ จุดมุ่งหมายเชิง
พฤติกรรม จุดมุ่งหมายของการประเมินแบบของ Tyler นั้นมี 2 ประการคือ

(1) เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูป
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จก็อาจเก็บไว้ใช้
ต่อไปได้ ส่วนที่ไม่ประสบผลสำเร็จก็จะมีการปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิก

(2) เพื่อประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากร
ขนาดใหญ่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และเพื่อเป็นข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุง
(สุขุม มูลเมือง, น.ป.ป: 15)

Model แบบของ Tyler นี้มีจุดอ่อน คือ การมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ที่
กำหนดไว้ ทำให้การประเมินขาดสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ (สุวิมล ศิริภานันท์,
2543: 40-41)

2) Goal and side effect attainment model ของ Cronbach

Cronbach ได้พัฒนาแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ.1963 เพื่อแก้ไขข้อ
บกพร่องในแบบจำลองของ Tyler จุดเน้นของแบบจำลองนี้คือเพื่อสร้างสารสนเทศในการตัดสินใจ
เกี่ยวกับการปรับปรุงรายวิชา เช่น การปรับแผนการสอน หรือจะเป็นการเลือกใช้สื่อการสอนแบบ
ใหม่ การตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล และการจัดการบริหารในโรงเรียน
เช่นการพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน เป็นต้น (เฮวดี วิบูลย์ศรี, 2539: 19; สุวิมล ศิริภานันท์,
2543: 41)

วิธีการประเมินของ Cronbach แบ่งออกเป็น 4 แนวทาง คือ

(1) การศึกษากระบวนการ (Process studies) ได้แก่ การศึกษา
สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งจะสามารถเป็นข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา หรือ
ปรับปรุงรายวิชาได้เป็นอย่างดี

(2) การวัดศักยภาพของผู้เรียน (Proficiency measurement) โดย
ให้ความสำคัญกับคะแนนสอบรายข้อมากกว่าแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งแตกต่างจาก Tyler ซึ่งให้
ความเห็นว่าการวัดที่ถูกต้องในแต่ละข้อคือสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้แล้ว

(3) การวัดทัศนคติ (Attitude measurement) ซึ่งค่อนข้างเชื่อว่า
ทัศนคติเป็นผลหนึ่งที่เกิดจากการเรียนการสอน

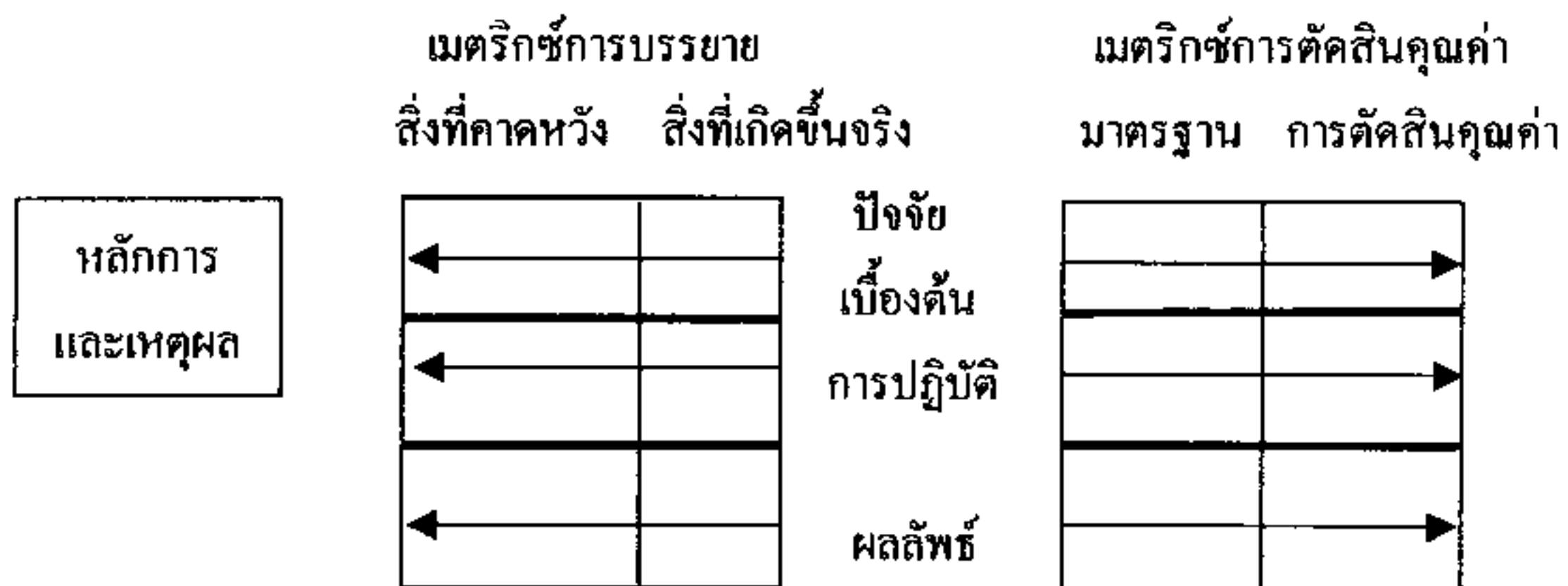

(4) การติดตามผล (Follow - up studies) เป็นการติดตามผลการทำงาน หรือภาวะการเลือกศึกษาต่อในสาขาต่าง ๆ ของนักเรียนที่จบไปแล้ว เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อดีหรือข้อจำกัดของรายวิชา เพื่อการปรับปรุงรายวิชา หรือพัฒนารายวิชาต่อไป

จะเห็นว่าการประเมินทั้ง 4 แนวทาง ได้ให้ความสำคัญกับการประเมิน หรือตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการ เพิ่มเติมจากของ Tyler ที่มุ่งประเมินเฉพาะจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงอย่างเดียว (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2539: 20)

3) Countenance model ของ Stake

Stake พัฒนาแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1967 เป็นการประเมินในสามประเด็นหลัก คือ ปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์ โดยแบ่งวิธีการเป็น 2 เมตริกซ์ ประกอบด้วยเมตริกซ์การบรรยาย และเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า (สุวิมล ศิริกาญจน์, 2543: 41)

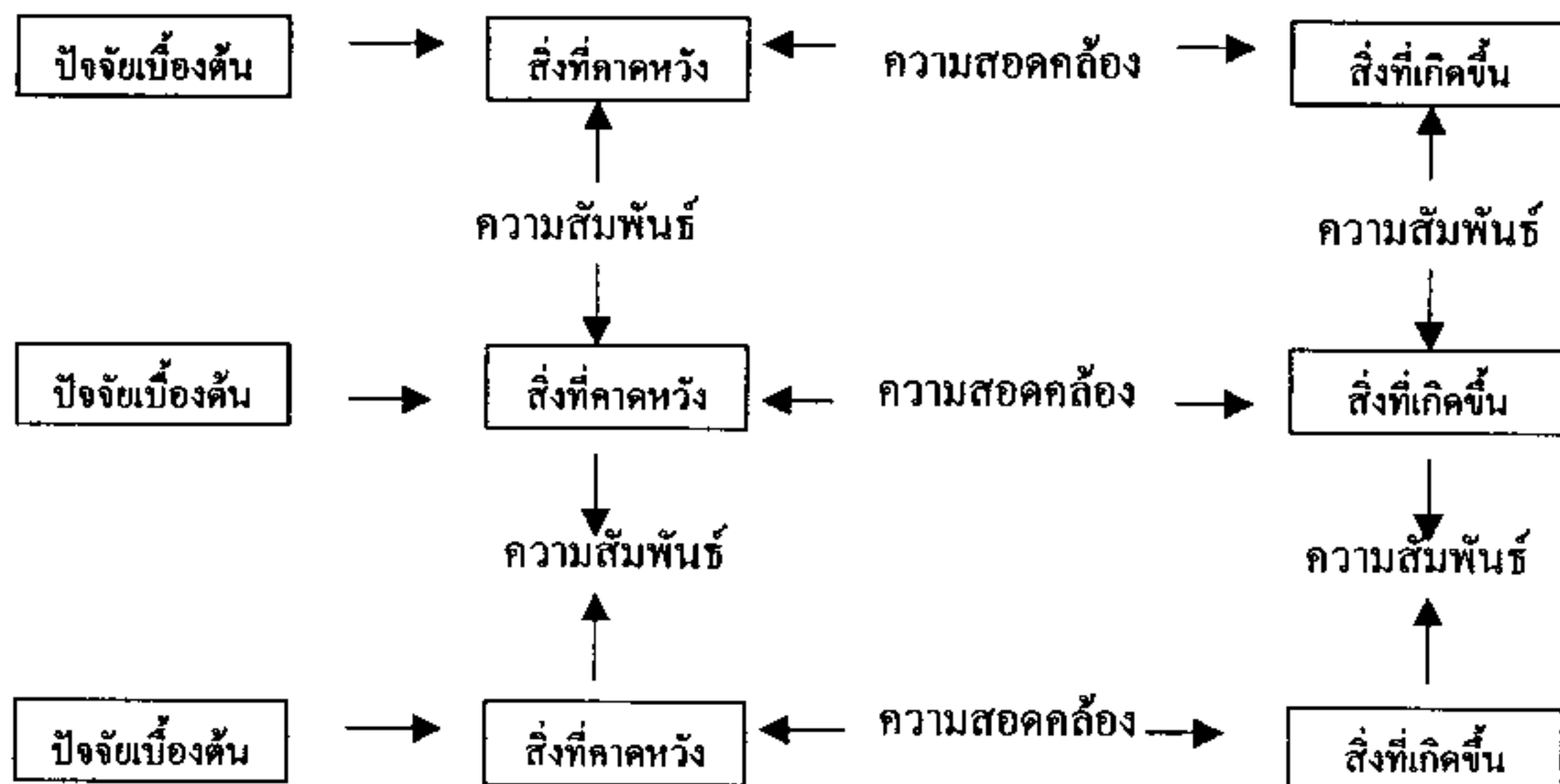

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงเมตริกซ์การบรรยายและเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า

แหล่งที่มา: สุวิมล ศิริกาญจน์, 2543: 41

การใช้เมตริกซ์ทั้งสองจะเป็นการพิจารณาใน 2 ประเด็น คือ ประการแรก ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย 3 ส่วน คือ ปัจจัยเบื้องต้นซึ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ ขั้นการปฏิบัติและผลลัพธ์ของโครงการ เพื่อสะท้อนทัศนคติและการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการประเมินอย่างกว้างขวาง และประการที่สอง ต้องพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังและส่วนของสิ่งที่เกิดขึ้นจริง โดยเมื่อพิจารณาจาก

แผนภูมิที่ 2.2 ในระหว่างที่มีการพิจารณาทั้งสามส่วนแล้ว ในระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจะต้องพิจารณาความสอดคล้องที่เกิดขึ้น ดังแผนภูมิที่ 2.3 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 17; สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 42)

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงประเด็นที่ประเมิน และการพิจารณาความสัมพันธ์และความสอดคล้อง

แหล่งที่มา: สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 42

4) Formative & summative evaluation ของ Scriven

Scriven เสนอแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1967 โดยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ Formative evaluation หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ และ Summative evaluation หมายถึง การประเมินผลสรุปของโครงการ โดยการประเมินทั้ง 2 แบบ มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2.1 (สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 43-44)

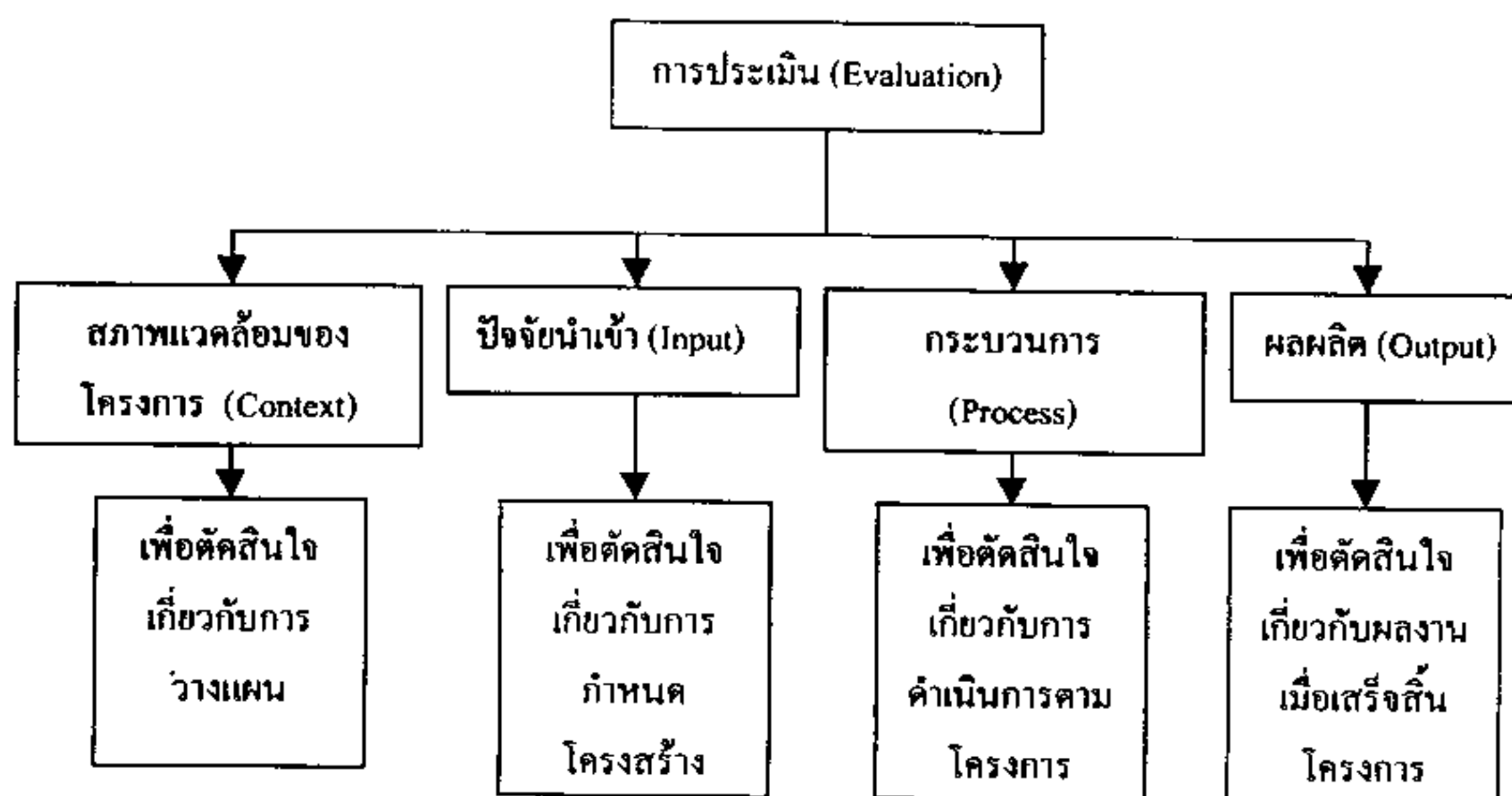
ตารางที่ 2.1 แสดงการเปรียบเทียบรายละเอียดของ Formative and summative evaluation

รายละเอียด	Formative evaluation	Summative evaluation
1. วัตถุประสงค์	- ปรับปรุงโครงการ	- ยุติ หรือ ขยายโครงการ
2. ผู้ใช้ผลประโยชน์	- ผู้บริหารงานและคณะผู้ดำเนินงาน	- ผู้บริหารระดับนโยบาย หรือ เจ้าของทุน
3. ผู้ประเมิน	- บุคคลภายในโครงการ	- บุคคลภายในและภายนอกโครงการ
4. ลักษณะการเก็บข้อมูล	- เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	- เป็นทางการ - เก็บเพียงครั้งเดียวตอนสิ้นสุดโครงการ
5. กลุ่มตัวอย่าง	- ขนาดเล็ก	- ขนาดใหญ่และครอบคลุมโครงการ
6. ประเด็นคำถาม	- ทำอะไร - ทำได้เท่าไร - มีอะไรต้องปรับปรุง - ต้องการทรัพยากรอะไรเพิ่ม - มีปัญหาอุปสรรคอะไร	- มีผลอะไรเกิดขึ้น - ค่าใช้จ่ายเป็นอย่างไร - ควรยุติ หรือขยายโครงการ

แหล่งที่มา: สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 43

5) CIPP model ของ Stufflebeam

Stufflebeam พัฒนาแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1971 CIPP เป็นคำย่อของคำว่า Context, Input, Process และ Product รูปแบบการประเมินโดย CIPP model นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และ/หรือ สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสมในการประเมินนั้นมุ่งประเมินจากสิ่งที่จะประเมิน 4 ประการด้วยกัน คือ ประการแรก คือ สภาพแวดล้อม (Context) เพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายของโครงการ ประการที่สอง คือปัจจัยนำเข้า (Input) เพื่อออกแบบโครงการ ประการที่สาม คือ กระบวนการ (Process) เพื่อประเมินขั้นตอนในการดำเนินการตามโครงการ และประการที่สี่ คือ ผลผลิต (Product) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามโครงการ ซึ่งสามารถสรุปได้จากแผนภูมิที่ 2.4 ดังนี้ (สุชุม มูลเมือง, น.ป.ป: 17; สุวิมล ศิริกานันท์, 2543: 4)

แผนภูมิที่ 2.4 แสดงโครงสร้างของการประเมินตาม CIPP model

แหล่งที่มา: สุขุม มูลเมือง, ม.ป.ป: 17

6) แนวคิดของ Alkin

Alkin ได้พัฒนาวิธีการประเมินที่เรียกว่า “Center for the study of evaluation approach” ในปี ค.ศ. 1969 โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

(1) การประเมินสภาพของระบบที่เป็นอยู่ (System assessment) เป็นการประเมินสภาพทั้งหมดของพื้นที่เป้าหมาย โดยนำข้อมูลที่ได้มากำหนดขอบเขตของงานและวัตถุประสงค์ของโครงการ

(2) การประเมินเพื่อการวางแผนโครงการ (Program planning) เป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ เป็นการพิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินการ

(3) การประเมินเพื่อการดำเนินโครงการ (Program implementation) เป็นการประเมินในระหว่างที่ดำเนินโครงการเพื่อติดตามกำกับงานให้เป็นไปตามแผน

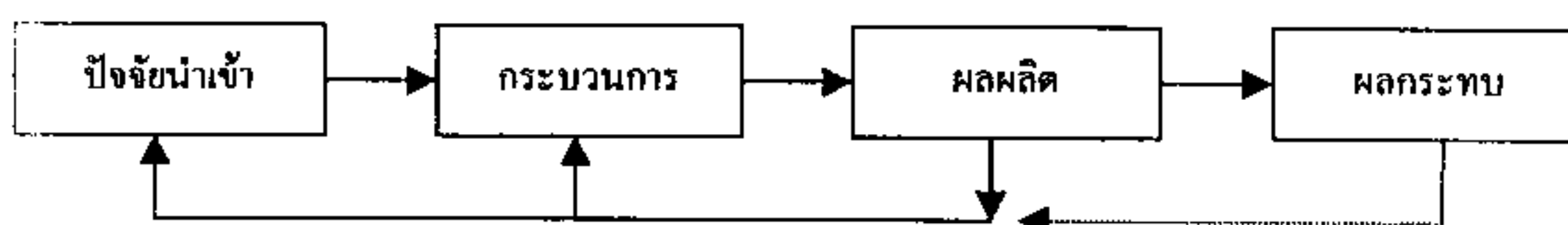
(4) การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ

(Program improvement) เป็นการประเมินในระหว่างดำเนินโครงการเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงโครงการ

(5) การประเมินเพื่อการยอมรับผลของโครงการ

(Program certification) เป็นการประเมินเพื่อศึกษาผลที่ได้จากโครงการ และรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อการปรับปรุง ขกเลิก หรือขยายโครงการ (สุวิมล ศิริภานันท์, 2543: 44-45)

นอกจากนี้แล้วยังมีรูปแบบการประเมินที่เป็นที่นิยมใช้กันมากอีกรูปแบบหนึ่ง คือ Input - output model ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในเชิงระบบที่นำเอาระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาประยุกต์ใช้ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ขององค์ประกอบทั้งหลายในระบบให้เป็นกระบวนการอย่างชัดเจนสำหรับนำไปเป็นหลักการในการปฏิบัติ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป: 11)

แผนภูมิที่ 2.5 แสดงรูปแบบการประเมินแบบ Input - output model

แหล่งที่มา: คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป: 11

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของโครงการ (Impact evaluation)

2.2.1 ความหมายของการประเมินผลกระทบของโครงการ

กรวีร์ ศรีกิจการ (ม.ป.ป: 13) ได้กล่าวว่าการประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการทบทวนผลกระทบทั้งสั้นของโครงการที่มีต่อพื้นที่โครงการ สาขาระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งการประเมินผลทั้งที่ตั้งใจ และไม่ได้ตั้งใจ ตลอดจนการทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวกับโครงการ

จำลอง อติกุล (2535: 39) ได้กล่าวว่าการประเมินผลกระทบของโครงการ คือ การวัดและวิเคราะห์ผลลัพธ์ของโครงการที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายของโครงการ พื้นที่โครงการ สาขาเศรษฐกิจ หรือระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม การประเมินผลกระทบของโครงการพิจารณาทั้งผลที่ตั้งใจ และไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ อาจจะเป็นการทดสอบสมมติฐานของโครงการด้วย

2.2.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผลกระทบของโครงการ

การประเมินผลกระทบของโครงการมีวัตถุประสงค์หลักในการจัด และวิเคราะห์ ผลลัพธ์ของโครงการที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนด้านสิ่งแวดล้อม (จำลอง อติกุล, 2535: 39)

2.2.3 แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของโครงการ

2.2.3.1 เครื่องมือหรือการแทรกแซงและผลที่เกิดขึ้น (Intervention and outcome)

ในการดำเนินการโครงการใด ๆ ผู้ดำเนินการย่อมมีความคาดหวังว่าโครงการจะก่อให้เกิด ผลกระทบที่ต้องการต่อกลุ่มเป้าหมาย ฉะนั้น จึงสามารถพูดได้ว่า ผู้บริหารกำลังให้โครงการเป็น เครื่องมือในการทำให้เกิดผลที่ต้องการ ในทางการประเมิน เราเรียกโครงการหรืองานอื่นที่กำหนด ขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มประชากรเป้าหมายว่า “เครื่องมือหรือการแทรกแซง” (Intervention) และเรียกสิ่งที่เกิดขึ้นจากโครงการว่า ผลของโครงการ (Project outcome)

2.2.3.2 ผลรวมและผลสุทธิ (Gross and net outcome) ประเด็นสำคัญในการ ประเมิน คือ ความสามารถในการแยกผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการออกจากผลอื่นๆ ที่ไม่ได้เกิด ขึ้นจากโครงการ ซึ่งในทางปฏิบัติทำได้ยาก แต่ในการประเมินนั้นสามารถทำได้ โดยการแยก ผลกระทบที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งที่เกิดจากโครงการและเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเรียกว่าผลรวม (Gross outcome effect) โดยผลรวมนี้วัดผลกระทบทั้งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย แต่จะมีเพียงบาง ส่วนของผลกระทบนี้ที่เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการใช้เครื่องมือ หรือเกิดจากโครงการ ซึ่งได้จาก การขจัดผลจากปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเรียกว่า ปัจจัยแทรกซ้อน (Confounding effects) ออกไปจากผลรวม ผลจากปัจจัยแทรกซ้อนนี้ เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยภายนอกโครงการที่ทำให้ผลสุทธิที่เกิดจาก โครงการเองปรากฏไม่ชัดหรือปรากฏมากกว่าเป็นจริง

ปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลแทรกซ้อนแก่กลุ่มเป้าหมายมีอยู่มาก และไม่อาจ กำหนดออกมาได้หมด ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลแก่กลุ่มเป้าหมายนอกเหนือจากโครงการจะมี ลักษณะแตกต่างออกไปในแต่ละกรณี ปัจจัยแทรกซ้อนที่จะกล่าวในที่นี้เป็นปัจจัยที่มักพบอยู่เสมอ ว่าก่อให้เกิดผลนอกเหนือจากโครงการได้ ซึ่งผู้ประเมินจะต้องพยายามกำหนดปัจจัยเหล่านี้ออกมา และแยกส่วนนี้ออกจากผลของโครงการ ปัจจัยแทรกซ้อนที่มักกล่าวถึงเสมอ มีดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเอง (Endogenous change) ได้แก่

การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้นเอง ตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาชนบทบางอย่างที่ ต้องการขจัดความยากจนของกลุ่มเป้าหมายให้หมดไป อาจไม่มีผลต่อบางครัวเรือน โดยครัวเรือน เหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะดีขึ้นเองอยู่แล้ว

2) แนวโน้มระยะยาว (Long - term trends) กล่าวคือ ในช่วงระยะเวลายาวพอสมควร ประชากรกลุ่มเป้าหมายก็อาจมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการอยู่แล้ว เช่น อัตราการเกิดของประชากรในบางประเทศอาจลดลงเป็นการทั่วไปอยู่แล้ว ฉะนั้น โครงการที่ต้องการลดอัตราการเกิดในประเทศนั้น จึงดูเหมือนว่ามีความสำเร็จสูงกว่าที่เกิดขึ้นจริง

3) เหตุการณ์แทรกแซง (Interfering events) ได้แก่ กรณีมีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้น ทำให้ไม่อาจวิเคราะห์แยกผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการออกมาได้ ตัวอย่างเช่น กรณีที่มีเหตุการณ์ตามชายแดน อาจทำให้ประชาชนแถบนั้นมีความสามัคคีกันมากขึ้น ทำให้ผลกระทบมีมากขึ้นเป็นพิเศษ

4) แนวโน้มของการเติบโตของกลุ่มเป้าหมาย (Maturational trend) โครงการบางโครงการอาจดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายให้ผลที่แตกต่างกัน เนื่องจากเงื่อนไขอายุ กล่าวคือ ในบางเรื่องเมื่ออายุของกลุ่มเป้าหมายสูงขึ้น จะทำให้โครงการเป็นผลสำเร็จสูงขึ้นหรือน้อยลงก็ได้ ตัวอย่างเช่น การส่งเสริมกีฬาในเยาวชนบางกลุ่มอายุ เช่น 10-15 ปี อาจได้ผลดีมาก แต่สำหรับบางกลุ่มอายุ เช่น 15-20 ปี อาจได้ผลต่ำกว่า เนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้อยู่ในวัยกำลังแรงงานอาจสนใจงานมากกว่า

5) แนวโน้มที่กลุ่มเป้าหมายจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางของโครงการ (Self selection) กล่าวคือ กลุ่มเป้าหมายบางส่วนอาจมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการอยู่แล้ว ดังนั้น จะมีโครงการหรือไม่ก็ตาม กลุ่มเป้าหมายส่วนนี้ก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางของโครงการที่ต้องการอยู่แล้ว ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหา คือ ในกรณีที่โครงการเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเลือกเข้าอยู่ในโครงการโดยความสมัครใจ จะทำให้มีกลุ่มเป้าหมายส่วนนี้เข้ามาได้มาก และทำให้เกิดการประเมินผลกระทบของโครงการที่สูงไปจากกรณีปกติ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มทักษะในอาชีพบางอาชีพ ซึ่งตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายบางส่วนอยู่แล้ว เป็นต้น (จำลอง อติกุล, 2535: 40-42)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ

2.3.1 ความหมายของการบริหาร และการจัดการ

Dale (n.d. อ้างถึงใน พรณี ประเสริฐวงศ์, วีรนาถ มานะกิจ และ ประทุมวรรณ สุพรรณ โณ, 2515: 2) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำงานให้บรรลุลวัตถุประสงค์โดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done by the other people)

Drucker (n.d. อ้างถึงใน พรรณี ประเสริฐ, วีรนาถ มานะกิจ และ ประทุมวรรณ สุพรรณโณ, 2515: 2) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Art of getting things done through people)

สมพงศ์ เกษมสิน (2519: 6) กล่าวว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลปะนำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative resources) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

มบุญ ตนะวัฒนา (2532: 47-50) ได้กล่าวถึงการบริหารไว้ว่า คือ ขบวนการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นโดยคนอื่นและผ่านคนอื่น (Management is the process of getting things done by and through other) ซึ่งจะให้คนอื่นทำงานให้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น นักบริหาร หรือนักจัดการจะต้องมีหน้าที่ทำในสิ่งเหล่านี้ คือ

1) มีการสร้างสรรค์ (Creating) คือ การที่นักบริหาร หรือนักจัดการจะต้องเป็นทั้งผู้สร้างสรรค์เอง และกระตุ้นให้คนอื่น ๆ เป็นผู้สร้างสรรค์อีกด้วย

2) มีการวางแผน (Planning)

3) มีการจัดระบบงาน (Organizing) คือ การที่นักบริหาร หรือนักจัดการจะต้องจัดระบบงานโดยการแบ่งงานให้แผนกหรือฝ่ายต่าง ๆ ทำตามความเชี่ยวชาญ แต่ละแผนกก็ต้องแบ่งงานให้บุคคลแต่ละคนทำตามความชำนาญ พร้อมทั้งกำหนดงานทุกอย่างเอาไว้ ทุกคนก็จะมีอำนาจในการทำงาน และยึดถือรายการปฏิบัติที่กำหนดไว้นั้น

4) การจูงใจ (Motivating) โดยการพยายามสร้างสถานะที่ทำให้คนมีความต้องการในการทำงานให้ได้ดี เช่น การให้รางวัลภายนอกโดยการเลื่อนอัตราค่าจ้าง หรือเงินเดือน การยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลภายใน โดยการให้งานที่ท้าทายความสามารถ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งนักบริหาร หรือนักจัดการจะต้องแบ่งสัดส่วนของการ “ผสม” ความพึงพอใจต่าง ๆ ที่แต่ละคนต้องการจากการจูงใจตามทิศทางที่เขาปรารถนา

5) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) ซึ่งการสื่อสารจะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างนักบริหาร หรือนักจัดการ กับผู้ปฏิบัติงาน

6) การควบคุม (Controlling) คือการวัดความก้าวหน้าของงานที่มีการปฏิบัติว่าเป็นไปตามมาตรฐาน (เป้าหมาย) ที่วางไว้

Koontz (1972: 43 อ้างถึงใน ประยุทธ์ โพธิ์แก้วกุล, 2542: 17) กล่าวถึงการจัดการว่าหมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์การจัดการนั้น

พยอม วงศ์สารศรี (2528: 30) กล่าวว่า การจัดการ คือ กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจของสมาชิก ในองค์กร การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความ เจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย องค์กรจึงจะสัมฤทธิ์ผลตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้

ธงชัย สันติวงษ์ (2531: 1) ได้กล่าวถึงความหมายของ “การจัดการ” โดยสรุปคือ การจัดการ หมายถึง การกิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหลายคน (ที่เรียกว่า ผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน) ที่เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของบุคคลที่ต่างฝ่ายต่างทำ และไม่อาจจะ ประสพผลสำเร็จจากการแยกกันทำ ให้สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี หรือสามารถพูดอีกอย่างได้ ว่า การจัดการเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารเพื่อให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นั่นเอง

ศิริอร ชันธหัตถ์ (2539: 2-3) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การบริหาร” และ “การจัดการ” ไว้ว่า

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

คำว่า “การบริหาร” (Administration) ใช้ได้ทั้งการบริหารกิจการของรัฐบาลใน ส่วนที่เรียกว่า “รัฐกิจ” และการบริหารกิจการของเอกชนที่เรียกว่า “ธุรกิจ” ภาครัฐกิจ เช่น การบริหารกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ และภาคธุรกิจ เช่น การบริหารธุรกิจของบริษัทห้างร้าน หรือศูนย์การค้าต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งใช้รวม ๆ กันว่า “การบริหาร”

สำหรับคำว่า “การจัดการ” (Management) นั้น มุ่งใช้เฉพาะภาคธุรกิจเท่านั้น และมีความหมายคล้ายกับการบริหาร คือหมายถึงกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปดำเนินการเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

วิชัย รูปจำดี (2541: 2-3) ได้ให้ความหมายของการบริหาร และการจัดการว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) มีที่มาในเชิงพัฒนาการขององค์ ความรู้ที่แตกต่างกัน แต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดองค์ความรู้ทั้งสองด้านมาผสมผสาน และประยุกต์ เข้ากับองค์กรสมัยใหม่ จึงทำให้ทั้งสองคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกัน และสามารถใช้แทนกันได้ เพียงแต่ความนิยมคุ้นเคย หรือความนึกคิดเชิงภาษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีนัย (Sense) ที่แตกต่างกันในด้านต่อไปนี้

1) เกี่ยวกับประเภทขององค์กรหรือหน่วยงาน

การบริหาร มักนิยมหรือคุ้นเคยกับการใช้ในหน่วยงานภาครัฐ หรือ หน่วยงานราชการ (กรณีประเทศไทย) ส่วนการจัดการ มักหมายถึง การบริหารงานในองค์กรเอกชน หรือธุรกิจ

2) เกี่ยวกับระดับ หรือขอบข่ายความรับผิดชอบของการดำเนินการ

การบริหาร หมายถึง การทำหน้าที่ในระดับนโยบาย คือการตัดสินใจ ให้แนวทาง และรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม

การจัดการ เน้นการดำเนินการในระดับปฏิบัติ ซึ่งมีหน้าที่ในระดับ รองลงมา หรือเป็นหน่วยงานระดับกลาง หรือระดับล่าง

แต่ในทางวิชาการทั้งสองคำนี้มิได้มีความแตกต่างกันอย่างที่กล่าวใน สองด้านข้างต้น ทั้งนี้เพราะแนวคิดในการจัดการสมัยใหม่ (Modern management thought) เน้น การผสมผสานองค์ความรู้จากทั้งศาสตร์การบริหาร (Administrative science) ศาสตร์การจัดการ (Management science) ตลอดจนพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior science) เข้าด้วยกันอย่างแยกกัน ได้ยาก

โดยสรุป ความหมายของคำว่า “การบริหาร” และคำว่า “การจัดการ” จริง ๆ แล้วมีความหมายไม่ต่างกัน สามารถใช้แทนกันได้ คือ การบริหาร หรือการจัดการ เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกับบุคคลอื่น หรืออาศัยบุคคลอื่น เพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายโดยใช้ทรัพยากรทางการบริหาร และกระบวนการบริหารที่เหมาะสม นั่นเอง

2.3.2 ทรัพยากรในการบริหาร

ทรัพยากรการบริหาร คือ ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหารนั้นที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการคือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีจัดการ (Method) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า 4M's ซึ่งทรัพยากรการบริหารทั้งสี่นี้เป็นองค์ประกอบสำคัญไม่ว่าการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการ หรือการบริหารธุรกิจก็ตาม (สมพงษ์ เกษมสิน, 2519: 7)

Greenwood (n.d. อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2519: 7) ได้ให้ความเห็นว่า ทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการคือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่าง ๆ (Facilities) โดยย้ำความสำคัญและความจำเป็นของอำนาจหน้าที่ และเวลาในการบริหารว่า ในการบริหารงานนั้น ไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม งานจะไม่สามารถดำเนินไปด้วยดีได้ถ้าหากปราศจากอำนาจหน้าที่ ส่วนในเรื่องเวลาก็ต้องกำหนดเวลาให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน

นอกจากนี้ จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2527: 1-3) ยังได้กล่าวถึงทรัพยากร หรือ เครื่องมือที่จะเป็นประโยชน์ในการบริหาร หรือการจัดการไว้อีก 5 ด้านด้วยกัน หรือที่เรียกว่า “5M” คือ

M1 (Mechanism) ได้แก่ ด้านการจัดการองค์กร ซึ่งหมายถึงการกำหนด รูปแบบ และภารกิจขององค์กร การแบ่งส่วนงานขององค์กร การกำหนดกิจกรรมของแต่ละ ส่วนงาน การกำหนดตำแหน่งงาน (Position) พร้อมหน้าที่ ความรับผิดชอบและอำนาจ (Authority) ของแต่ละตำแหน่ง แต่ละส่วน แต่ละระดับ (Level) และขององค์กรเป็นส่วนรวม การกำหนด โครงสร้างความสัมพันธ์ของงานของส่วนต่าง ๆ ของแต่ละองค์กรและการสร้างระบบการควบคุม ให้ทุกส่วนขององค์กรได้เป็นไปอย่างสืบเนื่องและมีเอกภาพ

M2 (Money) ได้แก่ด้านการเงิน ที่จะต้องจัดหามาเพื่อดำเนินกิจกรรมตาม ที่กำหนดไว้ในจำนวนและกำหนดเวลาที่ต้องสอดคล้องกัน

M3 (Manpower) ได้แก่ด้านบุคลากร ซึ่งการจัดการที่ดีจำเป็นจะต้องได้ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างอื่นมาบรรจุให้กับตำแหน่งและหน้าที่ การงานที่กำหนดไว้ และจำต้องมีจำนวนให้เพียงพอไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

M4 (Materials and buildings) ได้แก่ การจัดหาและมีไว้ใช้ซึ่งเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานบริการที่เหมาะสม ทันสมัย พอเพียง และมี ประสิทธิภาพที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี หรือ สมประโยชน์มากที่สุด

M5 (Methodology and information) ได้แก่องค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร อันมีค่าที่นักการจัดการจะต้องนำมาใช้ในการจัดการวางแผนงาน การเลือกใช้กลยุทธ์ (Strategy) และ กิจกรรม (Activity) ที่ควรจะดำเนินการ

โดยสรุป จะเห็นว่าได้มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหารไว้ต่าง ๆ กัน แต่การจะเลือกใช้ทรัพยากรในการบริหารให้เหมาะสมกับงานที่เราทำนั้น เราสามารถเลือกใช้ ทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านี้โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงานของเราได้

2.3.3 กระบวนการในการบริหารจัดการ

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ ได้แบ่งกระบวนการในการปฏิบัติงานของนักบริหาร หรือนักจัดการสมัยใหม่ ไว้ในเอกสารประกอบการสอน ชุต CHAKRIT'S PODCE Social Development Management Process ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1) Planning (การวางแผน) คือ การเตรียมแนวคิดเบื้องต้นสำหรับเป็นแบบในการทำงานก่อนการลงมือทำงานจริง หรือจะพูดได้อีกอย่างว่า แผน คือ เจมทิสและลายแทงสำหรับผู้ปฏิบัติทุกคนในหน่วยงานได้ยึดถือ นักบริหารจะต้องคิดล่วงหน้าว่าหน่วยงานของตนหรือตนเองจะอย่างไร จึงจะได้ผลตามแนวคิด นโยบาย และคำสั่งที่หน่วยเหนือมอบมาให้ ซึ่งจะต้องมีการเลือกสรรกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดกับเรื่อง หรืองานที่ทำ ต้องมีการหาวิธีปฏิบัติงานที่แบบคลและเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้ จะต้องให้ความสำคัญกับ เวลา สถานที่ ขนาดของงาน และหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติว่าคือหน่วยงานใดบ้าง รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการบริหารจัดการ เพื่อให้การทำงานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ

2) Organizing and preparing for action (การจัดหน่วยงานและเตรียมทำงาน) เป็นลำดับขั้นที่ถัดต่อไปจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อนักบริหารหรือนักจัดการได้จัดทำแผนขึ้นแล้ว ต่อไปก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมของปัจจัยในแต่ละด้าน คือ บุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ และการเงินที่จะต้องเบิกจ่ายออกมา และตารางการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนให้กระบวนการทำงานวิ่งไปข้างหน้า พร้อมกันนั้น การเตรียมงาน ควรมีการออกระเบียบปฏิบัติที่จะใช้เป็นคู่มือสำหรับใช้ควบคู่กับแผนด้วย

3) Directing and supervision (การอำนวยการและการนิเทศงาน) หมายถึง การมอบหมายงานที่ระบุไว้ในแผนนั้น ๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งนักบริหารหรือนักจัดการจะต้องแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทราบแต่เนิ่น ๆ ก่อนถึงเวลาทำงานจริง ต้องแจ้งถึงขอบเขตหน้าที่การงาน และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การประชุม และการแจกเอกสารให้ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนจะได้นำไปใช้เป็นคู่มือซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่ง

เมื่อมีการมอบหมายงานแล้วก็ต้องมีการกำกับ สอดส่อง นิเทศ และติดตามดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นเป็นระยะ ๆ ในกรณีนี้นักบริหารหรือนักจัดการก็ต้องกำหนดแผนที่จะดำเนินการของตนให้เป็นระเบียบ เช่น การติดตาม จะให้มีการประชุมเป็นระยะเท่าใด จะต้องให้แต่ละคนรายงานผลการทำงานอย่างไร เป็นต้น อีกด้วย

นอกจากนี้นักบริหารหรือนักจัดการ ในฐานะเป็นผู้นำหน่วยงานยังต้องมีภาระหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศให้เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา บรรยากาศดังกล่าวมีความจำเป็นและครอบคลุมทั้งด้านสิ่งแวดล้อมทางกายและในด้านสังคม การให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การชมเชยยกย่องผู้ทำความดี การสร้างความสามัคคีด้วยการสังสรรค์ในโอกาสที่เหมาะสม เป็นมาตรการที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

4) Coordinating and mobilizing resources (การประสานงานและการระดมความร่วมมือ) หมายถึง การริเริ่มและความพยายามที่จะให้ส่วนงานในหน่วยงานและ

ภายนอกที่จะมีกิจกรรมทำร่วมกันกับหน่วยงานของตน ตามแผนที่กำหนดไว้นั้น ได้รับรู้และมีความเข้าใจในนโยบาย กิจกรรม และการดำเนินงานของหน่วยงานในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ งานนี้เป็นสิ่งที่นักบริหารหรือนักจัดการจะมองข้ามไปไม่ได้ เพราะการที่จะทำงานให้หน่วยงานของตนประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงานให้ทำงานสอดคล้องซึ่งกันและกัน

งานที่สำคัญในส่วนนี้คือ การสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ อย่างทันเวลาให้แก่ผู้ร่วมงานทุกคนได้รับรู้และมีทัศนคติเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวหรือความเป็นไปของหน่วยงาน

5) Evaluating (การประเมินผล) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของนักบริหารหรือนักจัดการ ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบการทำงานว่าเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานแล้ว สามารถทำได้ตามผลที่ต้องการไว้หรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงในระยะต่อไป

งานประเมินผลเป็นงานที่เชื่อมโยงต่อมาจากการติดตามผล ซึ่งหลาย ๆ ครั้งจะแยกจากกันไม่ออก เพียงแต่ว่าการประเมินผลจะเป็นการศึกษาที่วิเคราะห์ลึกซึ้งและกว้างขวางกว่าในขั้นตอนของการติดตามผล ยิ่งถ้าหากเป็นการประเมินผลที่สิ้นสุดโครงการแล้วหน้าที่ในการประเมินผลก็จะเป็นผู้บังคับบัญชา หรือจะใช้บุคคลภายนอกมาช่วยพิจารณาเสนอแนะให้ด้วยก็ได้

2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้มากมาย ดังต่อไปนี้

Vroom (1964 : 99 อ้างถึงใน นิภาพรณ จันทร์เจ้า, 2542: 29) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทศณคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศณคติในด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทศณคติในด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

Rerkrai (1972: 35 อ้างถึงใน รัตนา เพชรพรณ, 2539: 9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ทศณคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น

Rycroft (1973: 145 อ้างถึงใน วุฒิพงษ์ ไตรพิพัฒน์, 2538: 13) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า คือ อารมณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ภายนอกที่จะมีกิจกรรมทำร่วมกันกับหน่วยงานของตน ตามแผนที่กำหนดไว้นั้น ได้รับรู้และมีความเข้าใจในนโยบาย กิจกรรม และการดำเนินงานของหน่วยงานในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ งานนี้เป็นสิ่งที่นักบริหารหรือนักจัดการจะมองข้ามไปไม่ได้ เพราะการที่จะทำงานให้หน่วยงานของตนประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงานให้ทำงานสอดคล้องซึ่งกันและกัน

งานที่สำคัญในส่วนนี้คือ การสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ อย่างทันเวลาให้แก่ผู้ร่วมงานทุกคนได้รับรู้และมีทัศนคติเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวหรือความเป็นไปของหน่วยงาน

5) Evaluating (การประเมินผล) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของนักบริหารหรือนักจัดการ ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบการทำงานว่าเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานแล้ว สามารถทำได้ตามผลที่ต้องการไว้หรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงในระยะต่อไป

งานประเมินผลเป็นงานที่เชื่อมโยงต่อมาจากการติดตามผล ซึ่งหลาย ๆ ครั้งจะแยกจากกันไม่ออก เพียงแต่ว่าการประเมินผลจะเป็นการศึกษาที่วิเคราะห์ลึกซึ้งและกว้างขวางกว่าในขั้นตอนของการติดตามผล ยิ่งถ้าหากเป็นการประเมินผลที่สิ้นสุดโครงการแล้วหน้าที่ในการประเมินผลก็จะเป็นผู้บังคับบัญชา หรือจะใช้บุคคลภายนอกมาช่วยพิจารณาเสนอแนะให้ด้วยก็ได้

2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้มากมาย ดังต่อไปนี้

Vroom (1964 : 99 อ้างถึงใน นิภาพรณ จันทรเจ้า, 2542: 29) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทักษะและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะในด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษะในด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

Rerkrai (1972: 35 อ้างถึงใน รัตนา เพชรพรณ, 2539: 9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ทักษะในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น

Rycroft (1973: 145 อ้างถึงใน วุฒิพงษ์ ไครพิพัฒน์, 2538: 13) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า คือ อารมณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

Wolman (1973: 384 อ้างถึงใน กิตตินันท์ ธรรมบท, 2542: 47) กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายหมาย (Goals) ความต้องการ (Needs) หรือ แรงจูงใจ (Motivation)

สมพงศ์ เกษมสิน (2513: 30) กล่าวว่า ความพึงพอใจนั้นจะต้องพิจารณาไปพร้อมกับความสำเร็จ (Achievement) และความมุ่งมาดปรารถนา (Aspiration) ในงานหนึ่ง ๆ เพราะฉะนั้นความหมายของความพึงพอใจในผลงานจึงอาจเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{Satisfaction} = \text{Achievement} : \text{Aspiration}$$

กิติมา ปรีดีศิลป (2524: 321-322) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีองค์ประกอบและจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและได้รับการตอบสนองความต้องการได้

ชรีณี เกรจินดา (2530: 50) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

อังฉรา บุญโท (2534: 11-12) ให้ความหมาย ความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและทัศนะของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร (2542: 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอึดอึดใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง เป็นความคิดเห็นหรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ในทางด้านจิตวิทยา ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในขั้นแรกเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นความรู้สึกสุดท้ายเมื่อบรรลุถึงจุดหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ต่าง ๆ กัน แต่พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก ที่บุคคลแสดงออกในลักษณะที่สนับสนุนจึงเกิดความพึงพอใจ หรือในลักษณะที่ต่างกันจึงเกิดความไม่พึงพอใจขึ้น ซึ่งความพึงพอใจจัดว่าเป็นทัศนคติในส่วนขององค์ประกอบด้านความรู้สึก ซึ่งจะเป็นลักษณะของการประเมินค่าว่าดีหรือไม่ดีจนทำให้เกิดความพอใจ หรือไม่พอใจเกิดขึ้น

2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of need theory)

ทฤษฎีนี้ เป็นทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ที่มีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมานาน Maslow ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการ และความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งที่จูงใจอีกต่อไป ส่วนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะยังเป็นสิ่งที่จูงใจอยู่ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองต่อไป (Maslow, 1954 อ้างถึงใน อำไพ อินทรประเสริฐ, 2533: 18)

ลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้น (Maslow, 1954 อ้างถึงใน อภิชาติ พุทธบุญ, 2542: 9-10) คือ

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2) ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or safety needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นต่อไปที่สูงขึ้น คือ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคงต่าง ๆ ความต้องการทางด้านความปลอดภัย จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกัน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนความมั่นคงนั้น หมายถึง ความต้องการความมั่นคงในการดำรงชีพ เช่น ความมั่นคงในหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม

3) ความต้องการทางสังคม (Social or belongingness needs) ภายหลังจากที่ได้รับการสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้ว ก็จะมีความต้องการสูงขึ้น คือ ความต้องการทางสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งที่จูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการด้านนี้จะเป็นความต้องการอยู่ร่วมกัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

4) ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or status needs) ความต้องการขั้นต่อมาจะเป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ ความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถ ความรู้ และความสำคัญในตัวของตัวเอง รวมตลอดทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเทียบกับบุคคลอื่น หรืออยากที่จะให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญในความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน การดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

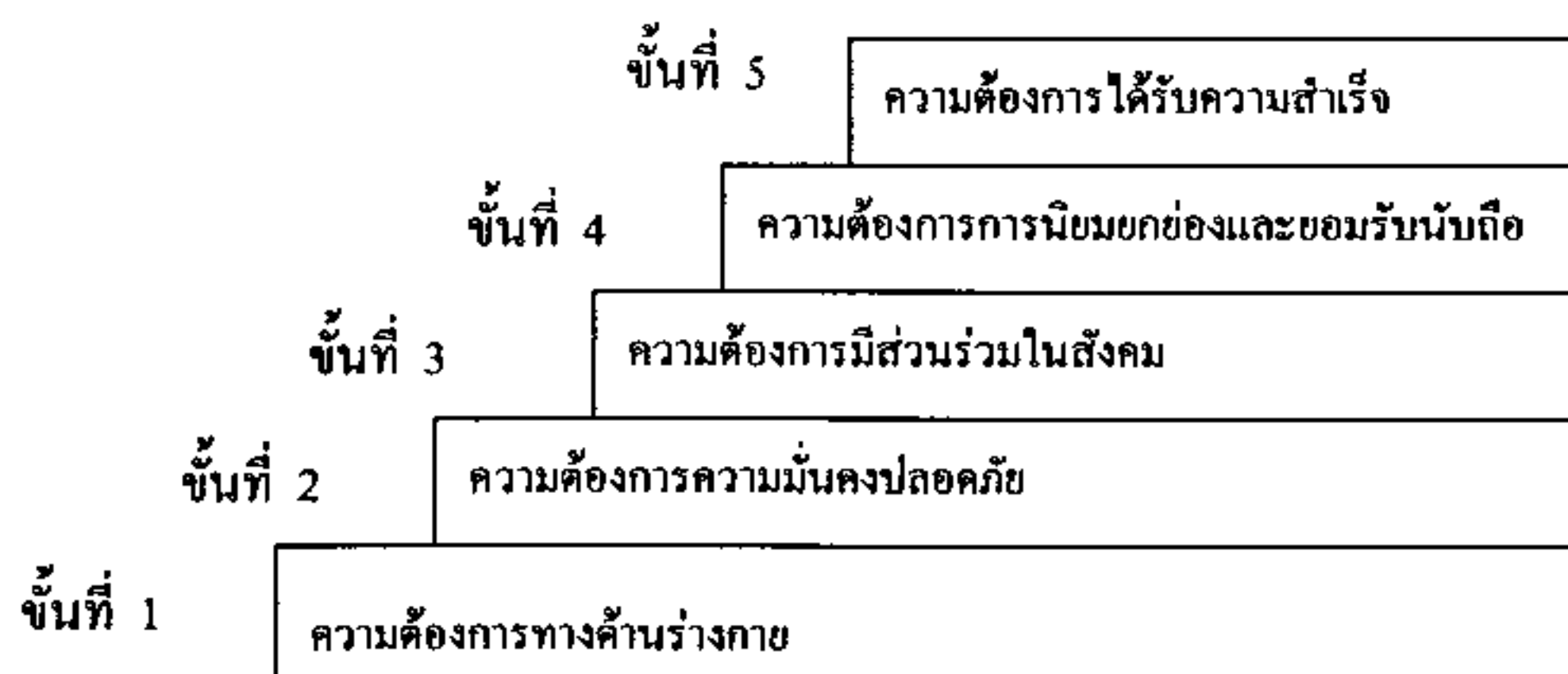

5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self - actualization or self - realization) ลำดับขั้นความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ก็คือ ความต้องการที่อยากประสบความสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิด หรือความคาดหวัง ทะเยอทะยานใฝ่ฝันที่อยากได้รับผลสำเร็จในสิ่งอันสูงส่งในทัศนะของคน

โดย Maslow มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความต้องการของคนที่มีผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมา จะประกอบไปด้วย 2 หลักการ (Maslow, 1970 อ้างถึงใน อำไพ อินทรประเสริฐ, 2533: 19-20) คือ

1) หลักการแห่งความขาดตกบกพร่อง (The deficit principle) ความขาดตกบกพร่องในชีวิตประจำวันของคนที่ได้รับอยู่เสมอ จะทำให้ความต้องการที่เป็นความพอใจของคนไม่เป็นตัวจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในด้านอื่น ๆ อีกต่อไป คนเหล่านี้กลับจะเกิดความพอใจในสภาพที่ตนเป็นอยู่ ยอมรับ และพอใจความขาดแคลนต่าง ๆ ในชีวิตโดยถือเป็นเรื่องธรรมดา

2) หลักการแห่งความเจริญก้าวหน้า (The progression principle) ลำดับขั้นของความต้องการทั้ง 5 ระดับ จะเป็นไปตามลำดับที่กำหนดไว้จากลำดับต่ำไปลำดับสูง และความต้องการของคนในแต่ละลำดับจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของลำดับที่ต่ำกว่าได้รับการตอบสนองจนเกิดความพึงพอใจแล้ว

แผนภูมิที่ 2.6 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีการจูงใจของ Maslow

แหล่งที่มา: กิตติพันธ์ อรรถบท, 2542: 52

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความยากจน

2.5.1 ความหมายของความยากจน

Perlman (1976: 3) ให้ความหมายของความยากจนไว้ว่า เป็นสภาพของการที่ไม่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำรงชีวิตตามมาตรฐานต่ำสุดของสังคมได้

สุภาวดี กอดำรงค์ (2523: 6-7) ได้กล่าวถึงความหมายของความยากจนว่า ความยากจนคือ การพิจารณาถึงความพอเพียงในชีวิต ซึ่งแยกได้เป็น 11 รายการ ดังนี้ อาหาร น้ำ ที่พักอาศัย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ไฟฟ้าและเชื้อเพลิง ยารักษาโรค การศึกษา เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้ภายในบ้าน การขนส่งและยานพาหนะ สวัสดิการทางสังคม และการพักผ่อนหย่อนใจตลอดจนการบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ

ทั้ง 11 รายการดังกล่าว แยกออกเป็นความต้องการได้สามกลุ่มใหญ่ คือ

- 1) รายการ 1-6 เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดในร่างกาย
- 2) รายการ 7-8 เป็นสิ่งจำเป็นอันดับรองลงมา
- 3) รายการที่เหลืออาจจะถึงขั้นเป็นสิ่งจำเป็น เมื่อพิจารณาถึงสภาพ

เศรษฐกิจและสังคม ความต้องการทางสังคม และความต้องการทางด้านจิตใจที่แปรเปลี่ยนไป

สุธรรม รัตนโชติ (2527: 2-4) ได้แบ่งความหมายของความยากจน ออกเป็น 3 แบบคือ

1) ความยากจนสัมบูรณ์ (Absolute poverty) หมายถึง สภาพที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำจนไม่สามารถจะดำรงชีพอยู่ได้อย่าง “พอกิน” (subsistence) หรือสภาพที่ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่ารายได้ระดับต่ำสุดที่ครอบครัวขนาดเดียวกันจะอยู่อย่าง “พอกิน” ได้ ในความหมายนี้สังคมจะกำหนดรายได้ต่ำสุดของความ “พอกิน” (subsistence) หรือ “มาตรฐานการครองชีพ” (standard of living) ขึ้น ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบกับสังคมอื่น หรือเฉพาะภายในสังคมนั้น ๆ ครอบครัวใดที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับดังกล่าวจะถือว่ามีความยากจนสัมบูรณ์ ความยากจนสัมบูรณ์นี้อาจจะไม่มีในสังคมหนึ่ง ๆ ได้ หากครอบครัวทั้งหมดของสังคมนั้นมีรายได้ไม่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานดังกล่าว หรือในทางตรงกันข้ามทุกครอบครัวในสังคมหนึ่ง ๆ อาจจะมี ความยากจนสัมบูรณ์ทั้งหมดก็ได้ หากทุกครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่าระดับมาตรฐาน

2) ความยากจนเปรียบเทียบ (Relative poverty) เป็นความยากจนจากการเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของครอบครัวในสังคมหนึ่ง โดยปกติแล้วในสังคมใดก็ตาม รายได้ของครอบครัวในสังคมนั้นจะมีการกระจายมากบ้างน้อยบ้างไม่เท่ากัน ครอบครัวที่มีรายได้ อยู่ในกลุ่มต่ำสุดถือว่ามีความยากจนเปรียบเทียบ ความยากจนประเภทนี้มักจะมีในทุกสังคมเพราะ

คงไม่มีสังคมใดที่คนมีรายได้เท่ากันหมด แต่อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นอยู่กับขนาดของสังคมด้วย สังคมใหญ่โดยทั่วไปครอบครัวย่อมมีรายได้ไม่เท่ากัน ความยากจนเปรียบเทียบจึงเกิดขึ้นได้ การพิจารณาความยากจนเปรียบเทียบมักจะกระทำควบคู่กับการพิจารณาความมากน้อยของความยุติธรรมในการกระจายรายได้ของสังคมนั้น การกระจายรายได้มีลักษณะเป็นปฏิภาคตรงกับความยุติธรรม กล่าวคือ สังคมใดมีการกระจายรายได้สูง ถือว่ามีความยุติธรรมในการกระจายรายได้สูงด้วย หากมีการกระจายรายได้ต่ำถือว่ามีความยุติธรรมน้อยด้วย การกระจายรายได้สูงสุดคือ ทุกครอบครัวมีรายได้เท่ากัน ถือว่ามีความยุติธรรมสูงสุด ตัวอย่างสังคมที่มีการกระจายรายได้สูงมาก ๆ เช่น สังคมแบบสหกรณ์ที่ทุกคนมีรายได้เกือบเท่าเทียมกัน หรือสังคมในลักษณะคอมมูนที่รัฐบาลกระจายรายได้ให้แก่บุคคลใกล้เคียงกัน

3) ความยากจนที่กำหนดขึ้นโดยเฉพาะ (Established poverty) เป็นความยากจนที่กำหนดขึ้นโดยแผนพัฒนาของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือแผนใดแผนหนึ่งโดยเฉพาะ การกำหนดขึ้นขึ้นอยู่กับความต้องการ และลักษณะความยากจนของประเทศนั้น ๆ หรือส่วนนั้น เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 ของประเทศไทยกำหนดให้ประชาชนในพื้นที่ยากจนเป็นกลุ่มคนที่ยากจนโดยอาศัยเกณฑ์กำหนดหลายประการ ทั้งตัวรายได้ของประชาชน ลักษณะที่ตั้งของชุมชน ตลอดจนลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอื่น ซึ่งรวมกันเป็นดัชนีของการพัฒนาของหมู่บ้าน (Village development indexing system) ในประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดให้คนผิวดำ หรือผู้อพยพเข้ามาใหม่จากเอเชีย อเมริกาใต้ หรือจากหมู่เกาะใกล้เคียงเป็นคนยากจนที่จะต้องพัฒนา เหล่านี้เป็นต้น ความยากจนประเภทนี้เป็นเป้าหมายของแผนพัฒนาเพื่อขจัดความยากจน (Antipoverty program) การกำหนดความยากจนในลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา

ชัคคิตา กรรณสูตร (2535: 2) กล่าวว่า การให้ความหมายของคำว่าความยากจนต้องเทียบเคียงกับคำอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1) รายได้และความมั่งคั่ง (Income and wealth) หมายถึงสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานและทรัพย์สินสิ่งของที่อยู่ในความครอบครองทั้งหลาย

2) ความต้องการและรายจ่าย (Needs and expenditure) หมายถึงความต้องการที่จะได้รับการสนองตอบ และในการสนองตอบ จะต้องมียารจ่าย ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน ทรัพย์สินหรือเวลาก็ตาม

3) มาตรฐานการครองชีพ (Standard of living) เป็นผลรวมที่เกิดจากข้อ 1) และ ข้อ 2) รวมทั้งปัจจัยภายนอก เช่น สภาพเศรษฐกิจการเงิน และสังคมวัฒนธรรมของชุมชนที่คนอยู่

4) ความไม่เท่าเทียมหรือความเหลื่อมล้ำกัน (inequality) เมื่อมองจากบุคคลไปสู่วงกว้างขึ้นของสังคม ก็จะเห็นภาพในเชิงเปรียบเทียบว่าบุคคลนั้น ๆ หรือกลุ่มนั้น ๆ มีความแตกต่างกับคนอื่น หรือกลุ่มอื่นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อันเป็นผลมาจากการกระจายรายได้ ความมั่งคั่ง และโอกาสที่จะได้รับบริการต่าง ๆ ว่าเป็นไปอย่างเหมาะสมหรือไม่ ความยากจนและความไม่เท่าเทียมหรือเหลื่อมล้ำจะเป็นสิ่งที่ไปด้วยกัน

โดยสรุปจะเห็นว่าความหมายของคำว่า “ความยากจน” นั้น มีได้หลายความหมาย อยู่ที่ว่าจะยึดสิ่งใดเป็นเกณฑ์วัดความยากจน ซึ่งในแต่ละสังคมจะมีเกณฑ์วัดความยากจนที่ต่างกันไป จึงทำให้แนวทางการแก้ไขปัญหความยากจนแตกต่างกันไปด้วย เช่น ถ้าสังคมหนึ่งมองปัญหความยากจนคือการที่คนในสังคมนั้นได้รับการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน แนวทางมุ่งแก้ไขปัญหของรัฐในสังคมนั้น ก็จะมุ่งทำให้เกิดการกระจายรายได้ในสังคมของเขาให้มากที่สุด หรือ ในกรณีบางสังคมมองว่าความยากจน คือ การที่คนในสังคมของตนมีมาตรฐานการครองชีพที่ต่ำ ประกอบกับ มีการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม แนวทางแก้ไขก็จะมุ่งแก้ไขให้คนในสังคมมีมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น มีรายได้ให้พออยู่พอกินมากขึ้น รวมทั้งมุ่งให้เกิดการกระจายรายได้ให้มากขึ้นไปพร้อม ๆ กัน เป็นต้น

2.5.2 การวัดความยากจน

Herricle and Hudson (1981: 90 อ้างถึงใน สุธรรม รัตนโชติ, 2527: 5) ได้แบ่งวิธีการวัดความยากจนออกเป็น 6 ประการ จาก 2 กลุ่มใหญ่ คือ

กลุ่มแรกเน้นที่ เส้นความยากจน (Poverty line) ซึ่งประกอบด้วย

1) รายได้ต่อหัว (Per capita income) ได้จากรายได้ของชาติ (National income) หรือผลผลิตรวมของชาติ (Gross national product)หารด้วยจำนวนประชากร หากเปรี๊ระดับชุมชนก็เอารายได้ทั้งหมดของชุมชนหารด้วยจำนวนประชากรในชุมชนนั้น รายได้ต่อหัวจึงเป็นรายได้เฉลี่ยของประชากร รายได้ต่อหัวจะไม่บอกถึงการกระจายรายได้แต่อย่างใด อาจจะใช้ได้ในแง่ของการเปรียบเทียบความยากจนระหว่างสังคม แต่ไม่บอกว่าในแต่ละสังคมลักษณะความยากจนเป็นอย่างไร และจะใช้ดีก็ต่อเมื่อรายได้ของคนในสังคมนั้นมีการกระจายสูง หรือหากจะเทียบกับสังคมอื่นควรจะดูการกระจายรายได้ของทั้ง 2 สังคมประกอบด้วย และจะเปรียบเทียบได้ดีที่สุดก็ต่อเมื่อ 2 สังคมนั้นมีการกระจายรายได้ไม่แตกต่างกัน

2) เส้นความยากจน (Poverty line) กำหนดจากรายจ่ายของครอบครัวที่จำเป็นจะต้องใช้ในการจัดหาสินค้าอุปโภคและบริโภคที่มีความจำเป็นระดับต่ำสุดตามมาตรฐาน

การครองชีพที่เหมาะสมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว สินค้าอุปโภคและบริโภคดังกล่าว ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ตลอดจนสิ่งจำเป็นอื่น ๆ

สำหรับประเทศไทยมีการกำหนดเส้นความยากจนอยู่หลายวิธี วิธีพื้นฐานที่สุดคือวิธีที่เรียกว่า Head - count method วิธีนี้เส้นความยากจนคือ ค่าของอาหาร 1,978 calories ต่อวันต่อผู้ใหญ่หนึ่งคน และปรับค่าอาหารนี้แต่จะมีโดยค่าดัชนีของผู้บริโภค (Consumer price index) เช่น ในปี 2505 พบว่า เส้นความยากจนของผู้ใหญ่หนึ่งคนมีค่า 1,500 บาท สำหรับผู้อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร จากปี 2505 ถึงปี 2511 ค่าดัชนีของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เส้นความยากจนในปี 2511 ก็กลายเป็น 1,725 บาท (Hericle and Hudson, 1981: 90 อ้างถึงใน สุธรรม รัตนโชติ, 2527: 5-7)

การกำหนดเส้นความยากจนโดยใช้ค่าดัชนีของผู้บริโภคนี้มีตัวแปรอื่น ๆ อีกหลายประการที่น่าจะต้องนำมาพิจารณาประกอบ กล่าวคือ ในแต่ละกลุ่มรายได้ นอกจากจะกำหนดรายจ่ายสำหรับการซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคแตกต่างกันแล้ว แม้สินค้าประเภทเดียวกัน ราคาซื้อหาของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันด้วยในกลุ่มที่มีรายได้สูงย่อมกำหนดวงเงินในการจัดหาสินค้าอุปโภคและบริโภคสำหรับครอบครัว และตัวเองสูงกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ และกลุ่มรายได้ต่ำมักจะซื้อสินค้าอุปโภคบางชนิดในราคาสูง หากการซื้อนั้นเป็นการซื้อในลักษณะการผ่อนชำระ หรือเงินเชื่อ ดังนั้น การใช้ค่าดัชนีของผู้บริโภคในการกำหนดเส้นความยากจนอาจจะไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้ (สุธรรม รัตนโชติ, 2527: 8)

การกำหนดเส้นความยากจนจึงอาจจะใช้วิธีอื่น เช่น กำหนดเป็นช่วงของความยากจน (Poverty band) ซึ่งดูเหมือนจะมีความยืดหยุ่นมากกว่า กล่าวคือ แทนที่จะกำหนดเส้นความยากจนเป็นตัวเลขเดียว แต่กำหนดเป็นตัวเลขสูงสุดและต่ำสุด เพื่อให้มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ตัวเลขล่าง (Lower limit) ของช่วงความยากจน หมายถึงรายได้ที่จำเป็นในเรื่องอาหารเท่านั้น ส่วนตัวเลขบน (Upper limit) หมายถึงรายได้ที่อาจจะใช้จ่ายสิ่งที่ไม่จำเป็นเช่น เสื้อผ้า เช่น บุหรี่ เหล้า และสิ่งบันเทิงอื่น ๆ (สุธรรม รัตนโชติ, 2527: 8)

3) การวัดการกระจายรายได้ (Income distribution measures) เกิดขึ้นจากการพิจารณาความยากจนในแง่ของการเปรียบเทียบ (Relative concept) โดยที่ได้กล่าวแล้วว่า ในสังคมหนึ่ง ๆ รายได้ของคนในสังคมจะมีการกระจาย คนส่วนหนึ่งอาจจะมีรายได้สูง ตรงกันข้ามกับอีกส่วนหนึ่งมีรายได้ต่ำ หากทั้ง 2 กลุ่ม มีรายได้ต่างกันมาก (Income gap) กลุ่มที่มีรายได้ต่ำถือเป็นกลุ่มยากจน สังคมที่รายได้ของสมาชิกมีการกระจายสูง หมายความว่าคนในสังคมมีรายได้ใกล้เคียงกันถือว่ามีความไม่ยุติธรรม (Inequality) ของการกระจายรายได้น้อย หากสังคมใดที่

รายได้ของสมาชิกมีการกระจายต่ำ คือคนในสังคมนั้นมีรายได้แตกต่างกันมาก ถือว่ามีความไม่ยุติธรรมในการกระจายรายได้สูง การวัดการกระจายรายได้จึงมักจะวัดโดยค่าของความไม่ยุติธรรม (Inequality)

กลุ่มที่ 2 จะเป็นการวัดที่สาเหตุของความยากจน คือ

4) การใช้ตัวชี้ (Social indicators) การวัดความยากจนในแนวนี้นี้ไม่เน้นที่รายได้ของครอบครัว ซึ่งถือเป็นอาการของความยากจน หรือผลของความยากจน แต่เน้นที่เงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social environment) ที่เป็นสาเหตุของความยากจนโดยที่ความยากจนเกิดจากสาเหตุอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม การวัดความยากจนในแนวนี้นี้จึงศึกษาที่ตัวชี้ทางสังคม เพื่อที่จะค้นหาสาเหตุความยากจนในสังคมหนึ่ง ๆ ตัวชี้ดังกล่าวเท่าที่มีการศึกษาพบว่ามีหลายประการ เช่น สภาพที่อยู่อาศัย สุขภาพ การศึกษา อัตราการเกิด อัตราการตาย โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน การคมนาคม การสื่อสาร การให้บริการของรัฐ ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนนั้น ในสังคมที่แตกต่างกันสาเหตุของความยากจนที่ได้จากตัวชี้ทางสังคมอาจแตกต่างกันบ้าง การวัดความยากจนในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา สํารวจ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความยากจนกับตัวชี้ทางสังคมดังกล่าว การวัด ความยากจนในลักษณะนี้มักจะถูกนำไปใช้ในการวางแผนแก้ปัญหาความยากจน หรือ กำหนดเป็นแผนงานแก้ปัญหาความยากจน (Antipoverty program)

5) การได้รับผลประโยชน์จากบริการของรัฐ (Access to economic and social capital) โดยปกติแล้วรัฐจะให้บริการประชากรของตนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ การศึกษา ความมั่นคง และสวัสดิภาพ ตลอดจนการกระจายตัวเงินในรูปแบบต่าง ๆ ความยากจนในแนวความคิดนี้จะเกิดขึ้นเนื่องจากประชากรได้รับประโยชน์ หรือ เข้าถึงบริการของรัฐดังกล่าว หรืออาจจะเรียกว่าการลงทุนดังกล่าวไม่เท่ากัน กลุ่มประชากรบางกลุ่มที่ได้เปรียบเท่านั้นจะได้รับประโยชน์จากบริการดังกล่าวมากกว่ากลุ่มประชากรที่เสียเปรียบ ตัวอย่างเช่น คนที่มีที่ดินเท่านั้นที่จะได้ประโยชน์โดยตรงจากการชลประทาน เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมย่อมได้ประโยชน์จากกระแสไฟฟ้ามากกว่าคนที่มีแค่บ้านสำหรับอยู่อาศัย ประโยชน์สูงสุด ของถนนย่อมได้กับเจ้าของธุรกิจการขนส่ง

6) การศึกษาในแง่ประวัติศาสตร์ (Historical perspective) ความยากจนในแนวความคิดนี้มีได้เกิดขึ้นเฉพาะเหตุปัจจุบัน แต่เกิดขึ้นจากประวัติศาสตร์อันยาวนานของประเทศหรือสังคมนั้น ๆ ด้วย การศึกษาหรือการวัดความยากจนในแนวนี้นี้จะลึกไปถึงสาเหตุทางประวัติศาสตร์ที่จะก่อให้เกิดความยากจนขึ้น ระยะหลังนี้มีผู้ให้การอธิบายความยากจนในแง่ประวัติศาสตร์มีการอธิบายในหลายแง่หลายมุม ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งน่าจะมี

ประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนได้ดี แม้ว่าบางประเด็นอาจจะเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์และจบลงแล้วในประวัติศาสตร์เช่นกัน แต่มีหลายประเด็นที่ยังคงมีผลต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อให้เกิดความผิดพลาดในระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองขึ้นที่มีผลต่อเนื่อง และก่อให้เกิดปัญหาความยากจนในเวลาต่อมา (Herricle and Hudson, 1981: 90 อ้างถึงใน สุธรรม รัตนโชติ, 2527: 10-16)

2.5.3 สาเหตุที่ทำให้คนในชนบทยากจน

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2522: 2-25) ได้กล่าวถึงสาเหตุของความยากจน และกลวิธีในการพัฒนาไว้ในหนังสือเรื่อง “แนวความคิดใหม่ในการพัฒนาชนบท” โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) คนชนบทที่อยู่ในท้องที่ที่เขาเกิดมานั้นแห้งแล้ง ฝนเคือง ห่างไกล ความเจริญ โอกาสในการประกอบอาชีพที่นอกเหนือจากการเกษตรมีน้อยมาก
- 2) ชาวชนบทต้องถูกซ้ำเติมด้วยจำนวนคนเกิดใหม่ที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ที่ดินมีจำนวนเท่าเดิม แรงงานที่นำมาใช้ก็เกินความต้องการ ขณะนี้แต่ละครอบครัวจะต้องรับภาระเลี้ยงดูคนที่ทวีจำนวนมากขึ้น รายจ่ายก็ทวีจำนวนมากขึ้น
- 3) ชาวชนบทผลิตสินค้าได้ไม่แน่นอน เพราะต้องอาศัยธรรมชาติเป็นตัวกำหนด
- 4) ชาวชนบทขาดเงินทุนที่จำเป็นสำหรับการผลิตให้ได้ผลสูง
- 5) ชาวชนบทผลิตสินค้าแล้วไม่สามารถที่จะได้ผลตอบแทนคุ้มค่า
- 6) โครงการของรัฐเข้าไม่ถึงชาวชนบทหรือไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหารากฐานของชาวชนบทได้ หรือเป็นโครงการที่ไม่ได้ช่วยชาวชนบทให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวความคิดในการพัฒนาประเทศแบบขจัดความยากจน อาศัยหลักการสำคัญ คือ รัฐบาลจะต้องมีบทบาทมากขึ้นในด้านสังคมและเศรษฐกิจ แนวความคิดใหม่ในการพัฒนาชนบทแบบ “ขจัดความยากจน” นี้ ต้องอาศัยกลวิธี 4 ประการต่อไปนี้

- 1) มาตรฐานขั้นต่ำของชีวิต (Minimum standard of living) หมายถึงระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทที่รัฐจะกำหนดขึ้นมาเป็นเป้าหมายในการพัฒนา และดำเนินงานให้บรรลุถึงภายในเวลาที่กำหนดไว้ในช่วงหนึ่ง ๆ

การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของชีวิต ต้องอาศัยสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยให้ผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องชนบทให้ความคิดเห็นว่า ลักษณะความเป็นอยู่ชนิดใด ระดับใดคือระดับความพอใจของสังคมที่ไม่ต้องการเห็นครอบครัวของชาวชนบทไทยอยู่ต่ำกว่านั้น

2) ทรัพยากรในท้องถิ่น การนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาแบบขจัดความยากจน โดยรัฐบาลจะต้องกำหนดแนวทางและวิธีการในการที่จะดำเนินการในด้านนี้ให้แน่ชัด และโดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายที่ปฏิบัติงานอยู่ในท้องถิ่นกับฝ่ายที่อยู่หน่วยงานภายนอก

3) ความสัมพันธ์ระหว่างชาวเมืองกับชาวชนบท ควรมีความสัมพันธ์ ภายใต้พื้นฐานการยอมรับ การพึ่งพาอาศัยกัน การติดต่อควรมีลักษณะเท่าเทียมกัน ไม่ใช่ความสัมพันธ์ในฐานะที่เสียเปรียบต่อกัน รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจในการทำงานและการครองชีวิตอยู่ร่วมกันในชาติ ลดความขัดแย้งด้านความรู้สึกว่าคนเมืองร่ำรวยกว่าและเอาเปรียบชาวชนบท

4) ช่องว่างระหว่างคนในเมืองกับคนชนบท จุดที่จะได้รับการพิจารณาโดยตรงเป็นมิติสุดท้าย ได้แก่ การพิจารณาว่าอะไรเป็นปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างชนบทกับในเมืองได้แล้วหาวิธีแก้ไขในสิ่งเหล่านั้น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ตามแนวคิดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

2.6.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต

ความหมายของคำว่า “คุณภาพชีวิต” ได้มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันไว้อย่างกว้างขวาง ส่วนมากความหมายเหล่านั้นมีความคล้ายคลึงหรือมีความสอดคล้องกัน จะแตกต่างกันไปบ้างก็เป็นส่วนของรายละเอียดหรือจุดเน้นตามที่ศาสตร์หรือสาขาวิชานั้น ๆ เห็นว่าสำคัญ จึงปรากฏว่ายังไม่มีคำจำกัดความของคำว่า “คุณภาพชีวิต” ที่แน่นอนตายตัว ความหมายคุณภาพชีวิตตามความคิดเห็นของนักวิชาการต่าง ๆ มีดังนี้

Wallace (1974: 6 อ้างถึงใน อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ, 2541: 40) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณภาพชีวิตไว้ว่า หมายถึงสภาพทั้งหลายซึ่งนำมาสู่ความพึงพอใจแก่บุคคลทั้งด้านร่างกายและจิตใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

Sharma (1988: 143-162 อ้างถึงใน ชิตชัย ไชยรัตน์, 2537: 5) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก ทั้งนี้เพราะคุณภาพชีวิต หมายถึง เรื่องของความพึงพอใจอันเกิดจากความต้องการทางจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค และยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสามารถของสังคมในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย

UNESCO (1993 อ้างถึงใน อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ, 2541: 40) ได้นิยามคำว่า คุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม และระดับความพึงพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์

สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธุ์ (2525: 2) ได้กล่าวถึง คุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิตสำหรับคนบางคนหรือบางกลุ่ม คำว่า คุณภาพชีวิตหมายถึง การมีสิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิต แต่บางกลุ่มอาจหมายถึง ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และบางกลุ่มอาจหมายถึง การมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ บางกลุ่มอาจหมายถึง การให้โอกาสแก่บุคคลที่จะพัฒนาตนเอง หรือคนบางกลุ่มอาจจะหมายถึง การมีสิ่งแวดล้อม (ทางกายภาพ) ที่น่าอยู่

อุ้นดา นพคุณ (2526) กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

กรมการพัฒนาชุมชน (2540: 1) ได้ให้ความหมายของ คุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิต (Quality of life) หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในสังคมหนึ่ง ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ การที่จะกล่าวว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ก็ต่อเมื่อประชาชนในครอบครัว หรือชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่บรรลुเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานที่กำหนดไว้นั้น สามารถแปรเปลี่ยนไปได้ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในขณะนั้น ๆ

2.6.2 ความเป็นมาของคุณภาพชีวิต ตามแนวคิดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

จากความหมายของ “คุณภาพชีวิต” ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเป็นการให้ความหมายของคุณภาพชีวิตที่ยังขาดซึ่งตัวชี้วัดของคุณภาพชีวิตที่เป็นรูปธรรม จนมาถึงแนวความคิดเรื่องคุณภาพชีวิตที่ต้องมีตัวชี้วัด หรือเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่ครบถ้วนทุกประการ เกณฑ์ดังกล่าวนี้ เป็นแนวทางในการวัดคุณภาพชีวิตที่ประเทศไทยเราใช้ในปัจจุบัน โดยนำมาเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เหมาะสมกับประชาชนในชุมชนที่ต่างกัน และแน่นอนย่อมต้องมีลักษณะของคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันไปด้วย

ในปี พ.ศ. 2523 ได้มีการจัดตั้งโครงการพัฒนาสังคม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อระดมนักวิชาการเข้าร่วมกันเพื่อหาตัวแบบและตัวชี้วัดสำหรับการพัฒนาสังคมระยะยาว และในระหว่างวันที่ 1-15 ธันวาคม พ.ศ. 2524 ได้มีการสัมมนาเรื่อง “การกำหนดดัชนีความต้องการพื้นฐาน และมาตรฐานความเป็นอยู่ขั้นต่ำของหมู่บ้าน 3 ระดับ เพื่อกำหนดมาตรฐานความต้องการ และควบคุมติดตามการพัฒนาหมู่บ้านโดยประชาชนใน

ท้องถิ่น” ในการสัมมนาครั้งนี้ได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการกำหนดดัชนีความต้องการพื้นฐานของ ILO (International Labour Office) เป็นแนวทางในการหาข้อสรุปในการกำหนดความจำเป็นขั้นพื้นฐานของคนไทย ได้ข้อสรุป โดยกำหนดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ออกเป็น 9 ข้อ คือ

- 1) ประชาชนในครอบครัวได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ กับความต้องการของร่างกาย
- 2) ประชาชนในครอบครัวมีที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
- 3) ประชาชนในวัยทำงานมีงานทำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงานที่เหมาะสม
- 4) ประชาชนมีสิทธิได้รับการบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ
- 5) ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 6) ครอบครัวมีการผลิตเพิ่มขึ้นเพียงพอแก่การดำรงชีพ
- 7) ครอบครัวสามารถควบคุมช่วงเวลา และจำนวนของการมีบุตรได้ตามต้องการ
- 8) ครอบครัวมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น มีการร่วมมือกันในการประกอบอาชีพ พัฒนา อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนเอง
- 9) ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจที่ดี

(กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคณะ, 2535: 10-13)

ต่อมา ปี พ.ศ. 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2528 ให้มีการดำเนินการโครงการปรัณรงค์คุณภาพชีวิต และประกาศให้เป็นปรัณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ (ปราช.) (20 สิงหาคม 2528 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2530) โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถือเอาโครงการนี้เป็นเป้าหมายในการปรับโครงการพัฒนาชนบทที่รับผิดชอบอยู่ โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสังคมระยะยาว และใช้ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) (Basic minimum needs) ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน ประกอบด้วยเครื่องชี้วัดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัด เป็นเครื่องชี้วัดร่วมกับข้อมูล กชช. ภายใต้กระบวนการบริหารพัฒนาชนบท รวมทั้งขั้นตอนการวางแผน การติดตาม และการประเมินผล (กรมการพัฒนาชุมชน, 2543: 7; กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคณะ, 2535: 13)

โครงการ พรช. ที่จบสิ้นลงเมื่อปี พ.ศ. 2530 ได้ดำเนินงานตามโครงการประสบ
ความสำเร็จไปถึงระดับหนึ่ง ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2531 คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.)
จึงมีมติเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2532 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ มอบโครงการปีรณรงค์ให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบดำเนินงานต่อ ภายใต้ชื่องานว่า “งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท
(พรช.)” ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2533 เป็นต้นไป

ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา มีการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ทุกครัวเรือนทั่วประเทศทุกปี
และกรมการพัฒนาชุมชนทำการประมวลผลวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของคนไทยในภาพรวมทั่ว
ประเทศ

ปี พ.ศ. 2535 มีการปรับปรุงเครื่องชี้วัด จปฐ. เป็น 9 หมวด 37 ตัวชี้วัดเพื่อใช้จัด
เก็บข้อมูลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ปี พ.ศ. 2540 มีการปรับปรุงเครื่องชี้วัด จปฐ. เป็น 8 หมวด 39 ตัวชี้วัดเพื่อใช้จัด
เก็บข้อมูลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

(กรมการพัฒนาชุมชน, 2543: 7)

2.6.3 หลักการของการใช้เกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

2.6.3.1 ใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือของกระบวนการ
เรียนรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง
ครอบครัว และชุมชน ว่าบรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐานแล้วหรือไม่

2.6.3.2 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการ จปฐ.
นับตั้งแต่การกำหนดปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ตรวจสอบหาสาเหตุ และแนวทาง
แก้ไขปัญหา โดยข้อมูล จปฐ. ที่มีอยู่ และการดำเนินงานแก้ไขปัญหามูลนิธิฯ ตลอดจนการประเมิน
ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

2.6.3.3 ใช้ข้อมูล จปฐ. เป็นแนวทางในการคัดเลือกโครงการต่าง ๆ ของรัฐให้
สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของชุมชน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างทั่วถึง
และมีประสิทธิภาพรวมทั้งการประสานระหว่างสาขาในด้านการปฏิบัติมากขึ้น

(กรมการพัฒนาชุมชน, 2543: 8)

2.6.4 วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนในชนบท สามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างน้อยบรรลุขั้นต่ำตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน โดยมีเครื่องชี้วัด จปฐ. เป็นเครื่องมือ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2543: 8)

2.6.5 ตัวชี้วัดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

ตัวชี้วัดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่ใช้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 8 หมวด 39 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2543: 8-9)

หมวดที่ 1 สุขภาพดี

- 1) หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ (เป้าหมาย ร้อยละ 80)
- 2) หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และดูแลหลังคลอด (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 3) เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 4) เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อย 4 เดือนแรกติดต่อกัน (เป้าหมาย ร้อยละ 93)
- 5) เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 6) เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (เป้าหมาย ร้อยละ 80)
- 7) เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 8) เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ (เป้าหมาย ร้อยละ 100)
- 9) ครวเรือนไม่กินอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่ไม่ทำให้สุกด้วยความร้อน (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 10) ครวเรือนมีการบริโภคเกลือไอโอดีน (เป้าหมาย ร้อยละ 60)
- 11) ครวเรือนได้กินอาหารควบคุมมีตรา อช. (เป้าหมาย ร้อยละ 85)
- 12) ครวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม (เป้าหมาย ร้อยละ 60)

หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย

- 13) ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยคงทนถาวรอย่างน้อย 5 ปี (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 14) ครัวเรือนมีและใช้ส้วมถูกสุขาภิบาล (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 15) ครัวเรือนมีน้ำสะอาดบริโภคเพียงพอ (เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 16) ครัวเรือนจัดบ้านเป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ (เป้าหมาย ร้อยละ 60)
- 17) ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (เป้าหมาย ร้อยละ 95)

หมวดที่ 3 ศึกษาถ้วนทั่ว

- 18) เด็กอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 19) เด็กที่มีอายุครบตามเกณฑ์ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ
(เป้าหมาย ร้อยละ 100)
- 20) เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา
(เป้าหมาย ร้อยละ 98)
- 21) เด็กที่ไม่ได้ศึกษาต่อได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่าง ๆ
(เป้าหมาย ร้อยละ 80)
- 22) คนในครัวเรือนอายุ 14-50 อ่านและเขียนภาษาไทยได้
(เป้าหมาย ร้อยละ 99)
- 23) ครัวเรือนได้รับรู้ข่าวสารอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง
(เป้าหมาย ร้อยละ 95)
- 24) ครัวเรือนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (เป้าหมาย ร้อยละ 80)

หมวดที่ 4 ครอบครัวสุขสบาย

- 25) คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด
(เป้าหมาย ร้อยละ 77)
- 26) ครอบครัวมีความอบอุ่น (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 27) ครัวเรือนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ (เป้าหมาย ร้อยละ 100)
- 28) ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
(เป้าหมาย ร้อยละ 100)

หมวดที่ 5 รายได้มาก

- 29) ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 20,000 บาทต่อปี
(เป้าหมาย ร้อยละ 70)

หมวดที่ 6 อายกร่วมพัฒนา

- 30) ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล
(เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 31) คนในครัวเรือนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 32) ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ
(เป้าหมาย ร้อยละ 95)

หมวดที่ 7 พาสู่คุณธรรม

- 33) ครัวเรือนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละครั้ง
(เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 34) คนในครัวเรือนไม่คึดสุรา (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 35) คนในครัวเรือนไม่คึดบุหรี (เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 36) ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีศิลปวัฒนธรรม
(เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 37) คนสูงอายุและคนพิการได้รับการดูแล (เป้าหมาย ร้อยละ 90)

หมวดที่ 8 บำรุงสิ่งแวดล้อม

- 38) ครัวเรือนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
(เป้าหมาย ร้อยละ 90)
- 39) ครัวเรือนร่วมกิจกรรมป้องกันและควบคุมสิ่งแวดล้อม
(เป้าหมาย ร้อยละ 90)

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนิษฐา สุวัตรกุล (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมิน เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกอบรมอาชีพ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคกลาง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมอาชีพ ของศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคกลาง และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฝึกอบรมอาชีพ และเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม โดยใช้แบบจำลอง CIPP มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผล ข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์ จำนวน 30 คน และจากผู้สำเร็จการฝึกอบรม รุ่นที่ 20 จำนวน 139 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการประเมินผล พบว่า ในด้านการประเมินสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในด้านประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพอเพียงของทรัพยากรด้านต่าง ๆ มีความพอเพียงในระดับปานกลาง

ในการประเมินกระบวนการ พบว่า กระบวนการฝึกอบรมอาชีพด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

การประเมินผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผลผลิตของโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และความคาดหวังของผู้สำเร็จการฝึกอบรม ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของกรมประชาสัมพันธ์ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลผลิตทางอ้อม ได้แก่ จำนวนผู้ประกอบอาชีพที่ดีขึ้น ตลอดจนช่วยลด หรือแก้ปัญหาการว่างงาน การอพยพเคลื่อนย้ายแรงงาน และปัญหาโสเภณี

ในด้านผลการประเมินความสำเร็จของโครงการฝึกอบรมอาชีพ พบว่า ผลสำเร็จของโครงการฝึกอบรมอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ในเรื่องของปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฝึกอบรมอาชีพ ได้แก่ ด้านบุคลากร การขาดความรู้ความชำนาญ และจำนวนครูผู้สอนน้อย ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปัญหาสำคัญ คือ การลาออกกลางคันของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปัญหาครอบครัวและการปรับตัว ด้านการฝึกอบรมอาชีพ ขาดการนำความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการฝึกอบรม รวมทั้งจำนวนวัสดุอุปกรณ์น้อยและไม่ทันสมัย

กัจจ ราชคำ (2539: 52-53) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินผลโครงการประมงหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี ทำนบปลาหนองบัวคง อำเภอรามัญใต้ จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการทำนบปลาหนองบัวคง เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามโครงการทำนบปลาหนองบัวคง และเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการประมงหมู่บ้าน ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในพื้นที่โครงการประมงหมู่บ้าน บ้านหนองบัวคง อำเภอรามัญใต้ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 150 คน จาก 150 ครัวเรือน

ผลจากการประเมิน พบว่า ในด้านความรู้เกี่ยวกับโครงการประมงหมู่บ้านของประชาชนในพื้นที่โครงการ ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมีความรู้มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในด้านเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอยู่ในระดับความรู้น้อย อันเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการเป็นเรื่องรายละเอียดที่กำหนดจากโดยทางราชการ ซึ่งเป็นความรู้ใหม่สำหรับประชาชนและไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต จึงไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนเท่าที่ควร

แต่ในทางกลับกัน ความรู้ในด้านเกี่ยวกับการประมง อยู่ในระดับมีความรู้มาก ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนในพื้นที่มีอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือจับสัตว์น้ำเป็นพื้นฐานอยู่แล้วจึงมีความรู้เกี่ยวกับการประมงค่อนข้างสูง

ในด้านระดับความพอใจของประชาชนในพื้นที่โครงการประมงหมู่บ้าน ในภาพรวม พบว่าความพอใจของชาวบ้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายด้าน จะพบว่า ความพอใจที่ได้บริโภคปลาจากทำนบปลาหนองบัวคง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความพอใจในผลผลิตปลาจากทำนบปลาหนองบัวคงอยู่ในระดับสูง ด้านความพอใจในรายได้ที่เกิดจากทำนบปลาหนองบัวคงอยู่ในระดับปานกลาง และด้านความพอใจในคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นที่เป็นผลจากโครงการทำนบปลาหนองบัวคงอยู่ในระดับปานกลาง

คณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนโครงการบริการสังคม และค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (2532: 29-30) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินผลโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2531” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2531 เพื่อประเมินผลกระทบบางประการของโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทต่อประชาชนและชุมชนที่ตั้งของโครงการ และตัวนักศึกษาซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะด้านเจตคติต่อการพัฒนาตนเองและชุมชน และสุดท้าย เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการของโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท โดยการประเมินผลนี้ ได้ทำการเลือกโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2531 โดยเฉพาะที่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 16 โครงการ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ้าของโครงการ 16 สถาบัน ๆ ละ 1 โครงการ

จากผลการประเมิน พบว่า โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทกระจายอยู่ตามภาคต่าง ๆ ของประเทศ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลางหรือกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งค่ายบางค่ายจึงไกลจากสถาบันฯ มาก แต่อย่างไรก็ตาม สถาบันฯ ในภูมิภาคนิยมจัดตั้งค่ายอาสาพัฒนาชนบทในจังหวัดที่สถาบันฯ ตั้งอยู่ หรือในจังหวัดใกล้เคียง

ในด้านงบประมาณ สถาบันฯ ต่าง ๆ ส่วนมากได้รับการสนับสนุนงบประมาณครึ่งหนึ่งจากทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เป็นค่าวัสดุก่อสร้าง และค่าอาหาร นอกนั้นเป็นค่าพาหนะนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาในการตรวจเยี่ยม

ในการเสนอโครงการได้อย่างครบถ้วนนั้น พบว่าจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนสถาบันฯ ทั้งหมด เสนอโครงการครบถ้วน และอีกครึ่งหนึ่งมีรายละเอียดโครงการไม่ครบถ้วนต้องทำการเพิ่มเติม

ในด้านการประเมินผลเข้าค่ายอาสาพัฒนานั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมการพัฒนา ทั้งทางการก่อสร้างถาวรวัตถุ และพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม

คุณภาพของสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ประเมินได้ในขั้น “ดีมาก” และเหมาะสมกับสภาพของหมู่บ้าน “มาก”

การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม โครงการส่วนใหญ่ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ ทุกประการ แต่จะได้ประโยชน์กับประชาชนน้อยกว่าการก่อสร้างถาวรวัตถุเล็กน้อย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนกับค่ายอาสาพัฒนาชนบท พบว่า มีส่วนร่วมกับค่ายฯ ในกิจกรรมก่อสร้างถาวรวัตถุและกิจกรรมพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมในระดับ “มาก”

นัยนา เชาวลาห์ (2543: 64-65) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานสำหรับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์” โดยมี วัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม เพื่อประเมินผลการนำความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน และสุดท้าย เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยประชากรที่ใช้ในการทำการประเมินในครั้งนี้ คือ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน ประจำปีงบประมาณ 2541 จำนวน 1 รุ่น และประจำปีงบประมาณ 2542 จำนวน 2 รุ่น รวม 90 คน

ผลการประเมิน ในด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม พบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายวิชา ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก มีเพียงบางหัวข้อที่กรรมการมีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อย เช่น เรื่องระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน เป็นต้น

การประเมินผลการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า กรรมการผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ที่ระดับค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาตามรายวิชา ปรากฏว่า ได้นำความรู้ความเข้าใจไปใช้อยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน

นิภาพรรณ จันทรเจ้า (2542: 101-105) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ปี 2536: ศึกษากรณี จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ปี 2536 ของจังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในระยะต่อไป ได้มีการนำแบบจำลอง Input - output model มาใช้ในการประเมินผล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มครัวเรือนยากจนผู้มีเงิน จำนวน 99 คน กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 34 คน และกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ (นายอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร) จำนวน 12 คน

ผลจากการประเมิน ในด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า จำนวนเงินงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อจำนวนครัวเรือนยากจน และวงเงินที่อนุมัติให้ยืมจำนวน 280,000 บาท ก็มีปริมาณน้อย ส่วนเจ้าหน้าที่มีประสพการณ์การทำงานเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ค่อนข้างมาก ด้านระเบียบมีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานมากขึ้น ส่วนความรู้ความเข้าใจของครัวเรือนยากจนและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อโครงการฯ มีอยู่ในระดับต่ำ

ในด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยในด้านการพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนยากจนที่ให้ยืมเงินนั้น ได้พิจารณาจากหลายหลักเกณฑ์ทั้งการพิจารณาจากฐานะความเป็นอยู่ และความสามารถในการส่งใช้เงินคืน ส่วนการติดตามให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครัวเรือนมีความพึงพอใจมาก ด้านความเหมาะสมของการเลือกอาชีพนั้น พบว่า ครัวเรือนยากจนเลือกอาชีพตามความถนัดและความสามารถ ส่วนการส่งใช้เงินคืนของครัวเรือนยากจน พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งสามารถส่งคืนเงินได้ทั้งหมด

ในด้านการประเมินผลผลิต พบว่า ครัวเรือนยากจนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีความพึงพอใจต่อผลที่ได้รับจากโครงการ ส่วนคุณภาพชีวิตนั้น พบว่า ยังเหมือนเดิมกับก่อนที่ได้รับเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

ในด้านการประเมินผลกระทบ พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านอยู่ในระดับต่ำ ด้านความพึงพอใจของครัวเรือนยากจน พบว่า มีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารจัดการโครงการของคณะกรรมการหมู่บ้านมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

และสุดท้าย ด้านปัญหาอุปสรรค พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากครัวเรือนยากจน เช่น การส่งใช้เงินคืนไม่เป็นไปตามสัญญา และครัวเรือนยากจนไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการยืมเงิน รวมทั้งปัญหาเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจในระเบียบของโครงการอย่างชัดเจน

ประไพศรี ตยานันท์ (2533: 189) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินโครงการครุทายาทของวิทยาลัยครู” พบว่า โครงการครุทายาทเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพครูอย่างแท้จริง เห็นสมควรดำเนินงานโครงการต่อไป ซึ่งผลจากการประเมิน พบว่า

ด้านสถานะแวดล้อม (Context) วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาทุกระดับ

ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) นั้น พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการจัดทำโครงการส่วนใหญ่มีความเหมาะสม มีปัจจัยบางตัวที่เห็นสมควรปรับปรุง เช่น หลักสูตรในวิชาพิเศษ (ดนตรี ศิลป เกษตร) ซึ่งข้าราชการครุทายาทเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากวิชาเหล่านี้ค่อยๆ น้อยเกินไป วิชาเกี่ยวกับงานธุรการครูเป็นวิชาอีกวิชาหนึ่งที่สมควรจะแทรกไว้ในหลักสูตร และเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น นอกจากนั้น ควรทบทวนเกี่ยวกับเกณฑ์การรักษาสภาพนิสิตนักศึกษา เกณฑ์การบรรจุเข้ารับราชการ รวมทั้งงบประมาณสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมในทุกภาคฤดูร้อนตลอดหลักสูตร

ด้านการประเมินการดำเนินงาน (Process) พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้เข้าถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในด้านบริการและสวัสดิการ ควรปรับปรุงจุดต่าง ๆ เช่น หอพักนักศึกษา ห้องสมุด รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่าเดิม

ด้านการประเมินผลผลิต (Product) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูมีความพึงพอใจต่อครุทายาทเป็นอย่างมาก โดยยอมรับว่าครุทายาทเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบสูง อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูอีกด้วย

ประยุทธ โพธิ์แก้วกุล (2542: 128-129) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินผลโครงการมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13 ณ จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดการทั้งด้านกระบวนการและผลของการดำเนินงานโครงการมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13 ณ จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดการโครงการดังกล่าวอีกด้วย โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ประธานอนุกรรมการ หรือรองประธานอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการ และเลขานุการ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริง รวมทั้งสิ้น 24 คน ซึ่งการประเมินในครั้งนี้ ได้นำเอารูปแบบการประเมิน CIPP model มาเป็นกรอบในการประเมิน ซึ่งผลการประเมิน พบว่า

ในด้านการประเมินบริบท (Context evaluation) พบว่า โครงการมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13 ณ จังหวัดบุรีรัมย์นี้ เกิดจากการกำหนดนโยบายของคณะรัฐมนตรี โดยจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งมีหลากหลายทางวัฒนธรรมเสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์มีบริบทเอื้อต่อการดำเนินการโครงการนี้

ในการประเมินข้อมูลนำเข้า (Input evaluation) ในประเด็นต่าง ๆ พบว่า ด้านการจัดองค์กรไม่มีความเหมาะสม ด้านงบประมาณ พบว่า งบไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีอยู่หลากหลายให้ครบถ้วนเหมาะสม ด้านบุคลากร พบว่า ยังขาดผู้มีความรู้ และประสบการณ์โดยเฉพาะ และนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ใช้ในการจัดการ และในด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร พบว่า เน้นด้านการแสดงศิลปะและสุนทรียแต่ขาดการเอาภูมิปัญญาในวิถีชาวบ้านมาใช้ในการวางแผนโครงการ ซึ่งเมื่อมองในภาพรวมแล้ว สามารถสรุปได้ว่า ข้อมูลนำเข้ายังขาดแคลนควรแก้ไขเพิ่มเติม

ด้านการประเมินกระบวนการ (Process evaluation) โดยสรุป พบว่า กระบวนการจัดการยังมีข้อบกพร่องและขาดประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อมองเป็นประเด็นย่อย แล้วจะพบว่า ในการวางแผนมีความไม่รัดกุม ไม่เหมาะสม และขาดประสิทธิภาพ การจัดองค์กรหรือการจัดหน่วยงาน พบว่า ขาดเอกภาพในการประสานงานและไม่ได้รับการสนองในการขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการจัดหาเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการซึ่งมีงานหลักอยู่แล้ว จึงทำให้ทุ่มเทกับการทำงานโครงการนี้ได้ไม่เต็มที่ ในด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ขาดการกระจายงานไปยังผู้มีความรู้ความสามารถ การควบคุมงาน พบว่า ยังขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง การประสานงาน พบว่า หน่วยงานสนับสนุนซึ่งไม่ใช่หน่วยงานหลักมีการผกผันกำลังร่วมกันทำงานได้อย่างเหมาะสม การประเมินผล พบว่า มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอ

ด้านการประเมินผลงาน (Product evaluation) พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในเรื่องการแสดง และกิจกรรมอื่นที่มีความสนใจพอสมควร การพึ่งตนเองและการมีส่วนร่วม พบว่า มีความพยายามพึ่งตนเอง แต่ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของหน่วยงาน องค์กร และประชาชนในด้านหลักการตลาดและการบริการ พบว่า มีการประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม แต่การประชาสัมพันธ์ในระดับประเทศยังไม่เหมาะสมในเรื่องระยะเวลา ความต่อเนื่อง และความกว้างขวาง โดยสรุป การประเมินผลงานเป็นที่น่าพอใจในระดับท้องถิ่น

สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2540: 56-58) ได้ทำการประเมินเรื่อง “การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2536-2539)” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในการยกระดับรายได้ของครัวเรือนเป้าหมายให้พ้นจากเส้นความยากจน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เป็นไปตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งได้รับการสนับสนุนในด้านเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพตามโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนที่มีต่อโครงการ และสุดท้าย เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ในระดับท้องถิ่น อำเภอ และ

จังหวัดโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ ครุเวรียนชากรณ ผู้ยืมเงิน จำนวน 1,599 คน กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 1,064 คน และกลุ่มข้าราชการ ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 119 คน

ผลจากการประเมินโดยสรุป พบว่า ในด้านผลผลิตในการดำเนินงาน พบว่า โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน สามารถทำให้รายได้ของครุเวรียนชากรณ เพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนด ส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของครุเวรียนชากรณ พบว่า ครุเวรียนชากรณส่วนใหญ่มี สภาพความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในด้านอาหารการกิน สุขภาพอนามัย สภาพ บ้านเรือน และการศึกษาต่อของบุตรหลาน ในด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยเฉพาะผลกระทบทางอ้อมด้านความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจของราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ครุเวรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการในระดับปานกลาง มีระดับ ความพึงพอใจในระดับสูง ในส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่า กรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่มี ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการในระดับปานกลาง แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่า การมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานมีอยู่ในเกณฑ์สูงทั้งในภาพรวมและรายด้านตามข้อคำถาม ในด้านผลการ ดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

ด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า จะประสบปัญหาในด้านการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงาน (เกษตร ประมง และ ปศุสัตว์) ซึ่งทำให้ครุเวรียนชากรณดำเนินการประกอบอาชีพตามโครงการได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ในด้าน การดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ ยังพบปัญหา อาทิ การก้าวล่วงงานกัน การไม่ไว้วางใจ ครุเวรียนที่ยืมเงินไปประกอบอาชีพ การขาดความเอาใจใส่ติดตามผลการดำเนิน งานของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

บทที่ 3

โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

3.1 ความป็นมา

ความยากจนของประชาชนชาวชนบท เป็นปัญหาสำคัญที่ทุกรัฐบาลมุ่งแก้ไขให้หมดไป โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2536 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินงานโครงการ กข.คจ. ระยะที่ 1 ระหว่างปี 2536-2539 และขยายถึง 2540 จำนวน 11,608 หมู่บ้าน และมีมติอีกครั้ง เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2540 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินงาน โครงการ กข.คจ. ระยะที่ 2 ระหว่าง ปี 2541-2544 เพื่อขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศที่ยังมีคนจนตามข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน 28,038 หมู่บ้าน

3.2 หลักการ

สนับสนุนเงินทุนในระดับหมู่บ้านสำหรับให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายยื่นไปประกอบอาชีพโดยไม่มีดอกเบี้ย โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านรับผิดชอบบริหารจัดการเงินทุนของหมู่บ้าน

3.3 วัตถุประสงค์

เพื่อกระจายโอกาสให้คนยากจนระดับครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายมีเงินทุนในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ และเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

3.4 เป้าหมาย

ดำเนินการใน 75 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 39,646 หมู่บ้าน โดยกำหนด ดังนี้

3.4.1 ในระยะที่ 1 (2536-2540)

3.4.1.1 หมู่บ้านที่มีครัวเรือนที่มีรายได้ตามข้อมูล จปฐ. ต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป และอยู่ในระดับหมู่บ้านล่างหลังตามข้อมูล กชช. 2 ค

3.4.1.2 ครัวเรือนในหมู่บ้าน ที่มีรายได้ตามข้อมูล จปฐ. ต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี

3.4.2 ในระยะที่ 2 (2541-2544)

3.4.2.1 หมู่บ้านที่มีครัวเรือนที่มีรายได้ตามข้อมูล จปฐ. ต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป

3.4.2.2 ครัวเรือนในหมู่บ้าน ที่มีรายได้ตามข้อมูล จปฐ. ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี

3.5 งบประมาณ

หมู่บ้านละ 292,480 บาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบอื่น ๆ ที่สนับสนุนแยกเป็น

3.5.1 เพื่อการเตรียมความพร้อมชุมชนตามโครงการ กช.คจ. หมู่บ้านละ 10,000 บาท

3.5.2 เป็นทุนเพื่อครัวเรือนยากจนเป้าหมายขึ้นไปประกอบอาชีพ หมู่บ้านละ 280,000 บาท

3.5.3 งบบริหารโครงการ (ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ) หมู่บ้านละ 2,480 บาท

3.6 วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ดำเนินการภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 ประกอบกับตามแบบ หนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ค่วนมาก ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543 เรื่องแนวทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

3.6.1 กำหนดหมู่บ้านเป้าหมาย โดยใช้ข้อมูล กชช. 2 ค และข้อมูล จปฐ. (ในระยะที่ 1 ใช้ทั้งข้อมูล กชช. 2 ค และข้อมูล จปฐ. ปี 2535 แต่ในระยะที่ 2 ใช้ข้อมูล จปฐ. ปี 2539 เพียง อย่างเดียว) ได้แก่ ระดับตำบล โดย อบต./สภาตำบล ระดับอำเภอ โดย กพอ. ระดับจังหวัด โดย กพจ. จัดทำบัญชีเรียงลำดับหมู่บ้านเป้าหมายไว้เพื่อรอรับการสนับสนุนงบประมาณ

3.6.2 กำหนดครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยใช้ข้อมูล จปฐ. (ในระยะที่หนึ่งใช้เกณฑ์ จปฐ. ปี 2535 ส่วนในระยะที่ 2 ใช้เกณฑ์ จปฐ. ปี 2540) โดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำ หมู่บ้านร่วมกับ คปต. คัดเลือก และจัดลำดับครัวเรือนจากหมู่บ้านเป้าหมาย จัดทำบัญชีทะเบียน ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

3.6.3 จัดตั้ง “คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน” ที่มาจากผู้นำ และตัวแทน องค์กรประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน 7-9 คน โดยกระบวนการประชาคม เพื่อทำหน้าที่บริหารการ จัดการเงินทุนของหมู่บ้าน (ตามแผนภูมิที่ 3.1 แสดงโครงสร้างและองค์ประกอบของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน)

3.6.4 จัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรประชาชนผู้รับผิดชอบ บริหารจัดการ และครัวเรือนเป้าหมายในระดับหมู่บ้าน เป็นระยะเวลา 3 วัน

3.6.5 สนับสนุนเงินทุนหมู่บ้านละ 280,000 บาทโดยการ โอนเข้าบัญชีเงินฝากคณะ กรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

3.6.6 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเสนอโครงการขอขืมเงินตามประเภทอาชีพที่กำหนดใน โครงการต่อคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

3.6.7 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน อนุมัติเงินขืม โดยผ่านการตรวจสอบ ความเป็นไปได้ของโครงการ และเห็นชอบจาก คปต. แล้วจึงทำสัญญาขืมเงินตามแบบแนบท้าย ระเบียบ และรายงานผลให้อำเภอทราบ แล้วโอนเงินเข้าบัญชีให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเบิกไปลง ทุนประกอบอาชีพ โดยเงินขืมกำหนดให้ใช้คืนเงินตามกำหนด (ระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี)

3.6.8 เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามช่วยเหลือ

3.7 การบริหารเงินทุนตามโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) (เงินทุนของหมู่บ้าน 280,000 บาท)

ในการดำเนินงานบริหารเงินทุนของหมู่บ้านตามโครงการ กข.คจ.นั้น เมื่อผ่านกระบวนการจัดทำกรอบคำของบประมาณประจำปีของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย การพิจารณาของคณะกรรมการ และการประกาศเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.7.1 ขั้นตอนที่ 1 กรมการพัฒนาชุมชน ขออนุมัติวงเงินตามจำนวนที่ได้รับจัดสรรต่อสำนักงานงบประมาณ

3.7.2 ขั้นตอนที่ 2 สำนักงานงบประมาณจัดสรรโอนเงินงบประมาณตามโครงการ กข.คจ. โดยจัดสรรให้คลังจังหวัดตามเป้าหมายที่ได้รับจัดสรรของแต่ละจังหวัด

3.7.3 ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาการจังหวัดเบิกจ่ายเงินจากคลังจังหวัดตามจำนวนที่ได้รับจัดสรรเพื่อส่งจ่ายเป็นเช็คให้กับพัฒนาการอำเภอ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนพ.ศ. 2536 และ 2539 ข้อ 5 และ ข้อ 6

3.7.4 ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาการอำเภอนำเงินทุนที่ได้รับตาม ขั้นตอนที่ 3 ฝากเข้าบัญชีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภายใน 3 วันทำการ และโอนเข้าบัญชีเงินฝากของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านตามโครงการ กข.คจ. ทันที (ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ฯ ข้อ 6 วรรค 2)

ในระหว่างนี้ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมองค์กรประชาชนผู้รับผิดชอบบริหารจัดการเงินทุน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามโครงการ กข.คจ. ตามหลักสูตรที่กำหนดจำนวน 3 วัน โดยใช้งบประมาณ หมู่บ้านละ 10,000 บาท พร้อมกับให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ไว้ที่ธนาคาร เพื่อรอรับเงินทุนหมู่บ้านละ 280,000 บาท ที่พัฒนาการอำเภอจะโอนเข้าบัญชีเงินฝากเมื่อได้รับจัดสรรแล้วจึงบริหารจัดการต่อไป

3.7.5 ขั้นตอนที่ 5 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน พิจารณาอนุมัติโครงการและอนุมัติเงินยืมให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) จากนั้น ให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินทำสัญญาตามแบบที่กำหนดในระเบียบฯ

3.7.6 ขั้นตอนที่ 6 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน แจ้งครัวเรือนยากจน เป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงิน เปิดบัญชีฝากประเภทออมทรัพย์ที่ธนาคารเดียวกับบัญชีเงินฝาก ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน เพื่อโอนเงินเข้าบัญชีดังกล่าวตามจำนวนที่ได้รับ อนุมัติ

3.7.7 ขั้นตอนที่ 7 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเบิก/ถอนเงินทุนไปประกอบอาชีพตาม โครงการที่ยืม

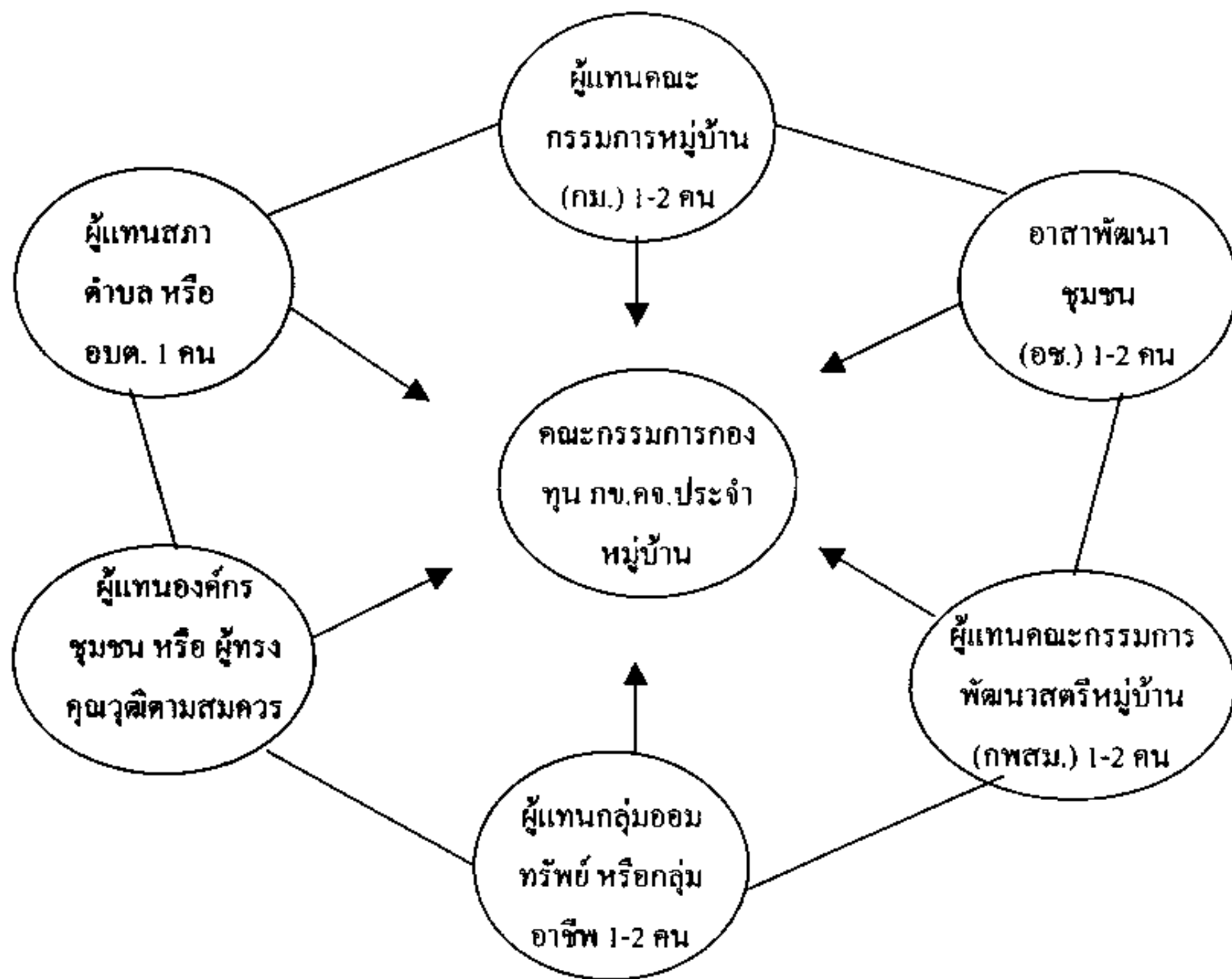
3.7.8 ขั้นตอนที่ 8 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายคืนเงินยืมให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านเป็นเงินสดตามสัญญาที่กำหนด โดยให้ใช้คืนภายในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะอาชีพที่ดำเนินการ

3.7.9 ขั้นตอนที่ 9 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน นำเงินที่ครัวเรือนยากจน เป้าหมายคืนเงินยืมฝากเข้าบัญชีเงินฝากตามโครงการ กข.คจ.ของหมู่บ้าน ภายใน 3 วันทำการ

3.7.10 ขั้นตอนที่ 10 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน แจ้งครัวเรือนยากจน เป้าหมายในบัญชีลำดับต่อไปให้เสนอโครงการ และคำขอขอยืมเงิน เพื่อยืมเงินในรอบ และ/หรือ ครั้งต่อไป โดยดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 5-9

หมายเหตุ: ระบบการบริหารและหมุนเวียนเงินทุนระดับหมู่บ้าน ปรากฏรายละเอียดเส้นทางการบริหารเงินทุนใน แผนภูมิที่ 3.2 แสดงเส้นทางการบริหารเงินทุน 280,000 บาท ตาม โครงการ กข.คจ และแผนภูมิที่ 3.3 แสดงโครงสร้างการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.

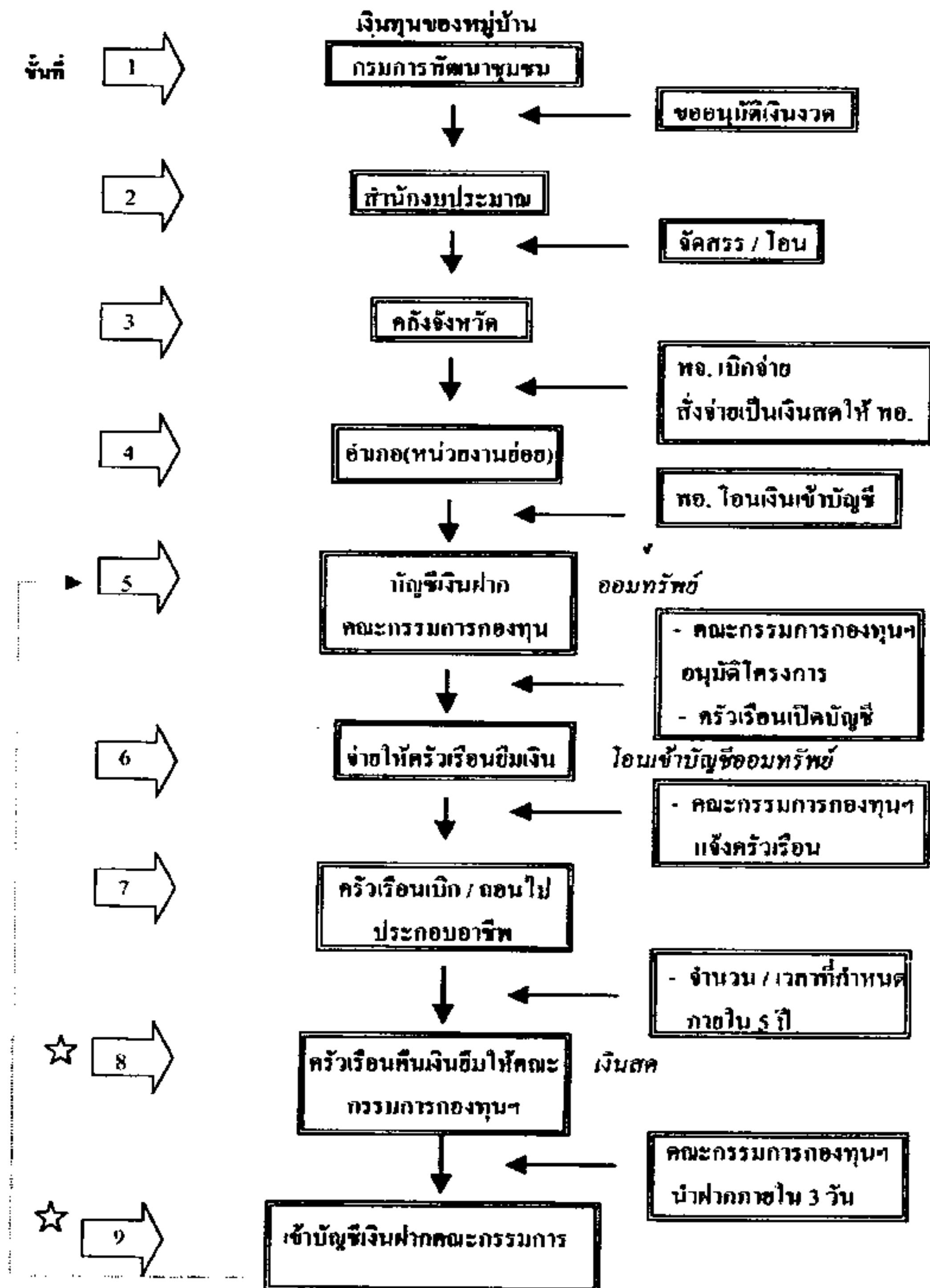
แผนภูมิที่ 3.1 แสดงโครงสร้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

แหล่งที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน, ม.ป.ป: 7

หน้าที่รับผิดชอบ

- 1) บริหารจัดการเกี่ยวกับเงินทุน กข.คจ. ของหมู่บ้าน
- 2) จัดทำบัญชี และทะเบียนเอกสารต่าง ๆ
- 3) สนับสนุน และติดตามช่วยเหลือการประกอบอาชีพ และเร่งรัดการชำระคืนเงินยืมให้เป็นไปตามจำนวน และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญายืมเงิน
- 4) จัดทำระบบข้อมูล การรายงานผล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.

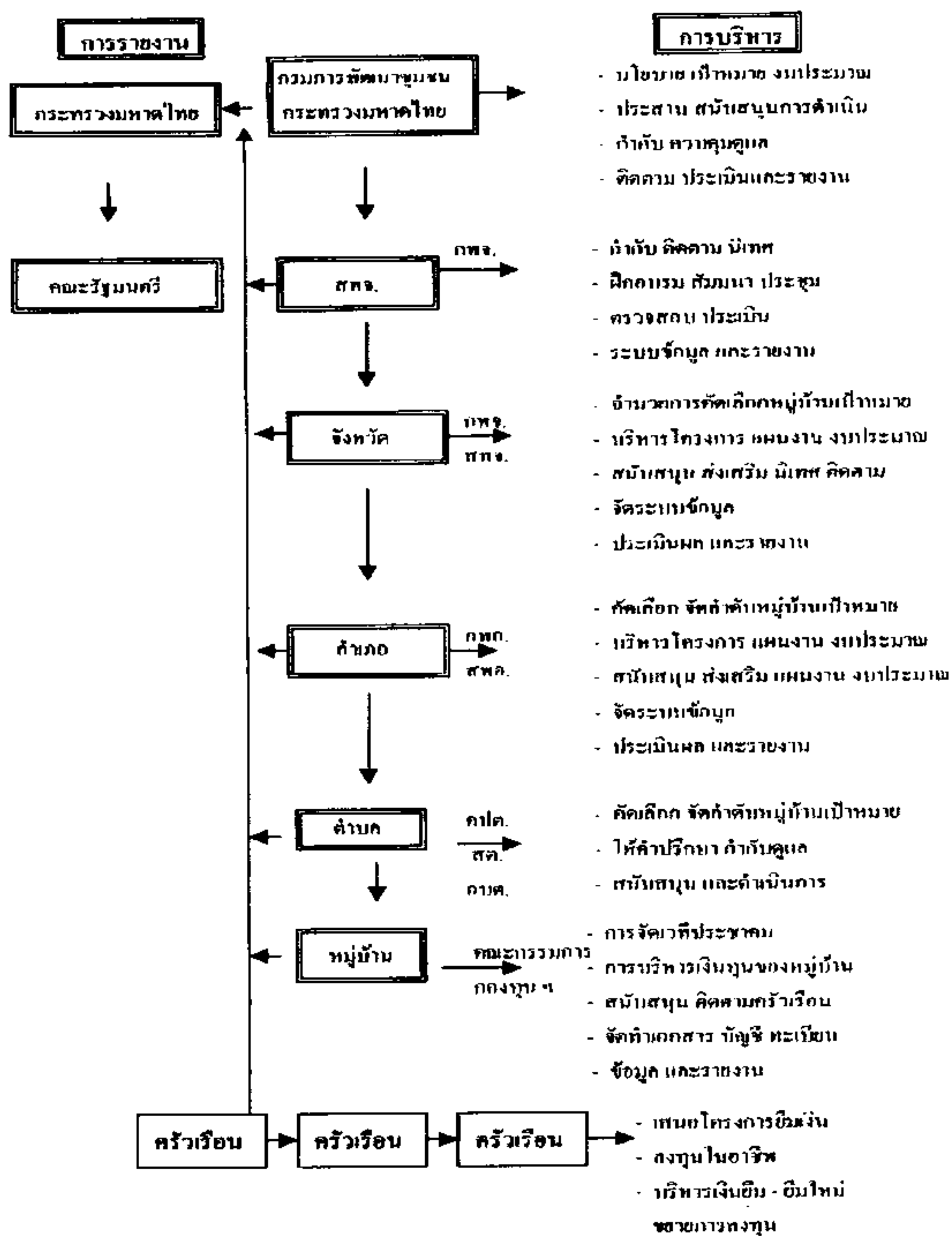
(กำหนดและออกแบบตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ลงวันที่ 14 มีนาคม 2543)

แผนภูมิที่ 3.2 แสดงเส้นทางการบริหารเงินทุน 280,000 บาท ตามโครงการ กข.คจ.

แหล่งที่มา: กรรมการพัฒนาชุมชน, ม.ป.ป. (ผ่านพับ)

แผนภูมิที่ 3.3 แสดงโครงสร้างการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.

แหล่งที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน, น.ป.ป. (แผ่นพับ)

บทที่ 4

กรอบแนวคิด และวิธีการประเมิน

ในบทที่ 4 นี้ ได้แสดงถึงกรอบแนวคิด และวิธีการประเมิน เรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้
คือ

- 4.1 กรอบแนวคิดในการประเมิน
- 4.2 นิยามปฏิบัติการ
- 4.3 วิธีการศึกษา
- 4.4 ประชากร และการสุ่มตัวอย่าง
- 4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.6 ตัวชี้วัดในการประเมิน
- 4.7 เกณฑ์การวัด
- 4.8 การทดสอบแบบสัมพัทธ์ และแบบสอบถาม
- 4.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.10 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.1 กรอบแนวคิดในการประเมิน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้การประเมินโครงการแก้ไข
ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้
ต่างประเทศในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยการนำแบบจำลอง Input - output model มาประยุกต์ใช้
เป็นตัวแทนในการกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

4.1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ (Input evaluation) เป็นการประเมินปัจจัย
เบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี
โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ เพื่อประเมินทรัพยากรที่เอื้ออำนวยให้
การดำเนินตามโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยศึกษาจาก

4.1.1.1 บุคลากรดำเนินงานตามโครงการฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

4.1.1.2 งบประมาณ

4.1.1.3 ทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ

4.1.2 กระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ (Process evaluation) เป็นการประเมินโครงการเพื่อตรวจสอบว่า ได้มีการปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการฯ ว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ โดยศึกษาจาก

4.1.2.1 การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ

4.1.2.2 การจัดหน่วยงาน และเตรียมทำงาน

4.1.2.3 ระเบียบของโครงการฯ เมื่อนำลงสู่การปฏิบัติ

4.1.2.4 การฝึกอบรม

4.1.2.5 การอำนวยความสะดวก

4.1.2.6 การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

4.1.2.7 การบริหารงบประมาณ

4.1.2.8 การประสานงาน

4.1.3 การประเมินผลผลิตของโครงการ (Output evaluation) ประกอบด้วย

4.1.3.1 รายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

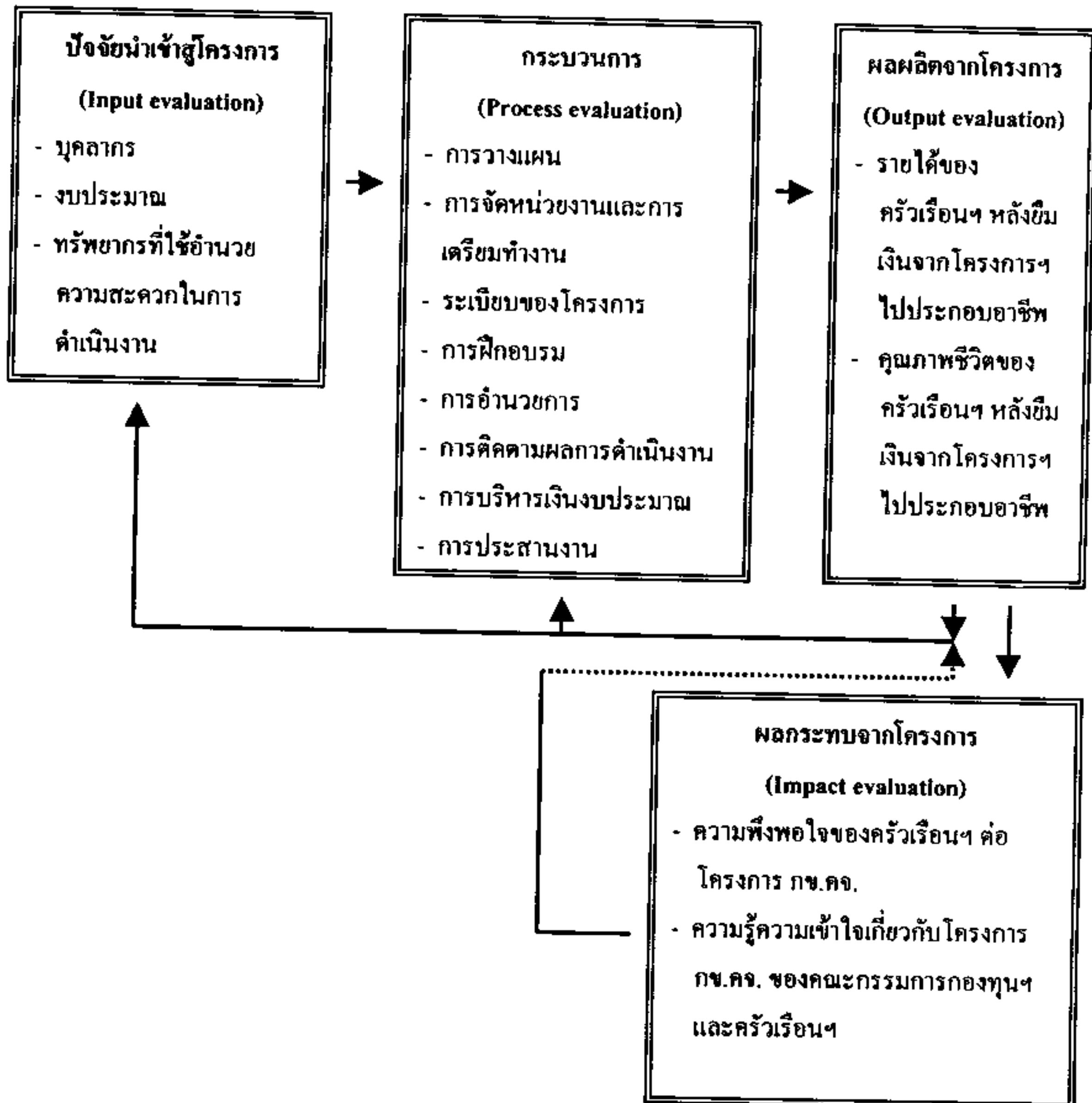
4.1.3.2 คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

4.1.4 การประเมินผลกระทบ (Impact evaluation) ประกอบด้วย

4.1.4.1 ความพึงพอใจของครัวเรือนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ.

4.1.4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของคณะกรรมการ กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

4.1.5 การศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการฯ

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กษ.คจ.)

4.2 นิยามปฏิบัติการ

4.2.1 โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน หมายถึง โครงการของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรับผิดชอบโดยกรมการพัฒนาชุมชน ที่ให้ครัวเรือนยากจนยืมเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งเริ่มดำเนินการในระยะที่ 1 ปี พ.ศ. 2536-2540 และ ในระยะที่ 2 ในปี พ.ศ. 2541-2544 เรียกชื่อย่อว่า โครงการ กข.คจ. ดำเนินการภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 ประกอบกับตามแบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ค่วนมาก ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

4.2.2 หมู่บ้านเป้าหมาย หมายถึง หมู่บ้านที่จังหวัดคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนในงบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ จปฐ. ปี พ.ศ. 2539 หมวดที่ 5 ข้อที่ 25 คือหมู่บ้านที่มีครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยแล้วต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี (ตกเกณฑ์ จปฐ.) ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป

4.2.3 ครัวเรือนยากจน หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี (ตกเกณฑ์ จปฐ.) ตามเกณฑ์ จปฐ.ปี พ.ศ. 2540-2544 หมวดที่ 5 ข้อที่ 29

4.2.4 ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย หมายถึง ครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และได้รับความเห็นชอบจากคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชุมชนชนบทระดับตำบล (คปต.) ให้ถูกจัดอยู่ในบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน เพื่ออนุมัติเงินยืมจากโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน ในงบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ

4.2.5 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน หมายถึง คณะกรรมการกองทุน ในโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ลงวันที่ 14 มีนาคม 2543 ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) 1-2 คน อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) 1-2 คน ผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) 1-2 คน ผู้แทนกลุ่มออมทรัพย์ฯ หรือ กลุ่มอาชีพ 1-2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน หรือ ผู้แทนทรงคุณวุฒิตามสมควร และผู้แทนสภาตำบล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน

มีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินทุน กข.คจ. ของหมู่บ้าน จัดทำบัญชี และทะเบียนเอกสารต่าง ๆ สนับสนุน และติดตามช่วยเหลือการประกอบอาชีพ และ

เร่งรัดการชำระคืนเงินยืมให้เป็นไปตามจำนวน และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืม จัดทำระบบข้อมูล การรายงานผล และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และสุดท้ายปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.

4.2.6 สต./อบต. หมายถึง สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลปี พ.ศ. 2537

4.2.7 คปต. หมายถึง คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารชนบท และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค มีหน้าที่ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการตามแผนงาน และโครงการของสภาตำบล หรือ อบต. ตามที่สภาตำบลหรือ อบต.ร้องขอ และช่วยเหลือสภาตำบล และ อบต. ในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการทั้งในด้านเทคนิคและค่าใช้จ่ายของโครงการ

4.2.8 กพจ. หมายถึง คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนา และกระจายความเจริญในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น (กนภ.) รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาอำเภอ อนุมัติโครงการ และพื้นที่ดำเนินงานในจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารเงินงบประมาณประจำปีจังหวัด ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการบริหารงบประมาณประจำปีของจังหวัด

ในส่วนของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) นั้น กพจ. มีหน้าที่จัดทำบัญชีเรียงลำดับหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อรอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในระดับจังหวัด

4.2.9 กพอ. หมายถึง คณะกรรมการพัฒนาอำเภอและกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของจังหวัด จัดทำโครงการพัฒนาในส่วนที่เป็นความต้องการของอำเภอเสนอต่อ กพจ. ให้ความเห็นชอบการประสานแผนพัฒนาตำบลและแผนพัฒนาอำเภอ ประสานแผนงานและโครงการของหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานในพื้นที่ของอำเภอ และกำกับติดตามผลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอำเภอ

ในส่วนของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) นั้น กพอ. มีหน้าที่จัดทำบัญชีเรียงลำดับหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อรอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในระดับอำเภอ

4.2.10 เงินยืม หมายถึง เงินที่กระทรวงมหาดไทยจัดสรรมาให้กับหมู่บ้านตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน หมู่บ้านละ 280,000 บาท โดยให้ครัวเรือนยากจนนำไปประกอบอาชีพ โดยไม่มีดอกเบี้ย

4.2.11 การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่

4.2.11.1 บุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ที่รับผิดชอบในการกำกับ ติดตามดูแลการดำเนินงานตามหมู่บ้าน กข.คจ. ในงบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดนี้ต่างประเทศ

4.2.11.2 ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย หมายถึง ครั้วเรือนยากจนที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก คปค. ให้ถูกจัดอยู่ในบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน เพื่ออนุมัติเงินยืมจากโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน(กข.คจ.) งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดนี้ต่างประเทศ

4.2.11.3 งบประมาณ 292,480 บาท ซึ่งประกอบด้วย

- 1) งบประมาณเพื่อเตรียมความพร้อมชุมชนตามโครงการฯ
หมู่บ้านละ 10,00 บาท
- 2) งบประมาณเพื่อให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายยืมไปประกอบอาชีพ
หมู่บ้านละ 280,000 บาท
- 3) งบบริหาร โครงการ(ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ)
หมู่บ้านละ 2,480 บาท

4.2.11.4 ทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่ง ได้แก่ สถานที่ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์

4.2.12 การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการหรือขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ได้แก่

4.2.12.1 การวางแผนการทำงานงานตามโครงการฯ หมายถึง การวางแผนการทำงานก่อนการดำเนินงานจริงของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

4.2.12.2 การจัดหน่วยงาน และเตรียมทำงาน หมายถึง การจัดสรรและเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และค่าใช้จ่าย รวมทั้งการเตรียมงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะสามารถช่วยให้ทำงานได้อย่างเป็นขั้นตอน และราบรื่น

4.2.12.3 ระเบียบของโครงการฯ หมายถึง ระเบียบที่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน รวมถึง ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการอนุมัติให้ยืมเงินใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามโครงการฯ ซึ่งเป็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 รวมทั้ง แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ค่วนมาก ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

4.2.12.4 การฝึกอบรม หมายถึง การที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมแก่องค์กรประชาชนผู้รับผิดชอบบริหารจัดการเงินทุน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามโครงการ กข.คจ. งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อก่อนนี้ต่างประเทศ ซึ่งตามหลักสูตรกำหนดไว้จำนวน 3 วัน โดยใช้งบประมาณหมู่บ้านละ 10,00 บาท

4.2.12.5 การอำนวยการ หมายถึง การมอบหมายและสอนงานระหว่างข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯด้วยกัน ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน กับครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ได้รับอนุมัติให้ยืมเงิน

4.2.12.6 การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ หมายถึง

1) ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯติดตามผล และให้คำแนะนำในการดำเนินงานแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ติดตามผล และให้คำแนะนำในการนำเงินไปประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ผู้ได้รับอนุมัติให้ยืมเงิน ประกอบกับการรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านติดตามผล และให้คำแนะนำในการนำเงินไปประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ได้รับอนุมัติให้ยืมเงิน ประกอบกับการรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯแก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

4.2.12.7 การบริหารเงินงบประมาณ หมายถึง วิธีการบริหารเงินงบประมาณ ตั้งแต่การพิจารณาอนุมัติยืมเงิน การกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ระยะเวลาในการบริหารจัดการ และขั้นตอนในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากจังหวัดถึงหมู่บ้าน

4.2.12.8 การประสานงาน หมายถึง การประสานการทำงานโครงการฯ ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ด้วยกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐกับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในหมู่บ้านเดียวกัน

4.2.13 การประเมินผลผลิตของโครงการฯ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นหลังจากมี การดำเนินงาน ดังนี้

4.2.13.1 ปริมาณรายได้หลังนำเงินยืมไปประกอบอาชีพ และรายได้นั้นผ่าน เกณฑ์ จปฐ.หรือไม่

4.2.13.2 คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพชีวิตในด้านอาหาร ที่อยู่ อาศัย การมีงานทำ การศึกษาของบุตรหลาน การมีเงินออม สุขภาพอนามัย และ การมีภาวะหนี้สิน ลดลง

4.2.14 การประเมินผลกระทบจากโครงการฯ หมายถึง ผลทางอ้อมที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่

4.2.14.1 ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการฯ หมายถึง ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีต่อโครงการฯ ดังต่อไปนี้

1) กระบวนการดำเนินงานโครงการฯ ในด้านการขอเงินยืม การรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม

2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ซึ่งได้แก่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

3) ผลลัพธ์ที่ได้จากการยืมเงินจากโครงการฯ ซึ่งได้แก่ รายได้ อาชีพ การศึกษาของบุตรหลาน ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย

4.2.14.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

4.3 วิธีการศึกษา

4.3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำรา งานวิจัย และเอกสารทางราชการซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.)

4.3.2 การศึกษาเชิงสำรวจ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล 3 ฝ่าย ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.) ซึ่งได้แก่ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านตามโครงการฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544

ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

4.4.1 ประชากร

ประชากรในการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน(กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ ประกอบด้วย

4.4.1.1 ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯในจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร จำนวน 173 คน

4.4.1.2 กลุ่มคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ จำนวน 3,584 คน

4.4.1.3 กลุ่มครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ยืมเงินไปประกอบอาชีพในงบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ ซึ่งผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนเป็นตัวแทนของ 1 ครัวเรือน จำนวน 57,684 ครัวเรือน

4.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างนั้น จะเริ่มทำการสุ่มตัวอย่างตั้งแต่ระดับจังหวัดลงไป ดังนี้

4.4.2.1 ในระดับจังหวัดจะทำการคัดเลือกอำเภอโดยจะคัดเลือกอำเภอที่มีหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยอาศัยหลักเกณฑ์ คือ เลือกอำเภอที่มีหมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินงานโครงการฯ ได้ในระดับดี ระดับดีปานกลาง และระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก จำนวน 6 อำเภอจากทั้งหมด 20 อำเภอ 5 ถึงอำเภอ ได้แก่ อำเภอโขงเจียม อำเภอคอนมดแดง อำเภอม่วงสามสิบ อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอวารินชำราบ และอำเภอสำโรง ซึ่งเกณฑ์ที่ได้ทั้งสามระดับนี้ เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาจากข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชนอำเภอ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านการบริหารงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย การพิจารณาอนุมัติเงินยืม การกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืม การทำบัญชี และทะเบียนเอกสารต่าง ๆ การติดตาม และช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

2) ข้อมูลในด้านการนำเงินทุนไปประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

โดยข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ซึ่งได้แก่ พัฒนาการจังหวัด พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร จะใช้ประชากรจริงซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอ 6 อำเภอ ดังที่กล่าวในข้อ 4.4.2.1 จำนวน 44 คน แต่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้จริง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 84.1

4.4.2.2 ในระดับอำเภอ จะคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเช่นกัน(Purposive sampling) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชนอำเภอเหมือนดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 4.4.2.1 จำนวนอำเภอละ 3 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 18 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 186 หมู่บ้านใน 6 อำเภอที่ได้ทำการเลือก โดยอาศัยหลักเกณฑ์ คือ

- 1) หมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินงานโครงการฯได้ในระดับดี 1 หมู่บ้าน
- 2) หมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินงานโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง 1

หมู่บ้าน

3) หมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินงานโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก 1 หมู่บ้าน

รายชื่อของหมู่บ้านที่ทำการเลือกนั้น ประกอบด้วย

(1) อำเภอเชิงฉวาง ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านเสียม

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านก่อ

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ บ้านขางซึก

(2) อำเภอดอนมดแดง ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านหนองหิน

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านคำไฮใหญ่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ บ้านน้ำคำ

(3) อำเภอวังสามสี ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านนาดี

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านหนองขอ

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ
บ้านโนนตาล

(4) อำเภอทุ่งศรีอุดม ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านช้าง

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านทองสวัสดิ์

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ
บ้านโคกชำแระ

(5) อำเภอลือชัย ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านบุ่งหวายออก

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านคำเจริญ

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ
บ้านโพธิ์มูล

(6) อำเภอสำโรง ได้แก่

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดี คือ บ้านโนนสวน

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับดีปานกลาง คือ บ้านโพนงาม

ดำเนินโครงการฯได้ในระดับต้องปรับปรุงอย่างมาก คือ
บ้านคำสว่าง

4.4.2.3 ในระดับหมู่บ้านจะเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับเงินยืมจากโครงการฯ ในแต่ละหมู่บ้าน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ดังนี้

1) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ทำการสุ่มมา ร้อยละ 50 จากจำนวนทั้งสิ้น 162 คน คิดเป็นจำนวนตัวอย่างหมู่บ้านละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 90 คน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ครบจำนวน

2) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับเงินยืมจากโครงการฯ ทำการสุ่มมา ร้อยละ 30 จากจำนวนทั้งสิ้น 679 ครัวเรือน คิดเป็นจำนวนตัวอย่างหมู่บ้านละ 11 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 198 คน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ครบจำนวน

4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือ ซึ่งได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการสร้าง โดยได้แยกชุดแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามออกเป็น 3 ชุด ตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.5.1 ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินจาก โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนหน้าต่างประเทศ ไปลงทุนประกอบอาชีพ จ.อุบลราชธานี แบ่งออกเป็น 7 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ อาชีพหลัก และจำนวนเงินทุนที่ยืม จากโครงการฯ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ และคำถามแบบปลาย เปิด (Open - ended) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคาความ ยากจน (กข.คจ.) ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ซึ่งเป็นคำถามให้เลือกตอบ ถูก หรือ ผิด แยก กันหัวข้อได้ดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.1 2.2 และ 2.3 และคำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.4

2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการ อนุมัติเงินยืม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.5 2.7 และข้อ 2.9 และ คำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.6 และ 2.8

3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.11 และข้อ 2.13 และคำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.10 และข้อ 2.12

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ โดยถามถึงบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และเงินงบประมาณ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ โดยถามถึง ระเบียบของโครงการฯ การฝึกอบรม การอำนวยความสะดวก การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ การบริหารเงินงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการฯ โดยถามถึงประเภทอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย หลังจากยืมเงินจากโครงการฯ ไปลงทุน ประเภทของรายได้ที่ได้รับ จำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้น และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ และคำถามถามจำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการฯ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ พอใจมาก ค่อนข้างพอใจ ไม่พอใจ จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 7 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 5 ข้อ

4.5.2 ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ตามโครงการแก้ไขปัญหายากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษ ปี 2544 ตามแผนก่อกำหนดต่างประเทศ จ.อุบลราชธานี แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามถึงเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ และคำถามอายุ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามให้เลือกตอบ ถูก หรือ ผิด แยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 4 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.2 และ 2.3 และคำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.1 และ 2.4

2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอเงินยืม และการอนุมัติเงินยืม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.5 และ 2.6 และคำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.7 2.8 และข้อ 2.9

3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝาก - ถอนเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก คือ ข้อ 2.11 และข้อคำถามเชิงลบ คือ ข้อ 2.10 2.12 และข้อ 2.13

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ โดยถามถึงบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เงินงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ โดยถามถึงการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ การจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน ระเบียบของโครงการฯ การฝึกอบรม การอำนวยความสะดวก การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ การบริหารเงินงบประมาณ และการประสานงาน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 6 ข้อ

4.5.3 ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการแก้ไขปัญหายากจน (กข.คจ.) จ.อุบลราชธานี แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามถึง เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ และคำถามถามอายุ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ โดยถามถึง บุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย งบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ โดยถามถึงการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ การจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน ระเบียบของโครงการฯ การอำนวยความสะดวก การติดตามและการรายงานผลการดำเนินงาน การบริหารเงินงบประมาณ การประสานงาน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกรายการ (Check list) จำนวน 27 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) จำนวน 3 ข้อ

4.6 ตัวชี้วัดในการประเมิน

ตารางที่ 4.1 แสดงตัวชี้วัดในการประเมิน

ประเภท การประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
1. ป้อนข้อมูลเข้าสู่โครงการ (Input evaluation) - บุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	ความเหมาะสมของป้อนข้อมูลเข้าสู่โครงการฯ ดังนี้ - ความพอเพียงของบุคลากร โครงการฯ ดังนี้ 1) ความพอเพียงของจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและกรรมการในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน 2) ความเหมาะสมในด้านคุณสมบัติของผู้เป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถและความสามารถในการเป็นผู้นำ ประกอบกับคุณสมบัติของครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามเกณฑ์ปฐ. ในเรื่องรายได้ - การจัดสรรงบประมาณมีความพอเพียงกับความต้องการของครัวเรือนยากจนเป้าหมายพอเพียงต่อการดำเนินงานในพื้นที่โครงการ	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ - คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- งบประมาณ	- การจัดสรรงบประมาณมีความพอเพียงกับความต้องการของครัวเรือนยากจนเป้าหมายพอเพียงต่อการดำเนินงานในพื้นที่โครงการ	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- ทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ	- ความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ขนพาหนะ	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
2. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) - การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ	ความเหมาะสมของกระบวนการ ดังนี้ - มีการวางแผนการทำงาน - มีการปรับปรุงแผนเมื่อเกิดปัญหา - แผนการทำงานมีความชัดเจน - สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในพื้นที่โครงการ	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

ตารางที่ 4.1 แสดงตัวชี้วัดในการประเมิน (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
- การจัดหน่วยงานและ เตรียมทำงาน	- มีการจัดสรรและตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนและระเบียบโครงการฯ - มีการเตรียมงานอย่างเป็นระบบ	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- ระเบียบของโครงการ กข.คจ.	- ระเบียบของโครงการ ได้แก่ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 สุดท้ายคือ แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีรายละเอียด และขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เอื้อต่อการบริหารงานของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทุกส่วน - ระเบียบของโครงการดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาปฏิบัติได้จริงในพื้นที่โครงการ	- ครุวัเรียนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- การฝึกอบรม	- จำนวนครุวัเรียนยากจนเป้าหมายที่เข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการฯ - มีการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ไปใช้	- ครุวัเรียนยากจนเป้าหมาย และ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน
- การอำนวยความสะดวก	- ความเหมาะสมในการมอบหมายงาน - ความชัดเจนในการสอนงาน	- ครุวัเรียนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

ตารางที่ 4.1 แสดงตัวชี้วัดในการประเมิน (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
- การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ	- ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการดำเนินงาน การให้คำแนะนำและการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ - มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	- ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- การบริหารเงินงบประมาณ	- ความเหมาะสมของวิธีการบริหารเงินงบประมาณของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ในเรื่องการอนุมัติเงินยืม การกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืม และ ความรวดเร็วในการจ่ายเงินยืม - ปัญหาของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ	- ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
- การประสานงาน	- ปัญหาในการประสานการดำเนินการและ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ดำเนินการตามโครงการฯ ทุกส่วน	- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ
3. การประเมินผลผลิตจากโครงการ (Output evaluation)	- ปริมาณรายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. - มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้แก่ ในด้านอาหารที่ครบ 5 หมู่ ที่อยู่อาศัยคงทนถาวรมากขึ้น การมีงานทำ การศึกษาของบุตรหลาน การมีเงินออม สุขภาพอนามัย และการมีหนี้สินลดลง	- ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย

ตารางที่ 4.1 แสดงตัวชี้วัดในการประเมิน (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
4. การประเมินผลกระทบ จากโครงการฯ (Impact evaluation)		
- ความพึงพอใจของ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ต่อโครงการ กข.คจ.	- กระบวนการดำเนินงานโครงการฯ ในด้าน การขอยืมเงิน การรับเงินยืม และการส่งคืน เงินยืม - บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ซึ่ง ได้แก่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำ หมู่บ้าน - ผลลัพธ์ที่ได้จากการยืมเงินจากโครงการฯ ซึ่งได้แก่ รายได้ การมีงานทำ ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย	- ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย
- ความรู้ความเข้าใจของ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำ หมู่บ้านเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ.	- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้ เกี่ยวข้องกับโครงการฯ - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอ โครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม	- ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน
5. ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ		- ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการ ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

4.7 เกณฑ์การวัด

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ในส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อย่อย 3 หัวข้อ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอเงินยืม และการอนุมัติเงินยืม และสุดท้าย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม ซึ่งผู้ประเมินต้องการประเมินผลกระทบจากโครงการฯ ว่า เมื่อครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้ผ่านการฝึกอบรมของโครงการฯ ประกอบกับได้นำความรู้ความเข้าใจนั้น ๆ ไปปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพแล้ว จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ อยู่ในระดับใด

เกณฑ์การให้คะแนน (คำถามเชิงบวก)

ตอบถูก หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ	=	1 คะแนน
ตอบผิด หมายถึง ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	=	0 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน (คำถามเชิงลบ)

ตอบผิด หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ	=	1 คะแนน
ตอบถูก หมายถึง ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	=	0 คะแนน

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ในส่วนที่ 3 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามถึงปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่องความเหมาะสมของคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถ ในด้านการเป็นผู้นำ ความเหมาะสมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกโดยอาศัยหลักเกณฑ์ จปฐ. ความพอเพียงของเงินทุนที่ให้แต่ละหมู่บ้านยื่นไปประกอบอาชีพ จำนวน 280,000 บาท และสุดท้ายเป็นข้อคำถามถามถึงความพอเพียงของเงินงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท ซึ่งแต่ละข้อคำถามจะมีข้อคำตอบที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

1) เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติเหมาะสม	=	1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	=	0 คะแนน
2) พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีพอเพียง	=	1 คะแนน
ไม่พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีไม่พอเพียง	=	0 คะแนน

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ในส่วนที่ 4 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่องความเหมาะสมของระเบียบโครงการ กข.คจ. กระบวนการฝึกอบรม กระบวนการอำนวยความสะดวก กระบวนการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ซึ่งแต่ละข้อคำถามมีคำตอบที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) จัดเจน และเข้าใจง่าย หมายถึง ระเบียบจัดเจนและเข้าใจง่าย = 1 คะแนน
ไม่จัดเจน และเข้าใจยาก หมายถึง ระเบียบไม่จัดเจน และเข้าใจยาก = 0 คะแนน
- 2) ไม่มี หมายถึง ไม่มีปัญหาในการนำระเบียบไปปฏิบัติ = 1 คะแนน
มี หมายถึง มีปัญหาในการนำระเบียบไปปฏิบัติ = 0 คะแนน
- 3) ได้ผ่านการฝึกอบรม = 1 คะแนน
ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม = 0 คะแนน
- 4) มี หมายถึง มีการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ = 1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ = 0 คะแนน
- 5) จัดเจน หมายถึง การสอนงานจัดเจน = 1 คะแนน
ไม่จัดเจน หมายถึง การสอนงานไม่จัดเจน = 0 คะแนน
- 6) เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานเหมาะสม = 1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 7) สม่ำเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานฯ สม่ำเสมอ = 1 คะแนน
ไม่สม่ำเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานฯ ไม่สม่ำเสมอ = 0 คะแนน
- 8) มี หมายถึง มีการนำปัญหาไปแก้ไขปรับปรุง = 1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการนำปัญหาไปแก้ไขปรับปรุง = 0 คะแนน
- 9) เหมาะสม หมายถึง วิธีการพิจารณาอนุมัติเงินยืมเหมาะสม = 1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง วิธีการพิจารณาอนุมัติเงินยืมไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 10) เร็ว หมายถึง พิจารณาอนุมัติและจ่ายเงินยืมเร็ว = 1 คะแนน
ช้า หมายถึง พิจารณาอนุมัติและจ่ายเงินยืมช้า = 0 คะแนน
- 11) พอเพียง หมายถึง เงินทุนพอเพียงต่อการประกอบอาชีพ = 1 คะแนน
ไม่พอเพียง หมายถึง เงินทุนไม่พอเพียงต่อการประกอบอาชีพ = 0 คะแนน
- 12) เหมาะสม หมายถึง หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินเหมาะสม = 1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินไม่เหมาะสม = 0 คะแนน

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ในส่วนที่ 5 ผู้ประเมินได้กำหนดคะแนนในแต่ละข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำถามถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพเปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วย คุณภาพชีวิตด้านอาหาร ด้านที่อยู่อาศัยที่คงทนถาวรมากขึ้น ด้านการมีงานทำ ด้านการศึกษาของบุตรหลาน ด้านการมีเงินออม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านการมีภาวะหนี้สินลดลงโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีขึ้น หมายถึง คุณภาพชีวิตดีขึ้น = 1 คะแนน

ไม่ดีขึ้น หมายถึง คุณภาพชีวิตไม่ดีขึ้น = 0 คะแนน

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ในส่วนที่ 6 ผู้ประเมินได้กำหนดคะแนนในแต่ละข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำถามถามถึงความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนต่อโครงการ กข.คจ. ในด้านการขอยืมเงิน ด้านการรับเงินยืม ด้านการส่งคืนเงินยืม ด้านบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ด้านผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการฯ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่พอใจ = 1 คะแนน

ค่อนข้างพอใจ = 2 คะแนน

พอใจมาก = 3 คะแนน

แบบสอบถาม ชุดที่ 2 ในส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อย่อย 3 หัวข้อ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม และสุดท้าย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม ซึ่งผู้ประเมินต้องการประเมินผลกระทบจากโครงการฯ ว่า เมื่อคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านได้ผ่านการฝึกอบรมของโครงการฯ ประกอบกับได้นำความรู้ความเข้าใจนั้น ๆ ไปปฏิบัติจริงในการดำเนินงานตามโครงการฯแล้ว จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ อยู่ในระดับใด

เกณฑ์การให้คะแนน (คำถามเชิงบวก)

ตอบถูก หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ = 1 คะแนน

ตอบผิด หมายถึง ไม่มีความรู้ความเข้าใจ = 0 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน (คำถามเชิงลบ)

ตอบผิด หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ = 1 คะแนน

ตอบถูก หมายถึง ไม่มีความรู้ความเข้าใจ = 0 คะแนน

แบบสอบถาม ชุดที่ 2 ในส่วนที่ 3 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามถึงปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่องความพอเพียงของจำนวนกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ความเหมาะสมของคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านด้านความรู้ความสามารถ ด้านการเป็นผู้นำ ความเหมาะสมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกโดยอาศัยหลักเกณฑ์ จปฐ. ความพอเพียงของเงินทุนที่ให้แต่ละหมู่บ้านขึ้นไปประกอบอาชีพ จำนวน 280,000 บาท ความพอเพียงของเงินงบประมาณที่กรรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรมจำนวน 10,000 บาท และความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งแต่ละข้อคำถามจะมีข้อคำตอบที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

1) พอเพียง หมายถึง บุคลากรมีความพอเพียง	=	1 คะแนน
ไม่พอเพียง หมายถึง บุคลากรไม่มีความพอเพียง	=	0 คะแนน
2) เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติเหมาะสม	=	1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	=	0 คะแนน
3) พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีพอเพียง	=	1 คะแนน
ไม่พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีไม่พอเพียง	=	0 คะแนน
4) ไม่มีปัญหา หมายถึง ไม่มีปัญหาความพร้อมของทรัพยากรฯ	=	1 คะแนน
มีปัญหา หมายถึง มีปัญหาความพร้อมของทรัพยากรฯ	=	0 คะแนน

แบบสอบถาม ชุดที่ 2 ในส่วนที่ 4 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามถึงความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่องความเหมาะสมของกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ กระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน ระเบียบโครงการ กข.คจ. กระบวนการฝึกอบรม กระบวนการอำนวยความสะดวก กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ และกระบวนการประสานงาน ซึ่งแต่ละข้อคำถามจะมีข้อคำตอบที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

1) มี หมายถึง มีการประชุมวางแผน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการประชุมวางแผน	=	0 คะแนน
2) มี หมายถึง มีการปรับปรุงแผน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการปรับปรุงแผน	=	0 คะแนน

3) เป็นที่เข้าใจดี หมายถึงแผนชัดเจน	=	1 คะแนน
ไม่เป็นที่เข้าใจ หมายถึงแผนไม่ชัดเจน	=	0 คะแนน
4) ไม่มี หมายถึง ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติตามแผน	=	1 คะแนน
มี หมายถึง มีปัญหาในการปฏิบัติตามแผน	=	0 คะแนน
5) มี หมายถึง มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อม	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อม	=	0 คะแนน
6) มี หมายถึง มีการจัดลำดับงาน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการจัดลำดับงาน	=	0 คะแนน
7) ชัดเจน และเข้าใจง่าย หมายถึงระเบียบชัดเจนและเข้าใจง่าย	=	1 คะแนน
ไม่ชัดเจนและเข้าใจยาก หมายถึงระเบียบไม่ชัดเจนและเข้าใจยาก	=	0 คะแนน
8) สามารถปฏิบัติได้จริงในทุก ๆ ข้อ หมายถึง		
ระเบียบสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ทุกข้อ	=	1 คะแนน
ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ หมายถึง		
ระเบียบไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้บางข้อ	=	0 คะแนน
9) ได้ผ่านการฝึกอบรม	=	1 คะแนน
ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม	=	0 คะแนน
10) มี หมายถึง มีการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้	=	0 คะแนน
11) ชัดเจน หมายถึง การสอนงานชัดเจน	=	1 คะแนน
ไม่ชัดเจน หมายถึง การสอนงานไม่ชัดเจน	=	0 คะแนน
12) เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานเหมาะสม	=	1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานไม่เหมาะสม	=	0 คะแนน
13) สม่ำเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานสม่ำเสมอ	=	1 คะแนน
ไม่สม่ำเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานไม่สม่ำเสมอ	=	0 คะแนน
14) มี หมายถึง มีการแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น	=	0 คะแนน
15) สม่ำเสมอ หมายถึง มีการรายงานสม่ำเสมอ	=	1 คะแนน
ไม่สม่ำเสมอ หมายถึง มีการรายงานไม่สม่ำเสมอ	=	0 คะแนน
16) เหมาะสม หมายถึง วิธีพิจารณาอนุมัติคำขอสินเชื่อเงินเหมาะสม	=	1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง วิธีพิจารณาอนุมัติคำขอสินเชื่อเงินไม่เหมาะสม	=	0 คะแนน
17) พอเพียง หมายถึง เงินยื่นพอเพียงต่อการประกอบอาชีพ	=	1 คะแนน
ไม่พอเพียง หมายถึง เงินยื่นไม่พอเพียงต่อการประกอบอาชีพ	=	0 คะแนน

- 18) เหมาะสม หมายถึง ระยะเวลาส่งคืนเงินยืมเหมาะสม = 1 คะแนน
       ไม่เหมาะสม หมายถึง ระยะเวลาส่งคืนเงินยืมไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 19) เร็ว หมายถึง เบิกจ่ายเงินเร็ว = 1 คะแนน
       ช้า หมายถึง เบิกจ่ายเงินช้า = 0 คะแนน
- 20) ไม่มี หมายถึง ไม่มีปัญหาในการประสานงาน = 1 คะแนน
       มี หมายถึง มีปัญหาในการประสานงาน = 0 คะแนน

แบบสอบถามชุดที่ 3 ในส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามถึงปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่องความพอเพียงของจำนวนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ความเหมาะสมของคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถ ในด้านการเป็นผู้นำ ความเหมาะสมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกโดยอาศัยหลักเกณฑ์ จปฐ. ความพอเพียงของเงินทุนที่ให้แต่ละหมู่บ้านยืมไปประกอบอาชีพ จำนวน 280,000 บาท ความพอเพียงของเงินงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท ความพอเพียงของงบบริหารโครงการ (ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ) และสุดท้าย ความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งแต่ละข้อคำถามจะมีข้อคำถามที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พอเพียง หมายถึง บุคลากรมีพอเพียง = 1 คะแนน
       ไม่พอเพียง หมายถึง บุคลากรมีไม่พอเพียง = 0 คะแนน
- 2) เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติเหมาะสม = 1 คะแนน
       ไม่เหมาะสม หมายถึง มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 3) พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีพอเพียง = 1 คะแนน
       ไม่พอเพียง หมายถึง งบประมาณมีไม่พอเพียง = 0 คะแนน
- 4) ไม่มีปัญหา หมายถึง ไม่มีปัญหาความพร้อมของทรัพยากรฯ = 1 คะแนน
       มีปัญหา หมายถึง มีปัญหาความพร้อมของทรัพยากรฯ = 0 คะแนน

แบบสอบถาม ชุดที่ 3 ในส่วนที่ 3 ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามซึ่งเป็นคำถามที่ถามถึงความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่องความเหมาะสมของกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ กระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน ระเบียบโครงการ

กข.คจ. กระบวนการอำนวยการ กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ และกระบวนการประสานงาน ซึ่งแต่ละข้อคำถามจะมีข้อคำตอบที่ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

1) มี หมายถึง มีการประชุมวางแผน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการประชุมวางแผน	=	0 คะแนน
2) มี หมายถึง มีการปรับปรุงแผน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการปรับปรุงแผน	=	0 คะแนน
3) ชัดเจน หมายถึง แผนมีความชัดเจน	=	1 คะแนน
ไม่ชัดเจน หมายถึง แผนไม่มีความชัดเจน	=	0 คะแนน
4) สามารถปฏิบัติได้จริง หมายถึง แผนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	=	1 คะแนน
ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง หมายถึง แผนไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	=	0 คะแนน
5) มี หมายถึง มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมฯ	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมฯ	=	0 คะแนน
6) มี หมายถึง มีการจัดตารางทำงาน	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการจัดตารางทำงาน	=	0 คะแนน
7) ชัดเจนดี หมายถึง ระเบียบชัดเจน	=	1 คะแนน
ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง หมายถึง ระเบียบไม่ชัดเจนในบางเรื่อง	=	0 คะแนน
8) สามารถนำลงไปปฏิบัติได้จริง หมายถึง ระเบียบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	=	1 คะแนน
ไม่สามารถนำลงไปปฏิบัติได้จริง หมายถึง ระเบียบไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	=	0 คะแนน
9) ชัดเจน หมายถึง การสอนงานชัดเจน	=	1 คะแนน
ไม่ชัดเจน หมายถึง การสอนงานไม่ชัดเจน	=	0 คะแนน
10) เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานเหมาะสม	=	1 คะแนน
ไม่เหมาะสม หมายถึง การมอบหมายงานไม่เหมาะสม	=	0 คะแนน
11) สม่่าเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานฯ สม่่าเสมอ	=	1 คะแนน
ไม่สม่่าเสมอ หมายถึง มีการติดตามงานฯ ไม่สม่่าเสมอ	=	0 คะแนน
12) มี หมายถึง มีการแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น	=	1 คะแนน
ไม่มี หมายถึง ไม่มีการแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น	=	0 คะแนน
13) สม่่าเสมอ หมายถึง มีการรายงานสม่่าเสมอ	=	1 คะแนน
ไม่สม่่าเสมอ หมายถึง มีการรายงานไม่สม่่าเสมอ	=	0 คะแนน

- 14) เหมาะสม หมายถึง วิธีพิจารณาอนุมัติคำขอขืมเงินเหมาะสม = 1 คะแนน
 ไม่เหมาะสม หมายถึง วิธีพิจารณาอนุมัติคำขอขืมเงินไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 15) พอเพียง หมายถึง เงินขืมพอเพียงต่อการประกอบอาชีพ = 1 คะแนน
 ไม่พอเพียง หมายถึง เงินขืมไม่พอเพียงต่อการประกอบอาชีพ = 0 คะแนน
- 16) เหมาะสม หมายถึง ระยะเวลาส่งคืนเงินขืมเหมาะสม = 1 คะแนน
 ไม่เหมาะสม หมายถึง ระยะเวลาส่งคืนเงินขืมไม่เหมาะสม = 0 คะแนน
- 17) ไม่มี หมายถึง ไม่มีปัญหาในการเบิกจ่ายงบประมาณ = 1 คะแนน
 มี หมายถึง มีปัญหาในการเบิกจ่ายงบประมาณ = 0 คะแนน
- 18) ไม่มี หมายถึง ไม่มีปัญหาในการประสานงาน = 1 คะแนน
 มี หมายถึง มีปัญหาในการประสานงาน = 0 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยได้นำข้อคำถามทุกข้อมาคำนวณ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วแปลความหมายแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ และ เกณฑ์การประเมินกระบวนการในภาพรวม และรายด้าน

เหมาะสมระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ย	0.00-0.33	คะแนน
เหมาะสมระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	0.34-0.66	คะแนน
เหมาะสมระดับสูง	ค่าเฉลี่ย	0.67-1.00	คะแนน

(ช่วงคะแนน คือ 0-1 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

มีคุณภาพชีวิตระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ย	0.00-0.33	คะแนน
มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	0.34-0.66	คะแนน
มีคุณภาพชีวิตระดับสูง	ค่าเฉลี่ย	0.67-1.00	คะแนน

(ช่วงคะแนน คือ 0-1 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในภาพรวม และรายด้าน

มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ย	0.00-0.33	คะแนน
มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	0.34-0.66	คะแนน
มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	ค่าเฉลี่ย	0.67-1.00	คะแนน

(ช่วงคะแนน คือ 0-1 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ.

มีความพึงพอใจระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ย	1.00-1.66	คะแนน
มีความพึงพอใจระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	1.67-2.33	คะแนน
มีความพึงพอใจระดับสูง	ค่าเฉลี่ย	2.34-3.00	คะแนน

(ช่วงคะแนน คือ 1-3 คะแนน)

4.8 การทดสอบแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

ในทางวิชาการ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น เป็นส่วนสำคัญต่อคุณภาพของงานวิจัยเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้ประเมินจึงเห็นความสำคัญถึงการที่จะต้องมีการตรวจความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม โดยมีวิธีการดังนี้

4.8.1 ทำการตรวจความเที่ยงตรงในเชิงพินิจ (Face validity) ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้พิจารณาเนื้อหาในข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม จากนั้นจึงทำการปรับปรุงแก้ไข

4.8.2 ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปทำการ Pretest กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน หลังจากนั้นได้นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ทำการ Pretest แล้ว มาทำการทดสอบทางสถิติหาค่า สัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งโดยทั่วไปเรียกว่า แอลฟา (Alpha) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น ดังต่อไปนี้

ความเชื่อมั่น	ค่าความเชื่อมั่นอัลฟาเท่ากับ
ส่วนการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ	.7645
ส่วนการประเมินกระบวนการ	.8442
ส่วนการประเมินคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	.7302

ความเชื่อมั่น	ค่าความเชื่อมั่นอัลฟาเท่ากับ
ส่วนการประเมินความรู้ความเข้าใจของครัวเรือนฯและคณะกรรมการฯ	.5824
ส่วนการประเมินความพึงพอใจของครัวเรือนฯ ต่อโครงการ กข.คจ.	.8958

4.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการ ดังนี้

4.9.1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร หรือรายงานต่าง ๆ ที่กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยจัดทำขึ้น รวมทั้งภาคินิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ที่ทำการประเมิน โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

4.9.2 ทำการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ ดังนี้

4.9.2.1 ทำหนังสือจากคณะพัฒนาสังคมถึงที่ว่าการอำเภอทั้ง 6 อำเภอที่ทำการสุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อำเภอคอนมดแดง อำเภวารินชำราบ อำเภอม่วงสามสิบ อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอเขื่องใน และอำเภอสำโรง เพื่อขออนุญาต แจ้งวัตถุประสงค์ และวันที่จะไปเก็บข้อมูล

4.9.2.2 ผู้ประเมินได้ทำการเก็บข้อมูลโดยประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยออกเก็บข้อมูลกับพัฒนากรผู้ดูแลหมู่บ้าน

4.10 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.10.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินได้ใช้วิธีวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยในเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

ส่วนการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพนั้น ได้ทำการวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content analysis) จากคำถามปลายเปิด

4.10.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.10.2.1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแจกแจงความถี่ของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

4.10.2.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

บทที่ 5

ผลการประเมิน

การประเมินเรื่อง “การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนกอนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้ประเมินได้กำหนดการนำเสนอผลการประเมินตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

- 5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 5.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ
- 5.3 ผลการประเมินกระบวนการ
- 5.4 ผลการประเมินผลผลิตจากโครงการ
- 5.5 ผลการประเมินผลกระทบจากโครงการ
- 5.6 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามโครงการ

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ประเมินได้นำเสนอผลการศึกษาที่รวม 3 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 ราย และแยกออกเป็นกลุ่ม คือ กลุ่มครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำนวน 198 ราย กลุ่มคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน จำนวน 90 ราย และกลุ่มข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จำนวน 37 ราย ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการฯ ในครั้งนี้ รวมทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ กลุ่มคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และกลุ่มข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ รวมจำนวน 325 ราย ซึ่งผลการศึกษาประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และระดับอายุ ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.1)

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.6) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 43.4)

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.7) มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และ รองลงมา คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 17.8)

ระดับอายุ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีอายุเฉลี่ย 45 ปี อายุมากที่สุดคือ 82 ปี และต่ำสุดคือ 22 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.9) มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี รองลงมา (ร้อยละ 27.7) คือมีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกับ ระดับอายุซึ่งอยู่ในช่วง 30-39 ปี (ร้อยละ 27.4) และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.8) มีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป

กล่าวโดยสรุป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี

5.1.2 ลักษณะทั่วไปของครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ระดับอายุ ระดับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ ระดับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) อาชีพหลัก ระดับจำนวนเงินที่ยืมจากโครงการฯ และสุดท้ายจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.2)

เพศ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 50.5) ซึ่งมากกว่าเพศหญิงเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 49.5)

ระดับการศึกษา ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.4) มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และรองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 11.6)

ระดับอายุ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยรวมมีอายุเฉลี่ย 46 ปี อายุมากที่สุด 82 ปี และต่ำที่สุด 22 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 27.8) มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี รองลงมา (ร้อยละ 25.3) มีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับระดับอายุซึ่งอยู่ในช่วง 40-49 ปี (ร้อยละ 24.2) และน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.0) มีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป

ระดับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ โดยรวมมีรายได้เฉลี่ย 11,550 บาท/คน/ปี รายได้สูงสุด คือ 72,000 บาท/คน/ปี และต่ำที่สุดคือ 750 บาท/คน/ปี ส่วนใหญ่(ร้อยละ 57.1) มีรายได้ในช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี รองลงมา (ร้อยละ 26.3) มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/คน/ปี ลงไป และน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.5) มีรายได้ในช่วง 35,003-45,003 บาท/คน/ปี

ระดับรายได้ ก่อนขีมนเงินจากโครงการฯ เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.4) มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี ลงไป (ตกเกณฑ์ จปฐ.) มากกว่า ผู้มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาท/คน/ปี ขึ้นไป (ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.) (ร้อยละ 7.6)

อาชีพหลัก ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.3) มีอาชีพหลักคือ ทำนา รองลงมามีอาชีพหลัก คือ รับจ้างทั่วไป ซึ่งเท่ากันกับ อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 4.5)

ระดับจำนวนเงินที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายขีมนจากโครงการฯ โดยรวมเงินขีมนเฉลี่ย คือ 8,361 บาท สูงสุด คือ 30,000 บาท และต่ำสุดคือ 2,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.1) เป็นเงินขีมนอยู่ช่วง 5,000-10,000 บาท รองลงมา (ร้อยละ 26.8) เป็นเงินขีมนต่ำกว่า 5,000 บาทลงไป และน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.5) เป็นเงินขีมนตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.2) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-6 คน รองลงมา (ร้อยละ 17.7) มีจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วง 1-3 คน

กล่าวโดยสรุป ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี มีรายได้ก่อนขีมนเงินจากโครงการฯ อยู่ในช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี (ตกเกณฑ์ จปฐ.) มีอาชีพหลัก คือ ทำนา ขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-6 คน

5.1.3 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ระดับอายุ ตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.3)

เพศ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.7) เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 22.3)

ระดับการศึกษา คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.5) มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา รองลงมา (ร้อยละ 34.5) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

ระดับอายุ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านโดยรวมมีอายุเฉลี่ย 46 ปี สูงสุด 73 ปี ต่ำสุด 27 ปี โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.5) มีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี ใกล้เคียงกับระดับอายุที่รองลงมา คือในช่วง 40-49 ปี (ร้อยละ 34.4) และน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.1) ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป

ตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน กรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 42.2) อยู่ในตำแหน่งผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) รองลงมา (ร้อยละ 20.0) อยู่ในตำแหน่งประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

โดยสรุป คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี และดำรงตำแหน่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

5.1.4 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ประชากร)

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ระดับอายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.4)

เพศ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.2) เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 37.8)

ระดับการศึกษา ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.1) มีระดับการศึกษาอนุปริญญาถึงปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 10.9) มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ระดับอายุ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ โดยรวมมีอายุเฉลี่ย 42 ปี สูงสุด 58 ปี และต่ำสุด 30 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30-34 ปี (ร้อยละ 24.3) ซึ่งเท่ากับกับอายุที่อยู่ในช่วง 40-44 ปี (ร้อยละ 24.3) รองลงมา คืออายุอยู่ในช่วง 45-49 ปี (ร้อยละ 16.2) ซึ่งเท่ากับกับอายุที่อยู่ในช่วง 50-54 ปี (ร้อยละ 16.2) และน้อยที่สุด คือ อายุตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 5.4)

ตำแหน่ง ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.8) มีตำแหน่งเป็นพัฒนากร รองลงมา (ร้อยละ 13.5) มีตำแหน่งเป็นพัฒนาการอำเภอ

ประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.5) มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ 5 ปี ขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ 13.5) มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ 3-4 ปี

โดยสรุป ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการศึกษาระดับอนุปริญญาถึงปริญญาตรี มีอายุอยู่ในช่วง 30-34 ปี และ ในช่วง 40-44 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพัฒนากร และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. 5 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 5.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 325)

ประเภทและคุณลักษณะ	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	
- ชาย	184 (56.6)
- หญิง	141 (43.4)
2. ระดับการศึกษา	
- ไม่ได้เรียน	6 (1.8)
- ประถมศึกษา	259 (79.7)
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	58 (17.8)
- อนุปริญญาถึงปริญญาตรี	2 (0.6)
3. ระดับอายุ	
- ต่ำกว่า 30 ปีลงไป	20 (6.2)
- 30-39 ปี	89 (27.4)
- 40-49 ปี	94 (28.9)
- 50-59 ปี	90 (27.7)
- 60-69 ปี	23 (7.1)
- ตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป	9 (2.8)
(ค่าเฉลี่ย = 45 ปี / สูงสุด = 82 ปี / ต่ำสุด = 22 ปี)	

ตารางที่ 5.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย) (N = 198)

ประเภทและคุณลักษณะ	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	
- ชาย	100 (50.5)
- หญิง	98 (49.5)
2. ระดับการศึกษา	
- ไม่ได้เรียน	6 (3.0)
- ประถมศึกษา	169 (85.4)
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	23 (11.6)
3. ระดับอายุ	
- ต่ำกว่า 30 ปีลงไป	17 (8.6)
- 30-39 ปี	55 (27.8)
- 40-49 ปี	48 (24.2)
- 50-59 ปี	50 (25.3)
- 60-69 ปี	20 (10.1)
- ตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป	8 (4.0)
(ค่าเฉลี่ย = 46 ปี / สูงสุด = 82 ปี / ต่ำสุด = 22 ปี)	
4. ระดับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.) / คน / ปี	
- ต่ำกว่า 5,000 บาทลงไป	51 (26.3)
- 5,000-15,000 บาท	113 (57.1)
- 15,001-25,001 บาท	23 (11.6)
- 25,002-35,002 บาท	4 (2.0)
- 35,003-45,003 บาท	1 (0.5)
- 45,004-55,004 บาท	3 (1.5)
- ตั้งแต่ 55,005 ขึ้นไป	2 (1.0)
(ค่าเฉลี่ย = 11,550 บาท / สูงสุด = 72,000 บาท / ต่ำสุด = 750 บาท)	
5. ระดับรายได้ของครัวเรือนก่อนยืมเงินจากโครงการฯ / คน / ปี เทียบกับเกณฑ์ จปฐ.	
- รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทลงไป (ตกเกณฑ์ จปฐ.)	183 (92.4)
- รายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป (ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.)	15 (7.6)

ตารางที่ 5.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย) (N = 198) (ต่อ)

ประเภทและคุณลักษณะ	จำนวน (ร้อยละ)
6. อาชีพหลัก	
- ทำนา	161 (81.3)
- อุตสาหกรรมในครัวเรือน	3 (1.5)
- ทำไร่	24 (1.5)
- ช่างต่าง ๆ	25 (2.52)
- รับจ้างทั่วไป	9 (4.5)
- ค้าขาย	9 (4.5)
- เลี้ยงสัตว์	26 (4.0)
7. ระดับจำนวนเงินที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายยืมจากโครงการฯ	
- ต่ำกว่า 5,000 บาทลงไป	53 (26.8)
- 5,000-10,000 บาท	119 (60.1)
- 10,001-15,001 บาท	16 (8.1)
- 15,002-20,002 บาท	9 (4.5)
- ตั้งแต่ 25,004 บาทขึ้นไป	1 (0.5)
(ค่าเฉลี่ย = 8,361 บาท / สูงสุด = 30,000 บาท / ต่ำสุด = 2,000 บาท)	
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	
- 1-3 คน	35 (17.7)
- 4-6 คน	133 (67.2)
- 7-9 คน	27 (12.6)
- ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	5 (2.5)

ตารางที่ 5.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน)
(N = 90)

ประเภทและคุณลักษณะ	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	
- ชาย	70 (77.7)
- หญิง	20 (22.3)
2. ระดับการศึกษา	
- ประถมศึกษา	59 (65.5)
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	31 (34.5)
3. ระดับอายุ	
- ต่ำกว่า 30 ปีลงไป	2 (2.2)
- 30-39 ปี	21 (22.2)
- 40-49 ปี	31 (34.4)
- 50-59 ปี	32 (35.5)
- 60-69 ปี	3 (3.3)
- ตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป	1 (1.1)
(ค่าเฉลี่ย = 46 ปี / สูงสุด = 73 ปี / ต่ำสุด = 27 ปี)	
4. ตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	
- ประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	18 (20.0)
- อาสาพัฒนาชุมชน (อช.)	2 (2.2)
- ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)	38 (42.2)
- ผู้แทนกลุ่มออมทรัพย์	15 (16.6)
- ผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.)	3 (3.3)
- ผู้แทนกลุ่มอาชีพ	5 (5.5)
- ผู้แทน อบต. หรือสภาตำบล	6 (6.7)
- ผู้แทนองค์กรประชาชน	3 (3.3)

ตารางที่ 5.4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ กข.คจ.)
(N = 37)

ประเภทและคุณลักษณะ	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	
- ชาย	14 (37.8)
- หญิง	23 (62.2)
2. ระดับการศึกษา	
- อนุปริญญาถึงปริญญาตรี	33 (89.1)
- สูงกว่าปริญญาตรี	4 (10.9)
3. ระดับอายุ	
- 30-34 ปี	9 (24.3)
- 35-39 ปี	5 (13.5)
- 40-44 ปี	9 (24.3)
- 45-49 ปี	6 (16.2)
- 50-54 ปี	6 (16.2)
- ตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป	2 (5.4)
(ค่าเฉลี่ย = 42 ปี / สูงสุด = 58 ปี / ต่ำสุด = 30 ปี)	
4. ตำแหน่ง	
- พัฒนาการจังหวัด	1 (2.7)
- พัฒนาการอำเภอ	5 (13.5)
- พัฒนาการ	31 (83.8)
5. ประสบการทำงานเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)	
- 3-4 ปี	5 (13.5)
- 5 ปีขึ้นไป	32 (86.5)

5.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input evaluation)

การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามโครงการฯ เป็นอย่างมาก เนื่องจากว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ จะช่วยให้ทราบถึงความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการฯ ในด้านต่าง ๆ ว่าจะมีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานหรือไม่ และเพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ ในการปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้ต่อไป

ในการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ นี้ ผู้ประเมินพิจารณาจากความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ซึ่งในที่นี้เป็นการประเมินความเหมาะสม ใน 3 ด้าน คือ ความเหมาะสมด้านบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ด้านงบประมาณ และสุดท้ายด้านทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ซึ่งได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ปรากฏผลดังนี้

5.2.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการในความคิดเห็นของบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย
(กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด) (ตารางที่ 5.5) ในภาพรวมปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.2) รองลงมาคือ เหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 33.8) และน้อยที่สุด คือ เหมาะสมในระดับสูง (ร้อยละ 20.0)

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในรายด้าน ปรากฏผลว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าบุคลากรมีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 66.5) รองลงมา คือ มีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 28.6) และน้อยที่สุด คือ มีความพร้อมระดับต่ำ (ร้อยละ 4.9)

ด้านความพอเพียงของงบประมาณ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่างบประมาณมีความพอเพียงระดับต่ำ (ร้อยละ 75.4) รองลงมา คือ มีความพอเพียงระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.8) และน้อยที่สุด คือ มีความพอเพียงระดับสูง (ร้อยละ 5.8)

ด้านความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าทรัพยากรมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 37.0) รองลงมาคือ มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 33.1) และน้อยที่สุด คือ มีความพร้อมระดับต่ำ (ร้อยละ 29.9)

5.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ แยกเป็นความคิดเห็นของบุคคล 3 ฝ่าย (ตารางที่ 5.6)

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ครวัเรียนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.7) และรองลงมา มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 34.3) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.2) แต่ระดับรองลงมา กลับมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน คือ เห็นว่า มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 35.1) ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 55.6) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 44.4)

และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในรายด้าน ปรากฏผลว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร ปรากฏผลว่า ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 98.5 และ ร้อยละ 93.3 ตามลำดับ) รองลงมาคือ มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 1.5 และ ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ) ในส่วนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กลับมีความเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 45.9) รองลงมา คือ มีความพร้อมระดับต่ำ (ร้อยละ 35.2) และน้อยที่สุด คือ มีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 18.9)

ในด้านความพร้อมของบุคลากรนี้ ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย เห็นว่า คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ในด้านความเป็นผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถมีความพร้อมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.98) (ตารางที่ 5.11) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะกรรมการ กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99) (ตารางที่ 5.12) แต่ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กลับเห็นว่าคุณสมบัติของครวัเรียนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกให้ยืมเงินจากโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์ จปฐ. มีความพร้อมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.86) (ตารางที่ 5.13)

ด้านความพอเพียงของงบประมาณ ปรากฏผลว่า ครวัเรียนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณมีความพอเพียงระดับต่ำ (ร้อยละ 81.3 และ ร้อยละ 82.2 ตามลำดับ) รองลงมาคือ มีความพอเพียงระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.7 และ ร้อยละ 16.7 ตามลำดับ) ในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กลับมีความเห็นที่แตกต่างออกไป คือส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณมี

ความพอใจในระดับสูง (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคือ มีความพอใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 27.0) และน้อยที่สุดคือ มีความพอใจระดับต่ำ (ร้อยละ 21.6) ซึ่งไม่แตกต่างจากความพอใจระดับปานกลางมากนัก

ในด้านความพอใจของงบประมาณนี้ บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่า งบประมาณที่ทางกรมการพัฒนชุมชน นำมาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท มีความพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.55 0.57 และ 0.84 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.11 ตารางที่ 5.12 และ ตารางที่ 5.13 ตามลำดับ)

ด้านความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ทรัพยากรเหล่านี้มีความพร้อมระดับต่ำ (ร้อยละ 38.9) รองลงมาคือมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 33.3) และน้อยที่สุดคือ มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 27.8) ซึ่งแตกต่างอย่างมากกับความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ทรัพยากรเหล่านี้มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.3) รองลงมาคือมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 40.5) และกลับเห็นว่าน้อยที่สุดคือ มีความพร้อมในระดับต่ำ (ร้อยละ 8.2)

ในด้านความพร้อมของทรัพยากรเหล่านี้ ทั้งคณะกรรมการ กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่า ด้านสถานที่มีความพร้อมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.74 และ 0.84 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.12 และ ตารางที่ 5.13 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาผลประเมินในตัวชี้วัดย่อยแต่ละด้าน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.11 ตารางที่ 5.12 และ ตารางที่ 5.13)

ด้านความพร้อมของบุคลากร

1) ความพอใจของจำนวนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน คือ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความพอใจ (ร้อยละ 88.9) ในทางกลับกัน ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่กลับเห็นว่า จำนวนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ไม่พอเพียง (ร้อยละ 67.6)

2) ความพอเพียงของจำนวนกรรมการในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่างานกรรมการกองทุนในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความพอเพียงต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 91.1)

3) ความเหมาะสมของผู้ที่เป็นกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้เป็นกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถที่เหมาะสม (ร้อยละ 98.0 ร้อยละ 98.9 และร้อยละ 54.0 ตามลำดับ)

4) ความเหมาะสมของผู้เป็นกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับคุณสมบัติในด้านความเป็นผู้นำ ปรากฏผลว่า ครึ่งเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเห็นที่สอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้เป็นกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้านความเป็นผู้นำที่เหมาะสม (ร้อยละ 98.5 และ ร้อยละ 98.9 ตามลำดับ) แต่ในทางกลับกันข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่กลับมีความคิดเห็นว่างานกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ไม่เหมาะสม (ร้อยละ 54.0)

5) ความเหมาะสมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกให้ยืมเงินในด้านคุณสมบัติเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ จปฐ. ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกให้ยืมเงินนั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ จปฐ. (ร้อยละ 85.9 ร้อยละ 92.2 และ ร้อยละ 86.5 ตามลำดับ)

คํานงบประมาณ

1) ความพอเพียงของเงินทุนหมู่บ้านละ 280,000 บาทต่อความต้องการของครัวเรือนในหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ครึ่งเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่าเงินทุน 280,000 บาท ไม่พอเพียงต่อความต้องการของครัวเรือนในหมู่บ้าน (ร้อยละ 64.1 และร้อยละ 62.2 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของการข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กลับมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า เงินทุน 280,000 บาทนั้นมีความพอเพียงต่อความต้องการของครัวเรือนในหมู่บ้าน (ร้อยละ 75.7)

2) ความพอเพียงของเงินงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรมจำนวน 10,000 บาท ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่างบประมาณในส่วนนี้มีความพอเพียงต่อการฝึกอบรม (ร้อยละ 54.5 ร้อยละ 56.7 และ ร้อยละ 83.8 ตามลำดับ)

3) ความพอเพียงของงบบริหารโครงการฯ (ค่าตอบแทน ใช้น้ำ และวัสดุ จำนวน หมู่บ้านละ 2,480 บาท) ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า งบบริหารโครงการฯ นี้มีความพอเพียงต่อการดำเนินงานตามโครงการฯ (ร้อยละ 64.9)

ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ

ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ประสพปัญหาด้านความพร้อมของ ทรัพยากรเหล่านี้ โดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เห็นว่าประสพปัญหา (ร้อยละ 66.7) โดยประสพปัญหาความไม่พร้อมในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะมากที่สุด (ร้อยละ 17.8) (ตารางที่ 5.14) และในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ประสพปัญหา (ร้อยละ 54.1) โดยประสพปัญหาความไม่พร้อมในเรื่อง วัสดุอุปกรณ์มากที่สุด (ร้อยละ 21.6) (ตารางที่ 5.15)

5.3 ผลการประเมินกระบวนการ (Process evaluation)

การประเมินกระบวนการนั้น นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผลผลิตของโครงการ (Output) บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เนื่องจากการประเมินกระบวนการจะทำให้ผู้ประเมินและผู้ปฏิบัติ ตามโครงการทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของการดำเนินงานตามโครงการฯ แล้วสามารถนำผลจากการประเมินนั้นไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

การประเมินกระบวนการในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ทำการประเมินทั้งสิ้น 8 ด้านด้วยกัน ประกอบด้วย การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ การจัดหน่วยงานและเตรียมทำงาน ระเบียบของโครงการ กข.คจ. การฝึกอบรม การอำนวยความสะดวก การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ การบริหารเงินงบประมาณ และการประสานงาน ปรากฏผลดังนี้

5.3.1 ผลการประเมินกระบวนการในความคิดเห็นของบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย (กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด) (ตารางที่ 5.8)

จากผลการประเมินกระบวนการในภาพรวม ปรากฏผลว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.7) รองลงมา คือ เหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 27.4) และน้อยที่สุด คือ เหมาะสมในระดับต่ำ (ร้อยละ 4.9)

และเมื่อมาพิจารณาความเหมาะสมของกระบวนการในรายด้าน ปรากฏผลว่า กระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมในระดับสูง (ร้อยละ 94.5) รองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 3.9) และน้อยที่สุด คือมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 1.6)

กระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการจัดหน่วยงาน และการเตรียมทำงานมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 69.3) รองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 20.5) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 10.2)

ระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการ กข.คจ. มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.2) รองลงมาคือมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 26.8) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 11.1)

กระบวนการฝึกอบรม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ตอบข้อคำถามได้ผลว่า กระบวนการฝึกอบรมมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 68.4) รองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 21.5) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 10.1)

กระบวนการอำนวยการ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ากระบวนการอำนวยการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.3) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 37.5) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 2.2)

กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.8) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 23.1) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 14.2)

กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการบริหารเงินงบประมาณมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 78.5) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 17.2) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 4.3)

กระบวนการประสานงาน ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการประสานงานมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 76.4) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.1) และน้อยที่สุด มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 5.5)

5.3.2 ผลการประเมินกระบวนการ แยกเป็นความคิดเห็นของบุคคล 3 ฝ่าย (ตารางที่ 5.9)

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ครึ่งเรียนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 94.4) และรองลงมาคือมีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 5.6) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ที่ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 73.0) แต่ในระดับรองลงมา กลับมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน คือเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 24.3) ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 88.9) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 11.1)

และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของกระบวนการในรายด้าน ปรากฏผลว่า กระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 98.9 และร้อยละ 83.8 ตามลำดับ) และรองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 1.1 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ)

ในด้านกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ นี้ ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นว่า การมีการวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00 และ 0.92 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18 ตามลำดับ)

กระบวนการจัดหน่วยงาน และการเตรียมทำงาน ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการจัดหน่วยงาน และการเตรียมทำงาน มีความเหมาะสมกับระดับสูง (ร้อยละ 68.9 และร้อยละ 70.3 ตามลำดับ) แต่ในระดับรองลงมา มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน เห็นว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 26.7) ในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ กลับเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 24.3)

ในด้านกระบวนการจัดหน่วยงาน และเตรียมทำงานนี้ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน เห็นว่า การจัดสรร และตรวจสอบถึงความพร้อมของบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ในแต่ละบทบาทหน้าที่ มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.92) (ตารางที่ 5.17)

ในทางกลับกัน ในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ เห็นว่า การเตรียมงานอย่างเป็นระบบมีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.89) (ตารางที่ 5.18)

ระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคอขวด (กข.คจ.) ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการ กข.คจ. มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 66.7 และ ร้อยละ 73.0 ตามลำดับ) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 33.3 และ ร้อยละ 21.6 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของครัวเรือนยากจนเป้าหมายกลับมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่า ระเบียบโครงการ กข.คจ. มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 82.8) และรองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 17.2)

ในด้านระเบียบโครงการ กข.คจ. นี้ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เห็นว่า ระเบียบโครงการ กข.คจ. เรื่องการรับเงินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.92) (ตารางที่ 5.16) ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เห็นว่า ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการ กข.คจ. ในเรื่องการเสนอโครงการขออนุมัติเงินยืม ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการ กข.คจ. ในเรื่องการรับเงินยืม และการนำ ระเบียบโครงการ กข.คจ. ในเรื่องการรับเงินยืมไปปฏิบัติได้จริงมีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากัน 0.99) (ตารางที่ 5.17) และสุดท้ายในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความเห็นว่า แบบหนังสือ กรรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีรายละเอียด และ ขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.95) (ตารางที่ 5.18)

กระบวนการฝึกอบรม ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ตอบข้อคำถามได้ผลสอดคล้องกันว่า กระบวนการฝึกอบรม มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 77.8 และร้อยละ 47.8 ตามลำดับ) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 16.2 และร้อยละ 33.3 ตามลำดับ) และน้อยที่สุด คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 6.1 และร้อยละ 18.9 ตามลำดับ)

ในด้านกระบวนการฝึกอบรม นี้ ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ให้คำตอบเป็นผลที่สอดคล้องกัน คือ ตอบว่าการเข้ารับฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.96 และ 0.97 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.16 และ ตารางที่ 5.17 ตามลำดับ)

กระบวนการอำนวยการ ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการอำนวยการ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 69.7 ร้อยละ 95.6 และร้อยละ 97.3 ตามลำดับ) รองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 29.8 ร้อยละ 3.3 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ) และน้อยที่สุดคือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 0.5 และ ร้อยละ 1.1 ตามลำดับ)

ในด้านกระบวนการอำนวยการนี้ ครุเวรียกงานเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นว่า การสอนงานมีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.97 และ 0.99 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นว่า วิธีการมอบหมายงานของการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00) (ตารางที่ 5.16 ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18)

กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ครุเวรียกงานเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.7 และร้อยละ 83.8 ตามลำดับ) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 30.3 และ ร้อยละ 16.2 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของการคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน กลับมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 51.1) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 38.9) และน้อยที่สุด คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 10.0)

ในกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ นี้ ครุเวรียกงานเป้าหมาย มีความคิดเห็นว่า การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.84) ในส่วนของการคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นว่า การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของพัฒนากร หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากัน 0.93) และสุดท้ายในส่วนของการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นว่าการรายงานผลการดำเนินงานของการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่ผู้บังคับบัญชาเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.97) (ตารางที่ 5.16 ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18 ตามลำดับ)

กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการบริหารเงินงบประมาณมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 79.8 ร้อยละ 73.3 และร้อยละ 86.5 ตามลำดับ) รองลงมา ครุเวรียกงานเป้าหมาย

และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ระดับรองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 17.7 และร้อยละ 21.1 ตามลำดับ) และน้อยที่สุด คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 3.0 และร้อยละ 5.6 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับการผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ กลับมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือเห็นว่าระดับรองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 8.1) ซึ่งแตกต่างจาก ระดับที่น้อยที่สุด คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 5.4) ไม่มากนัก

ในกระบวนการบริหารเงินงบประมาณนี้ บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการพิจารณาคำขอขยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.99 1.00 และ 0.86 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.16 ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18 ตามลำดับ) โดยในส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ ยังมีความคิดเห็นอีกว่า วิธีการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการฯ ก็มีความเหมาะสมมากที่สุดเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ วิธีการพิจารณาคำขอขยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 0.86)

กระบวนการประสานงาน ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการประสานงาน มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 78.9 และร้อยละ 70.3 ตามลำดับ) รองลงมา คือ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 15.6 และร้อยละ 24.3 ตามลำดับ) และน้อยที่สุด คือ มีความเหมาะสมระดับต่ำ (ร้อยละ 5.5 และ ร้อยละ 5.4 ตามลำดับ)

ในกระบวนการประสานงานนี้ ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นว่า การประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน กับหน่วยราชการมีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.90 และ 0.86 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินในตัวชี้วัดย่อยของแต่ละด้าน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.16 ตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18)

ด้านการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ

1) มีการวางแผนการทำงาน ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่าคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านและข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ มีการวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า (ร้อยละ 100.0 และร้อยละ 100.0 ตามลำดับ)

2) มีการปรับปรุงแผนเมื่อเกิดปัญหา ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีการปรับปรุงแผนเมื่อเกิดปัญหา (ร้อยละ 98.9 และร้อยละ 86.5 ตามลำดับ)

3) แผนการทำงานมีความชัดเจน ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า แผนการทำงานมีความชัดเจน (ร้อยละ 88.9 และร้อยละ 81.0 ตามลำดับ)

4) แผนทีวางไว้เมื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือส่วนใหญ่เห็นว่า แผนการทำงานสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในพื้นที่โครงการฯ (ร้อยละ 93.3 และร้อยละ 75.7 ตามลำดับ)

ด้านการจัดหน่วยงาน และเตรียมทำงาน

1) มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมของบุคลากร ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบโครงการฯ มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมของบุคลากร (ร้อยละ 92.2 และร้อยละ 75.7 ตามลำดับ)

2) มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบโครงการฯ มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ (ร้อยละ 84.4 และร้อยละ 75.7 ตามลำดับ)

3) มีการเตรียมงานอย่างเป็นระบบ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกัโครงการฯ มีการเตรียมงานอย่างเป็นระบบ (ร้อยละ 86.7 และร้อยละ 89.0)

ด้านระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)

ในส่วนของครัวเรือนยากจนเป้าหมายและคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

1) ความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอขืมเงิน ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการ กข.คจ. เรื่องการเสนอโครงการขอขืมเงิน มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย (ร้อยละ 69.7 และร้อยละ 98.9 ตามลำดับ)

2) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินขืม ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ เรื่องการรับเงินขืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย (ร้อยละ 78.8 และร้อยละ 98.9 ตามลำดับ)

3) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินขืม ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน คือ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินขืมไม่มีความชัดเจน และเข้าใจยาก (ร้อยละ 77.8) แต่ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน กลับมีความคิดเห็นว่า ระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินขืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย (ร้อยละ 73.3)

4) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงินมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย (ร้อยละ 74.4)

ในส่วนของการสำรวจการผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการฯ ให้ความเห็นเกี่ยวกับความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ โดยเสนอแยกเป็น 3 ระเบียบโครงการฯ ดังนี้

1) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ระเบียบโครงการฯ มีความชัดเจน (ร้อยละ 81.0)

2) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 ปรากฏผลว่าข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ นี้ มีความชัดเจน (ร้อยละ 89.0)

3) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของแบบหนังสือกรมการพัฒนาชุมชนที่ มท. 0506/ว32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ นี้มีความชัดเจน (ร้อยละ 94.6)

นอกจากประเมินถึงความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ แล้ว ผู้ประเมินยังทำการประเมินถึงการที่นำระเบียบโครงการฯ ดังกล่าวข้างต้นไปปฏิบัติแล้ว สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นที่โครงการฯ หรือไม่ เพื่อให้ทราบถึงความชัดเจนของนโยบาย ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่ผู้ดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ประกอบกับยังได้ทราบถึงข้อมูลในการนำระเบียบหรือนโยบายนั้น ๆ ในเชิงการนำไปปฏิบัติ ว่ามีปัญหาใด ๆ บ้างหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ดำเนินงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จะได้ทำการปรับปรุงและพัฒนา ระเบียบให้เหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การประเมิน ความเหมาะสมของระเบียบโครงการฯ ในการนำลงไปปฏิบัติจริงในพื้นที่โครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายและคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า

1) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอเงินไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำบ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอเงินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน (ร้อยละ 86.4 และร้อยละ 85.6 ตามลำดับ)

2) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำบ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน (ร้อยละ 91.9 และร้อยละ 98.9 ตามลำดับ)

3) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืมไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่าการนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืมไปปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติได้จริง (ร้อยละ 100.0 และร้อยละ 100.0 ตามลำดับ)

4) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารต่าง ๆ ทางการเงินไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารต่าง ๆ ทางการเงินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ร้อยละ 72.2)

ในส่วนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำระเบียบโครงการฯ ไปปฏิบัติได้จริงโดยเสนอแยกออกเป็น 3 ระเบียบโครงการฯ ดังนี้

1) การนำระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหายากจน พ.ศ. 2536 ไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ นี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ร้อยละ 86.5)

2) การนำระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหายากจน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 ไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ นี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ร้อยละ 92.0)

3) การนำแบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไปปฏิบัติได้จริง ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ เห็นว่า ระเบียบโครงการฯ นี้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ร้อยละ 89.2)

แต่เนื่องจากว่า ในการนำระเบียบโครงการฯ ข้างต้น ไปปฏิบัติยังมีบางส่วนที่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในความเป็นจริงจึงปรากฏผลว่า ผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ ทั้งในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้มีการดำเนินการปรับระเบียบหรือสร้างระเบียบบางประการขึ้นมาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานในหมู่บ้าน และเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพของโครงการฯ มากขึ้น ดังปรากฏผลว่า

ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้มีการแนะนำหรือสั่งการให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ดำเนินการพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ ปรากฏผลว่า จากจำนวนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 37 ราย

มีผู้ตอบถึงการแนะนำ หรือสั่งการให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ดำเนินการ พิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ เป็นจำนวน 18 ราย (ร้อยละ 48.6) ซึ่งตอบ เกี่ยวกับเรื่องนี้มากในห้าอันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 5.19)

- 1) มีการแนะนำให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน แบ่ง จำนวนครัวเรือนไปรับผิดชอบแทนในเรื่องการติดตามผลการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจน เป้าหมาย (เป็นจำนวน 6 ราย)
- 2) แนะนำให้จัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อเร่งรัดการชำระหนี้ และหา แนวทางร่วมกัน เพื่อให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายนำเงินส่งคืนตามกำหนด (เป็นจำนวน 3 ราย)
- 3) แนะนำให้ออกระเบียบเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้าน (เป็นจำนวน 3 ราย)
- 4) แนะนำให้เพิ่มหลักเกณฑ์คุณสมบัติผู้ยืมเงินจากโครงการฯ นอกเหนือ จากจากเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เช่น ดูจากรายได้ที่แท้จริง ความประพฤติ การขยันทำ กิน ความประหยัด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน เป็นต้น (จำนวน 3 ราย)
- 5) แนะนำให้มีการจัดตั้งเครือข่าย กข.คจ. ระดับตำบล และระดับอำเภอ ขึ้น (จำนวน 2 ราย)

นอกจากนี้ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านเอง ก็ได้มีการ กำหนดกฎเกณฑ์พิเศษนอกเหนือจากระเบียบโครงการฯ ดังปรากฏผลว่า จากจำนวนข้าราชการ ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 37 ราย มีผู้ตอบถึงการพบว่าคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านมีการกำหนดกฎเกณฑ์พิเศษนอกเหนือจากระเบียบโครงการฯ เป็น จำนวน 19 ราย (ร้อยละ 51.4) ซึ่งตอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ (ตารางที่ 5.20)

- 1) มีการกำหนดให้มีเงินบำรุง หรือเงินบริจาคกองทุน เพื่อนำมาใช้เป็น ค่าบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน (จำนวน 9 ราย)
- 2) เพิ่มหลักเกณฑ์ คุณสมบัติผู้ยืมเงินจากโครงการฯ นอกเหนือจาก เกณฑ์ความเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เช่น พิจารณาความประพฤติ การขยันทำกิน การร่วมกิจกรรมใน หมู่บ้าน (เป็นจำนวน 3 ราย)
- 3) พิจารณาระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน โดย พิจารณาถึงจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของ หมู่บ้าน และพิจารณาประเภทอาชีพที่นำเงินไปลงทุน ประกอบกัน (เป็นจำนวน 1 ราย)

4) เพิ่มมาตรการทางสังคม โดยมีบทลงโทษกับผู้ยืมเงินในกรณีคืนเงินไม่ตรงตามกำหนด และบทให้คืนกับผู้ยืมเงินที่ส่งเงินตามกำหนด (เป็นจำนวน 4 ราย)

5) ออกกฎระเบียบหมู่บ้านเกี่ยวกับการยืมเงินไปประกอบอาชีพ (จำนวน 2 ราย)

ด้านการฝึกอบรม ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านได้ผ่านการฝึกอบรมเป็นจำนวนที่น่าพอใจ (ร้อยละ 96.0 และร้อยละ 96.7 ตามลำดับ)

ในส่วนของการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้นั้น ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.22)

ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังผ่านการฝึกอบรมไปใช้มากถึง 190 ราย (ร้อยละ 96.0) และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ทุกข้อเป็นจำนวนมากที่สุด ถึง 85 ราย (ร้อยละ 42.9) ส่วนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังการฝึกอบรมไปใช้ถึง 88 ราย (ร้อยละ 97.8) และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ทุกข้อเป็นจำนวนมากที่สุดถึง 28 ราย (ร้อยละ 31.1)

ด้านการอำนวยการ ปรากฏผลว่า

1) ความเหมาะสมในการมอบหมายงาน ปรากฏผลว่า

บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีการมอบหมายงานของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสม (ร้อยละ 72.2 ร้อยละ 95.6 และร้อยละ 97.3 ตามลำดับ) โดยเห็นว่า การมอบหมายงานโดยพิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสมมีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 43.4 ร้อยละ 58.9 และร้อยละ 56.8 ตามลำดับ) (ตารางที่ 5.23 ตารางที่ 5.24 และตารางที่ 5.25 ตามลำดับ)

2) ความชัดเจนในการสอนงาน ปรากฏผลว่า

ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เห็นว่า การสอนงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความชัดเจน (ร้อยละ 97.0)

คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า การสอนงานของพัฒนากร หรือ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความชัดเจน (ร้อยละ 98.9)

และในส่วนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า การสอน หรือให้คำอธิบายงานของหน่วยงานที่เหนือขึ้นไป มีความชัดเจน (ร้อยละ 97.3)

การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

1) ความสม่ำเสมอของการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความสม่ำเสมอ (ร้อยละ 84.3 และ 93.3 ตามลำดับ)

2) ความสม่ำเสมอของการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ สม่ำเสมอ (ร้อยละ 78.8 93.3 และ 86.5 ตามลำดับ)

โดยในส่วนของวิธีการติดตาม การดำเนินงานตามโครงการฯ ที่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ เลือกใช้มากที่สุด คือ การส่งเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมเยียนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (ร้อยละ 70.3) โดยใช้วิธีนี้อย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 59.5) (ตารางที่ 5.26)

3) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น (ร้อยละ 73.7 และ ร้อยละ 68.9 ตามลำดับ)

4) ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น (ร้อยละ 75.3 77.8 และ 75.7 ตามลำดับ)

5) ความสม่ำเสมอในการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน แก่หน่วยงานราชการ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านและข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน มีการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ แก่หน่วยงานราชการอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 75.6 และ ร้อยละ 62.2 ตามลำดับ)

6) ความสม่ำเสมอในการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่ผู้บังคับบัญชา ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ แก่ผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 97.3)

การบริหารเงินงบประมาณ

1) ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ใช้วิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินอย่างเหมาะสม (ร้อยละ 99.0 100.0 และร้อยละ 86.5 ตามลำดับ)

เมื่อกล่าวถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละหมู่บ้านใช้ในการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินนั้น มีหลายวิธีด้วยกัน โดยปรากฏผลว่า

ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่ตอบว่า (ตารางที่ 5.27) ได้ใช้วิธีการพิจารณาตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน (ร้อยละ 23.7) และเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินแล้ว ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีการพิจารณาตามลำดับก่อน - หลัง จากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 23.7)

คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ตอบว่า (ตารางที่ 5.28) ได้ใช้วิธีการพิจารณาตามลำดับก่อน - หลัง จากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน (ร้อยละ 38.9) และเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินแล้ว คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีการพิจารณาตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 38.9)

และสุดท้ายในส่วนของการข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่ตอบว่า (ตารางที่ 5.29) วิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านที่พบมากจะใช้วิธีการพิจารณาตามลำดับ ก่อน - หลัง จากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน (ร้อยละ 35.2) และเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขยืมเงินแล้ว ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีที่เหมาะสมมากที่สุดคือ วิธีการพิจารณาตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน (ร้อยละ 32.5)

2) ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติและจ่ายเงินยืมให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมายและคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการอนุมัติ และจ่ายเงินยืมให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีความรวดเร็ว (ร้อยละ 96.5 และ ร้อยละ 70.0 ตามลำดับ)

3) ความพอเพียงของเงินทุนที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้รับไป ประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า เงินทุนที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้รับไปนั้น ไม่พอเพียงต่อการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 51.0 64.4 และ 59.5 ตามลำดับ)

4) ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์ของการส่งคืนเงินยืมที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านกำหนดมานั้น มีความเหมาะสม (ร้อยละ 67.7 81.1 และ 73.0 ตามลำดับ)

เมื่อกล่าวถึงหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านในแต่ละหมู่บ้านเลือกใช้นั้น ได้มีการกำหนดถึงระยะเวลาการส่งคืนเงินที่แตกต่างกัน ดังปรากฏผลว่า

ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.30) ส่วนใหญ่ตอบว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในหมู่บ้าน เลือกใช้หลักเกณฑ์ให้ส่งคืนเงินยืมภายในระยะเวลา 1 ปี (ร้อยละ 69.7) โดยเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมแล้ว ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด คือให้ส่งคืนภายใน 1 ปี (ร้อยละ 42.9) และระยะเวลาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ให้ส่งคืนภายใน 1 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 26.8)

ผลที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้น จะพบว่า ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมที่เหมาะสมมากที่สุด และไม่เหมาะสมมากที่สุดกลับอยู่ในหลักเกณฑ์เดียวกัน ในส่วนนี้ เนื่องจากว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย นำเงินยืมไปประกอบอาชีพที่ต่างกัน ซึ่งจะพบว่า ในบางอาชีพ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เห็นว่า การคืนเงินยืมในระยะเวลา 1 ปี มีความเหมาะสมเป็นจำนวนมาก และในทางกลับกัน ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในบางอาชีพ กลับเห็นว่า การคืนเงินยืมในระยะเวลา 1 ปี ไม่เหมาะสมเป็นจำนวนมากเช่นกัน ดังปรากฏในตารางที่ 5.31 โดยจะพบว่า อาชีพลงทุนด้านการเกษตร ส่วนใหญ่เห็นว่า การคืนเงินยืมภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 24.8) และไม่เหมาะสม (ร้อยละ 19.1) และเมื่อพิจารณาถึงประเภทอาชีพ อาชีพเลี้ยงโคและกระบือ มีผู้เห็นว่า การส่งคืนเงินยืมภายใน 1 ปี มีความเหมาะสมมากที่สุด

(ร้อยละ 8.6) และร้อยละ 6.6 เห็นว่า การส่งคืนเงินยืมภายใน 2 ปี มีความเหมาะสมมากที่สุด ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาถึงความไม่เหมาะสมของระยะเวลาการส่งคืนเงินยืม ผู้ตอบมากที่สุด คือ อาชีพเลี้ยงโคและกระบือ (ร้อยละ 27.3) โดยเห็นว่า ระยะเวลาส่งคืนเงินยืมภายใน 1 ปี ไม่เหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 10.1) ผู้ตอบรองลงมา คืออาชีพเลี้ยงไก่บ้าน เห็นว่าระยะเวลาส่งคืนเงินยืมภายใน 10 เดือน ไม่เหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 1.5)

ในส่วนของอาชีพลงทุนด้านการผลิตสินค้าหรือขยายกิจการอุตสาหกรรม ในครัวเรือน จะพบว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เห็นว่า การส่งคืนเงินยืมภายในระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 2.5) และระยะเวลาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ภายใน 6 เดือน (ร้อยละ 0.5)

อาชีพลงทุนด้านการค้าขาย พบว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุด คือ ส่งคืนภายใน 1 ปี (ร้อยละ 14.1) โดยมีผู้ตอบมากที่สุด คือ อาชีพขายของชำ (ร้อยละ 4.5) และไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ภายใน 1 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 5.0) โดยมีผู้ตอบมากที่สุด คือ อาชีพซื้อขายโค และกระบือ (ร้อยละ 2.0)

และสุดท้าย อาชีพลงทุนด้านช่างต่าง ๆ พบว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด คือ ส่งคืนเงินยืมภายใน 1 ปี (ร้อยละ 3.5) โดยมีผู้ตอบมากที่สุด คือ อาชีพช่างไม้ และช่างก่อสร้าง (ร้อยละ 1.0) และไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ส่งคืนเงินยืมภายใน 1 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 2.0) โดยมีผู้ตอบมากที่สุด คือ อาชีพช่างก่อสร้าง (ร้อยละ 1.5)

คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ปราบภูผลว่า (ตารางที่ 5.32) ส่วนใหญ่ตอบว่า เลือกใช้หลักเกณฑ์ให้ส่งคืนเงินภายในระยะเวลา 1 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 43.3) และเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมแล้ว คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด คือ ให้ส่งคืนเงินยืมภายใน 1 ปี (ร้อยละ 37.8) และไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ให้ส่งคืนภายใน 1 ปีเช่นกัน (ร้อยละ 5.7)

และในส่วนของผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปราบภูผลว่า (ตารางที่ 5.33) ส่วนใหญ่ตอบว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ใช้หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมภายใน 2 ปี (ร้อยละ 35.1) และเมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมแล้ว ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด คือ ให้ส่งคืนภายใน 2 ปี (ร้อยละ 27.0) และไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ให้ส่งคืนเงินยืมภายใน 2 ปี ซึ่งเท่ากันกับระยะส่งคืนเงินยืมภายใน 10 เดือน (ร้อยละ 8.1)

5) ความเหมาะสมของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ประสบปัญหา (ร้อยละ 86.5)

การประสานงาน ปรากฏผลว่า

1) ความเหมาะสมของการประสานงานระหว่างบุคลากรในหมู่บ้านในการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่เห็นว่า การประสานงานระหว่างบุคลากรภายในหมู่บ้านไม่ประสบปัญหา (ร้อยละ 83.3)

2) ความเหมาะสมของการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกับหน่วยงานราชการในการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านและข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า การประสานงานระหว่างบุคคลทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ประสบปัญหา (ร้อยละ 90.0 และ ร้อยละ 86.5 ตามลำดับ)

3) ความเหมาะสมของการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกันในการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า การประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกันไม่ประสบปัญหา (ร้อยละ 78.4)

ตารางที่ 5.5 แสดงความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ กข.คจ. (ภาพรวม)

ประเภทการประเมิน				
ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ กข.คจ. (Input) (N = 325)	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- เหมาะสมระดับต่ำ	110	33.8	0.45	0.21
- เหมาะสมระดับปานกลาง	150	46.2		
- เหมาะสมระดับสูง	65	20.0		
1) ความพร้อมของบุคลากร (N= 325)				
- มีความพร้อมระดับต่ำ	16	4.9	0.65	0.22
- มีความพร้อมระดับปานกลาง	216	66.5		
- มีความพร้อมระดับสูง	93	28.6		
2) ความพอเพียงของงบประมาณ (N = 325)				
- มีความพอเพียงระดับต่ำ	245	75.4	0.30	0.25
- มีความพอเพียงระดับปานกลาง	61	18.8		
- มีความพอเพียงระดับสูง	19	5.8		
3) ความพร้อมของทรัพยากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ. ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ (N = 127)			0.67	0.31
- มีความพร้อมระดับต่ำ	38	29.9		
- มีความพร้อมระดับปานกลาง	42	33.1		
- มีความพร้อมระดับสูง	47	37.0		

ตารางที่ 5.6 แสดงความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย			คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน			ข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง กับโครงการฯ		
	(N = 198)			(N = 90)			(N = 37)		
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) (ภาพรวม)									
- เหมาะสมระดับต่ำ	68	34.3					1	2.7	
- เหมาะสมระดับปานกลาง	130	65.7		40	44.4		23	62.2	
- เหมาะสมระดับสูง				50	55.6		13	35.1	
1) ความพร้อมของบุคลากร									
- มีความพร้อมระดับต่ำ				1	1.1		13	35.2	
- มีความพร้อมระดับปานกลาง	3	1.5		5	5.6		17	45.9	
- มีความพร้อมระดับสูง	195	98.5		84	93.3		7	18.9	
2) ความพอเพียงของงบประมาณ									
- มีความพอเพียงระดับต่ำ	161	81.3		74	82.2		8	21.6	
- มีความพอเพียงระดับปานกลาง	37	18.7		15	16.7		10	27.0	
- มีความพอเพียงระดับสูง				1	1.1		19	51.4	

ตารางที่ 5.6 แสดงความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน) (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย		คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน		ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ	
	(N = 198)		(N = 90)		(N = 37)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3) ความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ						
- มีความพร้อมระดับต่ำ			35	38.9	3	8.2
- มีความพร้อมระดับปานกลาง			25	27.8	19	51.3
- มีความพร้อมระดับสูง			30	33.3	15	40.5

ตารางที่ 5.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย		คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.		ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ	
	(N = 198)		(N = 90)		(N = 37)	
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.
ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input) (ภาพรวม)	0.34	0.15	0.68	0.15	0.61	0.18
1) ความพร้อมของบุคลากร	0.56	0.21	0.94	0.14	0.44	0.25
2) ความพอเพียงของงบประมาณ	0.30	0.23	0.32	0.22	0.75	0.31
3) ความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ			0.62	0.32	0.77	0.26

ตารางที่ 5.8 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (ภาพรวม)

ประเภทการประเมิน		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) (N = 325)				0.56	0.17
-	เหมาะสมระดับต่ำ	16	4.9		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	220	67.7		
-	เหมาะสมระดับสูง	89	27.4		
1) ความเหมาะสมของกระบวนการวางแผนการทำงาน (N = 127)				0.92	0.20
-	เหมาะสมระดับต่ำ	5	3.9		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	2	1.6		
-	เหมาะสมระดับสูง	120	94.5		
2) ความเหมาะสมของกระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน (N = 127)				0.86	0.25
-	เหมาะสมระดับต่ำ	13	10.2		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	26	20.5		
-	เหมาะสมระดับสูง	88	69.3		
3) ความเหมาะสมของระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) (N = 325)				0.55	0.21
-	เหมาะสมระดับต่ำ				
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	36	11.1		
-	เหมาะสมระดับสูง	202	62.2		
		87	26.8		

ตารางที่ 5.8 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (ภาพรวม) (ต่อ)

ประเภทการประเมิน		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4) ความเหมาะสมของกระบวนการฝึกอบรม (N = 288)				0.79	0.25
-	เหมาะสมระดับต่ำ	29	10.1		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	62	21.5		
-	เหมาะสมระดับสูง	197	68.4		
5) ความเหมาะสมของกระบวนการอำนวยความสะดวก (N=325)				0.68	0.26
-	เหมาะสมระดับต่ำ	7	2.2		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	196	60.3		
-	เหมาะสมระดับสูง	122	37.5		
6) ความเหมาะสมของกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ (N = 325)				0.57	0.20
-	เหมาะสมระดับต่ำ	75	23.1		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	204	62.8		
-	เหมาะสมระดับสูง	46	14.2		
7) ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ (N = 325)				0.76	0.20
-	เหมาะสมระดับต่ำ	14	4.3		
-	เหมาะสมระดับปานกลาง	56	17.2		
-	เหมาะสมระดับสูง	255	78.5		

ตารางที่ 5.8 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (ภาพรวม) (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
8) ความเหมาะสมของกระบวนการประสานงาน (N = 127)			0.85	0.28
- เหมาะสมระดับต่ำ	7	5.5		
- เหมาะสมระดับปานกลาง	23	18.1		
- เหมาะสมระดับสูง	97	76.4		

ตารางที่ 5.9 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย			คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน		ข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง กับโครงการฯ	
	(N = 198)			(N = 90)		(N = 37)	
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) (ภาพรวม)							
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	11	5.6				1	2.7
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	187	94.4		10	11.1	27	73.0
- มีความเหมาะสมระดับสูง				80	88.9	9	24.3
1) ความเหมาะสมของกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ							
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ				1	1.1	4	10.8
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง						2	5.4
- มีความเหมาะสมระดับสูง				89	98.9	31	83.8
2) ความเหมาะสมของกระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน							
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ				4	4.4	9	24.3
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง				24	26.7	2	5.4
- มีความเหมาะสมระดับสูง				62	68.9	26	70.3

ตารางที่ 5.9 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน) (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย			คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน			ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ		
	(N = 198)			(N = 90)			(N = 37)		
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
3) ความเหมาะสมของระเบียบโครงการ กข.คจ.									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	34	17.2					2	5.4	
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	164	82.8		30	33.3		8	21.6	
- มีความเหมาะสมระดับสูง				60	66.7		27	73.0	
4) ความเหมาะสมของกระบวนการฝึกอบรม									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	12	6.1		17	18.9				
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	32	16.2		30	33.3				
- มีความเหมาะสมระดับสูง	154	77.8		43	47.8				
5) ความเหมาะสมของกระบวนการอำนวยความสะดวก									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	1	0.5		1	1.1				
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	59	29.8		3	3.3		1	2.7	
- มีความเหมาะสมระดับสูง	138	69.7		86	95.6		36	97.3	

ตารางที่ 5.9 แสดงความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องโครงการฯ (ภาพรวม และรายด้าน) (ต่อ)

ประเภทการประเมิน	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย			คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน			ข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง โครงการฯ		
	(N = 198)			(N = 90)			(N = 37)		
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
6) ความเหมาะสมของกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	60	30.3		9	10.0		6	16.2	
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	138	69.7		35	38.9		31	83.8	
- มีความเหมาะสมระดับสูง				46	51.1				
7) ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ	6	3.0		5	5.6		3	8.1	
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง	35	17.7		19	21.1		2	5.4	
- มีความเหมาะสมระดับสูง	157	79.3		66	73.3		32	86.5	
8) ความเหมาะสมของกระบวนการประสานงาน									
- มีความเหมาะสมระดับต่ำ				5	5.5		2	5.4	
- มีความเหมาะสมระดับปานกลาง				14	15.6		9	24.3	
- มีความเหมาะสมระดับสูง				71	78.9		26	70.3	

ตารางที่ 5.11 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198)

ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input)		ข้อคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านบุคลากร							
1) คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถ?	- เหมาะสม			194	98.0	0.98	0.14
	- ไม่เหมาะสม			4	2.0		
2) คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความเป็นผู้นำ?	- เหมาะสม			195	98.5	0.98	0.12
	- ไม่เหมาะสม			3	1.5		
3) คุณสมบัติของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกให้ยืมเงินจากโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์ จปฐ.?	- เหมาะสม			170	85.9	0.86	0.35
	- ไม่เหมาะสม			28	14.1		
ด้านงบประมาณ							
4) ความพอเพียงของเงินทุน 280,000 บาทกับความต้องการของครัวเรือนในหมู่บ้าน?	- พอเพียง			71	35.9	0.36	0.48
	- ไม่พอเพียง			127	64.1		
5) ความพอเพียงของเงินงบประมาณที่ทางกรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท?	- พอเพียง			108	54.5	0.55	0.50
	- ไม่พอเพียง			90	45.5		

ตารางที่ 12 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90)

ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input)		ข้อคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านบุคลากร							
1)	ความพอเพียงของจำนวนกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ?					0.91	0.29
	- พอเพียง			82	91.1		
	- ไม่พอเพียง			8	8.9		
2)	ความพอเพียงของจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ต่อการดูแล ติดตาม หรือให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?					0.89	0.32
	- พอเพียง			80	88.9		
	- ไม่พอเพียง			10	11.1		
3)	คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถ?					0.99	0.11
	- เหมาะสม			89	98.9		
	- ไม่เหมาะสม			1	1.1		
4)	คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความเป็นผู้นำ?					0.99	0.11
	- เหมาะสม			89	98.9		
	- ไม่เหมาะสม			1	1.1		
5)	คุณสมบัติของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกให้รับคัดเลือกโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์ จปฐ.?					0.92	0.27
	- เหมาะสม			83	92.2		
	- ไม่เหมาะสม			7	7.8		

ตารางที่ 5.12 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
6)	ความพอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท ต่อความต้องการของหมู่บ้าน?			0.38	0.49
	- พอเพียง	34	37.8		
	- ไม่พอเพียง	56	62.2		
7)	ความพอเพียงของงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท?			0.57	0.50
	- พอเพียง	51	56.7		
	- ไม่พอเพียง	39	43.3		
ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ					
8)	มีปัญหาความพร้อมด้านสถานที่?			0.74	0.44
	- ไม่มี	67	74.4		
	- มี	23	25.6		
9)	มีปัญหาความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์?			0.44	0.50
	- ไม่มี	40	44.4		
	- มี	50	55.6		
10)	มีปัญหาความพร้อมด้านยานพาหนะ?			0.68	0.47
	- ไม่มี	61	67.8		
	- มี	29	32.2		

ตารางที่ 5.13 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37)

ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ (Input)		ข้อคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านบุคลากร							
1) ความพอเพียงของจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามโครงการฯ ต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ?						0.32	0.47
- พอเพียง				12	32.4		
- ไม่พอเพียง				25	67.6		
2) คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถ?						0.54	0.51
- เหมาะสม				20	54.0		
- ไม่เหมาะสม				17	46.0		
3) คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความเป็นผู้นำ?						0.46	0.51
- เหมาะสม				17	46.0		
- ไม่เหมาะสม				20	54.0		
4) คุณสมบัติของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกให้ขมเงินจากโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์ จปฐ.?						0.86	0.35
- เหมาะสม				32	86.5		
- ไม่เหมาะสม				5	13.5		

ตารางที่ 5.13 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
5) ความพอเพียงของงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท?	- พอเพียง	31	83.8	0.84	0.37
	- ไม่พอเพียง	6	16.2		
6) ความพอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท ต่อความต้องการของหมู่บ้าน?	- พอเพียง	28	75.7	0.76	0.43
	- ไม่พอเพียง	9	24.3		
7) ความพอเพียงของงบบริหารโครงการฯ (ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ) จำนวนหมู่บ้านละ 2,480 บาท?	- พอเพียง	24	64.9	0.65	0.48
	- ไม่พอเพียง	13	35.1		
ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ					
8) มีปัญหาความพร้อมด้านสถานที่?	- ไม่มี	31	83.8	0.84	0.37
	- มี	6	16.2		

ตารางที่ 5.13 แสดงการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ				
(ต่อ)				
9) มีปัญหาความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์?			0.73	0.45
- ไม่มี	27	73.0		
- มี	10	27.0		
10) มีปัญหาความพร้อมด้านยานพาหนะ?			0.76	0.43
- ไม่มี	28	75.8		
- มี	9	24.3		

ตารางที่ 5.14 แสดงปัญหาในเรื่องความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.
 ประจําหมู่บ้าน (N = 90)

	ทรัพยากรที่ประสบปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่	5	5.6
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์	14	15.5
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านยานพาหนะ	6	6.7
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์	12	13.3
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ	16	17.8
-	ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ	7	7.8
รวม		60	66.7
-	มีความพร้อมในทุกด้าน	30	33.3
รวม		90	100.0

ตารางที่ 5.15 แสดงปัญหาในเรื่องความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37)

ทรัพยากรที่ประสบปัญหา		
	จำนวน	ร้อยละ
- ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่	3	8.1
- ประสบปัญหาความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์	8	21.6
- ประสบปัญหาความพร้อมด้านยานพาหนะ	6	16.2
- ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์	1	2.7
- ประสบปัญหาความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ	2	5.4
รวม	20	54.1
- มีความพร้อมในทุกด้าน	17	45.9
รวม	37	100.0

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ระเบียบของโครงการ กบ.คจ.					
1) ความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ?	- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	138	69.7	0.70	0.46
	- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	60	30.3		
2) ความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินยืม?	- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	156	78.8	0.79	0.41
	- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	42	21.2		
3) ความชัดเจน และเข้าใจง่ายของระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม?	- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	44	22.2	0.22	0.42
	- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	154	77.8		
4) การประสบปัญหาในการนำระเบียบโครงการฯในโครงการเสนอโครงการขอสินเชื่อไปปฏิบัติ แล้วไม่ สามารถปฏิบัติได้จริง?	- ไม่มี	171	86.4	0.86	0.34
	- มี	27	13.6		

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198) (ต่อ)

ข้อความคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
ระเบียบของโครงการ กข.คจ.					
5) การประสบปัญหาในการนำระเบียบโครงการฯในเรื่องการรับเงินยืมไปปฏิบัติ แล้วไม่สามารถปฏิบัติได้จริง?				0.92	0.27
- ไม่มี		182	91.9		
- มี		16	8.1		
6) การประสบปัญหาในการนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืมไปปฏิบัติ แล้วไม่สามารถปฏิบัติได้จริง?				0.00	0.00
- ไม่มี		0	0.0		
- มี		198	100.0		
กระบวนการฝึกอบรม					
7) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด?				0.96	0.20
- ได้ผ่านการฝึกอบรม		190	96.0		
- ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม		8	4.0		
8) การนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเสนอโครงการขอเงินไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม?				0.84	0.36
- ใช้		167	84.3		
- ไม่ใช้		31	15.7		

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)		ข้อคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการฝึกอบรม							
9) การนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องการรับเงินยืมไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม?							
- ใช่							
- ไม่ใช่							
10) การนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องการส่งคืนเงินยืมไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม?							
- ใช่							
- ไม่ใช่							
11) การนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการ กข.คจ. ไปใช้หลังผ่านการฝึกอบรม?							
- ใช่							
- ไม่ใช่							
12) การนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเงินไปประกอบอาชีพไปใช้หลังผ่านการฝึกอบรม?							
- ใช่							
- ไม่ใช่							

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กระบวนการอำนวยความสะดวก					
13) ความชัดเจนของการอธิบายหรือสอนงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแก่ครัวเรือนๆ?				0.97	0.17
- ชัดเจน		192	97.0		
- ไม่ชัดเจน		6	3.0		
14) ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ แก่คณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				0.72	0.45
- เหมาะสม		143	72.2		
- ไม่เหมาะสม		55	27.8		
การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ					
15) ความสม่ำเสมอของการคอยดูแล ติดตามผลการประกอบอาชีพ หรือให้คำแนะนำของคณะกรรมการ กองทุนกข.คจ. แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?				0.84	0.36
- สม่ำเสมอ		167	84.3		
- ไม่สม่ำเสมอ		31	15.7		

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายข้อ) (N = 198) (ต่อ)

ข้อความ		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ					
16) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น?				0.74	0.44
- มี		146	73.7		
- ไม่มี		52	26.3		
17) ความสม่ำเสมอของการคอยดูแล ติดตามผลการประกอบอาชีพ หรือให้คำแนะนำของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?				0.79	0.41
- สม่ำเสมอ		156	78.8		
- ไม่สม่ำเสมอ		42	21.2		
18) ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น?				0.75	0.43
- มี		149	75.3		
- ไม่มี		49	24.7		
กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ					
19) ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอรับเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				0.99	0.10
- เหมาะสม		196	99.0		
- ไม่เหมาะสม		2	1.0		

ตารางที่ 5.16 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายข้อ) (N = 198) (ต่อ)

ข้อคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ					
20) ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติและจ่ายเงินยืมให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?				0.96	0.19
- เร็ว		191	96.5		
- ช้า		7	3.5		
21) ความพอเพียงของเงินทุนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในการประกอบอาชีพตามโครงการ?				0.49	0.50
- พอเพียง		97	49.0		
- ไม่พอเพียง		101	51.0		
22) ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				0.68	0.47
- เหมาะสม		134	67.7		
- ไม่เหมาะสม		64	32.3		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90)

ข้อความ		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
กระบวนการวางแผนการทำงาน					
1) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีการประชุมวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า?					
- มี		90	100.0	1.00	0.02
- ไม่มี		0	0.0		
2) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีการประชุมวางแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น?					
- มี		89	98.9	0.99	0.11
- ไม่มี		1	1.1		
3) รายละเอียดของแผนเป็นที่น่าสนใจในหมู่บ้านปฏิบัติให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น?					
- เป็นที่น่าสนใจ		80	88.9	0.89	0.32
- ไม่เป็นที่เข้าใจ		10	11.1		
4) การปฏิบัติงานตามแผน มีปัญหาไม่สามารถปฏิบัติได้ตามแผน?					
- ไม่มี		84	93.3	0.93	0.25
- มี		6	6.7		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

ข้อความการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน					
5) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ได้มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมของบุคลากรให้เหมาะสมกับงานในแต่ละบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และระเบียบโครงการ?	- มี	83	92.2		
	- ไม่มี	7	7.8	0.92	0.27
6) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์สถานที่ที่ใช้ดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และระเบียบโครงการ?	- มี	76	84.4		
	- ไม่มี	14	15.6	0.84	0.36
7) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีการจัดลำดับงานที่ควรทำก่อน - หลังอย่างเป็นระบบ?	- มี	78	86.7	0.87	0.34
	- ไม่มี	12	13.3		
ระเบียบโครงการ กข.คจ.					
8) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขออนุมัติเงินยืม?	- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	89	98.9	0.99	0.11
	- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	1	1.1		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

ข้อความคำถาม		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
ระเบียบโครงการ กข.คจ.					
9) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินยืม?				0.99	0.11
- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	89	98.9			
- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	1	1.1			
10) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม?				0.73	0.44
- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	66	73.3			
- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	24	26.7			
11) ความชัดเจนและเข้าใจง่ายของขั้นตอนในระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน?				0.74	0.44
- ชัดเจน และเข้าใจง่าย	67	74.4			
- ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก	23	25.6			
12) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขออนุมัติเงินยืมไปใช้กับหมู่บ้าน สามารถปฏิบัติได้จริง?				0.86	0.35
- สามารถปฏิบัติได้จริงในทุก ๆ ข้อ	77	85.6			
- ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ	13	14.4			
13) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการรับเงินยืมไปใช้กับหมู่บ้าน สามารถปฏิบัติได้จริง?				0.99	0.11
- สามารถปฏิบัติได้จริงในทุก ๆ ข้อ	89	98.9			
- ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ	1	1.1			

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระเบียบโครงการ กข.คจ.					
	14) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการสงัดเงินยืมไปใช้กับหมู่บ้าน สามารถปฏิบัติได้จริง?			0.00	0.00
	- สามารถปฏิบัติได้จริงในทุก ๆ ข้อ	0	0.0		
	- ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ	198	100.0		
	15) การนำระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารต่าง ๆ ทางการเงินไปใช้กับหมู่บ้าน สามารถปฏิบัติได้จริง?			0.72	0.45
	- สามารถปฏิบัติได้จริงในทุก ๆ ข้อ	65	72.2		
	- ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ	25	27.8		
กระบวนการฝึกอบรม					147
	16) การผ่านการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ?			0.97	0.18
	- ได้ผ่านการฝึกอบรม	87	96.7		
	- ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม	3	3.3		
	17) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังผ่านการฝึกอบรมไปใช้ในเรื่อง การเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม?			0.94	0.23
	- ใช่	85	94.4		
	- ไม่ใช่	5	5.6		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

กระบวนการฝึกอบรม	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
18) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังจากผ่านการฝึกอบรมไปใช้ในเรื่อง	การรับเงินยืม?			0.94	0.23
	- ใช่	51	56.7		
	- ไม่ใช่	39	43.3		
19) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังจากผ่านการฝึกอบรมไปใช้ในเรื่อง	การส่งคืนเงินยืม?			0.57	0.50
	- ใช่	52	57.8		
	- ไม่ใช่	38	42.2		
20) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังจากผ่านการฝึกอบรมไปใช้ในเรื่อง	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน?			0.58	0.50
	- ใช่	51	56.7		
	- ไม่ใช่	39	43.3		
21) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้หลังจากผ่านการฝึกอบรมไปใช้ในเรื่อง	การทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน?			0.57	0.50
	- ใช่	54	60.0		
	- ไม่ใช่	36	40.0		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความติดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายข้อ) (N = 90) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการจำนวนการ					
22) ความชัดเจนของการสอนงานของพัฒนากร และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน	กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน?			0.99	0.11
	- ชัดเจน	89	98.9		
	- ไม่ชัดเจน	1	1.1		
23) ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานของพัฒนากร และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่กรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				0.96	0.21
	- เหมาะสม	86	95.6		
	- ไม่เหมาะสม	4	4.4		
กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ					
24) ความสม่ำเสมอในการคอยดูแล ติดตามผลการดำเนินงาน หรือให้คำแนะนำของพัฒนากร หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ?				0.93	0.25
	- สม่ำเสมอ	84	93.3		
	- ไม่สม่ำเสมอ	6	6.7		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ					
25) พัฒนาการ หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ เมื่อพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น มีการนำปัญหาไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น?	- มี	70	77.8	0.78	0.42
	- ไม่มี	20	22.2		
26) ความสม่ำเสมอในการคอยดูแล ติดตามผลการดำเนินงานหรือให้คำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?	- สม่ำเสมอ	84	93.3	0.93	0.25
	- ไม่สม่ำเสมอ	6	6.7		
27) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน เมื่อพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น มีการนำปัญหาไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น?	- มี	62	68.9	0.69	0.47
	- ไม่มี	28	31.1		
28) ความสม่ำเสมอในการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแก่หน่วยราชการ?	- สม่ำเสมอ	68	75.6	0.76	0.43
	- ไม่สม่ำเสมอ	22	24.4		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน (Process)	ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ					
29) ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				1.00	0.00
- เหมาะสม		90	100.0		
- ไม่เหมาะสม		0	0.0		
30) ความพอเพียงของเงินทุนที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในการประกอบอาชีพ?				0.36	0.48
- พอเพียง		32	35.6		
- ไม่พอเพียง		58	64.4		
31) ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?				0.81	0.39
- เหมาะสม		73	81.1		
- ไม่เหมาะสม		17	18.9		
32) ความรวดเร็วของกระบวนการเบิกจ่ายเงินทุนจากอำเภอสู่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?				0.70	0.46
- เร็ว		63	70.0		
- ช้า		27	30.0		

ตารางที่ 5.17 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ) (N = 90) (ต่อ)

ข้อความการดำเนินงาน (Process)	ข้อความการประสานงาน	ข้อความปัญหาในการประสานงานระหว่างบุคลากรภายในหมู่บ้าน?	ข้อความปัญหาในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านกับหน่วยราชการ?	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
33)	- ไม่มี	- มี		75	83.3	0.83	0.37
	- มี			15	16.7		
34)	- ไม่มี			81	90.0	0.90	0.30
	- มี			9	10.0		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37)

ข้อความ		จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)					
กระบวนการวางแผนการทำงาน					
1) ทางจังหวัดได้มีการจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการฯ?					
- มี		37	100.0	0.92	0.28
- ไม่มี		0	0.0		
2) แผนโครงการฯ มีรายละเอียดชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ?					
- ชัดเจน		30	81.0	0.81	0.40
- ไม่ชัดเจน		7	19.0		
3) แผนโครงการฯ เมื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง?					
- สามารถปฏิบัติได้จริง		28	75.7	0.76	0.43
- ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง		9	24.3		
4) การนำแผนโครงการฯ ลงปฏิบัติ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นข้าราชการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการปรับแก้ไขให้ดีขึ้น?					
- มี		32	86.5	0.86	0.35
- ไม่มี		5	13.5		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการดำเนินงาน (Process)				
กระบวนการจัดหน่วยงานและเตรียมทำงาน				
5) หน่วยงานมีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมของบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และระเบียบข้อโครงการฯ?			0.76	0.43
- มี	28	75.7		
- ไม่มี	9	24.3		
6) หน่วยงานมีการจัดสรรและเตรียมความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายต่างๆ?			0.76	0.43
- มี	28	75.7		
- ไม่มี	9	24.3		
7) หน่วยงานมีการจัดทำตารางการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบ?			0.89	0.31
- มี	33	89.0		
- ไม่มี	4	11.0		
ระเบียบข้อโครงการ กข.คจ.				
8) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาชาวมยากจน พ.ศ. 2536 มีรายละเอียด และขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจนต่อการปฏิบัติงาน?			0.81	0.40
- ชัดเจน	30	81.0		
- ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง	7	19.0		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายข้อ) (N = 37) (ต่อ)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระเบียบโครงการ กข.คจ.				
9) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหามลพิษ ปีที่ 2 พ.ศ.2539 มีรายละเอียด และขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจนต่อการปฏิบัติงาน?			0.89	0.31
- ชัดเจน	33	89.0		
- ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง	4	11.0		
10) แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีรายละเอียด และขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจนต่อการปฏิบัติงาน?			0.95	0.23
- ชัดเจน	35	94.6		
- ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง	2	5.4		
11) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหามลพิษ ปีที่ 2 พ.ศ. 2536 เมื่อนำลงไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถปฏิบัติได้จริง?			0.86	0.35
- สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	32	86.5		
- ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	13.5		
12) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหามลพิษ ปีที่ พ.ศ.2539 เมื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถปฏิบัติได้จริง?			0.92	0.28
- สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	34	92.0		
- ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	3	8.0		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ระเบียบโครงการ กข.คจ.				
13) แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เมื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถปฏิบัติได้จริง?			0.89	0.31
- สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	33	89.2		
- ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4	10.8		
กระบวนการอำนวยความสะดวก				
14) ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานให้แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านของข้าราชการฯ?			1.00	0.00
- เหมาะสม	37	100.0		
- ไม่เหมาะสม	0	0.0		
15) ความชัดเจนของการให้คำแนะนำ หรืออธิบายเกี่ยวกับแนวนโยบาย หรือการปฏิบัติตามโครงการฯ ของจังหวัด และ / หรือ กรมการพัฒนาชุมชนแก่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ?			0.97	0.16
- ชัดเจน	36	97.3		
- ไม่ชัดเจน	1	2.7		
กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ				
16) ความสม่ำเสมอของการติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ?			0.86	0.35
- สม่ำเสมอ	32	86.5		
- ไม่สม่ำเสมอ	5	13.5		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ				
17) จากการติดตามผลการดำเนินงานของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ เมื่อพบปัญหาเกิดขึ้น ได้มีการนำปัญหามาแก้ไขให้ดีขึ้น?			0.76	0.43
- มี	28	75.7		
- ไม่มี	9	24.3		
18) ความสม่ำเสมอในการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแก่หน่วยงานราชการ?			0.62	0.49
- สม่ำเสมอ	23	62.2		
- ไม่สม่ำเสมอ	14	37.8		
19) ความสม่ำเสมอในการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ของข้าราชการฯ แก่ผู้บังคับบัญชา?			0.97	0.16
- สม่ำเสมอ	36	97.3		
- ไม่สม่ำเสมอ	1	2.7		
กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ				
20) การประสบปัญหาในเรื่องวิธีการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการฯ?			0.86	0.35
- ไม่มี	32	86.5		
- มี	5	13.5		

ตารางที่ 5.18 แสดงการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องับโครงการฯ (รายชื่อ) (N = 37) (ต่อ)

กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ		ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
21) ความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาค่าซื้อเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?		- เหมาะสม	32	86.5	0.86	0.35
		- ไม่เหมาะสม	5	13.5		
22) ความพอเพียงของเงินทุนที่คณะกรรมการกองทุน ฯ พิจารณาให้แกครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปประกอบอาชีพ?		- พอเพียง	15	40.5	0.41	0.50
		- ไม่พอเพียง	22	59.5		
23) ความเหมาะสมของการกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน?		- เหมาะสม	27	73.0	0.73	0.45
		- ไม่เหมาะสม	10	27.0		
กระบวนการประสานงาน						
24) การประสบปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกันในการดำเนินงานตามโครงการฯ?		- ไม่มี	29	78.4	0.78	0.42
		- มี	8	21.6		
25) การประสบปัญหาการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน กับหน่วยราชการ?		- ไม่มี	32	86.5	0.86	0.35
		- มี	5	13.5		

ตารางที่ 5.19 แสดงข้อเสนอแนะหรือสั่งการของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คณะกรรมการการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านดำเนินการพิเศษ
นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ

ข้อเสนอแนะหรือสั่งการ	จำนวนผู้ตอบ
- แนะนำให้คณะกรรมการการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแบ่งจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปรับผิดชอบแทนในเรื่องการติดตามผลการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	6
- แนะนำให้จัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อเร่งรัดการชำระหนี้ และหาแนวทางร่วมกัน เพื่อให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายนำเงินมาส่งคืนตามกำหนด	3
- แนะนำให้ออกระเบียบเพิ่ม เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้าน	3
- แนะนำให้เพิ่มหลักเกณฑ์คุณสมบัติผู้ยืมเงินจากโครงการฯ นอกเหนือจากพิจารณาจากความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เช่น พิจารณาการรายได้ที่แท้จริง ความประพฤติ ความขยันทำกิน ความประหยัด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน เป็นต้น	3
- แนะนำให้มีการจัดตั้งเครือข่าย กข.คจ. ระดับตำบล และระดับอำเภอขึ้น	2
- แนะนำให้มีการกำหนดผู้ค้ำประกันในการยืมเงินเพิ่ม	2
- แนะนำให้คณะกรรมการการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านจัดให้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับโครงการฯ เป็นประจำทุกเดือน	1
- แนะนำให้มีการจัดทำบัญชี - เอกสารเพิ่มเติมนอกเหนือจากระเบียบโครงการฯ เพื่อให้คณะกรรมการการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายเข้าใจง่ายขึ้น	1
รวม	18

ตารางที่ 5.20 แสดงกฎเกณฑ์พิเศษนอกเหนือจากระเบียบโครงการฯ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

กฎเกณฑ์พิเศษที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	จำนวนผู้ตอบ
- กำหนดให้มีเงินบำรุง หรือเงินบริจาคกองทุน เพื่อนำมาใช้เป็นค่าบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	9
- เพิ่มหลักเกณฑ์ในเรื่องคุณสมบัติของผู้ยืมเงินจากโครงการฯ นอกเหนือจากเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เช่น พิจารณาความประพฤติ ความซื่อสัตย์ การมีส่วนร่วมกิจกรรมในหมู่บ้าน	3
- พิจารณาระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน โดยพิจารณาถึงจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน และพิจารณาประเภทอาชีพที่นำเงินไปลงทุนประกอบกันไป	1
- เพิ่มมาตรการทางสังคม โดยมีบทลงโทษกับผู้ยืมเงินที่คืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด และมีบทให้คู่ค้ำกับผู้นำนโยบายที่ส่งเงินยืมตามกำหนด	4
- ออกกฎระเบียบหมู่บ้านเกี่ยวกับการยืมเงินไปประกอบอาชีพ	2
รวม	19

ตารางที่ 5.21 แสดงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรมของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)

การนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม			จำนวน	ร้อยละ
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ			2	1.0
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการนำเงินไปประกอบอาชีพ			2	1.0
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการรับเงินยืม			2	1.0
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			6	3.0
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการรับเงิน และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการส่งคืนเงินยืม และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			2	1.0
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการส่งคืนเงินยืม			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			5	2.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการรับเงินยืม และการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายไปประกอบอาชีพ			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการรับเงินยืม และการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายไปประกอบอาชีพ			12	6.1
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม และการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายไปประกอบอาชีพ			1	0.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการรับเงินยืม และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			61	30.8
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการส่งคืนเงินยืม การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายไปประกอบอาชีพ และการนำเงินไปประกอบอาชีพ			2	1.0

ตารางที่ 5.21 แสดงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรมของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198) (ต่อ)

การนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม		
	จำนวน	ร้อยละ
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินยืม การส่งคืนเงินยืม การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมาย และการนำไปประกอบอาชีพ	5	2.5
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินยืม การรับเงินยืม การส่งคืนเงินยืม การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมาย และการนำเงินไปประกอบอาชีพ	85	42.9
รวม	190	96.0
- ไม่ได้นำความรู้ความเข้าใจไปใช้เลย	8	4.0
รวม	198	100.0

ตารางที่ 5.22 แสดงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)

การนำความรู้ความเข้าใจไปใช้หลังจากผ่านการฝึกอบรม		จำนวน	ร้อยละ
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม		13	14.4
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการส่งคืนเงินยืม		2	2.2
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม และการรับเงินยืม		1	1.1
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม		1	1.1
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน		3	3.3
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		6	6.7
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม		4	4.4
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน		2	2.2
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		1	1.1
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การส่งคืนเงินยืม และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		4	4.4
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		8	8.9
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม การส่งคืนเงินยืม และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน		8	8.9
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		5	5.6
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		2	2.2
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงการอนุมัติเงินยืม การรับเงินยืม คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขยืมเงิน และการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน		28	31.1
รวม		88	97.8
- ไม่ได้นำความรู้ความเข้าใจไปใช้เลย		2	2.2
รวม		90	100.0

ตารางที่ 5.23 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการ
ผู้เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 198)

วิธีการมอบหมายงาน	ความคิดเห็น					
	เหมาะสม			ไม่เหมาะสม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความถนัดและความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน	27	13.6	14	7.1	41	20.7
- พิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม	86	43.4	31	15.7	117	59.1
- พิจารณาตามความสมัครใจ	3	1.5	1	0.5	4	2.0
- พิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม และพิจารณาตามความสมัครใจประกอบกัน	3	1.5	1	0.5	4	2.0
- พิจารณาตามความถนัด และความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน และพิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสมประกอบกัน	7	3.6	5	2.5	12	6.1
- พิจารณาตามมติของประชาคมหมู่บ้าน	17	8.6	3	1.5	20	10.1
รวม	143	72.2	55	27.8	198	100.0

ตารางที่ 5.24 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 90)

วิธีการมอบหมายงาน	ความคิดเห็น					
	เหมาะสม			ไม่เหมาะสม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความถนัด และความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน	17	18.9	0	0.0	17	18.9
- พิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม	53	58.9	4	4.4	57	63.3
- พิจารณาตามความสมัครใจ	1	1.1	0	0.0	1	1.1
- พิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม และ พิจารณาตามความสมัครใจประกอบกัน	1	1.1	0	0.0	1	1.1
- พิจารณาตามความถนัด และความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน และพิจารณาตามคำแนะนำของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสมประกอบกัน	6	6.7	0	0.0	6	6.7
- พิจารณาตามมติของประชาคมหมู่บ้าน	8	8.9	0	0.0	8	8.9
รวม	86	95.6	4	4.4	90	100.0

ตารางที่ 5.25 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความเหมาะสมของวิธีการมอบหมายงานเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 37)

วิธีการมอบหมายงาน	ความคิดเห็น					
	เหมาะสม			ไม่เหมาะสม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความถนัด และความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน	8	21.6	0	0.0	8	21.6
- พิจารณาตามค่าเสนอของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม	21	56.8	0	0.0	21	56.8
- พิจารณาตามความสมัครใจ	1	2.7	0	0.0	1	2.7
- พิจารณาตามค่าเสนอของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม และ พิจารณาตามความสมัครใจประกอบกัน	1	2.7	0	0.0	1	2.7
- พิจารณาตามความถนัด และความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับงาน และพิจารณาตามค่าเสนอของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสมประกอบกัน	2	5.4	0	0.0	2	5.4
- พิจารณาตามมติของประชาคมหมู่บ้าน	3	8.1	1	2.7	4	10.8
รวม	36	97.3	1	2.7	37	100.0

ตารางที่ 5.26 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่อง ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน โดยวิธีการที่ต่างกัน (N = 37)

วิธีการติดตามผลการดำเนินงานและให้คำแนะนำ	ความคิดเห็น				รวม	
	สม่ำเสมอ		ไม่สม่ำเสมอ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาเอกสารและรายงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	5	13.5	0	0.0	5	13.5
- ส่งเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมเยือนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	22	59.5	4	10.8	26	70.3
- เชิญตัวแทนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมาประชุมเพื่อทบทวนระเบียบ และข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ	1	2.7	0	0	1	2.7
- พิจารณาเอกสาร และรายงานของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ประกอบกับส่งเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมเยือนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	4	10.8	1	2.7	5	13.5
รวม	32	86.5	5	13.5	37	100.0

ตารางที่ 5.27 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละวิธี (N = 198)

วิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงิน	ความคิดเห็น				รวม	
	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความจำเป็น	18	9.1	0	0.0	18	9.1
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้	28	14.2	0	0.0	28	14.2
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำไปลงทุน	37	18.7	0	0.0	37	18.7
- พิจารณาตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน	47	23.7	0	0.0	47	23.7
- พิจารณาเฉลี่ยให้ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านเท่า ๆ กัน	1	0.5	0	0.0	1	0.5
- พิจารณาเฉลี่ยให้ทุกครัวเรือนที่ขอมาย่อย ๆ กัน	2	1.0	0	0.0	2	1.0
- พิจารณาตามความจำเป็น และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน	21	10.6	0	0.0	21	10.6
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ และตามอาชีพที่จะนำไปลงทุนประกอบกัน	10	5.1	0	0.0	10	5.1
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำไปลงทุน และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน	5	2.5	0	0.0	5	2.5
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ และตามอาชีพที่จะนำไปลงทุนประกอบกัน	3	1.5	2	1.0	5	2.5
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามอาชีพที่จะนำไปลงทุน และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน	4	2.0	0	0.0	4	2.0
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำไปลงทุน และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน	20	10.1	0	0.0	20	10.1
รวม	196	99.0	2	1.0	198	100.0

ตารางที่ 5.28 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่องความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวิธี (N = 90)

วิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงิน	ความคิดเห็น				รวม	
	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความจำเป็น	6	6.7	0	0.0	6	6.7
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้	7	7.8	0	0.0	7	7.8
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน	9	10.0	0	0.0	9	10.0
- พิจารณาตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน	35	38.9	0	0.0	35	38.9
- พิจารณาเฉลี่ยให้ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านเท่า ๆ กัน	1	1.1	0	0.0	1	1.1
- พิจารณาตามความขยัน และความประพฤติ	13	14.5	0	0.0	13	14.5
- พิจารณาตามจำนวนเงินที่ขอมา	3	3.3	0	0.0	3	3.3
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือน	2	2.2	0	0.0	2	2.2
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนประกอบกัน	4	4.4	0	0.0	4	4.4
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน - หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนประกอบกัน	1	1.1	0	0.0	1	1.1
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และพิจารณาตามจำนวนเงินที่ขอมาประกอบกัน	7	7.8	0	0.0	7	7.8
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน ตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือน และพิจารณาตามความขยัน และความประพฤติประกอบกัน	2	2.2	0	0.0	2	2.2
รวม	90	100.0	0	0.0	90	100.0

ตารางที่ 5.29 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในเรื่องความเหมาะสมของวิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กบ.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวิธี (N = 37)

	วิธีการพิจารณาอนุมัติค่าขอยืมเงิน	ความคิดเห็น				รวม	
		เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		จำนวน	ร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- พิจารณาตามความจำเป็น		2	5.4	1	2.7	3	8.1
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้		3	8.1	1	2.7	4	10.8
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน		1	2.7	0	0.0	1	2.7
- พิจารณาตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน		12	32.5	1	2.7	13	35.2
- พิจารณาตามจำนวนเงินที่ขอยืม		3	8.1	0	0.0	3	8.1
- พิจารณาตามความซื่อสัตย์ และความประพฤติ		3	8.1	0	0.0	3	8.1
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน		2	5.4	0	0.0	2	5.4
- พิจารณาตามความจำเป็น ตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน		2	5.4	1	2.7	3	8.1
- พิจารณาตามความสามารถในการจะส่งคืนเงินยืมได้ ตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามลำดับก่อน – หลังจากบัญชีทะเบียนครัวเรือนฯ ประกอบกัน		0	0.0	1	2.7	1	2.7
- พิจารณาตามอาชีพที่จะนำเงินไปลงทุน และตามความซื่อสัตย์ และความประพฤติประกอบกัน		4	10.8	0	0.0	4	10.8
รวม		32	86.5	5	13.5	37	100.0

ตารางที่ 5.30 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 198)

	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืม	ความคิดเห็น					
		เหมาะสม			ไม่เหมาะสม		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 6 เดือน		0	0.0	4	2.0	4	2.0
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 10 เดือน		1	0.5	5	2.5	6	3.0
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี		85	42.9	53	26.8	138	69.7
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี 6 เดือน		9	4.6	1	0.5	10	5.1
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 2 ปี		26	13.1	1	0.5	27	13.6
- กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 3 ปี		13	6.6	0	0.0	13	6.6
รวม		134	67.7	64	32.3	198	100.0

ตารางที่ 5.31 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของ
คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท จำนวนการประเภทย่อยที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198)

ประเภทอาชีพ	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงิน									
	ภายใน 6 เดือน		ภายใน 10 เดือน		ภายใน 1 ปี		ภายใน 1 ปี 6 เดือน		ภายใน 2 ปี	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
ลงทุนด้านการเกษตร										
- ปศุสัตว์	0 (0.0)	1 (0.5)	12 (6.0)	6 (3.0)			5 (2.5)	0 (0.0)	3 (1.5)	27 (13.6)
- เลี้ยงโคและกระบือ	0 (0.0)	1 (0.5)	17 (8.6)	20 (10.1)	1 (0.5)	0 (0.0)	13 (6.6)	1 (0.5)		54 (27.3)
- ฟาร์ม			2 (1.0)	6 (3.0)			2 (1.0)	0 (0.0)		10 (5.0)
- ปศุสัตว์							1 (0.5)	0 (0.0)	7 (3.5)	8 (4.0)
- เลี้ยงไก่บ้าน	0 (0.0)	1 (0.5)	4 (2.0)	2 (1.0)						6 (3.0)
- เลี้ยงเป็ด	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (1.5)	1 (0.5)						5 (2.5)
- เพาะเห็ด			2 (1.0)	1 (0.5)						3 (1.5)
- เลี้ยงหมู			8 (4.0)	1 (0.5)			1 (0.5)	0 (0.0)		10 (5.0)
- ปศุสัตว์			0 (0.0)	1 (0.5)						1 (0.5)
- แปรรูปปศุสัตว์			1 (0.5)	0 (0.0)						
รวม	0 (0.0)	3 (1.5)	49 (24.8)	38 (19.1)	1 (0.5)	0 (0.0)	22 (11.1)	1 (0.5)	10 (31.6)	129 (65.2)

ตารางที่ 5.31 แสดงความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท จำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198) (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงิน									
	ภายใน 6 เดือน		ภายใน 1 ปี		ภายใน 1 ปี 6 เดือน		ภายใน 2 ปี		ภายใน 3 ปี	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
ลงทุนเพื่อการผลิต										
สินค้าหรือขายกิจการ										
อุตสาหกรรมในครัวเรือน										
- จักรสาน	0 (0.0)	1 (0.5)	1 (0.5)	0 (0.0)			1 (0.5)	0 (0.0)		3 (1.5)
- ทำไม้กวาด					5 (2.5)	0 (0.0)				5 (2.5)
- ทอผ้า			1 (0.5)	0 (0.0)						1 (0.5)
รวม	0 (0.0)	1 (0.5)	2 (1.0)	0 (0.0)	5 (2.5)	0 (0.0)	1 (0.5)	0 (0.0)		9 (4.5)
ลงทุนด้านการค้าขาย										
- ขายของชำ			9 (4.5)	1 (0.5)			2 (1.0)	0 (0.0)		12 (6.0)
- รับซื้อ - ขายของเก่า			1 (0.5)	0 (0.0)						1 (0.5)
- ขายอาหาร			8 (4.0)	1 (0.5)			1 (0.5)	0 (0.0)	1 (0.5)	11 (5.6)
- ซื้อ - ขายปลา			1 (0.5)	0 (0.0)						1 (0.5)
- ซื้อ - ขายโคกระบือ			2 (1.0)	4 (2.0)	1 (0.5)	0 (0.0)				7 (3.5)
- ซื้อ - ขายไม้กวาด					2 (1.0)	0 (0.0)				2 (1.0)
- ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป			1 (0.5)	1 (0.5)						2 (1.0)

ประเภทอาชีพ	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงิน												
	ภายใน 6 เดือน		ภายใน 10 เดือน		ภายใน 1 ปี		ภายใน 1 ปี 6 เดือน		ภายใน 2 ปี		ภายใน 3 ปี		รวม
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
กองทุนด้านการค้าขาย													
- ขายไอศกรีม					1 (0.5)	2 (1.0)							3 (1.5)
- ซื่อ - ขายส่งผักสด					3 (1.5)	0 (0.0)							3 (1.5)
- ธุรกิจหันเสาบ้าน					1 (0.5)	0 (0.0)							1 (0.5)
- ขายแก๊ส					1 (0.5)	0 (0.0)							1 (0.5)
- ซื่อ - ขายมะพร้าว					0 (0.0)	1 (0.5)							1 (0.5)
รวม					28 (14.1)	10 (5.0)	3 (1.5)	0 (0.0)	3 (1.5)	0 (0.0)	1 (0.5)	0 (0.0)	45 (22.7)
กองทุนด้านช่างต่าง ๆ													
- เข็มผ้า					0 (0.0)	1 (0.5)							
- ช่างมรดกจิรยานยนต์					0 (0.0)	1 (0.5)	0 (0.0)	1 (0.5)			1 (0.5)	0 (0.0)	2 (1.0)
- ช่างไม้					2 (1.0)	0 (0.0)					1 (0.5)	0 (0.0)	3 (1.5)
- ก่อสร้าง					2 (1.0)	3 (1.5)							2 (1.0)
- คัดผมชาย													5 (2.5)
- เสริมสวย													2 (1.0)
รวม					0 (0.0)	1 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.5)			2 (1.0)	0 (0.0)	1 (0.5)
รวม	0 (0.0)	4 (2.0)	1 (0.5)	5 (2.5)	85 (42.9)	53 (26.8)	9 (4.6)	1 (0.5)	26 (13.1)	1 (0.5)	13 (6.6)	0 (0.0)	198 (100.0)

ตารางที่ 5.32 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 90)

	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืม	ความคิดเห็น						รวม
		เหมาะสม		ไม่เหมาะสม				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 6 เดือน	3	3.3	0	0.0	3	3.3	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 10 เดือน	1	1.1	4	4.4	5	5.7	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี	34	37.8	5	5.7	39	43.3	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี 6 เดือน	6	6.7	4	4.4	10	11.1	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 2 ปี	18	20.0	2	2.2	20	22.2	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 3 ปี	11	12.2	2	2.2	13	14.4	
รวม		73	81.1	17	18.9	90	100.0	

ตารางที่ 5.33 แสดงความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องับโครงการฯ ในเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในแต่ละประเภท (N = 37)

	หลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืม	ความคิดเห็น						รวม
		เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		รวม		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 6 เดือน	1	2.7	1	2.7	2	5.4	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 10 เดือน	0	0.0	3	8.1	3	8.1	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี	4	10.8	1	2.7	5	13.5	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 1 ปี 6 เดือน	8	21.7	0	0.0	8	21.7	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 2 ปี	10	27.0	3	8.1	13	35.1	
-	กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนภายใน 3 ปี	4	10.8	2	5.4	6	16.2	
รวม		27	73.0	10	27.0	37	100.0	

5.4 การประเมินผลผลิตจากโครงการ (Output evaluation)

5.4.1 ผลการประเมินรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.34) รายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยืมเงินจากโครงการฯ มาลงทุนประกอบอาชีพ เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี ลงไป (ตกเกณฑ์ จปฐ.) (ร้อยละ 72.7) มากกว่ามีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาท/คน/ปี ขึ้นไป (ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.) (ร้อยละ 27.3)

แต่เมื่อนำรายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพนี้เปรียบเทียบกับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายก่อนยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ เทียบกับเกณฑ์ จปฐ. แล้ว หลังยืมเงินจากโครงการฯ จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ตกเกณฑ์ จปฐ. มีจำนวนน้อยลง คือ จากร้อยละ 92.4 เหลือร้อยละ 72.7 (ลดลงร้อยละ 19.7) (พิจารณาตามตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.34 ประกอบกัน)

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.36) ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 80.8) โดยส่วนใหญ่แล้ว มีรายได้เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 5,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 41.4)

และเมื่อพิจารณาถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายจำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.37) อาชีพประเภทลงทุนด้านการเกษตร มีรายได้ไม่เพิ่มขึ้นมากที่สุด (ร้อยละ 16.1) โดยอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำมากที่สุด คือ เลี้ยงโคและกระบือ (ร้อยละ 27.3) โดยอาชีพนี้มีรายได้ไม่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 7.0 ในส่วนของประเภทอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 25,004 บาท/คน/ปีขึ้นไป ได้แก่อาชีพประเภทลงทุนด้านการเกษตรและการค้าขาย (ร้อยละ 1.0) โดยอาชีพด้านการเกษตรที่มีรายได้ระดับนี้ คือ อาชีพเลี้ยงโคและกระบือ (ร้อยละ 1.0) และอาชีพด้านการค้าขายที่มีรายได้ระดับนี้ คือ อาชีพขายของชำ (ร้อยละ 0.5) และอาชีพธุรกิจทำเสาบ้าน (ร้อยละ 0.5) ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายทั้งหมด

ในการประกอบอาชีพแต่ละประเภทนั้น จะก่อให้เกิดรายได้ในระยะเวลาที่ต่างกัน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยจะทำให้ความสามารถในการส่งคืนเงินยืมในระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกำหนดของครัวเรือนยากจนเป้าหมายแต่ละรายต่างกันไปด้วย ในกรณีนี้ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รายได้ตอบแทนจากการประกอบอาชีพช้าไม่ทันกำหนดส่งคืนเงิน มักจะประสบปัญหาไม่สามารถส่งคืนเงินยืมได้ตามกำหนด ซึ่งส่วนใหญ่เป็น

ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้หลังจากการลงทุนมากกว่า 6 เดือน (ร้อยละ 30.8) (ตารางที่ 5.41) โดยอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำมากที่สุด คือ อาชีพเลี้ยงโคและกระบือ (ร้อยละ 25.8) (ตารางที่ 5.42)

ในส่วนของรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.38) ในภาพรวม ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีรายได้โดยเฉลี่ย 17,278.9 บาท/คน/ปี รายได้สูงสุด คือ 120,000 บาท/คน/ปี และต่ำสุด คือ 900 บาท/คน/ปี เมื่อนำไปเทียบกับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายก่อนขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า รายได้โดยเฉลี่ยมากขึ้น ซึ่งจากเดิม 11,550 บาท/คน/ปี เป็น 17,278.9 บาท/คน/ปี ซึ่งเพิ่มขึ้น 5,728.9 บาท/คน/ปี รายได้สูงสุด เพิ่มขึ้นจากเดิม 72,000 บาท/คน/ปี เป็น 120,000 บาท/คน/ปี ซึ่งเพิ่มขึ้น 48,000 บาท/คน/ปี และรายได้ต่ำสุด เพิ่มขึ้นจาก 750 บาท/คน/ปี เป็น 900 บาท/คน/ปี (พิจารณาจากตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.38 ประกอบกัน)

แต่เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ โดยส่วนใหญ่แล้ว ปรากฏผลว่า รายได้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.4) ยังคงอยู่ในช่วงเดียวกับรายได้ก่อนขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.1) เป็นรายได้ในช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี (พิจารณาตามตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.38 ประกอบกัน)

ในส่วนของรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ พิจารณาร่วมกับประเภทอาชีพ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.39) ประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีระดับรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/คน/มากที่สุด คือ อาชีพด้านการเกษตร (ร้อยละ 8.0) โดยเลือกเลี้ยงโคและกระบือมากที่สุด (ร้อยละ 3.0) รองลงมา คือ ทำนา (ร้อยละ 1.5) และประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีระดับรายได้สูงมากที่สุด (ตั้งแต่ 55,004 บาท/คน/ปี ขึ้นไป) คือ อาชีพด้านการค้าขาย (ร้อยละ 1.5) โดยเลือกอาชีพซื้อ - ขายปลา อาชีพซื้อ - ขายโคกระบือ และธุรกิจทำเสาบ้าน ในจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 0.5)

สุดท้าย เมื่อพิจารณารายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขีมนเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ประกอบกับรายได้ตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.40) ประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำแล้ว มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี (คกเกณฑ์ จปฐ.) มากที่สุด คืออาชีพด้านการเกษตร (ร้อยละ 50.5) โดยเลือกทำอาชีพเลี้ยงโคและกระบือมากที่สุด (ร้อยละ 21.7) รองลงมา คือ อาชีพปลูกพริก (ร้อยละ 9.1) และประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำแล้ว มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาท/คน/ปีขึ้นไป (ไม่คกเกณฑ์ จปฐ.) มากที่สุด คือ อาชีพด้านการเกษตรเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 14.6) โดยเลือกเลี้ยงโคและกระบือมากที่สุด

(ร้อยละ 5.6) รองลงมา คือ อาชีพปลูกพริก (ร้อยละ 4.5) ซึ่งเมื่อเทียบกับผู้ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวนครัวเรือนผู้ตกเกณฑ์ยังคงมีมากกว่าแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน

ประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำแล้ว มีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. รองลงมา คือ อาชีพด้านการค้าขาย (ร้อยละ 13.1) โดยเลือกทำอาชีพขายอาหารมากที่สุด (ร้อยละ 5.0) รองลงมา คือ อาชีพขายของชำ (ร้อยละ 3.0) ในส่วนของประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำแล้ว มีรายได้ไม่ตกเกณฑ์รองลงมา คือ อาชีพด้านการค้าขายเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 9.6) โดยเลือกทำขายของชำมากที่สุด (ร้อยละ 3.0) รองลงมาคือ ซั้ว - ขายโคกระบือ (ร้อยละ 1.5)

5.4.2 การประเมินคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.35) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่(ร้อยละ 62.1) มีคุณภาพชีวิตระดับสูง และเมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในรายด้าน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.43) ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในด้านการมีงานทำมากที่สุด (ร้อยละ 94.9) รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตด้านการศึกษาของบุตรหลาน (ร้อยละ 83.8) และเมื่อพิจารณาในทางกลับกัน ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มีคุณภาพชีวิตไม่ดีขึ้นมากที่สุดในด้านการมีที่อยู่อาศัยที่ทนถาวรมากขึ้น (ร้อยละ 57.6) รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย (ร้อยละ 35.9)

5.5 การประเมินผลกระทบจากโครงการ (Impact evaluation)

5.5.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.44) บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 68.8) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.3) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน ปรากฏผลว่า ความรู้ความเข้าใจในด้านความรู้เกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 72.2) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 26.7) ในด้านการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 64.9) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 35.1) และสุดท้าย ในด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 63.5) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 25.0)

และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจของบุคคลทั้งสองฝ่ายแยกออกจากกัน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.45) ในภาพรวม ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 89.9) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 10.1) แต่ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่กลับมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.8) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 22.2)

ในการพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละด้าน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.45)

1) ความรู้ความเข้าใจด้านบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในภาพรวม ครั้วเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 90.4) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 9.1) และเมื่อพิจารณาในรายชื่อแล้ว ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 48 ภาคผนวก ข) ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนากร ซึ่งเป็นบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 96.5) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในการมีหน้าที่คัดเลือกครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย (ร้อยละ 89.9)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ของครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ ครั้วเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของครั้วเรือนยากจนเป้าหมายในการมีส่วนร่วมคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมากที่สุด (ร้อยละ 25.3) รองลงมา คือ เรื่องความหมายของครั้วเรือนยากจน (ร้อยละ 21.2)

ฝ่ายคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจด้านบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.6) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 32.2) และเมื่อพิจารณาในรายชื่อ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.49) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนากร ซึ่งเป็นบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนมากที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 98.9) รองลงมาคือ เรื่องสิทธิของครั้วเรือนยากจนเป้าหมายในการมีส่วนร่วมพิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 95.6)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความหมายของครั้วเรือนยากจนเป้าหมายในงบประมาณปี 2544 มากที่สุด (ร้อยละ 91.1) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องบุคคลผู้สามารถ

เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ตามประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 71.1)

2) ความรู้ความเข้าใจในด้านการเสนอโครงการขอขืมเงิน และการอนุมัติเงินขืม ในภาพรวม คร้วเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 72.7) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 27.3) และเมื่อพิจารณาในรายข้อแล้ว ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.48) คร้วเรือนยากจนเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่การพิจารณาจำนวนเงินขืมให้แก่คร้วเรือนยากจนเป้าหมายของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมากที่สุด (ร้อยละ 97.0) รองลงมา คือ เรื่องการนำเงินขืมไปประกอบอาชีพตามโครงการฯ ของคร้วเรือนยากจนเป้าหมาย (ร้อยละ 88.0)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอขืมเงิน และการอนุมัติเงินขืมของคร้วเรือนยากจนเป้าหมาย ปรากฏผลว่า คร้วเรือนยากจนเป้าหมาย ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการขืมเงินจากโครงการฯ โดยไม่มีคอกเบี้ยมากที่สุด (ร้อยละ 38.9) รองลงมา คือ เรื่องการไม่สามารถนำเงินขืมไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิมได้ (ร้อยละ 36.4)

ฝ่ายคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจด้านการเสนอโครงการขอขืมเงิน และการอนุมัติเงินขืมระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.2) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 47.8) และเมื่อพิจารณาในรายข้อ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.49) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทบาทการพิจารณาขืมเงินให้แก่คร้วเรือนยากจนเป้าหมายโดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมากที่สุด (ร้อยละ 95.6) รองลงมา คือ เรื่องการพิจารณาอนุมัติค่าขืมเงิน (ร้อยละ 88.9)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอขืมเงิน และการอนุมัติเงินขืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีพที่คร้วเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินขืมจากโครงการฯ ไปลงทุน (ร้อยละ 71.1) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องการไม่สามารถคิคคอกเบี้ยจากเงินขืมโครงการฯ ได้ (ร้อยละ 43.3)

3) ความรู้ความเข้าใจด้านการรับเงินขืม และการส่งคืนเงินขืม ในภาพรวม คร้วเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 84.4) และเมื่อพิจารณา รายข้อแล้ว ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.48) คร้วเรือนยากจนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสามารถถอนเงินขืมจากธนาคารได้เป็นเงินสดด้วยตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 98.0) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพิจารณาระยะเวลาการส่งคืนเงินขืม (ร้อยละ 91.4)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืมของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเปิดบัญชีที่ธนาคารมากที่สุด (ร้อยละ 87.9) รองลงมา คือเรื่อง การขอผ่อนผันส่งคืนเงินในกรณีมีเหตุสุดวิสัยที่จำเป็น (ร้อยละ 13.1)

ฝ่ายคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.2) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ (ร้อยละ 30.0) และเมื่อพิจารณาในรายข้อ ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.49) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการถอนเงินยืมจากธนาคารโดยครัวเรือนยากจนเป้าหมายมากที่สุด (ร้อยละ 94.4) รองลงมา คือ เรื่องการขอผ่อนผันการส่งคืนเงินในกรณีมีเหตุสุดวิสัยที่จำเป็น (ร้อยละ 63.3)

ในส่วนของการไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการรับเงิน และการส่งคืนเงินยืม นั้น ปรากฏผลว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมมากที่สุด (ร้อยละ 90.0) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเปิดบัญชีของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ธนาคาร (ร้อยละ 80.0)

5.5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ.

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.47) ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. ระดับสูง (ร้อยละ 51.0) รองลงมา คือ มีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. ระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.0) และเมื่อพิจารณาในรายข้อแล้ว ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.50) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความพึงพอใจในเรื่องการมีงานทำมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.57) รองลงมา คือ มีความพึงพอใจในเรื่องขั้นตอนการรับเงินยืม (ค่าเฉลี่ย 2.52) และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกำหนดให้ส่งคืนเงินยืมในแต่ละงวด (ค่าเฉลี่ย 2.03)

ตารางที่ 5.34 แสดงรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการ/คน/ปี ไปลงทุนประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. (Product)
(N = 198)

รายได้หลังยืมเงินจากโครงการ/คน/ปี ไปประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน (ร้อยละ)
- รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทลงไป (ตกเกณฑ์ จปฐ.)	144 (72.7)
- รายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป (ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.)	54 (27.3)

ตารางที่ 5.35 แสดงระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการ (Product) (ภาพรวม) (N = 198)

คุณภาพชีวิต	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับคุณภาพชีวิต			0.70	0.27
- มีคุณภาพชีวิตระดับต่ำ	27	13.6		
- มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง	48	24.2		
- มีคุณภาพชีวิตระดับสูง	123	62.1		

ตารางที่ 5.36 แสดงระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากมีเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ (N = 198)

	รายได้ที่เพิ่มขึ้น / คน / ปี	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่เพิ่มขึ้น		38	19.2
รวม		38	19.2
- เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 5,000 บาท		82	41.4
- เพิ่มขึ้น 5,000-10,000 บาท		35	17.7
- เพิ่มขึ้น 10,001-15,001 บาท		16	8.1
- เพิ่มขึ้น 15,002-20,002 บาท		13	6.6
- เพิ่มขึ้น 20,003-25,003 บาท		9	4.5
- เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 25,004 บาทขึ้นไป		5	2.5
รวม		160	80.8
รวม		198	100.0

ตารางที่ 5.37 แสดงระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายจำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198)

ประเภทอาชีพ	รายได้ที่เพิ่มขึ้น											
	ไม่เพิ่มขึ้น		เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 5,000 บาท		5,000-10,000 บาท		10,001-15,001 บาท		15,002-20,002 บาท		20,003-25,003 บาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการเกษตร												
- ปศุสัตว์	6	3.0	9	4.5	5	2.5	3	1.5	4	2.0		27 (13.7)
- เลี้ยงโคกระบือ	14	7.0	26	12.1	7	3.5	1	0.5	4	2.0	2	54 (27.3)
- ห่าน	6	3.0	3	1.5	1	0.5						10 (5.0)
- ปศุสัตว์	4	2.0	1	0.5	2	1.0			1	0.5		8 (4.1)
- เลี้ยงไก่บ้าน	1	0.5	5	2.5	2	1.0	2	1.0				10 (5.0)
- เลี้ยงเป็ด			4	2.0	1	0.5						5 (2.5)
- เพาะเห็ด			1	0.5			2	1.0				3 (1.5)
- เลี้ยงหมู	1	0.5	4	2.0	1	0.5	2	1.0	1	0.5		10 (5.0)
- ปศุสัตว์							1	0.5				1 (0.5)
- แปรรูปพืช									1	0.5		1 (0.5)
รวม	32	16.1	53	26.8	19	9.6	11	5.6	6	3.0	2	129 (65.1)

ตารางที่ 5.37 แสดงระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย จำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน (N = 198) (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	รายได้ที่เพิ่มขึ้น												รวม	
	ไม่เพิ่มขึ้น		เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 5,000 บาท		เพิ่มขึ้น 5,000-10,000 บาท		เพิ่มขึ้น 10,001-15,001 บาท		เพิ่มขึ้น 15,002-20,002 บาท		เพิ่มขึ้น 20,003-25,003 บาท			เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 25,004 บาทขึ้นไป
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านการค้าขาย (ต่อ)														
- ขายไอศกรีม			2	1.0	1	0.5							3 (1.5)	
- ซื้อ-ขายส่งผักสด	1	0.5					1	0.5	1	0.5			3 (1.5)	
- ธุรกิจทำสบู่บ้าน											1	0.5	1 (0.5)	
- ขายแก๊ส					1	0.5							1 (0.5)	
- ซื้อ-ขายมะพร้าว			1	0.5									1 (0.5)	
รวม	4	2.0	18	9.0	11	5.6	2	1.0	6	3.0	2	1.0	45 (22.7)	
ด้านช่างต่างๆ														
- ช่างเย็บผ้า			1	0.5					1	0.5			2 (1.0)	
- ช่างซ่อมรถ			2	1.0			1	0.5					3 (1.0)	
จัดการยานยนต์														
- ช่างปั๊ม			1	0.5	1	0.5							2 (1.0)	
- ช่างก่อสร้าง			1	0.5	1	0.5	1	0.5		0.5	1	0.5	5 (2.5)	
- ช่างตัดผมชาย			1	0.5			1	0.5					2 (1.0)	
- ช่างเสริมสวย			1	0.5										
รวม			7	3.5	2	1.0	3	1.5	1	0.5	1	0.5	15 (7.5)	
รวม	38	19.2	82	41.4	35	17.7	16	8.1	13	6.6	9	4.5	198 (100.0)	

ตารางที่ 5.38 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเชื่อมโยงเงินจากโครงการฯ มาลงทุนประกอบอาชีพ (N = 198)

	รายได้หลังเชื่อมโยงเงินจากโครงการฯ มาลงทุนประกอบอาชีพ / คน / ปี	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 5,000 บาทลงไป		19	9.6
- 5,000-15,000 บาท		88	44.4
- 15,001-25,001 บาท		56	28.3
- 25,002-35,002 บาท		24	12.1
- 35,003-45,003 บาท		7	3.5
- 45,004-55,004 บาท		1	0.5
- ตั้งแต่ 55,004 บาทขึ้นไป		3	1.5
รวม		198	100.0

ค่าเฉลี่ย = 17,279 บาท / สูงสุด = 120,000 บาท / ต่ำสุด = 900 บาท

ตารางที่ 5.39 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยื่นเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำนวนตามประเภทอาชีพที่นำเงินเข้าไปลงทุน (N = 198)

ประเภทอาชีพ	รายได้ที่เพิ่มขึ้น										รวม
	ต่ำกว่า 5,000 บาท		5,000-15,000		15,001-25,001		25,002-35,002		35,003-45,003		ตั้งแต่ 55,004 บาท
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ด้านการเกษตร											
- ปศุสัตว์	2	1.0	11	5.6	10	5.0	2	1.0	2	1.0	27 (13.6)
- เลี้ยงโคกระบือ	6	3.0	28	14.1	15	7.6	4	2.0	1	0.5	54 (27.3)
- ทำนา	3	1.5	6	3.0			1	0.5			10 (5.0)
- ปศุสัตว์	2	1.0	3	1.5	3	1.5					8 (4.0)
- เลี้ยงไก่บ้าน	1	0.5	6	3.0	3	1.5					10 (5.0)
- เลี้ยงเป็ด			5	2.5							5 (2.5)
- เพาะเห็ด					1	0.5	1	0.5	1	0.5	3 (1.5)
- เลี้ยงหมู	2	1.0	3	1.5	2	1.0	3	1.5			10 (5.0)
- ปลุกปลอบ					1	0.5					1 (0.5)
- แปรรูปพืช									1	0.5	1 (0.5)
รวม	16	8.0	62	31.3	35	17.7	11	5.6	5	2.5	129 (65.1)

ตารางที่ 5.39 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยื่นเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพที่นำเงินขึ้นไป

ลงทุน (N = 198) (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	รายได้ที่เพิ่มขึ้น												รวม		
	ต่ำกว่า 5,000 บาท		5,000-15,000		15,001-25,001		25,002-35,002		35,003-45,003		45,004-55,004			ตั้งแต่ 55,004 บาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ด้านการค้าขาย (ต่อ)															
- ขายไอศกรีม			1	0.5			2	1.0					3 (1.5)		
- ซ่อ-ขายส่งผักสด			2	1.0	1	0.5							3 (1.5)		
- ธุรกิจทำสบู่บ้าน											1	0.5	1 (0.5)		
- ขายแก๊ส			1	0.5									1 (0.5)		
- ซ่อ-ขายมะพร้าว					1	0.5							1 (0.5)		
รวม	2	1.0	15	7.6	15	7.6	8	4.0	1	0.5	3	1.5	45 (22.7)		
ด้านช่างต่างๆ															
- ช่างเย็บผ้า			1	0.5	1	0.5							2 (1.0)		
- ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์			1	0.5			2	1.0					3 (1.5)		
- ช่างไม้			1	0.5			1	0.5					2 (1.0)		
- ช่างก่อสร้าง			2	1.0			2	1.0	1	0.5			5 (2.5)		
- ช่างตัดผมชาย			1	0.5	1	0.5							2 (1.0)		
- ช่างเสริมสวย					1	0.5							1 (0.5)		
รวม	0	0.0	6	3.0	3	1.5	5	2.5	1	0.5	0	0.0	15 (7.6)		
รวม	19	9.6	88	44.4	56	28.3	24	12.1	7	3.5	1	0.5	3	1.5	198 (100.0)

ตารางที่ 5.40 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยังมิเงินจากโครงการฯ/คน/ปี เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)
จำแนกตามประเภทอาชีพ

ประเภทอาชีพ	รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทลงไป		รายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป		รวม	
	(ตกเกณฑ์ จปฐ.)		(ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการเกษตร						
- ปศุสัตว์	18	9.1	9	4.5	27	13.6
- เลี้ยงโคและกระบือ	43	21.7	11	5.6	54	27.3
- ทำนา	9	4.5	1	0.5	10	5.0
- ปศุสัตว์	8	4.0	0	0.0	8	4.0
- เลี้ยงไก่บ้าน	10	5.0	0	0.0	10	5.0
- เลี้ยงเป็ด	5	2.5	0	0.0	5	2.5
- เพาะเห็ด	0	0.0	3	1.5	3	1.5
- เลี้ยงหมู	7	3.5	3	1.5	10	5.0
- ปศุสัตว์	0	0.0	1	0.5	1	0.5
- แปรรูปสัตว์	0	0.0	1	0.5	1	0.5
รวม	100	50.5	29	14.6	129	65.1

ตารางที่ 5.40 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขึ้นเงินจากโครงการฯ/คน/ปี เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)
จำแนกตามประเภทอาชีพ (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทลงปี		รายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป		รวม	
	(ตกเกณฑ์ จปฐ.)		(ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการผลิตสินค้าหรือขายกิจการอุตสาหกรรมในครัวเรือน						
- จักรสาน	3	1.5	0	0.0	3	1.5
- ทำไม้กวาด	5	2.5	0	0.0	5	2.5
- ทอผ้า	1	0.5	0	0.0	1	0.5
รวม	9	4.5	0	0.0	9	4.5
ด้านการค้าขาย						
- ขายของชำ	6	3.0	6	3.0	12	6.0
- รับซื้อ - ขายของเก่า	0	0.0	1	0.5	1	0.5
- ขายอาหาร	10	5.0	0	0.0	10	5.0
- ซื้อ - ขายปลา	1	0.5	1	0.5	2	1.0
- ซื้อ - โคและกระบือ	4	2.0	3	1.5	7	3.5
- ซื้อ - ขายไม้กวาด	1	0.5	1	0.5	2	1.0
- ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	0	0.0	2	1.0	2	1.0

ตารางที่ 5.40 แสดงระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังขีมิเงินจากโครงการ/คน/ปี เทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
จำแนกตามประเภทอาชีพ (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทลงปี		รายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป		รวม	
	(ตกเกณฑ์ จปฐ.)		(ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการค้าขาย (ต่อ)						
- ขายไอศกรีม	1	0.5	2	1.0	3	1.5
- ซ้อ - ขายส่งผักสด	1	0.5	2	1.0	3	1.5
- ธุรกิจทำสบู่บ้าน	0	0.0	1	0.5	1	0.5
- ขายแก๊ส	1	0.5	0	0.0	1	0.5
- ซ้อ - ขายมะพร้าว	1	0.5	0	0.0	1	0.5
รวม	26	13.1	19	9.6	45	22.7
ด้านการช่างต่างๆ						
- ช่างเย็บผ้า	2	1.0	0	0.0	2	1.0
- ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์	1	0.5	2	1.0	3	1.5
- ช่างไม้	1	0.5	1	0.5	2	1.0
- ช่างก่อสร้าง	2	1.0	3	1.5	5	2.5
- ช่างตัดผมชาย	2	1.0	0	0.0	2	1.0
- ช่างเสริมสวย	1	0.5	0	0.0	1	0.5
รวม	9	4.5	6	3.0	15	7.6
รวม	144	72.7	54	27.3	198	100.0

ตารางที่ 5.41 แสดงประเภทรายได้ที่เกิดขึ้นจากยืมเงินตามโครงการฯ ไปประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)

	ประเภทรายได้	จำนวน	ร้อยละ
- เกิดรายได้ทุกวัน		53	26.8
- เกิดรายได้รายสัปดาห์		2	1.0
- เกิดรายได้รายเดือน		16	8.1
- เกิดรายได้หลังจากลงทุนน้อยกว่า 6 เดือน		63	31.8
- เกิดรายได้หลังจากลงทุนมากกว่า 6 เดือน		61	30.8
รวม		195	98.5
- ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพจึงยังไม่ได้เงินตอบแทน		3	1.5
รวม		3	1.5
รวม		198	100.0

ตารางที่ 5.42 แสดงประเภทรายได้ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ จำนวนตามประเภทอาชีพ (N = 198)

ประเภทอาชีพ	ประเภทรายได้												รวม
	เกิดรายได้ทุกวัน		เกิดรายได้รายสัปดาห์		เกิดรายได้รายเดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนน้อยกว่า 6 เดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนมากกว่า 6 เดือน		จำนวน	ร้อยละ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ด้านการเกษตร													
- ปศุสัตว์							26	13.1	1	0.5	27	13.6	
- เลี้ยงโคและกระบือ							3	1.5	51	25.8	54	27.3	
- ทำนา							2	1.0	6	3.0	8	4.0	
- ปศุสัตว์							8	4.0			8	4.0	
- เลี้ยงไก่บ้าน	2	1.0					6	3.0	1	0.5	9	4.5	
- เลี้ยงเป็ด							4	2.0	1	0.5	5	5.0	
- เพาะเห็ด							3	1.5			3	1.5	
- เลี้ยงหมู							10	5.0			10	5.0	
- ปศุสัตว์									1	0.5	1	0.5	
- แปรรูปสัตว์			1	0.5							1	0.5	
รวม	2	1.0	1	0.5	62	31.3	61	30.8	126	63.6			

ตารางที่ 5.42 แสดงประเภทรายได้ที่เกิดขึ้นจากการไปประกอบอาชีพ จำนวนตามประเภทอาชีพ (N = 198) (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	ประเภทรายได้										รวม	
	เกิดรายได้ทุกวัน		เกิดรายได้รายสัปดาห์		เกิดรายได้รายเดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนน้อยกว่า 6 เดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนมากกว่า 6 เดือน			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านการผลิตสินค้าหรือขายกิจการอุตสาหกรรมในครัวเรือน												
ครัวเรือน												
- จักรสาน					3	1.5					3	1.5
- ทำไม้กวาด	2	1.0			3	1.5					5	2.5
- ทอผ้า									1	0.5	1	0.5
รวม	2	1.0			6	3.0			1	0.5	9	4.5
ด้านการค้าขาย												
- ขายของชำ	12	6.0									12	6.0
- รับซื้อ-ขายของเก่า	1	0.5									1	0.5
- ขายอาหาร	10	5.0									10	5.0
- ซื้อ-ขายปลา	2	1.0									2	1.0
- ซื้อ-ขายโคกระบือ					7	3.5					7	3.5
- ซื้อ-ขายไม้กวาด	2	1.0									2	1.0
- ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2	1.0									2	1.0
- ขายไอศกรีม	3	1.5									3	1.5
- ซื้อ-ขายส่งผักสด	2	1.0			1	0.5					3	1.5
- ธุรกิจทำที่บ้าน					1	0.5					1	0.5

ตารางที่ 5.42 แสดงประเภทรายได้ที่เกิดจากการข่มขืน^๕จากโครงการ^๖ไปประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพ (N = 198) (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	ประเภทรายได้												รวม
	เกิดรายได้ทุกวัน		เกิดรายได้รายสัปดาห์		เกิดรายได้รายเดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนน้อยกว่า 6 เดือน		เกิดรายได้หลังจากลงทุนมากกว่า 6 เดือน		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ด้านการค้าขาย (ต่อ)													
- ขายแก๊ส	1	0.5									1	0.5	
- ซ่อ - ขายมะพร้าว	1	0.5									1	0.5	
รวม	36	18.1	2	1.0	7	3.5					45	22.7	
ด้านช่างต่าง ๆ													
- ช่างเย็บผ้า	1	0.5			1	0.5					2	1.0	
- ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์	3	1.5									3	1.5	
- ช่างไม้	2	1.0									2	1.0	
- ช่างก่อสร้าง	4	2.0			1	0.5					5	2.5	
- ช่างตัดผมชาย	2	1.0									2	2.0	
- ช่างเสริมสวย	1	0.5									1	0.5	
รวม	13	6.6			2	1.0					15	7.6	
- ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพจึงไม่มีค่าตอบ											3	1.5	
แทน													
รวม	53	26.8	2	1.0	16	8.0	63	31.8	61	30.8	198	100.0	

ตารางที่ 5.43 แสดงคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากขึ้นเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ (รายชื่อ) (N = 198)

ข้อคำถาม	ข้อคำตอบ				ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	ดีขึ้น		ไม่ดีขึ้น		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านอาหาร?	129	65.2	69	34.8	0.48
2) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านที่อยู่อาศัยที่คงทนถาวรมากขึ้น?	84	42.4	114	57.6	0.50
3) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านการมีงานทำ?	188	94.9	10	5.1	0.22
4) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านการศึกษาของบุตรหลาน?	166	83.8	32	16.2	0.37
5) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านการมีเงินออม?	139	70.2	59	29.8	0.46
6) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านสุขภาพอนามัย?	127	64.1	71	35.9	0.48
7) คุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ด้านการมีหนี้สินลดลง?	136	68.7	62	31.3	0.46

ตารางที่ 5.44 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (ภาพรวม และรายด้าน) (N = 288)

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับความรู้ความเข้าใจ			0.72	0.14
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	90	31.3		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	198	68.8		
ระดับความรู้ความเข้าใจในด้านการรู้เกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ			0.77	0.20
- มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ	3	1.0		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	77	26.7		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	208	72.2		
ระดับความรู้ความเข้าใจในด้านการเสนอโครงการขอเงิน และการอนุมัติเงินยืม			0.76	0.19
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	101	35.1		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	187	64.9		
ระดับความรู้ความเข้าใจในด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม			0.64	0.19
- มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ	33	11.5		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	72	25.0		
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	183	63.5		

ตารางที่ 5.45 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม และรายด้าน)

ระดับความรู้ความเข้าใจ	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)		คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน (N = 90)	
	ร้อยละ		ร้อยละ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจ (ภาพรวม)				
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	20	10.1	70	77.8
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	178	89.9	20	22.2
1) ความรู้ความเข้าใจในด้านบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ กข.คจ.				
- มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ	1	0.5	2	2.2
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	18	9.1	59	65.6
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	179	90.4	29	32.2
2) ความรู้ความเข้าใจในด้านการเสนอโครงการขอเงิน และการอนุมัติเงินยืม				
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	54	27.3	47	52.2
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	144	72.7	43	47.8
3) ความรู้ความเข้าใจด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม				
- มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ	6	3.0	27	30.0
- มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	25	12.6	47	52.2
- มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง	167	84.4	16	17.8

ตารางที่ 5.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินความรู้ความเข้าใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.
ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม และรายด้าน)

ความรู้ความเข้าใจ	ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)		คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)	
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.
ความรู้ความเข้าใจ (ภาพรวม)	0.79	0.10	0.58	0.11
1) ความรู้ความเข้าใจในด้านบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ กข.คจ.	0.85	0.17	0.58	0.14
2) ความรู้ความเข้าใจในด้านการเสนอโครงการขอขยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม	0.79	0.18	0.68	0.18
3) ความรู้ความเข้าใจในด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม	0.72	0.14	0.47	0.17

ตารางที่ 5.47 แสดงระดับความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ. (Impact) (ภาพรวม) (N = 198)

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- มีระดับความพึงพอใจระดับปานกลาง	97	49.0	2.35	0.37
- มีระดับความพึงพอใจระดับสูง	101	51.0		

ตารางที่ 5.48 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคะดกขยงคย (กข.คจ.) ของคร้วเรณยคจนเป้ำหมาย (รยข้อ) (N = 198)

ข้อคำถาม	มีความรู้ความเข้าใจ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจ		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ						
1) ครรวัเรียนยากจน หมายถึง ครรวัเรียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 20,000 บาท / คน / ปี?	156	78.8	42	21.2	0.79	0.41
2) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?	178	89.9	20	10.1	0.90	0.30
3) พัฒนกร คือ บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชน มีหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือหมู่บ้านในเรื่องการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ.?	191	96.5	7	3.5	0.96	0.19
4) การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ครรวัเรียนภายในหมู่บ้านไม่สามารถมีส่วนร่วมในการคัดเลือกได้?	148	74.7	50	25.3	0.75	0.44
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอขยืมเงิน และการอนุมัติเงินขยืม						
5) ครรวัเรียนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินที่ขยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพที่ระบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอขยืมเงิน และการอนุมัติเงินขยืมระบุไว้ได้เท่านั้น?	175	88.4	23	11.6	0.88	0.32
6) การขยืมเงินจากโครงการ กข.คจ. คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านสามารถติดคอกเบี้ยได้?	121	61.1	77	38.9	0.61	0.49
7) ครรวัเรียนยากจนเป้าหมายไม่สามารถนำเงินขยืมไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิมได้?	126	63.6	72	36.4	0.64	0.48
8) การพิจารณาให้ขยืมเงินตามโครงการฯ จะให้เท่ากันหมดทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน?	171	86.4	27	13.6	0.86	0.34

ตารางที่ 5.48 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (รพช.) ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (รายชื่อ) (N = 198) (ต่อ)

ข้อความ	มีความรู้ความเข้าใจ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจ		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการออมเงิน						
9) คณะกรรมการกองทุน รพช.ประจำหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณาจำนวนเงินที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถยืมได้จากโครงการ รพช.?	192	97.0	6	3.0	0.97	0.17
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม						
10) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เฉพาะที่ธนาคารออมสิน หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ได้เท่านั้น?	24	12.1	174	87.9	0.12	0.33
11) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถถอนเงินทุนไปประกอบอาชีพจากธนาคารเป็นเงินสดได้ด้วยตนเอง?	194	98.0	4	2.0	0.98	0.14
12) ตามระเบียบโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม คณะกรรมการกองทุน รพช.ประจำหมู่บ้านจะสามารถกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืมได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม?	181	91.4	17	8.6	0.91	0.28
13) หากเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือ โครงการที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายดำเนินการ โดยใช้เงินยืมไม่ประสบผลเท่าที่ควร อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถส่งคืนเงินยืมได้ตามกำหนด ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถยื่นคำร้องขอผ่อนผัน หรือเลื่อนการชำระดอกเบี้ยคณะกรรมการกองทุน รพช.ประจำหมู่บ้านได้?	172	86.9	26	13.1	0.87	0.34

ตารางที่ 5.49 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคาชากรรณการกองทุน กช.คจ.) ของคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ)
(N = 90)

ข้อความ	มีความรู้ความเข้าใจ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจ		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ						
1) ในการพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมายในงบประมาณปี 2544 นี้ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย หมายถึง ครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี?	8	8.9	82	91.1	0.89	0.29
2) ครัวเรือนในหมู่บ้านสามารถมีส่วนร่วมในการพิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านได้ในลักษณะของกระบวนการประชาคม?	86	95.6	4	4.4	0.96	0.21
3) พัฒนาการ มีหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ติดตามสนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือแก่หมู่บ้านที่ยืมเงินจากโครงการ กช.คจ.?	89	98.9	1	1.1	0.99	0.11
4) ผู้แทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน อาทิ กลุ่มสตรีหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ฯ หรือกลุ่มอาชีพ ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้าน?	26	28.9	64	71.1	0.29	0.46
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอเงิน และการอนุมัติเงินยืม						
5) การพิจารณาลำดับการขืมเงินก่อน - หลัง คณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านจะพิจารณาตามลำดับเลขที่ในสมุดบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมาย?	80	88.9	10	11.1	0.89	0.32
6) วงเงินที่ให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายแต่ละรายนำไปประกอบอาชีพให้เงินไปตามที่คณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านเห็นชอบ?	86	95.6	4	4.4	0.96	0.21
7) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินขืมไปชำระหนี้เดิมได้?	62	68.9	28	31.1	0.69	0.47

ตารางที่ 5.49 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคาชาคน (กช.คจ.) ของคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้าน (รายชื่อ)
(N = 90) (ต่อ)

ข้อความ	มีความรู้ความเข้าใจ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจ		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอเงินกู้ และการอนุมัติเงินกู้						
8) คราวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินไปประกอบอาชีพใดก็ได้ที่ต้องการ?	26	28.9	64	71.1	0.29	0.46
9) คณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านสามารถพิจารณาให้การยืมเงินในโครงการฯ มี ดอกเบี้ยได้ โดยไม่ต้องนำเงินดอกเบี้ยนั้นมาสมทบเป็นทุนในการยืมเงินครั้งต่อไป?	51	56.7	39	43.3	0.57	0.50
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝาก - ถอนเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม						
10) คราวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เฉพาะที่ธนาคารออมสิน หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ได้เท่านั้น?	18	20.0	72	80.0	0.20	0.40
11) คราวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถถอนเงินทุนไปประกอบอาชีพจากธนาคารเป็นเงินสดได้ด้วย ตนเอง?	85	94.4	5	5.6	0.94	0.23
12) ตามระเบียบของโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม คณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำ หมู่บ้านจะสามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม?	9	10.0	81	90.0	0.10	0.30
13) คราวเรือนยากจนเป้าหมายไม่สามารถยื่นคำร้องขอผ่อนผัน หรือเลื่อนการคืนเงินต่อคณะ กรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น?	57	63.3	33	36.7	0.63	0.48

ตารางที่ 5.50 แสดงความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ (กข.คจ.) (รายข้อ) (N = 198)

ข้อคำถาม	ไม่พอใจ				ความพึงพอใจ				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน		ร้อยละ		ก่อนข้างพอใจ		พอใจมาก				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ด้านการขอสินเชื่อ											
1) ขั้นตอนการเสนอโครงการขออนุมัติสินเชื่อ	1	0.5	114	57.6	83	41.9	2.41	0.50			
2) จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติไปประกอบอาชีพ	29	14.6	106	53.5	63	31.8	2.17	0.66			
3) ความเป็นธรรมในการพิจารณาอนุมัติเงิน	6	3.0	102	51.5	90	45.5	2.42	0.55			
4) ประเภทอาชีพ 5 ประเภทที่โครงการฯ กำหนดให้นำเงินไปลงทุน	5	2.5	101	51.0	92	46.5	2.44	0.55			
ด้านการรับเงิน											
5) ขั้นตอนการรับเงิน	1	0.5	93	47.0	104	52.5	2.52	0.51			
6) ความรวดเร็วในการจ่ายเงินแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	1	0.5	101	51.0	96	48.5	2.48	0.51			
ด้านการส่งคืนเงิน											
7) ระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกำหนดให้ส่งคืนเงินในแต่ละงวด	55	27.8	82	41.4	61	30.8	2.03	0.77			
8) จำนวนเงินที่ยืมที่ต้องส่งคืนในแต่ละงวด	36	18.2	94	47.5	68	34.3	2.16	0.71			

ตารางที่ 5.50 แสดงความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการแก้ไขปัญหามลพิษ (กบ.คจ.) (รายข้อ) (N = 198) (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	ไม่พอใจ		พอใจมาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ						
9) ความเอาใจใส่ในการให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการฯ ของ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	6	3.0	105	53.0	2.41	0.55
10) ความเอาใจใส่ในการให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ	7	3.5	107	54.0	2.39	0.56
ด้านผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการฯ						
11) การมีรายได้มากขึ้น	8	4.0	103	52.0	2.40	0.57
12) การมีงานทำ	2	1.0	82	41.4	2.57	0.52
13) การมีที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น	6	3.0	140	70.7	2.23	0.49
14) การมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น	0	0.0	138	69.7	2.30	0.46

5.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการฯ

5.6.1 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

จากจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 198 ราย มีจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ตอบแบบสัมภาษณ์ในส่วนของปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเป็นจำนวน 118 ราย (ร้อยละ 59.6) ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ มากที่สุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 5.51)

1. ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินที่ระบุในโครงการฯ กำหนดไว้ (จำนวนผู้ตอบ 109 ราย)
2. ปัญหาในเรื่องความไม่พอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท เพราะจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก แต่เงินทุนที่ให้ยืมมีน้อย จึงให้ยืมได้ไม่ทั่วถึง (จำนวนผู้ตอบ 106 ราย)
3. ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับธนาคารที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ ในการเปิดบัญชี (จำนวนผู้ตอบ 94 ราย)
4. ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมได้ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกัน (จำนวนผู้ตอบ 86 ราย)
5. ครัวเรือนไม่เข้าใจในการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.) (จำนวนผู้ตอบ 68 ราย)

จากเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ทั้งหมด สามารถสรุปและนำเสนอเนื้อหาแยกเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้ คือ

5.6.1.1 ปัญหาในส่วนของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ

- 1) ปัญหาในเรื่องความไม่พอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท เพราะจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก แต่เงินทุนที่ให้ยืมมีน้อย จึงให้ยืมได้ไม่ทั่วถึง
- 2) ปัญหาในเรื่องความไม่พอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท เพราะจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก แต่เงินทุนที่ให้ยืมมีน้อย จึงทำให้เฉลี่ยแล้วครัวเรือนยากจนเป้าหมายแต่ละรายได้เงินทุนจำนวนน้อยไม่พอลงทุนประกอบอาชีพ

5.6.1.2 ปัญหาในส่วนของการระดมทุน

การเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

- 1) ปัญหาความไม่ชัดเจน และเข้าใจยากของระเบียบโครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการขอสินเชื่อในกรณี การระดมทุนที่ต้องใช้ในอาชีพที่เสนอโครงการ รายจ่ายที่ต้องใช้จริงไม่พอดีกับเงินที่จะขอสินเชื่อจากโครงการฯ (คำนวณยาก) ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่ได้รับอนุมัติให้สินเชื่อ
- 2) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในสิทธิการขอสินเชื่อรอบสอง
- 3) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับประเภทอาชีพที่โครงการฯ กำหนด
- 4) ปัญหาในเรื่องขั้นตอนการเสนอโครงการมีมากเกินไป
- 5) ปัญหาจำนวนเงินสินเชื่อที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้รับอนุมัติได้ไม่เท่ากับจำนวนที่เสนอโครงการ ทำให้ไม่พอลงทุนประกอบอาชีพ
การรับเงินสินเชื่อ
- 6) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับธนาคารที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ ในการเปิดบัญชี
การส่งคืนเงินสินเชื่อ
- 7) ปัญหาเรื่องระยะเวลาส่งคืนเงินสินเชื่อไม่เหมาะสมสำหรับอาชีพที่ได้ผลตอบแทนช้า
- 8) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในเรื่องการส่งคืนเงินสินเชื่อว่าสามารถส่งคืนก่อนกำหนดได้หรือไม่
- 9) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับการส่งคืนเงินสินเชื่อว่าต้องส่งคืนที่ใคร (ที่ธนาคาร หรือคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน)
- 10) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินที่ระเบียบโครงการฯ กำหนดไว้
- 11) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินสินเชื่อได้ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกัน
- 12) ปัญหาระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน กำหนดให้ส่งคืนเงินเร็วเกินไป ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเก็บผลผลิตได้น้อย จึงมีเงินไม่พอส่งคืน

13) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายสับสนในเรื่องระยะเวลาส่งคืนเงิน เนื่องจากในหมู่บ้านมีโครงการที่ให้กู้ยืมเงินหลายโครงการ

14) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายจ่ายหมุนเวียนตลอด ทำให้ไม่สามารถเก็บเงินกำไรที่ได้จากการประกอบอาชีพมาส่งคืนได้ตามกำหนด

การประกอบอาชีพตามโครงการฯ

15) ปัญหาผลผลิตที่ส่งขายไม่มีตลาดรับซื้อแน่นอน

16) ปัญหาผลผลิตที่ส่งขายขายไม่ได้ราคา

17) ปัญหาพืชผลทางการเกษตรล้มตาย ทำให้ไม่มีรายได้

18) ปัญหาเงินทุนที่ได้น้อยเกินไปไม่พอกับการลงทุนเพราะต้นทุนสูง การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน

(กข.คจ.)

19) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.)

20) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่ได้รับสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กข.คจ.)

5.6.1.3 ปัญหาในส่วนของผลผลิตจากโครงการฯ

1) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เนื่องจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีมาก

2) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายจ่ายหมุนเวียนตลอด ทำให้ไม่สามารถพัฒนาในเรื่องอาหาร การศึกษาของบุตรหลานให้ดีขึ้นได้มากนัก

3) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายกู้และยืมเงินจากหลายโครงการ รวมทั้งกู้เงินจากแหล่งกู้เงินนอกระบบ ทำให้ไม่มีเงินเก็บออม

ในส่วนของข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมายนั้น สามารถเสนอเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

5.6.1.4 ควรให้มีการทยอยส่งคืนเงินยืมเป็นงวด ๆ ไม่ควรให้จ่ายทั้งหมดในครั้งเดียว (จำนวนผู้ตอบ 14 ราย)

5.6.1.5 ควรพิจารณาอนุมัติเงินยืมมาก หรือ น้อย ให้เหมาะสมกับประเภทของอาชีพ (จำนวนผู้ตอบ 15 ราย)

5.6.1.6 ควรเพิ่มเงินทุนที่ให้หมู่บ้านละ 280,000 บาท โดยพิจารณาให้มาก หรือ น้อย ให้เหมาะสมกับจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 5 คน)

5.6.1.7 ควรเพิ่มจำนวนพัฒนากรให้มากขึ้น (จำนวนผู้ตอบ 1 คน)

5.6.1.8 พัฒนากรควรมาติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ และให้คำแนะนำสม่ำเสมอมากขึ้น (จำนวนผู้ตอบ 2 คน)

5.6.2 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

จากจำนวนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน จำนวน 90 ราย มีคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่ตอบแบบสอบถามในส่วนของปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจำนวน 45 ราย (ร้อยละ 50.0) ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 5.52)

1. ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีความเข้าใจในเรื่องระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ (จำนวนผู้ตอบ 41 ราย)
2. ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีความเข้าใจเรื่องธนาคารที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถไปเปิดบัญชีได้ตามที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ (จำนวนผู้ตอบ 38 ราย)
3. ปัญหาเงินทุน 280,000 บาท ไม่พอเพียงในการให้ยืมในหมู่บ้าน เนื่องจากจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก (จำนวนผู้ตอบ 24 ราย)
4. ปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน เนื่องจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้น้อย ไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องบัญชี จึงเกิดการละเว้นไม่ทำเอกสารเหล่านี้ (จำนวนผู้ตอบ 22 ราย)
5. ปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการเสนอโครงการขอยืมเงิน เนื่องจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ (จำนวนผู้ตอบ 12 ราย)

จากเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการฯ ทั้งหมด สามารถสรุปและนำเสนอเนื้อหาแยกเป็นประเด็น ได้ดังนี้ คือ

5.6.2.1 ปัญหาในด้านปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ

ด้านบุคลากร

- 1) ปัญหาจำนวนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีจำนวนไม่พอเพียงในการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ
- 2) ปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีจำนวนไม่พอเพียงในการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ

3) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ จปฐ.

ด้านงบประมาณ

4) ปัญหาเงินทุน 280,000 บาท ไม่พอเพียงในการให้ยืมในหมู่บ้านเนื่องจากจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก

5) ปัญหางบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม 10,000 บาท ไม่พอเพียงใช้จ่ายในการฝึกอบรม เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวนมาก

ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ

6) ปัญหาการขาดยานพาหนะในการเดินทางประสานงานกับหน่วยงานราชการ

7) ปัญหาการไม่มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ

8) ปัญหาสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นศูนย์ปฏิบัติการ โครงการฯ ไม่มีความพร้อม

9) ปัญหาการขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์

5.6.2.2 ปัญหาในด้านกระบวนการ

การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ

1) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่สามารถออกติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้ตามที่ประชุมวางแผน เนื่องจากติดภาระการประกอบอาชีพ

2) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการให้ยืมเงินในรอบที่สองได้ตามแผน เนื่องจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืม ไม่ตรงตามกำหนด

ระเบียบโครงการ กข.คจ.

3) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีความเข้าใจเรื่องประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินยืมไปทำได้ตามที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ

4) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีความเข้าใจเรื่องธนาคารที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถไปเปิดบัญชีได้ตามที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ

5) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจในเรื่องระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ

6) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการผ่อนผันการส่งคืนเงินยืมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในระเบียบโครงการฯ

7) ปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการเสนอโครงการขอเงินยืม เนื่องจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ

8) ปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน เนื่องจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้ไม่เพียงพอ ไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องบัญชี จึงเกิดการละเว้นไม่ทำเอกสารเหล่านี้

การส่งคืนเงินยืม

9) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนดการประสานงาน

10) ปัญหาการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านด้วยกัน เนื่องจากติดการประกอบอาชีพส่วนตัว

11) ปัญหาการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เช่น หน่วยงานด้านการเกษตร ด้านการปศุสัตว์ เป็นต้น

12) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านติดต่อข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้ยาก เนื่องจากบุคลากรเหล่านี้ลงพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ

ในส่วนของการเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านนั้น สามารถเสนอเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

5.6.2.3 ควรเพิ่มจำนวนเงินยืมหมู่บ้านละ 280,000 บาท ให้เหมาะสมกับจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในแต่ละหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 5 ราย)

5.6.2.4 ควรกำหนดให้มีบริหารจัดการให้แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 9 ราย)

5.6.2.5 ในการพิจารณาอนุมัติคำขอเงินยืม ไม่ควรยึดเลือกพิจารณาผู้มีสิทธิเงินยืมโดยใช้หลักเกณฑ์ จปฐ. ในเรื่องรายได้เท่านั้น แต่ควรใช้หลักเกณฑ์อื่น ๆ พิจารณาเพิ่มเติม เช่น ความขยัน ความประพฤติ เป็นต้น (จำนวนผู้ตอบ 5 ราย)

5.6.2.6 ตามระเบียบโครงการฯ เงินทุน กข.คจ. กำหนดให้ยืมโดยไม่มีคอกเบี้ย เป็นเรื่องที่ดี แต่เนื่องจากประชากรในหมู่บ้านมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เงินทุน กข.คจ. ที่ให้ยืม หมุนเวียนภายในหมู่บ้านไม่พอให้ยืมอย่างทั่วถึง และทำให้เงินทุนเติบโตพอจะให้ยืมได้มากขึ้นในอนาคต จึงควรมีการอนุญาตให้มีการคอกเบี้ยเพียงเล็กน้อยได้ (จำนวนผู้ตอบ 3 ราย)

5.6.3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

จากจำนวนข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จำนวน 37 ราย มีข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ตอบแบบสอบถามในส่วนของปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ จำนวน 33 ราย (ร้อยละ 89.2) ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 5.53)

1. ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ขาดการติดตามการดำเนินงานฯ อย่างต่อเนื่อง เพราะ ข้าราชการฯ 1 คน รับผิดชอบหลายโครงการ และหลายพื้นที่ (จำนวนผู้ตอบ 19 ราย)
2. ปัญหาความไม่พอเพียงของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ (จำนวนผู้ตอบ 18 ราย)
3. ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด (จำนวนผู้ตอบ 13 ราย)
4. คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำเนื่องจากบางรายขาดความสนใจในการทำงานอย่างจริงจัง (จำนวนผู้ตอบ 11 ราย)
5. ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายไม่นำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ แต่กลับนำไปใช้ในสิ่งที่ระเบียบได้ห้ามไว้ คือนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากการประกอบอาชีพตามวัตถุประสงค์โครงการฯ (จำนวนผู้ตอบ 7 ราย)

จากเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการฯ ทั้งหมด สามารถสรุปและนำเสนอเนื้อหาแยกเป็นประเด็น ได้ดังนี้ คือ

5.6.3.1 ปัญหาด้านปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ

ด้านบุคลากร

1) ปัญหาความไม่พอเพียงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ

2) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องความรู้ความสามารถ เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในระดับประถมศึกษา ทำให้ไม่สะดวกในการอ่านและเขียนหนังสือ และรับรู้ความรู้อย่างอื่น ๆ ได้ช้า

3) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องความรู้ความสามารถ เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ที่ได้รับเลือกมาบางรายได้รับเลือกมาโดยระบบอาวุโสซึ่งไม่มีการคำนึงถึงความรู้ความสามารถ จึงทำให้ได้คนเฒ่าคนแก่มาทำงาน

4) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายไม่กล้าตัดสินใจในการพิจารณาเงินยืมเพราะไม่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำมาก่อน

5) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายขาดความสนใจในการทำงานอย่างจริงจัง

6) ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ

7) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านคัดเลือกมานั้น มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ จปฐ.

8) ปัญหาการสำรวจข้อมูล จปฐ. มีความคลาดเคลื่อนจากสภาพความเป็นจริงของครัวเรือน ทำให้ได้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ไม่ยากจนจริง

ด้านงบประมาณ

9) ปัญหาเงินทุน 280,000 บาทไม่พอเพียงสำหรับหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายจำนวนมาก

10) ปัญหางบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม 10,000 บาทไม่พอเพียงต่อการใช้จ่ายฝึกอบรม เนื่องจากจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมมีมาก

ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ

11) ปัญหาด้านสถานที่ฝึกอบรม หรือศูนย์ปฏิบัติการ ไม่พอเพียงให้สมาชิกนั่ง

12) ปัญหาบางหมู่บ้านไม่มีศูนย์ปฏิบัติการ

13) ปัญหาบางหมู่บ้านศูนย์ปฏิบัติการอยู่ไกลจากชุมชน

14) ปัญหาเรื่องแบบบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ ได้รับจากส่วนกลางล่าช้า

15) ปัญหาเรื่องการขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในศูนย์ปฏิบัติการ เช่น แก้วหรือเครื่องขยายเสียง เป็นต้น

16) ปัญหาเรื่องสื่อ และอุปกรณ์ที่มีอยู่ในศูนย์ปฏิบัติการมีความล้าสมัย และมีสภาพไม่สมบูรณ์

17) ปัญหาเรื่องยานพาหนะ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการออกติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้อย่างสม่ำเสมอ

5.6.3.2 ปัญหาด้านกระบวนการ

การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ

1) รายละเอียดของแผนโครงการฯ กำหนดการทำงานเร่งรัดจนเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ทันตามที่กำหนด เนื่องจากงานพัฒนากรรมมีมาก

2) ปัญหาการไม่สามารถนำแผนที่วางไว้ไปใช้ได้เหมือนกันในทุกหมู่บ้าน เนื่องจากแต่ละหมู่บ้านมีข้อจำกัดและปัญหาที่แตกต่างกัน

ระเบียบโครงการ กข.คจ.

3) การดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีกับครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ไม่ส่งคืนเงินยืมตามกำหนด (ผิดสัญญาเงินยืม) ยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีกับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านที่อนุมัติเงินยืมโดยไม่โปร่งใส ยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ขาดอำนาจในการลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบโครงการฯ ในกรณีครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินมาส่งคืนตามกำหนด ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ และกรณีคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านพิจารณาอนุมัติเงินยืมโดยไม่โปร่งใส

6) ปัญหาในเรื่องการกำหนดให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันในการทำสัญญาเงินยืมในบางหมู่บ้าน

7) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ขาดอำนาจในการดำเนินการที่นอกเหนือจากที่ระเบียบโครงการฯ กำหนด ในกรณีเกิดปัญหาที่ต้องแก้ไขเฉพาะหน้า ยังต้องรอหึ่งคำสั่งจากหน่วยราชการที่เหนือกว่า

8) ระยะเวลาส่งคืนเงินยืมที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ ไม่เหมาะสมกับประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปลงทุน และจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านที่รอเงินยืมต่อ

9) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และระเบียบโครงการฯ

10) การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ ชาวบ้านในหมู่บ้านส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในเรื่องโครงสร้างและองค์ประกอบของผู้เป็นคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

11) การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในบางหมู่บ้านไม่ได้ผ่านกระบวนการเวทีประชาคมหมู่บ้าน

12) หลักเกณฑ์การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ เป็นการตีกรอบการคัดเลือกของชาวบ้านในหมู่บ้านเกินไป

13) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายไม่นำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ แต่กลับนำไปใช้ในเรื่องที่ระเบียบได้ห้ามไว้ คือนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากการประกอบอาชีพตามวัตถุประสงค์โครงการฯ

การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

14) ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ขาดการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง เพราะ ข้าราชการฯ 1 คน รับผิดชอบหลายโครงการ และหลายพื้นที่

15) คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดความรับผิดชอบในการติดตามการดำเนินงานฯ และไม่ให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

16) คณะกรรมการกองทุนฯ บางรายมีงานมาก (รับผิดชอบหลายโครงการ และติดภาระในการประกอบอาชีพ) ทำให้ไม่มีเวลามากพอที่จะติดตามการดำเนินงานฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

17) คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดงบประมาณที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน และการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ แก่หน่วยงานราชการ

การบริหารเงินงบประมาณ

18) คณะกรรมการกองทุนฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มักไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงินต่าง ๆ ทำให้การจัดทำอย่างไม่ถูกต้องและไม่มีความเป็นปัจจุบัน

19) เมื่อครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมให้แก่คณะกรรมการกองทุนฯ แล้ว คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน บางหมู่บ้าน ไม่นำเงินที่ส่งคืนฝากยังธนาคารตามกำหนดเวลาที่ระเบียบโครงการฯ ระบุไว้

20) คณะกรรมการกองทุนฯ บางราย พิจารณานุมัติเงินยืมไม่รอบคอบ

21) คณะกรรมการกองทุนฯ บางราย ทำการไม่ซื่อสัตย์โปร่งใส ในการพิจารณานุมัติเงินยืม และในการเก็บรักษาเงินที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืน

- 22) คณะกรรมการกองทุนฯ บางหมู่บ้านพิจารณาเลือกอาชีพให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เหมาะสม
- 23) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางราย ส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด
- 24) ธนาคารคิดค่าบริการ โอนเงินจากบัญชีคณะกรรมการกองทุนฯ ไปยังบัญชีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย
- 25) ธนาคารอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน และอำเภอ ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นจำนวนมาก
- 26) ธนาคารปิดบัญชีเงินฝากหลังจากจ่ายเงินในบัญชีให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายแล้ว เนื่องจากไม่มีเงินค่าบำรุงให้หัก ทำให้ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการให้ยืมเงินรอบที่สอง
- 27) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางหมู่บ้านถูกผู้ไม่หวังดีชักนำให้นำเงินยืมไปใช้ในทางที่ผิด
- 28) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการไว้ แต่กลับนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีพ ทำให้ไม่สามารถคืนเงินยืมได้ตามกำหนด และไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
- 29) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายนำเงินยืมไปประกอบอาชีพตามโครงการ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้ไม่มีเงินพอที่จะส่งคืน ต้องไปยืมเงินจากผู้อื่น หรือขายโคและกระบือที่เลี้ยงไว้โดยยังไม่ได้กำไร เพื่อนำเงินมาส่งคืน ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นการเพิ่มหนี้สินอีกด้วย
- 30) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางราย เข้าใจผิดว่า เงินยืมจากโครงการ กข.คจ. เป็นเงินหลวง ไม่ต้องใช้คืน
การประสานงาน
- 31) คณะกรรมการกองทุนกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านบางราย ไม่อำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในการดำเนินงานตามโครงการฯ
- 32) ปัญหาขาดการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียม และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่องการประกอบอาชีพ เช่น ฝ่ายประมง หรือฝ่ายเกษตรจังหวัด
- 33) ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่นในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล

34) ปัญหาผู้บังคับบัญชาในบางหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนช่วยเหลือไม่ให้ความสำคัญกับโครงการ กข.คจ.

35) ผู้นำ และสมาชิกในบางหมู่บ้านขาดความสามัคคี และมีความแตกแยก

36) ผู้นำ และสมาชิกในบางหมู่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน

ในส่วนของการเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ นั้น สามารถเสนอเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

5.6.3.3 การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ ควรมีการวางแผนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมแต่ละหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 2 ราย)

5.6.3.4 ให้สิทธิอำนาจแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน หรือ ประชาคมหมู่บ้านในการลงโทษกรณีเกิดปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด หรือ กรณีคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านพิจารณาอนุมัติเงินยืมไม่โปร่งใส (จำนวนผู้ตอบ 2 ราย)

5.6.3.5 ควรเพิ่มหลักเกณฑ์ให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาเงินยืม (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.6 ไม่ควรกำหนดคิกรอบการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านให้เป็นไปตามระเบียบโครงการฯ อย่างเดียว ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนในหมู่บ้านสามารถเป็นคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านโดยวิธีการประชาคมหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 2 ราย)

5.6.3.7 ในการพิจารณาอนุมัติคำขอเงินยืมเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ควรใช้หลักเกณฑ์อื่นพิจารณาประกอบเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ จปฐ. เช่น ความจำเป็น ความเป็นไปได้ของอาชีพที่เสนอโครงการว่าจะสามารถทำได้ประสบความสำเร็จ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ประกอบอาชีพสุจริต เป็นต้น (จำนวนผู้ตอบ 3 ราย)

5.6.3.8 ทางราชการควรกำหนดบทลงโทษให้มีผลเป็นรูปธรรมกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามโครงการฯ ให้ชัดเจนตั้งแต่ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (จำนวนผู้ตอบ 5 ราย)

5.6.3.9 ระเบียบโครงการฯ ยังคงมีช่องว่าง ควรมีการแก้ไข โดยจัดตั้งมนา ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ โดยเฉพาะพัฒนากรผู้ใกล้ชิดกับชาวบ้านที่สุด (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.10 ควรกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องโครงการ กข.คจ.โดยตรง เพื่อแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่งานล้นมือ และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.11 ควรเพิ่มเงินทุน 280,000 บาท/หมู่บ้าน โดยพิจารณาจำนวนเงินให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.12 ควรมีการจัดรวมกองทุนในหมู่บ้านเพื่อจะได้มีเงินดำเนินการมากขึ้น (จำนวนผู้ตอบ 2 ราย)

5.6.3.13 ควรมีงบประมาณเพิ่มเติมในเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.14 ควรมีการพิจารณาระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งคืนเงินให้เหมาะสมกับอาชีพที่นำเงินยืมไปลงทุน และจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่รอเงินคืนภายในหมู่บ้าน (จำนวนผู้ตอบ 4 ราย)

5.6.3.15 ควรมีงบประมาณสนับสนุนอาชีพที่ลงทุนแล้วประสบความสำเร็จ เพื่อให้สามารถยืนได้ต่อไป (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.16 ควรให้เงินทุนเพิ่มเติมกับหมู่บ้านที่บริหารจัดการประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถยืนได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน (จำนวนผู้ตอบ 1 ราย)

5.6.3.17 ควรมีวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมในศูนย์ปฏิบัติการในหมู่บ้าน เพื่อจะได้ใช้จัดทำนิตรสรการส่งเสริมอาชีพ แนะนำการประกอบอาชีพ และให้ข้อมูลแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านได้มากขึ้น (จำนวนผู้ตอบ 3 ราย)

ตารางที่ 5.51 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198)

ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ	
1) ปัญหาในเรื่องความไม่พอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท เพราะจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก แต่เงินทุนที่ให้ขีมีน้อย จึงให้ขีไม่ได้ไม่ทั่วถึง	106
2) ปัญหาในเรื่องความไม่พอเพียงของเงินทุน 280,000 บาท เพราะจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก แต่เงินทุนที่ให้ขีมีน้อย จึงทำให้เฉลี่ยแล้วครัวเรือนยากจนเป้าหมายแต่ละรายได้เงินทุนจำนวนน้อยไม่พอลงทุนประกอบอาชีพ	14
กระบวนการ	
1) การเสนอโครงการขอขีมีเงิน และการพิจารณาอนุมัติค่าขีมีเงิน	
- ปัญหาความไม่ชัดเจน และเข้าใจยากของระเบียบ โครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการขอขีมีเงินในกรณี การระบายจ่ายที่จะต้องใช้ในอาชีพที่เสนอโครงการ ระบายจ่ายที่จะต้องใช้จ่ายจริงไม่พอคิดกับเงินที่จะขอขีมีจากโครงการฯ (คำนวณยาก) ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่ได้รับอนุมัติให้ขีมีเงิน	8
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในสิทธิการขีมีเงินรอบสอง	2
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับประเภทอาชีพที่โครงการฯ กำหนด	28
- ปัญหาในเรื่องขั้นตอนการเสนอโครงการมีมากเกินไป	1
- ปัญหาจำนวนเงินขีมีที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้รับอนุมัติได้ไม่เท่ากับจำนวนที่เสนอโครงการ ทำให้ไม่พอลงทุนประกอบอาชีพ	10
2) การรับเงินขีมี	
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับขนาดที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ ในการเปิดบัญชี	94

ตารางที่ 5.51 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198) (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค		จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนการ		
3) การส่งคืนเงินยืม		
- ปัญหาเรื่องระยะเวลาส่งคืนเงินยืมไม่เหมาะสมสำหรับอาชีพที่ได้ผลตอบแทนช้า		42
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในเรื่องการส่งคืนเงินยืมว่าสามารถส่งคืนก่อนกำหนดได้หรือไม่		1
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับกาส่งคืนเงินยืมว่าต้องส่งคืนที่ใด (ที่ธนาคาร หรือคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน)		1
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินที่ระเบียบโครงการฯ กำหนดไว้		109
- ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมได้ตามที่กำหนดไว้ ระเบียบโครงการฯ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกัน		86
- ปัญหาระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนฯ กำหนดให้ส่งคืนเงินเร็วเกินไป ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเก็บผลผลิตได้น้อย จึงมีเงินไม่พอส่งคืน		16
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายสับสนในเรื่องระยะเวลาส่งคืนเงิน เนื่องจากในหมู่บ้านมีโครงการที่ให้กู้ยืมเงินหลายโครงการ		2
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายจ่ายหมุนเวียนตลอด ทำให้ไม่สามารถเก็บเงินกำไรที่ได้จากการประกอบอาชีพมาส่งคืนได้ตามกำหนด		22
4) การประกอบอาชีพตามโครงการ		
- ปัญหาผลผลิตที่ส่งขายไม่มีตลาดรับซื้อแน่นอน		4
- ปัญหาผลผลิตที่ส่งขายขายไม่ได้ราคา		6
- ปัญหาพืชผลทางการเกษตรล้มตาย ทำให้ไม่มีรายได้		5
- ปัญหาเงินทุนที่ได้น้อยเกินไปไม่พอกับการลงทุนเพราะต้นทุนสูง		38

ตารางที่ 5.51 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครูเรือนยากจนเป้าหมาย (N = 198) (ต่อ)

กระบวนการ	ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
5) การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กษ.คจ.)		
- ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจในการทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กษ.คจ.)		68
- ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่ได้รับสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการแก้ไขปัญหาคายากจน (กษ.คจ.)		42
ผลผลิตจากโครงการฯ		
1) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เนื่องจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีมาก		10
2) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายจ่ายหมุนเวียนตลอด ทำให้ไม่สามารถพัฒนาในเรื่องอาหาร การศึกษาของบุตรหลานให้ดีขึ้นได้มากนัก		15
3) ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายกู้และยืมเงินจากหลายโครงการ รวมทั้งกู้เงินจากแหล่งกู้เงินนอกระบบ ทำให้ไม่มีเงินเก็บออม		15

ตารางที่ 5.52 แสดงปัญหา อุปสรรคในการทำงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90)

ปัญหาลำดับ	ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ		
1) ด้านบุคลากร		
- ปัญหาจำนวนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีจำนวนไม่พอเพียงในการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ		2
- ปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีจำนวนไม่พอเพียงในการติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ		4
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ จปฐ.		5
2) ด้านงบประมาณ		
- ปัญหาเงินทุน 280,000 บาท ไม่พอเพียงในการให้ยืมในหมู่บ้าน เนื่องจากจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก		24
- ปัญหางบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม 10,000 บาท ไม่พอเพียงใช้จ่ายในการฝึกอบรม เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวนมาก		5
3) ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ		
- ปัญหาการขาดยานพาหนะในการเดินทางประสานงานกับหน่วยงานราชการ		2
- ปัญหาการไม่มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นศูนย์ปฏิบัติการ โครงการฯ		3
- ปัญหาสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นศูนย์ปฏิบัติการ โครงการฯ ไม่มีความพร้อม		10
- ปัญหาการขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์		9

ตารางที่ 5.52 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90) (ต่อ)

	ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนกร		
1) การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ		
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่สามารถออกติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้ตามที่ประชุมวางแผน เนื่องจากติดภาระการประกอบอาชีพ	5
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่สามารถดำเนินการให้ยืมเงินในรอบที่สองได้ตามแผน เนื่องจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืม ไม่ตรงตามกำหนด	2
2) ระเบียนโครงการ กข.คจ.		
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจเรื่องประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินยืมไปทำได้ตามที่ระบุไว้ในระเบียนโครงการฯ	7
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจเรื่องธนาคารที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถไปเปิดบัญชีได้ตามที่ระบุไว้ในระเบียนโครงการฯ	38
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจในเรื่องระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมที่ระบุไว้ในระเบียนโครงการฯ	41
-	ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการผ่อนผันการส่งคืนเงินยืมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในระเบียนโครงการฯ	8
-	ปัญหาระเบียนโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการเสนอโครงการขอยืมเงิน เนื่องจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินที่ืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ	12

ตารางที่ 5.52 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน (N = 90) (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนกร	
- ปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหมู่บ้าน ในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน เนื่องจากคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้น้อย ไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องบัญชี จึงเกิดการละเว้นไม่ทำเอกสารเหล่านี้	22
3) การส่งคืนเงินยืม	
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด	10
4) การประสานงาน	
- ปัญหาการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านด้วยกัน เนื่องจากติดการประกอบอาชีพส่วนตัว	1
- ปัญหาการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เช่น หน่วยงานด้านการเกษตร ด้านการปศุสัตว์ เป็นต้น	2
- ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้ยาก เนื่องจากบุคลากรเหล่านี้ลงพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ	1

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37)

ปัญหาอุปสรรค		จำนวนผู้ตอบ (ราย)
ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ		
1) ด้านบุคลากร		
- ปัญหาความไม่พอเพียงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ		18
- ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องความรู้ความสามารถ เหล่านี้ส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในระดับประถมศึกษา ทำให้ไม่สะดวกในการอ่านและเขียนหนังสือ และรับรู้อย่างอื่น ๆ ได้ช้า		4
- ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องคณะกรรมการกองทุนฯ ที่ได้รับเลือกมาบางรายได้รับเลือกมาโดยระบบอาวุโสซึ่งไม่มีการคำนึงถึงความรู้ความสามารถ จึงทำให้ได้คนเผ่าคนเก่าทำงาน		2
- ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายไม่กล้าตัดสินใจในการพิจารณาเงินยืมเพราะไม่มีเคยมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำมาก่อน		4
- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายขาดความสนใจในการทำงานอย่างจริงจัง		11
- คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในเรื่องการเป็นผู้นำ เนื่องจากบางรายใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ		4
- ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านคัดเลือกมานั้น มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ จปฐ.		5
- ปัญหาการสำรวจข้อมูล จปฐ. มีความคลาดเคลื่อนจากสภาพความเป็นจริงของครัวเรือน ทำให้ได้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ไม่ยากจนจริง		3

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37) (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
1) ปัญหาเงินทุน 280,000 บาท ไม่พอเพียงสำหรับหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายจำนวนมาก		6
2) ปัญหางบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม 10,000 บาท ไม่พอเพียงต่อการใช้จ่ายฝึกอบรม เนื่องจากจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมมีมาก		1
ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ		
1) ปัญหาด้านสถานที่ฝึกอบรม หรือศูนย์ปฏิบัติการ ไม่พอเพียงให้สมาชิกนั่ง		3
2) ปัญหาบางหมู่บ้าน ไม่มีศูนย์ปฏิบัติการ		1
3) ปัญหาบางหมู่บ้าน ศูนย์ปฏิบัติการอยู่ไกลจากชุมชน		1
4) ปัญหาเรื่องแบบบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ ได้รับจากส่วนกลางล่าช้า		2
5) ปัญหาเรื่องการขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในศูนย์ปฏิบัติการ เช่น แก้ว เครื่องขยายเสียง เป็นต้น		6
6) ปัญหาเรื่องสื่อ และอุปกรณ์ที่มีอยู่ในศูนย์ปฏิบัติการมีความล้าสมัย และมีสภาพไม่สมบูรณ์		1
8) ปัญหาเรื่องยานพาหนะ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการออกติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้อย่างสม่ำเสมอ		6
กระบวนการ		
1) การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ		
- รายละเอียดของแผนโครงการฯ กำหนดการทำงานเร่งรัดจนเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ทันตามที่กำหนด เนื่องจากงานพัฒนามีมาก		4
- ปัญหาการไม่สามารถนำแผนที่วางไว้ไปใช้ได้เหมือนกันในทุกหมู่บ้าน เนื่องจากแต่ละหมู่บ้านมีข้อจำกัดและปัญหาที่แตกต่างกัน		2

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตาม โครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ (N = 37) (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค		จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนการ		
2) ระเบียบโครงการ กข.คจ.		
- การดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีกับครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ไม่ส่งคืนเงินยืมตามกำหนด (ผิดสัญญาเงินยืม) ยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ		2
- การดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีกับคณะกรรมการกองทุนฯ ที่อนุมัติเงินยืมโดยไม่โปร่งใส ยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ		2
- คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดอำนาจในการลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบโครงการฯ ในกรณีครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินมาส่งคืนตามกำหนด ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ และกรณีคณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณามอบเงินยืมโดยไม่โปร่งใส		5
- ปัญหาในเรื่องการกำหนดให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันในการทำสัญญาเงินยืมในบางหมู่บ้าน		1
- คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดอำนาจในการดำเนินการที่นอกเหนือจากที่ระเบียบโครงการฯ กำหนด ในกรณีเกิดปัญหาที่ต้องแก้ไขเฉพาะหน้า ยังต้องรอ พังค้ำตั้งจากหน่วยงานราชการที่เหนือกว่า		1
- ระยะเวลาส่งคืนเงินยืมที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ ไม่เหมาะสมกับประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปลงทุน และจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านที่รอเงินยืมต่อ		6
- คณะกรรมการกองทุนฯ บางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และระเบียบโครงการฯ		4
- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ ชาวบ้านในหมู่บ้านใหญ่ยังไม่เข้าใจในเรื่องโครงสร้างและองค์ประกอบของผู้เป็นคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน		4
- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ในบางหมู่บ้านไม่ได้ผ่านกระบวนการเวทีประชาคมหมู่บ้าน		1
- หลักเกณฑ์การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ที่กำหนดไว้ตามระเบียบโครงการฯ เป็นการตีกรอบการคัดเลือกของชาวบ้านในหมู่บ้านเกินไป		2

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37) (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนการ	
2) ระเบียบโครงการ กข.คจ. (ต่อ)	
- ครั้วเรือนยากจนเป้าหมายรายไม่นำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ แต่กลับนำไปใช้ในเรื่องที่จะเบี่ยงได้ห้ามไว้ นำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากการประกอบอาชีพตามวัตถุประสงค์โครงการฯ	7
3) การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ	
- ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ขาดการติดตามการดำเนินงานฯ อย่างต่อเนื่อง เพราะ ข้าราชการฯ 1 คน รับผิดชอบหลายโครงการ และหลายพื้นที่	19
- คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดความรับผิดชอบในการติดตามการดำเนินงานฯ และไม่ให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย	5
- คณะกรรมการกองทุนฯ บางรายมีงานมาก (รับผิดชอบหลายโครงการ และติดภาระในการประกอบอาชีพ) ทำให้ไม่มีเวลามากพอที่จะติดตาม การดำเนินงานฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1
- คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดงบประมาณที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานฯ และการรายงานผลการดำเนินงานฯ แก่หน่วยงานราชการ	2
4) การบริหารงบประมาณ	
- คณะกรรมการกองทุนฯ และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย มักไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องการทำบัญชี - เอกสารทางการเงินต่าง ๆ ทำให้การจัดทำอย่างไม่ถูกต้อง และ ไม่มีความเป็นปัจจุบัน	6
- เมื่อครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมให้แก่คณะกรรมการกองทุนฯ แล้ว คณะกรรมการกองทุนฯ บางหมู่บ้าน ไม่นำเงินที่ส่งคืนฝากธนาคารตาม กำหนดเวลาที่ระเบียบโครงการฯ ระบุไว้	1
- คณะกรรมการกองทุนฯ บางราย พิจารณานอมนัดเงินยืมไม่รอบคอบ	1
- คณะกรรมการกองทุนฯ บางราย ทำการไม่สอดคล้องไปรุ่งใส ในการพิจารณานอมนัดเงินยืม และในการเก็บรักษาเงินที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืน	1

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37) (ต่อ)

กระบวนการ	ปัญหาอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบ (ราย)
4) การบริหารเงินงบประมาณ (ต่อ)	- คณะกรรมการกองทุนฯ บางหมู่บ้านพิจารณาเลือกอาชีพให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เหมาะสม - ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย บางราย ส่งคืนเงินยืมไม่ตรงตามกำหนด - ธนาคารคิดค่าบริการ โอนเงินจากบัญชีคณะกรรมการกองทุนฯ ไปยังบัญชีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย - ธนาคารอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน และอำเภอ ทำให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นจำนวนมาก - ธนาคารปิดบัญชีเงินฝากหลังจากจ่ายเงินในบัญชีให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายแล้ว เนื่องจากไม่มีเงินค่าบำรุงให้หัก ทำให้ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการให้ยืมเงินรอบที่สอง - ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางหมู่บ้านถูกผู้ไม่หวังดีชักนำให้นำเงินยืมไปใช้ในทางที่ผิด - ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการไว้ แต่กลับนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีพ ทำให้ไม่สามารถคืนเงินยืมได้ตามกำหนด และไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ - ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางรายนำเงินยืมไปประกอบอาชีพตามโครงการ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้ไม่มีเงินพอที่จะส่งคืน ต้องไปยืมเงินจากผู้อื่น หรือขายโคและกระบือที่เลี้ยงไว้โดยยังไม่ได้กำไร เพื่อนำเงินมาส่งคืน ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นการเพิ่มหนี้สินอีกด้วย - ครัวเรือนยากจนเป้าหมายบางราย เข้าใจผิดว่า เงินยืมจาก โครงการ กข.คจ. เป็นเงินหลวง ไม่ต้องใช้คืน	1 13 1 1 1 1 1 6 5 1

ตารางที่ 5.53 แสดงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ (N = 37) (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค		จำนวนผู้ตอบ (ราย)
กระบวนการ		
5) การประสานงาน		
- คณะกรรมการกองทุนฯ บางราย ไม่อำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในการดำเนินงานตามโครงการฯ		1
- ปัญหาขาดการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานเตรียม และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่องการประกอบอาชีพ เช่น ฝ่ายประมง หรือฝ่ายเกษตรจังหวัด		2
- ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่นในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล		1
- ปัญหาผู้บังคับบัญชาในบางหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนช่วยเหลือไม่ให้ความสำคัญกับโครงการ กข.คจ.		1
- ผู้นำ และสมาชิกในบางหมู่บ้านขาดความสามัคคี และมีความแตกแยก		1
- ผู้นำ และสมาชิกในบางหมู่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน		1

บทที่ 6

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด อุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงาน ผลผลิต ผลกระทบ และศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) งบประมาณพิเศษ ปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคาที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ต่อไป

วิธีการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ในครั้งนี้ ได้นำแบบจำลอง Input - output model มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ 3 ฝ่าย ได้แก่ ครุเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไป ประกอบอาชีพ จำนวน 198 คน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการฯ ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน จำนวน 90 คน และ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการฯ ซึ่งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการฯ นี้ ได้สร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เพื่อแจกแจงความถี่ของข้อมูล ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง และกระจายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ในบทที่ 6 นี้ ได้ทำการเสนอสรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เรียงตามลำดับ ดังนี้

6.1 สรุปผลการประเมิน

6.2 อภิปรายผล

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการประเมิน

จากการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ในครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

6.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลว่า

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ครครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.6) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 79.7) และมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี (ร้อยละ 28.9)

ในส่วนของครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 50.5) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 85.4) มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี (ร้อยละ 27.8) มีรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ อยู่ในช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 57.1) และเมื่อนำรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ เทียบกับเกณฑ์ จปฐ. แล้ว มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี ลงไป (ตกเกณฑ์ จปฐ.) (ร้อยละ 92.4) มีอาชีพหลัก คือ ทำนา (ร้อยละ 81.3) จำนวนเงินยืมที่ยืมจากโครงการฯ อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 60.1) และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-6 คน (ร้อยละ 67.2)

คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 77.7) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 65.5) มีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี (ร้อยละ 35.5) และตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน อยู่ในตำแหน่งผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) (ร้อยละ 42.2)

ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.2) มีการศึกษาระดับอนุปริญญาถึงปริญญาตรี (ร้อยละ 89.1) มีอายุอยู่ในช่วง 30-34 ปี และในช่วง 40-44 ปี (ร้อยละ 24.3 เท่ากัน) ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพัฒนากร (ร้อยละ 83.8) และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับโครงการฯ 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 86.5)

6.1.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ ทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ครั้วเรือนยากจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.2) และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมในรายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า

ด้านความพร้อมของบุคลากร ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 66.5)

ด้านความพอเพียงของงบประมาณ ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพอเพียงระดับต่ำ (ร้อยละ 75.4)

ด้านความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 37.0)

ส่วนผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ แยกเป็นความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ 3 ฝ่าย ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.7 และ ร้อยละ 62.2 ตามลำดับ) แต่ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 55.6) และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ในรายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า

ด้านความพร้อมของบุคลากร ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 98.5 และร้อยละ 93.3 ตามลำดับ) แต่ในส่วน of ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 45.9)

ด้านความพอเพียงของงบประมาณ ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย และ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณมีความพอเพียงระดับต่ำ (ร้อยละ 81.3 และร้อยละ 82.2 ตามลำดับ) แต่ในส่วน of ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องทั้งโครงการฯ มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณมีความพอเพียงระดับสูง (ร้อยละ 51.4)

ด้านความพร้อมของทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ทรัพยากรเหล่านี้มีความพร้อมระดับต่ำ (ร้อยละ 38.9) แต่ในส่วนของ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ทรัพยากรเหล่านี้มีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.3)

6.1.3 ผลการประเมินกระบวนการ

ผลการประเมินกระบวนการ ในความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งหมด ได้แก่ ครุวัเรียนชากรจนเป้าหมายผู้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.7) และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมใน รายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า

ด้านกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 94.5)

ด้านกระบวนการจัดหน่วยงาน และการเตรียมทำงาน ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการจัด หน่วยงานและการเตรียมทำงานมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 69.3)

ด้านระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.2)

ด้านกระบวนการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการฝึกอบรมมีความเหมาะสมระดับ สูง (ร้อยละ 68.4)

ด้านกระบวนการอำนวยการ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการอำนวยการมีความเหมาะสม ระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.3)

ด้านกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการ ติดตามผลการดำเนินงานตาม โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.8)

ด้านกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการบริหารเงิน งบประมาณมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 78.5)

ด้านกระบวนการประสานงาน ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการประสานงานมีความ เหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 76.4)

ส่วนผลการประเมินกระบวนการ แยกเป็นความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ 3 ฝ่าย ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ครุวัเรียนชากรจนเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

(ร้อยละ 94.4 และ ร้อยละ 73.0 ตามลำดับ) ส่วนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 88.9) และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของกระบวนการในรายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า

ด้านกระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการวางแผนการทำงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 98.9 และ ร้อยละ 83.8 ตามลำดับ)

ด้านกระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการจัดหน่วยงานและการเตรียมทำงาน มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 68.9 และ ร้อยละ 70.3 ตามลำดับ)

ด้านระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 66.7 และร้อยละ 73.0 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย กลับมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 82.8)

ด้านกระบวนการฝึกอบรม ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ตอบคำถามได้สอดคล้องกันว่า กระบวนการฝึกอบรม มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 77.8 และร้อยละ 47.8 ตามลำดับ)

ด้านกระบวนการอำนวยการ ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการอำนวยการมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 69.7 ร้อยละ 95.6 และร้อยละ 97.3 ตามลำดับ)

ด้านกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.7 และ ร้อยละ 83.8 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน กลับมีความเห็นแตกต่างออกไป คือ ส่วนใหญ่กลับเห็นว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 51.1)

ด้านกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการบริหารเงินงบประมาณ มีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 79.8 ร้อยละ 73.3 และร้อยละ 86.5 ตามลำดับ)

ด้านกระบวนการประสานงาน คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการประสานงานมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 78.9 และร้อยละ 70.3 ตามลำดับ)

6.1.4 ผลการประเมินผลผลิตจากโครงการฯ

6.1.4.1 ผลการประเมินรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

รายได้ของครัวเรือนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า ในภาพรวมครัวเรือนเป้าหมายมีรายได้เฉลี่ยเมื่อเทียบกับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ เพิ่มมากขึ้น โดยมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น 5,728.9 บาท/คน/ปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 44.4) ซึ่งยังคงเป็นช่วงเดียวกับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ (ร้อยละ 57.1)

และเมื่อพิจารณารายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี (ตกเกณฑ์ จปฐ.) (ร้อยละ 72.7) แต่เมื่อเทียบรายได้ในส่วนนี้กับรายได้ก่อนยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ หลังจากยืมเงินจากโครงการไปประกอบอาชีพ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี (ตกเกณฑ์ จปฐ.) มีจำนวนลดลง (ลดลงร้อยละ 19.7)

ในส่วนของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 80.8) โดยส่วนใหญ่แล้วมีรายได้เพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 41.4)

6.1.4.2 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ

ในภาพรวมปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตระดับสูง (ร้อยละ 62.1) โดยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นในด้านการมีงานทำมากที่สุด (ร้อยละ 94.9) และในทางกลับกันครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตไม่ดีขึ้นในด้านการมีที่อยู่อาศัยที่คงทนถาวรมากขึ้นที่สุด (ร้อยละ 57.6)

6.1.5 ผลการประเมินผลกระทบจากโครงการฯ

6.1.5.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ทั้งครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ระดับสูง (ร้อยละ 68.8) และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในรายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า

ความรู้ความเข้าใจด้านความรู้เกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 72.2)

ความรู้ความเข้าใจด้านการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการอนุมัติเงินยืม บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 64.9)

ความรู้ความเข้าใจด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม บุคคลทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 63.5)

เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจของบุคคลทั้งสองฝ่ายแยกออกจากกัน ปรากฏผลว่า ในภาพรวม ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 89.9) แต่ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่กลับมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.8) และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในรายด้าน ปรากฏผลว่า

ความรู้ความเข้าใจด้านความรู้เกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 90.4) แต่ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.6)

ความรู้ความเข้าใจด้านการเสนอโครงการขอสินเชื่อ และการอนุมัติเงินยืม ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 72.7) แต่ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.2)

ความรู้ความเข้าใจด้านการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 84.4) แต่ในส่วน of คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.2)

6.1.5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ.

ในภาพรวม ปรากฏผลว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. ระดับสูง (ร้อยละ 51.0) โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องการเมืองงานทำ (ค่าเฉลี่ย 2.57) และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านกำหนดให้ส่งคืนเงินยืมในแต่ละงวด (ค่าเฉลี่ย 2.03)

6.1.6 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการฯ ในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ สามารถสรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้ดังนี้

6.1.6.1 ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ

1) ด้านบุคลากร ปรากฏผลว่า จำนวนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ยังคงมีจำนวนไม่พอเพียงต่อการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจําหมู่บ้านบางรายยังคงมีคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ และความเป็นผู้นำที่ไม่เหมาะสม ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ประกอบกับ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในบางรายมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ จปฐ.

2) ด้านงบประมาณ ปรากฏผลว่า เงินทุนโครงการ กข.คจ. ที่ให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านยืมไปประกอบอาชีพ หมู่บ้านละ 280,000 บาท ยังคงไม่พอเพียงต่อความต้องการ และต่อการนำไปประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย รวมทั้ง ความไม่พอเพียงของงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนอำเภอใช้ในการฝึกอบรม หมู่บ้านละ 10,000 บาท

3) ด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ปรากฏผลว่า จำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในศูนย์ปฏิบัติการของหมู่บ้านมีจำนวนน้อยไม่พอเพียงต่อการจัดศูนย์ปฏิบัติการ รวมทั้งเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ล้าสมัย และมีสภาพที่ไม่สมบูรณ์ ในส่วนของศูนย์ปฏิบัติการเองนั้น ในบางหมู่บ้านยังไม่มีศูนย์ปฏิบัติการ หรือมีแค่คับแคบ ไม่พอให้สมาชิกนั่ง และสุคท้าย ในส่วนของยานพาหนะ ในบางหมู่บ้านยังขาดแคลนยานพาหนะที่ใช้ในการดำเนินงานติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

6.1.6.2 ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการ

1) การวางแผนการทำงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า การปฏิบัติงานตามแผนที่หน่วยงานราชการกำหนดให้ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปฏิบัตินั้น มีข้อจำกัดไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนได้เหมือนกันในทุกหมู่บ้าน เนื่องจากแต่ละหมู่บ้านมีข้อจำกัดและ

ปัญหาที่แตกต่างกัน รวมทั้งแผนที่กำหนดขึ้นมานั้น กำหนดการทำงานของข้าราชการฯ เร่งรัดจนเกินไป ในขณะที่งานในความรับผิดชอบของข้าราชการฯ มีเป็นจำนวนมาก

2) ระเบียบโครงการ กข.คจ. ครุวีเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในบางส่วนยังคงมีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดโครงการฯ ไม่มากพอ การนำระเบียบโครงการฯ ไปปฏิบัติในหมู่บ้านยังคงไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในหลายประการ ได้แก่ การทำบัญชี - เอกสารทางการเงินต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน การส่งคืนเงินยืมให้ตรงตามกำหนด การที่ครุวีเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการ และการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในบางหมู่บ้านไม่ได้ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน

นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาระเบียบโครงการฯ ขาดความยืดหยุ่น และไม่เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติในพื้นที่หมู่บ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ได้แก่ เรื่องการกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืมตามระเบียบมีความไม่เหมาะสมกับอาชีพ และจำนวนครุวีเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้านที่อยู่ในบัญชีทะเบียนครุวีเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านซึ่งระเบียบกำหนดไว้ตายตัวเกินไป ประกอบกับระเบียบโครงการฯ ยังคงมีช่องว่างที่ควรปรับปรุงแก้ไข ในเรื่องคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่มีสิทธิอำนาจในการกำหนดบทลงโทษกับผู้ไม่ปฏิบัติตามโครงการฯ หรืออำนาจในการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ การดำเนินการฟ้องร้องคดีกับครุวีเรือนยากจนเป้าหมายผู้ผิดสัญญาเงินยืม และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่ดำเนินงานอย่างไม่โปร่งใส

3) การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความจำกัดในการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้อย่างต่อเนื่อง เพราะแต่ละคนรับผิดชอบหลายโครงการ และหลายพื้นที่ ส่วนคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ประสบปัญหาไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ และให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ครุวีเรือนยากจนเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง เพราะคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแต่ละคนรับผิดชอบหลายโครงการในหมู่บ้าน และติดภาระการประกอบอาชีพส่วนตัว รวมถึงประสบปัญหาขาดแคลนงบประมาณที่จะใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ และการรายงานผลการดำเนินงานแก่หน่วยงานราชการ

4) การบริหารเงินงบประมาณ ครุวีเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในบางส่วนยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การเสนอโครงการขอเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม ปัญหาครุวีเรือนยากจนเป้าหมายไม่ส่งคืนเงินยืม

ตามกำหนด ปัญหาคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านพิจารณาอนุมัติ และกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืมไม่เหมาะสมกับอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านอนุมัติเงินยืมโดยไม่โปร่งใส ปัญหาครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่นำเงินยืมไปลงทุนในอาชีพที่เสนอโครงการ ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ประกอบกับปัญหาความไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

5) การประสานงาน การประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน กับข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ประสพปัญหา เนื่องจาก ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ลงติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ ในพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ประกอบกับ ประสพปัญหาขาดความร่วมมือ หรือสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียม หรือให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในเรื่องการประกอบอาชีพ

6.1.6.3 ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับผลผลิตจากโครงการฯ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยรวมแล้วยังมีรายได้และคุณภาพชีวิตไม่ดีขึ้นมากนัก เนื่องจาก ประสพปัญหาเรื่องรายรับ และรายจ่าย ประกอบกับประสพปัญหาการมีหนี้สิน

6.2 อภิปรายผล

การประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ใช้แบบจำลอง Input - output model มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน เพื่อประเมินว่า การดำเนินงานตามโครงการนั้นได้ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ หรือไม่ นอกจากนี้ ยังทำการประเมินถึงปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ และกระบวนการ เพื่อให้ทราบถึงข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามโครงการฯ และสามารถนำผลการประเมินที่ได้เหล่านี้ไปเป็นเครื่องมือตัดสินใจในการปรับปรุงแก้ไขโครงการฯ ให้ดีขึ้น

จากผลการประเมินโครงการ ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นผลสำเร็จรวมของโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี โดยจะเห็นว่า จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ กระบวนการ ผลผลิตจากโครงการฯ และผลกระทบจากโครงการฯ มีความสอดคล้องกัน ส่งผลให้โครงการฯ ประสพผลสำเร็จพอสมควร คือ สามารถทำให้เกิดรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามวัตถุประสงค์โครงการฯ ได้ในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินทั้ง 4 ด้านดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ยังมีข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดบางประการ ซึ่งสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.2.1 ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ปรากฏผลว่า

ในภาพรวม ถึงแม้ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งสามฝ่าย ส่วนใหญ่จะเห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.2) แต่เมื่อพิจารณาในรายด้านแล้ว จะพบว่า ด้านบุคลากรในความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับสูง (ร้อยละ 98.5 และร้อยละ 93.3 ตามลำดับ) แต่จะพบว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่กลับมีความเห็นว่า บุคลากรมีความพร้อมระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.6) ทั้งนี้เนื่องจากว่า ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า จำนวนข้าราชการผู้ปฏิบัติงานตามโครงการฯ มีจำนวนไม่พอเพียง (ร้อยละ 67.6) เพราะรับผิดชอบหลายโครงการ และหลายพื้นที่ ทำให้ทำการติดตามผลการดำเนินงานได้ไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ในส่วนของคุณสมบัติของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ในบางส่วนยังมิคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามเกณฑ์ จปฐ. (ตารางที่ 5.52 และตารางที่ 5.53) โดยสามารถพิจารณาเพิ่มเติมในกรณีที่เกิดจากการทำการประเมิน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.2) จะพบครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินบางส่วนมีรายได้ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ. (ร้อยละ 7.6) ซึ่งครัวเรือนเหล่านี้ไม่ใช่เป้าหมายหลักที่ทางโครงการฯ มุ่งจะทำการเสริมสร้างรายได้ ทำให้ภาพของการคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมายยังมิมีความถูกต้อง และโปร่งใสเพียงพอ และในส่วนของ การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในบางหมู่บ้านยังพบว่า (ตารางที่ 5.53) มีการเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านโดยไม่ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน แต่เกิดจากการคัดเลือกของบุคคลเพียงไม่กี่คนภายในหมู่บ้าน ซึ่งผลที่พบนี้ เป็นการไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง และไม่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาประเทศแนวใหม่

ในด้านงบประมาณ ปรากฏผลว่า ในด้านเงินทุน 280,000 บาท บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งสามฝ่ายมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่ คือ ในส่วนของผู้นำเงินไปบริหารจัดการ และประกอบอาชีพ ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่เห็นว่า เงินทุน 280,000 บาทนี้ ยังมีความไม่พอเพียง (ร้อยละ 62.2 และร้อยละ 64.1 ตามลำดับ) และมีจำนวนเงินที่ได้ก็ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ อาทิ สภาพภูมิศาสตร์ สภาพที่ตั้งของหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ และจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ต่างกัน (ตารางที่ 5.51 ตารางที่ 5.52 และตารางที่ 5.53) แต่ในส่วนของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ในฐานะผู้ทำการถ่ายโอนเงินยืมลงสู่หมู่บ้าน กลับเห็นว่า เงินทุนส่วนนี้ มี

ความพอเพียง (ร้อยละ 75.7) จึงจะเห็นได้ว่า ความแตกต่างในด้านการคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จะทำให้การแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณนี้แตกต่างกันไปด้วย จะเป็นการดีที่ทางหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ จะพิจารณาความคิดเห็นของทั้งสองฝ่ายในน้ำหนักที่เท่ากัน หรือนำมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ต่อไป

ในด้านทรัพยากรที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามโครงการฯ ปรากฏผลว่า ทั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ยังคงประสบปัญหาความไม่พร้อมทั้งในด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และยานพาหนะ (ตารางที่ 5.14 ตารางที่ 5.15 และตารางที่ 5.53) ทั้งนี้เนื่องจาก ประสบปัญหาในด้านงบประมาณที่จะทำการจัดซื้ออุปกรณ์ และจัดสร้างสถานที่เหล่านี้มีไม่เพียงพอ และครบถ้วนสมบูรณ์ ในการที่จะดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จึงจำเป็นต้องมีการจัดซื้อ และจัดสร้างทรัพยากรเหล่านี้ให้มีความครบถ้วน เหมาะสม และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีการคำนึงถึงความแตกต่างของสภาพหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เช่น จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้าน สภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละหมู่บ้าน เป็นต้น

6.2.2 กระบวนการ ปรากฏผลว่า

ในภาพรวม ถึงแม้ว่า ความคิดเห็นของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งสามฝ่าย จะเห็นว่า กระบวนการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.7) แต่จะพบว่า การดำเนินงานตามโครงการฯ มีการประสบปัญหาอุปสรรคอยู่มากมาย ที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย ปัญหาอุปสรรคในด้านระเบียบโครงการ กข.คจ. ด้านกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ และด้านกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ

ในด้านระเบียบโครงการ กข.คจ. จะพบว่า (ตารางที่ 5.52 และตารางที่ 5.53) ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาความไม่เข้าใจระเบียบโครงการฯ ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ในรายละเอียดโครงการฯ ทำให้มีการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม หรือเกิดการละเว้นการดำเนินงานอยู่มาก เช่น ในเรื่องกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืม การทำบัญชี - เอกสารทางการเงินต่าง ๆ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาระเบียบโครงการฯ ไม่มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ ทำให้การปฏิบัติงานของบุคคลทั้งสามฝ่ายไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ในด้านสิทธิอำนาจในการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามโครงการฯ การกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืมให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน (ตารางที่ 5.16 ข้อ 6) ก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวของเงินทุนที่จะให้ยืมต่อไป ปัญหาต่าง ๆ ด้านระเบียบโครงการ กข.คจ. ที่พบเหล่านี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ปฏิบัติ และหน่วยงานที่

เหนือขึ้นไปจะต้องนำไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้ระบียบโครงการฯ มีความง่ายต่อการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในด้านกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ จะพบว่า (ตารางที่ 5.52 และ ตารางที่ 5.53) การติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ ยังคงประสบปัญหาหลัก ๆ คือ การขาดการติดตามอย่างต่อเนื่องของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เพราะในทางปฏิบัติมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลทั้งสองฝ่ายข้างต้นจะต้องทำการติดตามและให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ เพราะการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพทางการเกษตรกรรม มักประสบปัญหาได้บ่อยครั้ง และต้องการคำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาคืออย่างทันทั่วทั้ง

ในด้านกระบวนการบริหารเงินงบประมาณ ถึงแม้ในภาพรวม จะพบว่า บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งสามฝ่าย จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการบริหารเงินงบประมาณมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 79.8 ร้อยละ 73.3 และร้อยละ 86.5 ตามลำดับ) แต่เมื่อพิจารณาในภาพย่อยแล้ว จะพบว่า การบริหารเงินงบประมาณยังคงประสบปัญหาย่อยมากมาย ปัญหาที่พบอยู่มาก ได้แก่ ปัญหา (ตารางที่ 5.51 ตารางที่ 5.52 และตารางที่ 5.53) การที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านในบางส่วน กำหนดระยะเวลาให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่งคืนเงินยืมยังคงไม่เหมาะสมกับประเภทอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยเฉพาะอาชีพที่ได้ผลตอบแทนช้าที่ไม่สามารถส่งคืนเงินยืมได้ตามกำหนด หรือส่งคืนได้ก็ไม่ก่อให้เกิดผลกำไรจากการประกอบอาชีพนั้น ที่เห็นได้ชัด คือ อาชีพทางการเกษตรที่ได้ผลตอบแทนหลังจาก 6 เดือนขึ้นไป (ตารางที่ 5.42) ทำให้ผลผลิตที่ได้จากการนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่ต้องการเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และนอกจากนี้ ยังพบว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านยังมีการพิจารณาอนุมัติเงินยืมอย่างไม่โปร่งใส ทำให้ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ไม่ใช่กลุ่มคนที่ทางโครงการฯ ต้องการให้มีการเพิ่มรายได้จริง (กลุ่มผู้ตกเกณฑ์ จปฐ.)

6.2.3 ผลผลิตจากโครงการฯ ปรากฏผลว่า ในภาพรวม (ตารางที่ 5.38) รายได้โดยเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังจากยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพมีเพิ่มมากขึ้น และเมื่อนำรายได้เทียบกับเกณฑ์ จปฐ. แล้ว พบว่า (ตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.34) มีครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. ในจำนวนที่ลดน้อยลงระดับหนึ่ง แต่เมื่อพิจารณาไปถึงประเภทของการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย จะพบว่า (ตารางที่ 5.37) อาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำมากที่สุด ซึ่งก็คือ อาชีพด้านการเกษตรกรรม กลับไม่เพิ่มรายได้ให้แก่

ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเป็นจำนวนมาก (ร้อยละ 16.1) ในขณะที่อาชีพที่เพิ่มรายได้ได้สูงสุด กลับมีครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำเป็นจำนวนไม่มากนัก (เพียงร้อยละ 1.0) ซึ่งได้แก่อาชีพทางด้านการค้าขาย จากผลที่ได้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ควรนำมาพิจารณา เพื่อแก้ไขปัญห โดย การให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และในขณะเดียวกัน ก็ควรมีการติดตามและให้ คำปรึกษาแนะนำแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมให้สามารถเพิ่มผลผลิต ให้ได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับแก้ไขปัญหจากการประกอบอาชีพได้อย่างทันที่ โดยจากผลการ ประเมิน ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.51) อาชีพที่ประสบปัญหา มักจะเป็นอาชีพด้านการเกษตร โดยมัก จะประสบปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำไม่ได้กำไร ปัญหาผลผลิตล้มตายทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็น ปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และจากผลการประเมิน มีประเด็นที่น่าสนใจอีก ประการหนึ่ง คือ ถึงแม้รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนยากจนเป้าหมายเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลัง ยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพจะปรากฏผลว่า รายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไป ประกอบอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น (ตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.38) แต่เมื่อมาพิจารณาถึง ระดับรายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายเปรียบเทียบก่อน และหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไป ประกอบอาชีพแล้ว ปรากฏผลว่า รายได้ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่อยู่ใน ช่วง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 57.1 และร้อยละ 44.4 ตามลำดับ) ซึ่งถึงแม้จะเป็นรายได้ใน ช่วงเดียวกัน แต่จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ในช่วงหลังยืมเงินจากโครงการฯ กลับมี จำนวนลดน้อยลง คือ จากร้อยละ 57.1 เป็นร้อยละ 44.4 ทั้งนี้เนื่องจากว่า รายได้ที่ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลก่อนยืมเงินจากโครงการฯ นั้น เป็นรายได้ที่รวมค่าขายข้าวหลังจากเสร็จสิ้นฤดูกาลทำนา (ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก) ซึ่งรายได้จากการขายข้าว นั้นเป็นรายได้ที่มีจำนวนเงินมากกว่ารายได้หลังยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพในบาง อาชีพ (เป็นอาชีพที่เกิดจากการทำงานในช่วงว่างเว้นจากฤดูกาลทำนา) ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงรายได้ ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ถึงแม้จะมีผู้มีรายได้สูงถึง 5,000-15,000 บาท/คน/ปี น้อยลงอันเนื่อง มาจากประเภทอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงผลการมีงานทำในช่วงว่างเว้นจาก ฤดูกาลทำนา การยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ ถือได้ว่า ประสบผลสำเร็จได้พอสมควร และเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายหลังยืมเงินจากโครงการฯ ไป ประกอบอาชีพแล้ว ยังพบอีกว่า (ตารางที่ 5.35 และตารางที่ 5.43) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมี คุณภาพชีวิตระดับสูง โดยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นด้านการมีงานทำมากที่สุด (ร้อยละ 94.9) ทั้งนี้เนื่อง จากว่า ในการยืมเงินจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพนั้น เป็นการยืมเงินไปประกอบอาชีพในช่วง ที่ไม่ใช่ฤดูกาลทำนา ซึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นช่วงที่มีการว่างงานเป็นปริมาณสูง จึงจะพบ ว่า รายได้ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ทำการประเมินนี้จึงเป็นรายได้ที่เกิดจากการลงทุนตามอาชีพที่เสนอ

โครงการฯ ไปเท่านั้น และจะพบได้อีกว่า เป็นการก่อให้เกิดภาวะการมีงานทำตลอดปี ซึ่งเป็นผลดีต่อรายได้และคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่จะดีขึ้นและยั่งยืนได้ในอนาคต

ซึ่งจากผลที่พบ สามารถสรุปผลการประเมินผลผลิตจากโครงการฯ ได้ว่า ผลผลิตจากโครงการฯ เป็นผลผลิตที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้พอสมควร

6.2.4 ผลกระทบจากโครงการฯ

6.2.4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของครัวเรือนยากจน

เป้าหมายและคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน   ปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.44) ในภาพรวมบุคคลทั้งสองฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 68.8) แต่เมื่อพิจารณาแยกบุคคลทั้งสองฝ่ายออกจากกันจะพบว่า (ตารางที่ 5.45) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ในระดับสูง (ร้อยละ 89.9) แต่ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการให้ความรู้และคำแนะนำแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ส่วนใหญ่กลับมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.8) ซึ่งก็คือ มีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำกว่าครัวเรือนยากจนเป้าหมาย นอกจากผลในภาพรวมแล้วเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจรายด้านแล้วยังพบได้อีกว่า ความรู้ความเข้าใจทั้งสามด้าน (ตารางที่ 5.45) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจระดับสูง (ร้อยละ 90.4 72.7 และ 84.4 ตามลำดับ) แต่ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่กลับมีความรู้ความเข้าใจในสามด้าน แคร่ระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.5 52.2 และ 52.2 ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่า ผลการประเมินทั้งในภาพรวมและในรายด้าน ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจที่มากกว่าอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อนำผลการประเมินกระบวนการฝึกอบรมเข้ามาพิจารณาประกอบจะพบอีกว่า (ตารางที่ 5.9) ถึงแม้ทั้งสองฝ่ายส่วนใหญ่จะตอบข้อคำถามได้สอดคล้องกันว่า กระบวนการฝึกอบรมมีความเหมาะสมระดับสูง (ร้อยละ 77.8 และร้อยละ 47.8 ตามลำดับ) แต่จากผลร้อยละของความเหมาะสม จะพบว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ตอบคำถามได้ผลว่า การฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ถึงร้อยละ 30.0 และเมื่อพิจารณาถึงการนำความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมไปใช้หลังผ่านการฝึกอบรม จะพบว่า (ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.22) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีการนำความรู้ความเข้าใจทั้งหมดห้าหัวข้อไปใช้ถึงร้อยละ 42.9 มากกว่าคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 31.1)

จากการนำผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ และผลการประเมินกระบวนการฝึกอบรมเข้ามาพิจารณาร่วมกัน จะเห็นว่า ได้ผลที่สอดคล้องกัน คือ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และมีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับหลังการฝึกอบรมไปใช้มากกว่าคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านอย่างเห็นได้ชัด จากผลที่ได้จึงเป็นประเด็นที่น่า

สนใจที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ควรนำไปวิเคราะห์หาสาเหตุ และหาแนวทางแก้ไขเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านให้มากขึ้น

และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในรายชื่อ จะพบว่า (ตารางที่ 5.48 และตารางที่ 5.49) ความรู้ความเข้าใจในด้านบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีสิทธิคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านมากที่สุด (ร้อยละ 25.3) จากผลที่ได้เป็นสิ่งที่แสดงถึงความไม่เข้าใจของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับสิทธิและบทบาทในการร่วมบริหารจัดการพัฒนาชนบทท้องถิ่นของตนด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศตามแนวคิด “การพัฒนาชนบทแนวใหม่” ที่ภาครัฐมุ่งส่งเสริมให้เกิดขึ้นโดยอาศัยโครงการต่าง ๆ ของรัฐ และโครงการ กข.คจ. ก็เป็นโครงการหนึ่งที่มีการนำแนวคิดการพัฒนาแบบใหม่นี้มาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ

ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ไม่มีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความหมายของครัวเรือนยากจนเป้าหมายในงบประมาณปี 2544 ที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านทำการคัดเลือกมากที่สุด (ร้อยละ 91.1) โดยจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจําหมู่บ้านจะเข้าใจว่าครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่คัดเลือกนั้นมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 15,000 บาท/คน/ปี ซึ่งเป็นความรู้ความเข้าใจที่ผิดจากผลที่พบจึงสามารถเชื่อมโยงถึงปัญหาอุปสรรคเรื่องการคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์ จปฐ. (ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี) ซึ่งยังพบได้ในหลายหมู่บ้าน และความรู้ความเข้าใจที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่เข้าใจรองลงมา คือเรื่องการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านตามระเบียบโครงการฯ โดยคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจําหมู่บ้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.1) ยังคงไม่ทราบถึงโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากระเบียบโครงการฯ ที่มีการตีกรอบโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านเกินไป ซึ่งเข้าใจได้ยากในหมู่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านโดยทั่วไป

ความรู้ความเข้าใจในด้านการเสนอโครงการขอขืมเงินและการอนุมัติเงินขืมที่น่าสนใจ คือกรณีที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจว่าการขืมเงินจากโครงการ กข.คจ. ไม่สามารถนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิมถึงร้อยละ 36.4 ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรค (ตารางที่ 5.53) กรณีที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายนำไปชำระหนี้เดิม ไม่นำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพตามโครงการ ทำให้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

ในส่วนของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่มีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประเภทอาชีพที่ระบุในโครงการฯ กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายนำเงินยืมไปประกอบอาชีพได้ถึงร้อยละ 71.2 ซึ่งจากผลที่พบสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรค (ตารางที่ 5.51) ในกรณีครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่เข้าใจเกี่ยวกับประเภทอาชีพที่สามารถนำเงินยืมไปลงทุน จากผลที่ได้ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านทำให้ให้คำแนะนำแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการประเมินรายได้หลังจากนำเงินยืมไปลงทุนประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย อาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเลือกทำมีความสำคัญอย่างมากต่อรายได้ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ดังนั้นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีพแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้าน จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ

6.2.4.2 ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการ กข.คจ.

จากภาพรวมปรากฏผลว่า (ตารางที่ 5.47) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. ระดับสูง (ร้อยละ 51.0) ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการฯ ได้พอสมควร แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด (ตารางที่ 5.50) มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีความพอใจน้อยที่สุดในเรื่องระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านกำหนดให้ส่งคืนเงินยืมในแต่ละงวด (ค่าเฉลี่ย 2.03) ซึ่งได้ผลที่ขัดแย้งกับผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบริหารเงินงบประมาณในเรื่องหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจําหมู่บ้านกำหนด โดยครัวเรือนยากจนเป้าหมายเห็นว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดนี้เหมาะสม (ร้อยละ 67.7) โดยสาเหตุของผลที่ขัดแย้งกันนั้นมาจากในกรณีข้อคำถามความเหมาะสมของหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืม จากการสัมภาษณ์ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ได้นำข้อจำกัดเรื่องจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้านที่รอเงินยืมมาพิจารณาในการตอบด้วย โดยส่วนใหญ่จะเห็นว่าระยะเวลาส่งคืนเงินยืมภายในหนึ่งปีมีความเหมาะสม (ร้อยละ 42.9) (ตารางที่ 5.30) เพราะต้องหมุนเวียนเงินยืมให้ครัวเรือนอื่น ๆ ยืมต่อกันได้อย่างทั่วถึง แต่ต่อมาเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในหลักเกณฑ์ที่กำหนด ครัวเรือนยากจนเป้าหมายจะนำไปพิจารณาร่วมกับการประกอบอาชีพและความสามารถในการคืนเงิน จากการสัมภาษณ์จะพบว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่ค่อยพึงพอใจกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพราะไม่สามารถส่งคืนเงินได้ทัน หรือส่งคืนเงินได้ทันแต่ได้ผลกำไรน้อยเพราะผลผลิตยังเก็บเกี่ยวได้ไม่มาก หรือผลผลิตยังไม่ได้ราคาพอ

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ในครั้งนี้ พบว่าโครงการฯ ประสบผลสำเร็จได้ระดับหนึ่ง โดยจะเห็นได้จากผลการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ ความเหมาะสมของกระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบจากโครงการฯ ได้ผลที่สอดคล้องกัน และเนื่องจากข้อจำกัดบางส่วนของปัจจัยนำเข้าสู่โครงการฯ จึงส่งผลให้การประเมินกระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบจากโครงการฯ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข สำหรับข้อเสนอแนะที่ผู้ประเมินจะทำการเสนอต่อไปนี้ ส่วนหนึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จาก การเสนอแนะของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการฯ มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้ประเมินใคร่ขอเสนอความคิดเห็นในเชิงปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1) การจัดสรรบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ โดยเฉพาะพัฒนากรผู้ดูแลหมู่บ้านตามโครงการฯ โดยตรง ควรมีการจัดสรรจำนวนคนกับจำนวนงานให้เหมาะสมกันมากยิ่งขึ้น โดยที่พัฒนากรหนึ่งคนไม่ควรมีความรับผิดชอบหลายโครงการและหลายพื้นที่จนเกินไป และควรมีการเพิ่มจำนวนพัฒนากรให้มากขึ้น เพื่อสามารถออกติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น

2) การจัดสรรกองทุน 280,000 บาท ต่อหมู่บ้านในจำนวนที่เท่า ๆ กัน ในทางปฏิบัติ พบว่า มีความไม่เหมาะสม เนื่องจากความแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อมของแต่ละหมู่บ้าน อาทิ สภาพภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม รวมทั้ง การประกอบอาชีพและจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายในหมู่บ้าน เป็นต้น ดังนั้น แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่ให้มีการกู้หรือยืมเงินในอนาคต จึงควรจัดสรรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญ โดยพื้นที่หรือหมู่บ้านที่ยากจนมาก และมีข้อจำกัดในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มาก ควรได้รับงบประมาณมากกว่าพื้นที่ที่ยากจน และมีข้อจำกัดในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่น้อยกว่า

3) ควรมีการปรับปรุงระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ให้มีความยืดหยุ่น และง่ายต่อการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ระเบียบในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ควรเปิดโอกาสหรือเปิดกว้างให้ผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในระเบียบโครงการฯ เข้ามาเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ได้ ระเบียบในเรื่องการพิจารณาลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน

กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ควรเปิดโอกาสให้มีการใช้เวทีประชาคมหมู่บ้านในการสร้างกฎเกณฑ์ หรือ บทลงโทษที่เหมาะสมในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้เงินโครงการฯ มีการหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ ระเบียบในเรื่องการฟ้องร้องคดีกับครัวเรือนยากจนเป้าหมายผู้ผิดสัญญาขโมยเงิน และคณะกรรมการ กองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านผู้พิจารณาอนุมัติเงินขโมยอย่างไม่โปร่งใส ควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ ในเรื่องการฟ้องร้องคดีให้มีการดำเนินการในเรื่องบทลงโทษที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ระเบียบในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินขโมย ควรมีการพิจารณาจำนวนปีที่ส่งเงินขโมยโดย อาศัยหลักเกณฑ์อื่น ๆ ประกอบด้วย โดยที่สำคัญ ควรมีการพิจารณาถึงอาชีพ และจำนวนครัวเรือน ในบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมายของหมู่บ้าน ประกอบกัน

4) ในการพิจารณาอนุมัติคำขอขโมยเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำ หมู่บ้าน ควรมีการแนะนำให้พิจารณาหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ จปฐ. อาทิ ความซื่อสัตย์ ความขยันทำกิน ประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายขโมยเงินไปลงทุน ความสามารถในการส่งคืนเงินขโมยได้ตรงตามกำหนด การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกนั้น มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

5) ในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ ควรมี การปรับปรุงให้ความทันสมัย พอเพียง และเหมาะสมกับสภาพหมู่บ้านมากยิ่งขึ้น

6) ควรมีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้ความรู้ความเข้าใจ จากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ หรือ การจัดฝึกอบรมในหมู่บ้าน โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถนำผลการประเมินความรู้ความเข้าใจที่ได้จากงานประเมินฉบับนี้ ไปใช้เป็นข้อมูลในการ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านในประเด็นที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ อาทิ สิทธิในการเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านที่สามารถเลือกได้โดยวิธีประชาคมหมู่บ้าน กฎเกณฑ์การขโมยเงินโดยไม่มีคอก เบื้อ ประเภทอาชีพที่ระเบียบโครงการฯ กำหนดให้สามารถนำเงินขโมยไปลงทุนได้ ระยะเวลาส่งคืน เงินขโมยตามที่ระเบียบโครงการฯ กำหนด การเปิดบัญชีที่ธนาคาร การขอผ่อนผันส่งคืนเงินขโมยช้ากว่า กำหนดเนื่องจากเกิดเหตุสุดวิสัย เป็นต้น

7) กรมการพัฒนาชุมชน ควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยเฉพาะในส่วนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เพื่อช่วยในการเตรียม ให้ความรู้ และแก้ไขปัญหาให้กับครัวเรือนยากจนเป้าหมายใน การประกอบอาชีพ โดยมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างเจ้าหน้าที่ของทั้งสองฝ่าย

ภาคผนวก ข

(กรฐ)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน

พ.ศ.2536

โดยที่รัฐบาลได้รับมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน 11,608 หมู่บ้าน ให้แล้วเสร็จในปี 2539 โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2536 ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายตามโครงการ ตามนัยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2536 จำนวน 300 ล้านบาท ในหมวดรายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งสำนักงานประมาณกำหนดให้เบิกจ่ายในลักษณะเงินอุดหนุน และกระทรวงมหาดไทยได้จัดสรรไปให้แก่หมู่บ้านสำหรับดำเนินการตามโครงการ โดยคณะกรรมการหมู่บ้านภายใต้การกำกับดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ โดยความควบคุมของกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและการใช้จ่ายเงินตามโครงการเป็นไป ความความคล่องตัวมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ.2536”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ตลอดจนออกคำสั่งกำหนดวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบนี้ตามที่สมควร

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน หมายความว่า โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนตามที่ได้รับงบประมาณ ตามนัยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2536 รวมทั้งโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนอื่นใดที่คณะกรรมการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาคาความยากจนระดับครัวเรือนตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 20/2536 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2536 กำหนด

“ครัวเรือนยากจน” หมายความว่า ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ต่อคนต่อปี หรือต่ำกว่าเกณฑ์ ระบุ.

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้รวมถึงหน่วยบริการราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดด้วย แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“พัฒนาการอำเภอ” หมายความว่า พัฒนาการอำเภอประจำกิ่งอำเภอด้วย

“กสศ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2516 และ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการ

“คปค” หมายความว่า คณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน รวมถึงคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามกฎหมายการจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

“กม” หมายความว่า คณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน รวมถึงคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

ข้อ 5 ให้พัฒนาการจังหวัดเบิกเงินจากคลังตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติเงินสำนักงานงบประมาณ

ข้อ 6 ให้พัฒนาการจังหวัดจ่ายเงินที่เบิกจากคลังตามข้อ 5 ให้แก่พัฒนาการอำเภอเพื่อนำไปจ่ายให้แก่ กม. ให้จ่ายเป็นเช็คหรือโดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของ กม.ที่เปิดไว้ ณ ธนาคาร

ข้อ 7 การจ่ายเงินตามข้อ 6 ต้องมีหลักฐานการจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ 8 วิธีปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ

หมวด 2

การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำส่งเงิน ของโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ข้อ 9 ให้ กม. เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอ นั้น หากไม่มีธนาคารดังกล่าว ให้ใช้บริการของธนาคารพาณิชย์ กรณีที่ไม่มีธนาคารในท้องที่อำเภอ นั้นให้ใช้บริการของธนาคารในท้องที่อำเภอใกล้เคียงชื่อว่า “บัญชีเงินฝากคณะกรรมการหมู่บ้าน..... (ระบุชื่อหมู่บ้าน)..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน”

ข้อ 10 เงินที่จะนำเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ตามข้อ 9 ได้แก่

- (1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (2) เงินบริจาคหรือเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่ให้แก่โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน

ความยากจน

- (3) เงินใช้คืนเงินยืมจากครัวเรือนยากจน
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากเงินตามโครงการ

บรรดาเงินที่ได้รับดังกล่าวตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ตามข้อ 9 ภายในวันที่ได้รับเงินอย่างช้าภายในวันทำการรุ่งขึ้น

ข้อ 11 การได้มาซึ่งเงินบริจาคหรือเงินช่วยเหลือจะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อผูกพันในการบริจาคหรือช่วยเหลือ

ข้อ 12 เงินในบัญชีเงินฝากตามข้อ 9ให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน โดยให้ครัวเรือนยากจนยืมโดยไม่มีดอกเบี้ยเพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพขยายกิจการทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน ค้าขาย หรืออาชีพอื่นที่ กม.เห็นชอบ ภายในวงเงินที่ กสศ.อนุมัติ

หมวด 3

การขอยืมเงินและการจ่ายเงินยืม

ข้อ 13 ให้กม. รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ในการขืมเงิน และการใช้คืนเงินยืม

ข้อ 14 ลักษณะของโครงการที่ครัวเรือนยากจนมีสิทธิขืมเงินตามโครงการ ได้แก่

- (1) โครงการลงทุนเพื่อประกอบอาชีพทางด้านเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูกพืชไร่ พืชสวนและการประมง
- (2) โครงการลงทุนเพื่อการผลิตและการขยายกิจการทางด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น หัตถกรรม
- (3) โครงการลงทุนค้าขาย
- (4) โครงการลงทุนเพื่อประกอบอาชีพด้านช่างต่าง ๆ
- (5) โครงการอื่น ๆ ตามที่ กม.เห็นชอบ

ข้อ 15 เงินตามโครงการที่ครัวเรือนยากจนขืม ห้ามครัวเรือนยากจนนำไปใช้จ่าย กรณีดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามนำไปใช้หนี้ของตนที่มีอยู่เดิม
- (2) ห้ามนำไปบูรณะซ่อมแซมที่อยู่อาศัย
- (3) ห้ามนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวนอกเหนือจากโครงการภายใต้

ข้อ 14 ที่ได้รับสนับสนุนเงินยืม

ข้อ 16 ให้หัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนซึ่งมีสิทธิภาพของยืมเงินตามโครงการ ยื่นเอกสารต่อกม. ดังนี้

- (1) คำร้องตามแบบทำระเบียบ
- (2) โครงการ / กิจกรรมที่ครัวเรือนยากจนจะดำเนินการ

ข้อ 17 ให้ กม. เสนอ คปต. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสาร พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ แล้วเสนอความเห็นชอบให้ กม. เพื่อนำส่งสภาตำบล พิจารณา

ข้อ 18 ให้เลขานุการ กสศ. นำคำขอยืมและรายละเอียดตามข้อ 16 นัดประชุม กสศ. พิจารณาอนุมัติตามลำดับครัวเรือนที่ กม. เห็นชอบและเสนอ

ข้อ 19 ให้ประธาน กสศ. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินให้ยืม

ข้อ 20 วงเงินทุนมีให้ครัวเรือนยากจนแต่ละรายยืมให้เป็นไปตามที่ กม.เห็นชอบ

ข้อ 21 เมื่อประธาน กสศ. อนุมัติ ให้เลขานุการ กสศ. จัดทำบัญชีที่ กสศ.อนุมัติให้ยืม ส่งให้พัฒนาการอำเภอตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำอำเภอให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่เป็นการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากตามข้อ 9 ให้ กม. เลิกจ่ายเงินในบัญชีฝากเงินดังกล่าวให้แก่ครัวเรือนยากจนเป็นราย ๆ ตามหลักฐานการอนุมัติโครงการของ กสศ.

การจ่ายเงินให้แก่ครัวเรือนยากจน ให้จ่ายเป็นเช็ค

การออกเช็คคำสั่งจ่ายเงินให้กรรมการหมู่บ้าน จำนวน 2 คน เป็นผู้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายร่วมกัน

ข้อ 22 ในการทำสัญญาเงินให้ทำตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ จำนวนอย่างน้อย 4 ชุด โดยให้ดำเนินการดังนี้

(1) มอบให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืม	1 ชุด
(2) กม. เก็บไว้	1 ชุด
(3) ส่งให้อำเภอ (พัฒนาการอำเภอ)	1 ชุด
(4) ส่งให้ กสศ.	1 ชุด

ข้อ 23 การใช้คืนเงินยืมให้เป็นไปตามแผนการใช้คืนเงินยืมของ กม. โดยในปีแรกให้ใช้คืนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ส่วนปีต่อไปให้ใช้คืนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และมีกำหนดระยะเวลาการใช้คืนไม่น้อยกว่า 5 ปี

ข้อ 24 กรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัยหรือเกิดเหตุจำเป็นหรือเกิดภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือโครงการที่ครัวเรือนยากจนดำเนินการโดยใช้เงินยืมไม่ได้ผลเท่าที่ควรอันเป็นสาเหตุให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืมไม่สามารถชำระเงินยืมคืนตามกำหนด ให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืมยื่นคำร้องขอผ่อนผันหรือเลื่อนกำหนดชำระคืนพร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นต่อ กม. พิจารณาผ่อนผันหรือเลื่อนกำหนดชำระ หรือควั่นให้เป็นกรณีแต่ละรายไปทั้งนี้โดยความเห็นชอบของ กสศ.

หมวด 4

การบัญชี

ข้อ 25 เพื่อประโยชน์ในการควบคุม การตรวจสอบ และการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการให้ดำเนินการดังนี้

ให้ กม.ปฏิบัติดังนี้

- ก. ให้ทำรายการแสดงการรับชำระเงินยืมคืน รายงานแสดงการรับเงินกรณีขึ้นและการนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ตามข้อ 9 ให้เป็นปัจจุบัน
- ข. ให้จัดทำบัญชีลูกหนี้รายตัวส่งให้ กสศ.
- ค. ให้รายงานการชำระเงินยืมคืน และยอดหนี้ค้างค้างของผู้ยืมเงินตามโครงการส่ง กสศ. ปีละสองครั้ง
- ง. ให้จัดทำรายงานภาวะหนี้และรายงานฐานะการเงินของโครงการ เสนอ กสศ. คปค. และนายอำเภอทราบ ปีละสองครั้ง

ข้อ 26 ให้จังหวัดรายงานละเอียดตามข้อ 25 ให้กระทรวงมหาดไทยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ 27 ให้จังหวัดเสนอรายงานภาวะหนี้สินและรายงานภาวะหนี้สินและฐานะการเงินของโครงการให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบปีละหนึ่งครั้ง และให้กรมการพัฒนาชุมชนเสนอรายงานภาวะหนี้สินและรายงานฐานะการเงินของโครงการในแต่ละจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยทราบปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ 28 ให้หน่วยตรวจสอบภายใน กรมการพัฒนาชุมชน ตรวจสอบบัญชีและการเงินของโครงการแล้วรายงานผลการตรวจสอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบโดยตรงอย่างน้อยปีละครั้ง

ประกาศ ณ. วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ) พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(กรฐท)
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2539

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 12 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 12 เงินในบัญชีเงินฝากในข้อ 9 ให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน เพื่อให้ครัวเรือนยากจนยืมโดยไม่มีดอกเบี้ยเพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพหรือขยายกิจการทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน ค้าขาย งานช่าง หรืออาชีพอื่นตามที่ กม.เห็นชอบ และภายในวงเงินที่ กม.อนุมัติ”

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 17 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 17 ให้ กม.ปรึกษา คปค.ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารและพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อประกอบในการพิจารณาอนุมัติโครงการและให้เลขานุการ กม.แจ้งผลการพิจารณาโครงการให้อำเภอทราบ”

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 18 และข้อ 19 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความในข้อ 21 และข้อ 22 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 21 ในการทำสัญญาขยืมเงิน ให้ทำตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ จำนวนอย่างน้อย 3 ชุด โดยให้ดำเนินการดังนี้

(1) มอบให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืม	1 ชุด
(2) กม.เก็บไว้	1 ชุด
(3) ส่งให้อำเภอ	1 ชุด

“ข้อ 22 การเบิกจ่ายเงินตามบัญชีเงินฝากตามข้อ 9 ให้กม.เบิกจ่ายเงินฝากดังกล่าวเพื่อจ่ายให้แก่ครัวเรือนยากจนเป็นราย ๆ ตามหลักฐานการอนุมัติโครงการของกม.

การจ่ายเงินให้จ่ายแก่ครัวเรือนที่ยากจน ให้จ่ายเป็นเช็ค หรือโอนเงินเข้าบัญชีครัวเรือนยากจน

การออกเช็คคำสั่งจ่ายเงิน ให้กรรมการหมู่บ้าน จำนวนสองคน เป็นผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายร่วมกัน”

ข้อ 7 ให้ยกเลิกความในข้อ 24 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 24 กรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็น หรือมีภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือโครงการที่ครัวเรือนยากจนดำเนินการ โดยใช้เงินยืมไม่ได้ผลเท่าที่ควรอันเป็นเหตุให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืมไม่สามารถชำระเงินยืมคืนได้ตามกำหนด ให้ครัวเรือนยากจนผู้ยืมยื่นคำร้องขอผ่อนผันหรือเลื่อนการชำระเงิน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นต่อ กม. เพื่อพิจารณาผ่อนผัน หรือเลื่อนการชำระเงินยืมให้เป็นกรณี ๆ แต่ละรายไป”

ข้อ 8 ให้ยกเลิกความข้อ 25 และข้อ 26 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 25 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ ให้กม.จัดทำบัญชีตามแบบบัญชีคุมลูกหนี้รายตัว บัญชีคุมลูกหนี้ บัญชีเงินฝากธนาคาร และบัญชีคุมเงินโครงการฯ ให้เป็นปัจจุบันและการเก็บรักษาเงิน ให้กรรมการหมู่บ้านนำเงินที่ครัวเรือนยากจนส่งให้คืนเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ตามข้อ 9 ภายในสามวันทำการ”

“ข้อ 26 ให้กม. รายงานผลการชำระเงินขึ้นและภาวะหนี้สินของครัวเรือนยากจน
ให้อำเภอรอบ เพื่อรายงานจังหวัดปีละสองครั้ง (ปีงบประมาณ)”

ข้อ 9 ให้ยกเลิกความในข้อ 29 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหาร
และการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 29 ให้หน่วยตรวจสอบภายใน กรมการพัฒนารชุมชนตรวจสอบบัญชีและ
การเงินของโครงการแล้วรายงานผลการตรวจสอบให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ปีละหนึ่งครั้ง”

ให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสำนักงานพัฒนารชุมชนจังหวัดตรวจสอบและแนะนำ
ลงบัญชีเบิกจ่ายเงินของ กม.ปีละสองครั้ง (ปีงบประมาณ) แล้วให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ 11 มีนาคม 2539

(ลงชื่อ) บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท. 0506/ว 232

กรมการพัฒนาชุมชน

ถนนอัษฎางค์ 10200

3 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน 1 ชุด
2. แบบรายงานผลการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน 2 ชุด

ตามที่กรมการพัฒนาชุมชนได้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคาชาความยากจน (กข.คจ.) ซึ่งได้ดำเนินการในระยะที่ 1 ระหว่างปีงบประมาณ 2536 - 2540 และอยู่ระหว่างดำเนินการในระยะที่ 2 ระหว่างปี 2541 - 2544 โดยมอบให้คณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) เป็นองค์กรรับผิดชอบการบริหารจัดการเงินทุนของหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาชาความยากจน พ.ศ. 2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 ตลอดจนทั้งแนวทางและวิธีปฏิบัติที่กำหนดเพิ่มเติมโดยลำดับแล้วนั้น

ในปัจจุบันกรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการ กข.คจ. แล้วใน 17,460 หมู่บ้าน จำนวนเงินทุนทั้งสิ้น 4,888.80 ล้านบาท และมีหมู่บ้านเป้าหมายคงเหลือรอรับการสนับสนุนอีกประมาณ 20,000 หมู่บ้าน ซึ่งถือได้ว่าคณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของทั้งหมู่บ้านที่ได้ดำเนินการแล้ว และที่จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณต่อไป แต่จากการติดตามผล พบว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ดังกล่าวบางส่วนยังมีข้อจำกัดในด้านความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการเงินทุนของหมู่บ้านตามที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากต้องรับผิดชอบโดยลำพัง และ หรือ ประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับเงินทุนไปในทางที่เสียหาย อาทิเช่น ขาดความยุติธรรมในการพิจารณาโครงการและอนุมัติเงินยืม และเบียดบังไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง เป็นต้น

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ดำเนินการโครงการ กข.คจ. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับการส่งเสริมเวทีการเรียนรู้และประชาคมในระดับหมู่บ้าน และนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะกำหนดไว้ใน

ระเบียบฯ โดยอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ดังนั้นในขั้นตอนนี้ จึงขอได้โปรดมอบหมายให้พัฒนาการจังหวัดและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบโครงการ กข.คจ. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน” ขึ้นตามแนวทางในสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้ แล้วรายงานผลให้ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตทราบ ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดเพื่อสรุปรายงานให้กรมฯ ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ พรหมสาส์น)

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

กองพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ 02 - 2226171 - 5 ต่อ 156 – 162

โทรสาร 02 - 2241919

สื่อสาร สป.มท. 50762

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน
(แบบหนังสือ กรมฯ ค่วนมากที่ มท.0506/ว 232 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543)

1) วัตถุประสงค์ได้แก่

- 1.1) เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเงินทุนตามโครงการ กข.คจ. ในระดับหมู่บ้านโดยองค์กรประชาชนที่เกิดจากการรวมตัวของผู้นำชุมชน และกลุ่มกิจกรรมทุกฝ่าย
- 1.2) เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมเวทีการเรียนรู้ประชาคม และเวทีประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน
- 1.3) เพื่อเสริมสร้างกระบวนการส่งเสริม และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีกิจกรรมการบริหารเงินทุนเป็นเครื่องมือ
- 1.4) เพื่อเป็นแนวทางและฐานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมตัว และเชื่อมโยงกิจกรรมเครือข่ายการดำเนินงานหมู่บ้าน กข.คจ.

2) องค์ประกอบคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย
(ผู้นำ / ผู้แทนองค์กร / กลุ่มกิจกรรมและบุคคลในหมู่บ้านนั้น จำนวน 7 - 9 คน ได้แก่

- 2.1) ประธานคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) จำนวน 1 คน
- 2.2) ผู้แทนจากคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) จำนวน 1 คน
- 2.3) ผู้แทนของสมาชิกสภาตำบลหรือสมาชิกสภา อบต. จำนวน 1 คน
- 2.4) อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จำนวน 1 - 2 คน
- 2.5) ผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) จำนวน 1 - 2 คน
- 2.6) ผู้แทนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือกลุ่มอาชีพ จำนวน 1 - 2 คน
- 2.7) ผู้แทนองค์กรชุมชนหรือผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านตามจำนวนที่เหมาะสม

โดยให้ประธาน กม. ตาม 2.1) เป็นประธานคณะกรรมการกองทุนฯ โดยตำแหน่ง แล้วเลือกตั้งรองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการทำหน้าที่อื่นตามความเหมาะสมจำเป็น

3) อำนาจหน้าที่ ได้แก่

- 3.1) บริหารจัดการเกี่ยวกับเงินทุน กข.คจ. ของหมู่บ้าน ตามที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ซึ่งได้แก่ การพิจารณาโครงการยืมเงินของครัวเรือน ยากจนเป้าหมาย การอนุมัติเงินยืม การถอน - ผ่าถอนเงินในบัญชีเงินทุนของหมู่บ้านการรับ - จ่าย เงินทุนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (โดยเฉพาะการเห็นชอบโครงการและอนุมัติเงินยืมยังคงเป็นประธาน

กม.) โดยมติของคณะกรรมการเพื่อให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับระเบียบฯ และแนวทางที่กำหนดไว้เดิม

3.2) การจัดทำบัญชี และทะเบียนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและกำหนดไว้ใน การดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ.

3.3) การสนับสนุน และติดตามช่วยเหลือการประกอบอาชีพของครัวเรือนยากจน เป้าหมาย และเร่งรัดการชำระคืนเงินยืมให้เป็นไปตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ยืมเงิน

3.4) จัดทำระบบข้อมูล การรายงานผลและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ.

3.5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายหรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ. โดยไม่ขัดต่อระเบียบฯ และหรือแนวทางวิธีที่ทางราชการกำหนด

4) เป้าหมาย ขั้นตอน และระยะเวลาดำเนินการ ประกอบด้วย

4.1) ให้พัฒนาการจังหวัดจัดประชุมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเพื่อรับทราบ เหตุผลความสำคัญและแนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ

4.2) มอบภารกิจให้พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากรไปสนับสนุนและช่วยเหลือดำเนินการ จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ในพื้นที่รับผิดชอบโดย

1. จัดประชุมชี้แจงองค์กร กลุ่มกิจกรรมและประชาชนในระดับหมู่บ้าน หรือตำบล / อำเภอ ตามความเหมาะสมโดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ

2. พิจารณา คัดเลือกตัวบุคคล ตามที่กำหนดและเหมาะสมตามองค์ประกอบในข้อ 2 (2.1 - 2.7) โดยมติของที่ประชุม

3. จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ตามข้อ 3 (3.1 - 3.5) และกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งไว้ 3 ปี

4. เสนอร่างคำสั่งฯ ตามข้อ 3. เสนอให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ลงนามแต่งตั้งเป็นรายหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดในข้อ 4.1) แล้วมอบให้คณะกรรมการกองทุนฯ ผู้ได้รับการแต่งตั้งเก็บไว้ที่หมู่บ้าน 1 ชุด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้ง และเก็บสำเนาไว้ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 1 ชุด

5. กำกับ ดูแล ให้มีการมอบหมายงานในความรับผิดชอบระหว่าง คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ผู้รับผิดชอบเดิมกับคณะกรรมการกองทุนฯ ที่แต่งตั้งให้ครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อย พร้อมหลักฐานการมอบหมาย

6. ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนฯ ลดลงเหลือจำนวนน้อยกว่า 2 ใน 3 จากที่ได้รับการแต่งตั้งเนื่องจากเหตุต่าง ๆ อาทิ เช่น เสียชีวิต เปลี่ยนบทบาทหน้าที่หรืออื่น ๆ และ ไม่สามารถบริหารจัดการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้เสนอแต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตาม จำนวนที่กำหนด

4.3) ระยะเวลาดำเนินการ แยกเป็น

1. หมู่บ้านเป้าหมายเดิมที่ได้รับงบประมาณไปแล้วให้ดำเนินการจัดตั้งให้ แล้วเสร็จครบทุกหมู่บ้าน ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2543

2. หมู่บ้านเป้าหมายใหม่ที่จะได้รับงบประมาณในลำดับต่อไป ในปี งบประมาณ 2543 และปีงบประมาณต่อ ๆ ไป ให้ดำเนินการจัดตั้งทันทีที่กำหนดเป็นหมู่บ้านที่จะ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ให้แล้วเสร็จก่อนจัดการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมชุมชน และ โอนเงินทุนเข้าบัญชีของหมู่บ้าน

4.4) การรายงานผลการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ แยกเป็น

1. สำหรับหมู่บ้านเดิมที่ได้รับงบประมาณแล้ว เมื่อจัดตั้งครบถ้วนแล้ว ตามระยะเวลาดำหนดในข้อ 4.3 (1.) ให้จังหวัดรายงานผลให้ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาเขต ทราบ ตามแบบที่กำหนดภายใน 15 วัน

2. สำหรับหมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณใหม่ เพื่อจัดตั้งแล้วให้จังหวัด รายงานผลให้ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตทราบ ตามแบบที่กำหนดภายใน 15 วัน

3. สำหรับศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต ให้สนับสนุน ติดตามและสรุปผลการจัดตั้งของจังหวัด ตามข้อ 4.4 (1.) และ (2.) รายงานกรมฯ ทราบตามแบบที่ กำหนดภายใน 10 วัน หลังจากที่ได้รับแจ้งจากจังหวัด

หมายเหตุ : กรณีหมู่บ้านโครงการเศรษฐกิจชุมชนตามมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจปี 2542 ซึ่งกรมฯ กำหนดแนวทางให้ปรับเป็นหมู่บ้าน กข.คจ.ให้ถือเป็น หมู่บ้านเดิม ตามข้อ 4.3 (1.) ด้วย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน

ตามที่ กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน” ขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรรับผิดชอบการบริหารจัดการเงินทุนตามโครงการ กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ตามหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ค่วนมากที่ มท 0506/ว.232 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543 นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าการกำหนดแนวทางปฏิบัติดังกล่าวดำเนินในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบงบประมาณโครงการ เพื่อมุ่งส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรประชาชน ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับนโยบาย สถานการณ์และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น อาศัยอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามข้อ 3 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. 2536 จึงเห็นว่าการกำหนดให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน” เป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติที่สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ดังกล่าว

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2543

(นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ก

ภาพที่ 1 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพปลูกพริก
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 30 เมษายน 2545

ภาพที่ 2 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพเลี้ยงสุกร
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 30 เมษายน 2545

ภาพที่ 3 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพเลี้ยงกระบือ
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 30 เมษายน 2545

ภาพที่ 4 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพจักสาน
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 3 พฤษภาคม 2545

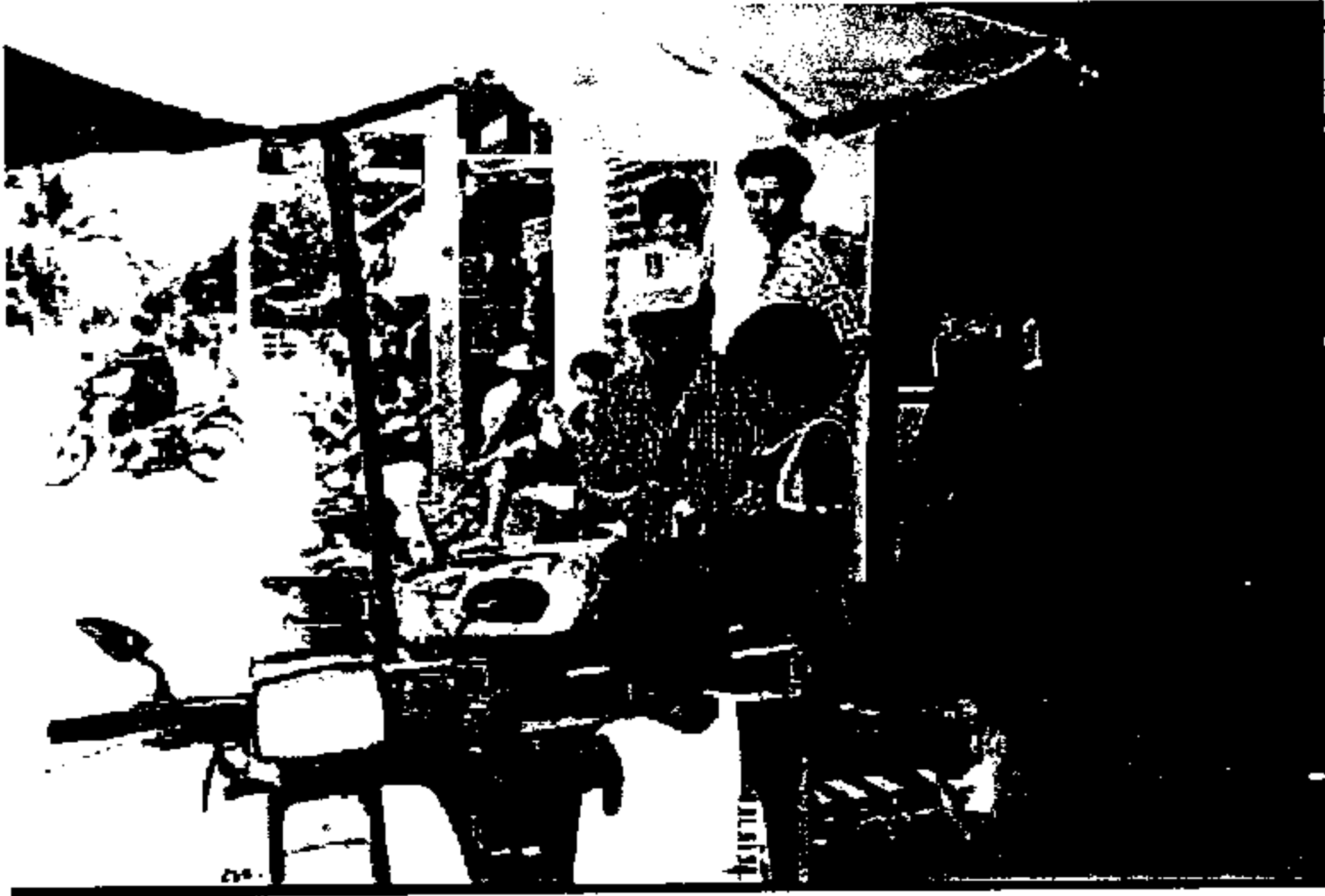

ภาพที่ 5 แสดงการนำเงินขี้มจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพทำไม้กวาด
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 7 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 6 แสดงการนำเงินขี้มจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพขายของชำ
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 14 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 7 แสดงการนำเงินขึ้นจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพขายไอศกรีม
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 14 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 8 แสดงการนำเงินขึ้นจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพก่อสร้าง
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 16 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 9 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพช่างตัดผมชาย
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 17 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 10 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพช่างเสริมสวย
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 20 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 11 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพเย็บผ้า
จ.อุบลราชธานี วันที่ถ่ายภาพ 20 พฤษภาคม 2545

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544

ตามแผนก่่อนี้ต่างประเทศ

(สำหรับครัวเรือนยากจนเป้าหมาย)

ชื่อบ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล .....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อนำผลลัพท์ไปใช้ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น เพราะฉะนั้น คำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอได้โปรดตอบคำถามข้างล่างนี้ตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านทุกข้อทางผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และถือเป็นเกียรติที่ได้รับความร่วมมืออนุเคราะห์จากทุกท่านด้วย จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

.....
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 7 ส่วน

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ในช่องตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 อายุ ..... ปี

1.3 ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

☐ อนุปริญาถึงปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์) มีรวมกัน..... คน

1.5 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนก่อนยืมเงินจากโครงการแก้ไขปัญหาคะยากจน (กข.คจ.)

เป็นจำนวน ..... บาท / คน / ปี

1.6 อาชีพหลัก

☐ ทำนา	☐ ทำสวน
☐ อดสาหกรรมในครัวเรือน	☐ ทำไร่
☐ ช่างต่าง ๆ	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ ค้าขาย	☐ เลี้ยงสัตว์
☐ อื่นๆ (ระบุ)	

1.7 เงินทุนที่ยืมไปจากโครงการแก้ไขปัญหาคะยากจน (กข.คจ.) เป็นจำนวน ..... บาท

ส่วนที่ 2 : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคะยากจน (กข.คจ.) ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

2.1 ครัวเรือนยากจน หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 20,000 บาท / คน / ปี

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.2 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.3 พัฒนกร คือ บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชน มีหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือหมู่บ้านในเรื่องการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ.

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.4 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ครัวเรือนภายในหมู่บ้านไม่สามารถมีส่วนร่วมในการคัดเลือกได้

- ☐ ถูก ☐ ผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม

2.5 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินที่ยืมจากโครงการฯ ไปประกอบอาชีพที่ระบียบโครงการฯ ในเรื่องการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืมระบุไว้ได้เท่านั้น

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.6 การยืมเงินจากโครงการ กข.คจ. คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน สามารถคิดดอกเบี้ยได้

☐ ถูก ☐ ผิด

2.7 ครวเรือนชาวกจนเป้าหมายไม่สามารถนำเงินยืมไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิมได้

☐ ถูก ☐ ผิด

2.8 การพิจารณาให้ยืมเงินตามโครงการฯ จะให้เท่ากันหมดทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน

☐ ถูก ☐ ผิด

2.9 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณาจำนวนเงินที่ครัวเรือนชาวกจนเป้าหมายสามารถยืมได้จากโครงการ กข.คจ.

☐ ถูก ☐ ผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม

2.10 ครัวเรือนชาวกจนเป้าหมายสามารถเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เฉพาะที่ธนาคารออมสิน หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ได้ทำนั้น

☐ ถูก ☐ ผิด

2.11 ครัวเรือนชาวกจนเป้าหมายสามารถถอนเงินทุนไปประกอบอาชีพจากธนาคารได้เป็นเงินสดด้วยตนเอง

☐ ถูก ☐ ผิด

2.12 ตามระเบียบของโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านจะสามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

☐ ถูก ☐ ผิด

2.13 หากเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือ โครงการที่ครัวเรือนชาวกจนเป้าหมายดำเนินการโดยใช้เงินยืมไม่ประสบผลเท่าที่ควร อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถส่งคืนเงินยืมได้ตามกำหนด ครัวเรือนชาวกจนเป้าหมายสามารถยื่นคำร้องขอผ่อนผัน หรือเลื่อนการชำระต่อคณะกรรมการกองทุนกข.คจ. ประจำหมู่บ้านได้

☐ ถูก ☐ ผิด

ส่วนที่ 3 : ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการแก้ไขปัญหาคูหาความยากจน (กข.คจ.)

3.1 ท่านคิดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้าน
ความรู้ความสามารถเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....

3.2 ท่านคิดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้าน
ความเป็นผู้นำเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....

3.3 ท่านคิดว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกมานั้น มีคุณสมบัติเหมาะสมตาม
เกณฑ์ จปฐ. ในเรื่องรายได้ คือ เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท / คน / ปี หรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ).....

3.4 ท่านคิดว่าเงินทุน จำนวน 280,000 บาท มีความพอเพียงกับความต้องการของครัวเรือนใน
หมู่บ้านของท่านหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ.....

3.5 ท่านคิดว่า เงินงบประมาณที่ทางกรมการพัฒนาชุมชนนำมาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน
10,000 บาท มีความพอเพียงต่อการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ.....

ส่วนที่ 4 : กระบวนการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาคูหาความยากจน (กข.คจ.)

4.1 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการขอขืมเงินมีความชัดเจน และ
เข้าใจง่ายหรือไม่

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก).....

4.2 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการรับเงินขืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายหรือไม่

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก).....

4.3 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการส่งคืนเงินยืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายหรือไม่

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก) .....

4.4 ท่านคิดว่าระเบียบของโครงการฯ ในเรื่องต่อไปนี้ เมื่อนำมาปฏิบัติในหมู่บ้านของท่าน ประสบปัญหาในการ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงตามระเบียบบ้างหรือไม่

4.4.1 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการขอยืมเงิน

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ).....

4.4.2 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการรับเงินยืม

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ).....

4.4.3 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการส่งคืนเงินยืม

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ).....

4.5 ท่านได้ผ่านการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือไม่

☐ ได้ผ่านการฝึกอบรม

☐ ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม (ข้ามไปตอบข้อ 4.7)

4.6 หลังจากผ่านการฝึกอบรมแล้ว ท่านได้นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ที่ได้ไปใช้ใน เรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การเสนอโครงการขอยืมเงิน ☐ การรับเงินยืม

☐ การส่งคืนเงินยืม

☐ การทำสมุดบันทึกครัวเรือนเป้าหมายโครงการฯ

☐ การนำเงินไปประกอบอาชีพ

4.7 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน อธิบายหรือสอนเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการฯ ให้แก่ท่านชัดเจนดีหรือไม่

☐ ชัดเจน

☐ ไม่ชัดเจน

- 4.8 ท่านคิดว่า วิธีการมอบหมายงานที่ข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มอบหมายให้แก่ คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่าน มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่
- ☐ เหมาะสม โดยใช้วิธีการใด .....
- ☐ ไม่เหมาะสม โดยใช้วิธีการใด .....
- 4.9 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่านได้มีการคอยดูแล ติดตามผลในการ ประกอบอาชีพ หรือให้คำแนะนำในกรณีที่ท่านมีข้อสงสัย หรือมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ โครงการฯ สม่าเสมอหรือไม่
- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่าเสมอ
- 4.10 หากพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่าน มีการนำ ปัญหา นั้น ๆ ไปแก้ไข ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นหรือไม่
- ☐ มี ปัญหาที่เกิดขึ้นมีเรื่องใดบ้าง (ระบุ) .....
- .....
- ☐ ไม่มี
- 4.11 ท่านคิดว่า พัฒนาการ หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้มีการคอยดูแล ติดตามผลใน การประกอบอาชีพ หรือให้คำแนะนำในกรณีที่ท่านมีข้อสงสัย หรือมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ โครงการฯ สม่าเสมอหรือไม่
- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่าเสมอ
- 4.12 หากพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น พัฒนาการ หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีการนำปัญหา นั้น ๆ ไปแก้ไข ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นหรือไม่
- ☐ มี ปัญหาที่เกิดขึ้นมีเรื่องใดบ้าง (ระบุ) .....
- .....
- ☐ ไม่มี
- 4.13 ท่านคิดว่า วิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอขืมเงินว่า คราวเรือนใดบ้างควรจะได้ขืมเงิน และขืมเงิน ได้ในจำนวนเท่าใดนั้น คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่านใช้วิธีการ เหมาะสมหรือไม่
- ☐ เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- ☐ ไม่เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- .....
- และอยากให้เป็นวิธี .....

4.14 ท่านคิดว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่านพิจารณาอนุมัติและ
จ่ายเงินยืมรวดเร็วเพียงใด

☐ เร็ว

☐ ช้า

4.15 จำนวนเงินยืมที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่านอนุมัติให้ยืมนั้น ท่านคิด
ว่ามีความพอเพียงกับการประกอบอาชีพตามโครงการฯ ของท่านหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

4.16 ท่านคิดว่าการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำ
หมู่บ้านของท่านมีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม โดยกำหนดให้ส่งคืนเงินภายในเวลา ..... ปี

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....

โดยกำหนดให้ส่งคืนเงินภายในเวลา..... ปี

ส่วนที่ 5 : ผลผลิตจากโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

5.1 หลังจากได้เงินทุนจากโครงการฯ ไปแล้ว ท่านได้นำเงินดังกล่าวไปลงทุนประกอบอาชีพใด

☐ ลงทุนทางอาชีพด้านการเกษตร (ระบุ) .....

☐ ลงทุนเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือน (ระบุ) .....

☐ ลงทุนเพื่อขยายกิจการทางด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน (ระบุ) .....

☐ ลงทุนทางด้านการค้าขาย (ระบุ) .....

☐ ลงทุนเพื่อประกอบอาชีพด้านช่างต่าง ๆ (ระบุ) .....

☐ ลงทุนในอาชีพอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านเห็นชอบ

(ระบุ) .....

5.2 รายได้ที่เกิดจากการยืมเงินทุนตามโครงการฯ ไปประกอบอาชีพ เป็นรายได้ประเภทใด

☐ เกิดรายได้ทุกวัน

☐ เกิดรายได้รายสัปดาห์

☐ เกิดรายได้รายเดือน

☐ เกิดรายได้หลังจากลงทุนน้อยกว่า 6 เดือน

☐ เกิดรายได้หลังจากลงทุนมากกว่า 6 เดือน

5.3 หลังจากยืมเงินจากโครงการฯ มาลงทุนประกอบอาชีพ ท่านมีรายได้ ..... บาท /
คน / ปี

5.4 หลังจากเข้าร่วมโครงการฯ ทำให้คุณภาพชีวิตของครัวเรือนของท่านดีขึ้นบ้างหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

5.4.1 ด้านอาหาร

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.2 ด้านที่อยู่อาศัยที่คงทนถาวรมากขึ้น

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.3 ด้านการมีงานทำ

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.4 ด้านการศึกษาของบุตรหลาน

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.5 ด้านการมีเงินออม

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.6 ด้านสุขภาพอนามัย

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

5.4.7 ด้านการมีภาวะหนี้สินลดลง

☐ ดีขึ้น

☐ ไม่ดีขึ้น เพราะ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 6: ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการแก้ไขปัญหาคะណา
(กช.คจ.)

คำถาม	ความคิดเห็น		
	พอใจมาก	ค่อนข้างพอใจ	ไม่พอใจ
ท่านมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานต่อไปนี้เพียงใด			
ด้านการขอยืมเงิน			
6.1 ขั้นตอนการเสนอโครงการขออนุมัติขอยืมเงิน			
6.2 จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติไปประกอบอาชีพ			
6.3 ความเป็นธรรมในการพิจารณาอนุมัติเงินยืม			
6.4 ประเภทอาชีพ 5 ประเภทที่โครงการกำหนดให้นำเงินไปลงทุน			
ด้านการรับเงินยืม			
6.5 ขั้นตอนการรับเงินยืม			
6.6 ความรวดเร็วในการจ่ายเงินยืมแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย			
ด้านการส่งคืนเงินยืม			
6.7 ระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้านกำหนดให้ส่งคืนเงินยืมในแต่ละงวด			
6.8 จำนวนเงินยืมที่ต้องส่งคืนในแต่ละงวด			
ท่านมีความพึงพอใจต่อบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯต่อไปนี้เพียงใด			
6.9 ความเอาใจใส่ในการให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กช.คจ.ประจำหมู่บ้าน			
6.10 ความเอาใจใส่ในการให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการฯ ของข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ			

ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนเป้าหมายต่อโครงการแก้ไขปัญหาคะยากจน (กข.คจ.) (ต่อ)

คำถาม	ความคิดเห็น		
	พอใจมาก	ค่อนข้างพอใจ	ไม่พอใจ
ท่านมีความพึงพอใจต่อผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการฯ ต่อไปนี้เพียงใด			
6.11 รายได้มากขึ้น			
6.12 การมีงานทำ			
6.13 การมีที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น			
6.14 การมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น			

ส่วนที่ 7 : ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

7.1 การเสนอโครงการขอเงิน

.....

.....

7.2 การรับเงินยืม

.....

.....

7.3 อาชีพที่นำเงินไปลงทุน

.....

.....

7.4 การส่งคืนเงินยืม

.....

.....

7.5 อื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสอบถาม
โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544
ตามแผนก่่อนี้ต่างประเทศ
(สำหรับคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน)

ชื่อบ้าน..... หมู่ที่ ..... ตำบล .....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อนำผลลัพท์ไปใช้ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น เพราะฉะนั้น คำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามีความสำคัญ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอได้โปรดตอบคำถามข้างล่างนี้ตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านทุกข้อทางผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และถือเป็นเกียรติที่ได้รับความร่วมมืออนุเคราะห์จากทุกท่านด้วย จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 5 ส่วน
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 อายุ ..... ปี

1.3 ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

☐ อนุปริญญาตรีถึงปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใดในคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

☐ ประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน	☐ อาสาพัฒนาชุมชน (อช.)
☐ ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)	☐ ผู้แทนกลุ่มออมทรัพย์
☐ ผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.)	☐ ผู้แทนกลุ่มอาชีพ
☐ ผู้แทน อบต. หรือสภาตำบล	☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ ผู้แทนองค์กรประชาชน	☐ อื่น ๆ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 2 : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.)
ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

2.1 ในการพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมายในงบประมาณปี 2544 นี้ ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย หมายถึง ครัวเรือนยากจนที่มีรายได้น้อยต่ำกว่า 15,000 บาท/คน/ปี

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.2 ครัวเรือนในหมู่บ้านสามารถมีส่วนร่วมในการพิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านได้ ในลักษณะของกระบวนการประชาคม

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.3 พัฒนากรณีหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ติดตามสนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือแก่หมู่บ้านที่ยืมเงินจากโครงการ กข.คจ.

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.4 ผู้แทนจากกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน อาทิ กลุ่มสตรีหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ฯ หรือกลุ่มอาชีพ ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

- ☐ ถูก ☐ ผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอโครงการขอยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืม

2.5 การพิจารณาลำดับการขอยืมเงินก่อน - หลัง คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านจะพิจารณาลำดับเลขที่ในสมุดบัญชีทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

- ☐ ถูก ☐ ผิด

2.6 วงเงินทุนที่ให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายแต่ละรายนำไปประกอบอาชีพให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านเห็นชอบ

☐ ถูก

☐ ผิด

2.7 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินยืมไปชำระหนี้เดิมได้

☐ ถูก

☐ ผิด

2.8 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถนำเงินไปประกอบอาชีพใดก็ได้ที่ต้องการ

☐ ถูก

☐ ผิด

2.9 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านสามารถพิจารณาให้การยืมเงินในโครงการฯ มีดอกเบี้ยได้ โดยไม่ต้องนำเงินดอกเบี้ยนั้นมาสมทบเป็นทุนในการยืมเงินครั้งต่อไป

☐ ถูก

☐ ผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝาก - ถอนเงินยืม และการส่งคืนเงินยืม

2.10 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เฉพาะที่ธนาคารออมสิน หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ได้เท่านั้น

☐ ถูก

☐ ผิด

2.11 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายสามารถถอนเงินทุนไปประกอบอาชีพจากธนาคารได้เป็นเงินสดได้ด้วยตนเอง

☐ ถูก

☐ ผิด

2.12 ตามระเบียบของโครงการฯ ในเรื่องการส่งคืนเงินยืม คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านจะสามารถกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

☐ ถูก

☐ ผิด

2.13 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไม่สามารถยื่นคำร้องขอผ่อนผัน หรือเลื่อนการคืนเงินต่อคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

☐ ถูก

☐ ผิด

ส่วนที่3 : ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)

3.1 ท่านคิดว่า จำนวนของกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านมีความพอเพียงกับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง (ควรเป็น ..... คน)

3.2 ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีจำนวนพอเพียงกับการดูแล ติดตาม หรือให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมายหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง (ควรเป็น ..... คน)

3.3 ท่านคิดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม (ระบุ) .....

3.4 ท่านคิดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีคุณสมบัติในด้านความเป็นผู้นำเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม (ระบุ) .....

3.5 ท่านคิดว่า ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกมานั้น มีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ จปฐ. ในเรื่องรายได้ คือ เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท / คน / ปี หรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม (ระบุ) .....

3.6 ท่านคิดว่า เงินทุน 280,000 บาท มีความพอเพียงกับหมู่บ้านของท่านหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

3.7 ท่านคิดว่า เงินงบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดให้มาใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10,000 บาท มีความพอเพียงต่อการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

3.8 ในการบริหารจัดการโครงการฯ ของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีปัญหา
ความไม่พร้อมในสิ่งต่อไปนี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สถานที่   ☐ วัสดุอุปกรณ์
☐ ขนพาหนะ

ส่วนที่ 4 : กระบวนการการดำเนินงานตามโครงการ

4.1 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านได้มีการประชุมวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า
ก่อนดำเนินงานจริงบ้างหรือไม่

- ☐ มี อาทิ ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ) .....
☐ ไม่มี (ข้ามไปข้อ 4.5)

4.2 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านมีการประชุมวางแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุงการ
ดำเนินงานให้ดีขึ้นบ้างหรือไม่

- ☐ มี และมีบ่อยเพียงใด .....
☐ ไม่มี

4.3 ถ้ามีการวางแผน รายละเอียดของแผนเป็นที่เข้าใจในหมู่ผู้ปฏิบัติให้สามารถดำเนินงานได้อย่าง
ราบรื่น หรือไม่

- ☐ เป็นที่เข้าใจดี   ☐ ไม่เป็นที่เข้าใจ

4.4 ในการปฏิบัติงานตามแผน มีปัญหาไม่สามารถปฏิบัติตามแผนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่

- ☐ ไม่มี
☐ มี ในเรื่อง (ระบุ) .....

4.5 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านได้มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมของ
บุคลากรให้เหมาะสมกับงานในแต่ละบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และระเบียบ
ของโครงการฯ หรือไม่

- ☐ มี   ☐ ไม่มี

4.6 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการจัดสรร และตรวจสอบถึงความพร้อมทาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และ
ระเบียบของโครงการฯ หรือไม่

- ☐ มี   ☐ ไม่มี

4.7 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านได้มีการจัดลำดับงานที่ควรทำก่อน – หลัง อย่างเป็นระบบ หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

4.8 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการฯ ขออนุมัติเงินยืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายเพียงใด

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก)

.....
 .....

4.9 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการรับเงินยืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายเพียงใด

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก)

.....
 .....

4.10 ขั้นตอนในระเบียบของโครงการฯ เรื่องการส่งคืนเงินยืม มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายเพียงใด

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก)

.....
 .....

4.11 การทำบัญชี – เอกสารทางการเงินตามระเบียบของโครงการฯ มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายเพียงใด

☐ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

☐ ไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก (ระบุเรื่องที่ไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก)

.....
 .....

4.12 ท่านคิดว่า การนำระเบียบของโครงการฯ ดังต่อไปนี้ เมื่อมาใช้กับหมู่บ้านของท่าน สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงหรือไม่

4.12.1 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการเสนอโครงการฯ ขออนุมัติเงินยืม

☐ สามารถปฏิบัติได้จริงในทุกๆ ข้อ

☐ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ) .....

4.12.2 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการรับเงินยืม

☐ สามารถปฏิบัติได้จริงในทุกๆ ข้อ

☐ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ) .....

4.12.3 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการส่งคืนเงินยืม

☐ สามารถปฏิบัติได้จริงในทุกๆ ข้อ

☐ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ) .....

4.12.4 ระเบียบของโครงการฯ เรื่องการทำบัญชี - เอกสารต่าง ๆ ทางการเงิน

☐ สามารถปฏิบัติได้จริงในทุกๆ ข้อ

☐ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงในบางข้อ ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ) .....

4.13 ท่านได้ผ่านการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือไม่

☐ ได้ผ่านการฝึกอบรม

☐ ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม (ข้ามไปตอบข้อ 4.15)

4.14 หลังจากผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ท่านได้นำความรู้ความเข้าใจที่ได้มาใช้ในการเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การเขียนโครงการขออนุมัติเงินยืม

☐ การรับเงินยืม

☐ การส่งคืนเงินยืม

☐ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิยืมเงิน

☐ การทำบัญชี - เอกสารทางการเงิน

4.15 พัฒนาการ และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ สอนงานให้แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้านได้อย่างชัดเจนหรือไม่

☐ ชัดเจน

☐ ไม่ชัดเจน ในเรื่อง (ระบุ) .....

- 4.16 ท่านคิดว่าวิธีการมอบหมายงานของพัฒนากร และข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ แก่
กรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านแต่ละท่านนั้น เหมาะสมหรือไม่
- ☐ เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- ☐ ไม่เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- 4.17 ท่านคิดว่า พัฒนากร หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ได้มีการคอยดูแล ติดตามผลการ
ดำเนินงาน หรือให้คำแนะนำในกรณี ที่ท่านมีข้อสงสัย หรือมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ
โครงการฯ สม่าเสมอหรือไม่
- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่าเสมอ
- 4.18 หากพบปัญหาเกิดขึ้น พัฒนากร หรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องดังกล่าว มีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ
ให้ดีขึ้นหรือไม่
- ☐ มี ปัญหาที่พบคือ (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี
- 4.19 ท่านคิดว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ได้มีการคอยดูแล ติดตามผลการ
ดำเนินงานหรือให้คำแนะนำในกรณี ที่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีข้อสงสัย หรือมีปัญหา
ต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการฯ สม่าเสมอหรือไม่
- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่าเสมอ
- 4.20 หากพบปัญหาเกิดขึ้น คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน มีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ
ให้ดีขึ้นหรือไม่
- ☐ มี ปัญหาที่พบคือ (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี
- 4.21 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน จะมีการรายงานผลการดำเนินงานให้แก่
หน่วยงานราชการ สม่าเสมอหรือไม่
- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่าเสมอ
- 4.22 ท่านคิดว่า วิธีการพิจารณาอนุมัติคำขอสินเชื่อเงินของท่านจะให้ครัวเรือนใดยืมบ้าง และให้ยืม
ในจำนวนเงินเท่าใด เป็นวิธีที่เหมาะสมกับหมู่บ้านของท่านหรือไม่ เพียงใด
- ☐ เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- ☐ ไม่เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- อยากให้เป็นวิธี.....

4.23 ท่านคิดว่าเงินยืมที่ท่านพิจารณาให้ครัวเรือนยืมไปประกอบอาชีพในแต่ละรายนั้น มีความพอเพียงต่อการประกอบอาชีพหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ .....

4.24 ท่านคิดว่า การกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินยืมของท่าน มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

☐ เหมาะสม โดยกำหนดให้ส่งคืนภายใน ..... ปี

☐ ไม่เหมาะสม โดยกำหนดให้ส่งคืนภายใน ..... ปี

เพราะ .....
.....

4.25 ท่านคิดว่า กระบวนการเบิกจ่ายเงินทุนจากอำเภอสู่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายนั้น มีความรวดเร็วหรือไม่

☐ เร็ว

☐ ช้า

4.26 การประสานงานเพื่อดำเนินงานตามโครงการฯ ภายในหมู่บ้านของท่านมีการประสบปัญหาใดบ้างหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ) .....

4.27 การประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านของท่านกับหน่วยราชการประสบปัญหาใดหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่องใดบ้าง (ระบุ) .....

ส่วนที่ 5 : ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

5.1 การวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ

.....

.....

5.2 การนำระเบียบของโครงการฯ มาใช้ในการดำเนินงาน

.....

.....

5.3 บุคลากร สถานที่ และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ

.....

.....

5.4 การมอบหมายงาน การติดตามผล และการรายงานผลการดำเนินงาน

.....

.....

5.5 การประสานงาน

.....

.....

5.6 อื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสอบถาม

โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544

ตามแผนก่่อนี้ต่างประเทศ

(สำหรับข้าราชการผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ)

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อนำผลลัพท์ไปใช้ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น เพราะฉะนั้น คำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามีความสำคัญ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอได้โปรดตอบคำถามข้างล่างนี้ตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านทุกข้อทางผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และถือเป็นเกียรติที่ได้รับความร่วมมืออนุเคราะห์จากทุกท่านด้วย จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

.....
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ ..... ปี

1.3 ตำแหน่ง

☐ พัฒนาการจังหวัด ☐ พัฒนาการอำเภอ
☐ พัฒนาการ

1.4 ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าอนุปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีถึงปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1 - 2 ปี
☐ 3 - 4 ปี ☐ 5 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 : ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการแก้ไขปัญหามลพิษ (กข.คจ.)

2.1 ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการฯ มีจำนวนพอเพียงต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

2.2 ท่านคิดว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ความสามารถในจังหวัด หรือในความรู้ของท้องถิ่นมีความเหมาะสมในทุกหมู่บ้านหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม (ระบุกรณีที่ ไม่เหมาะสม).....

2.3 ท่านคิดว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในด้านความเป็นผู้นำในจังหวัด หรือในความรู้ของท้องถิ่นมีความเหมาะสมในทุกหมู่บ้านหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม (ระบุกรณีที่ ไม่เหมาะสม).....

2.4 ท่านคิดว่า คราวเรือนยากจนเป้าหมายที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน และคปค. ได้คัดเลือกมานั้น มีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ จปฐ. ในเรื่องรายได้ หรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....

2.5 ท่านคิดว่า เงินงบประมาณที่รัฐให้สนับสนุนเป็นทุนในการดำเนินงานทั้งหมด 292,480 บาทนั้น มีความพอเพียงต่อการดำเนินงานตามโครงการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

2.5.1 เงินงบประมาณเพื่อการเตรียมความพร้อมชุมชนตามโครงการฯ หมู่บ้านละ 10,000 บาท

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

2.5.2 เงินงบประมาณเป็นทุนเพื่อครัวเรือนยากจนเป้าหมายอื่นไปประกอบอาชีพ

หมู่บ้านละ 280,000 บาท

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

2.5.3 เงินบริหารจัดการโครงการ (ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ) หมู่บ้านละ 2,480 บาท

☐ พอเพียง

☐ ไม่พอเพียง เพราะ (ระบุ) .....

2.6 ท่านประสบปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการในสิ่งเหล่านี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ ปัญหา คือ .....

☐ วัสดุอุปกรณ์ ปัญหา คือ .....

☐ ยานพาหนะ ปัญหา คือ .....

ส่วนที่ 3 : กระบวนการการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหายากจน (กข.คจ.)

3.1 ทางจังหวัดได้มีการจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการฯ หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี (ข้ามไปข้อ 3.5)

3.2 ท่านคิดว่า แผนโครงการฯ ดังกล่าวในข้อ 3.1 มีรายละเอียดชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติหรือไม่

☐ ชัดเจน

☐ ไม่ชัดเจน ในเรื่อง (ระบุ) .....

3.3 ท่านคิดว่า แผนโครงการฯ เมื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่โครงการฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่

☐ สามารถปฏิบัติได้จริง

☐ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง เพราะ (ระบุ) .....

3.4 ถ้าพบว่าแผนโครงการฯ มีปัญหาเมื่อนำไปปฏิบัติ ท่าน หรือ หน่วยงานของท่านได้มีการปรับแผนให้ดีขึ้นบ้างหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

3.5 หน่วยงานของท่านได้มีการจัดสรรและตรวจสอบถึงความพร้อมบุคลากรผู้ดำเนินงานตามโครงการฯ ให้เหมาะสมกับงานในแต่ละบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และระเบียบของโครงการฯ หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

3.6 หน่วยงานของท่านได้มีการจัดสรรและเตรียมความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ บ้างหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

3.7 หน่วยงานของท่านได้มีการจัดทำตารางการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

3.8 ท่านคิดว่า ระเบียบของโครงการฯ ต่อไปนี้ มีรายละเอียด และขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน เอื้อต่อการปฏิบัติงานหรือไม่

3.8.1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญห
ความยากจน พ.ศ. 2536

☐ ชัดเจนดี

☐ ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง (ระบุ) .....
.....
(ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด) .....
.....

3.8.2 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญห
ความยากจน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539

☐ ชัดเจนดี

☐ ไม่ชัดเจนในบางเรื่อง (ระบุ) .....
.....
(ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด) .....
.....

3.8.3 แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543
เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

☐ จัดเจตน์

☐ ไม่จัดเจตน์ในบางเรื่อง (ระบุ) .....

(ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด) .....

3.9 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนอย่างมากในการนำระเบียบที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3.7
ไปใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ ท่านคิดว่า ระเบียบเหล่านี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ในพื้นที่โครงการฯ หรือไม่

3.9.1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหา
ความยากจน พ.ศ. 2536

☐ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

☐ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ)

3.9.2 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหา
ความยากจน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539

☐ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

☐ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ)

3.9.3 แบบหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0506/ว 32 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543
เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน

☐ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

☐ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในข้อใดบ้าง และเพราะเหตุใด (ระบุ)

- 3.10 เพื่อให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านสามารถดำเนินงานได้ตรงตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ท่านได้มีการแนะนำหรือสั่งการให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ดำเนินการพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบจากส่วนกลางดัง ในข้อ 3.9 บ้างหรือไม่
- ☐ มี (ระบุ) .....
- .....
- ☐ ไม่มี
- 3.11 ท่านพบบ้างหรือไม่ว่า คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน ได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ พิเศษนอกเหนือจากระเบียบของโครงการฯ ดังในข้อ 3.9 กำหนดไว้
- ☐ มี (ระบุ) .....
- .....
- ☐ ไม่มี
- 3.12 ท่านคิดว่า วิธีการมอบหมายงานให้แก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในความ รับผิดชอบหรือในจังหวัดของท่านมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่
- ☐ เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- ☐ ไม่เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
- 3.13 ในกรณีที่มีข้อสงสัยบางประการในแนวนโยบาย และการปฏิบัติตามโครงการฯ และได้หารือ ไปยังจังหวัด และ/หรือ กรมการพัฒนาชุมชน ท่านได้รับข้อชี้แจงต่าง ๆ ชัดเจนหรือไม่
- ☐ ชัดเจน
- ☐ ไม่ชัดเจน ในเรื่อง (ระบุ) .....
- 3.14 ท่านได้มีการติดตามการดำเนินงาน และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำ หมู่บ้าน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย สม่ำเสมอหรือไม่
- ☐ สม่ำเสมอ โดยใช้วิธี .....
- ☐ ไม่สม่ำเสมอ โดยใช้วิธี .....
- 3.15 หากพบปัญหาเกิดขึ้น ท่านได้มีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ให้ดีขึ้นหรือไม่
- ☐ มี ปัญหาที่พบคือ (ระบุ) .....
- .....
- ☐ ไม่มี

- 3.16 คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในความรับผิดชอบหรือในจังหวัดของท่าน มีการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ แก่หน่วยงานราชการสม่ำเสมอหรือไม่
☐ สม่ำเสมอ ☐ ไม่สม่ำเสมอ
- 3.17 ท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ให้แก่ผู้บังคับบัญชาสม่ำเสมอหรือไม่
☐ สม่ำเสมอ
☐ ไม่สม่ำเสมอ เพราะ (ระบุ) .....
- 3.18 วิธีการเบิกจ่ายงบประมาณ โครงการฯ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. 2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539 มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร
☐ ไม่มี
☐ มี ปัญหาที่พบคือ (ระบุ) .....
- 3.19 ท่านคิดว่า วิธีการพิจารณาคำขอสินเชื่อเงินของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน ในความรับผิดชอบหรือในจังหวัดของท่าน มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่
☐ เหมาะสม โดยใช้วิธี .....
.....
☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....
โดยวิธี .....
.....
- 3.20 ท่านคิดว่า จำนวนเงินที่คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในความรับผิดชอบหรือในจังหวัดของท่านพิจารณาให้ครัวเรือนยื่นไปประกอบอาชีพนั้น มีความพอเพียงต่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
☐ พอเพียง
☐ ไม่พอเพียง เพราะ .....
- 3.21 ท่านคิดว่าการกำหนดระยะเวลาการส่งคืนเงินยืมของคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในความรับผิดชอบหรือในจังหวัดของท่านมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่
☐ เหมาะสม โดยกำหนดเป็น ..... ปี
☐ ไม่เหมาะสม เพราะ (ระบุ) .....
โดยกำหนดเป็น ..... ปี

3.22 การประสานงานระหว่างหน่วยราชการด้วยกันมีปัญหาหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่อง (ระบุ) .....

3.23 การประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้านในจังหวัด หรือในหมู่บ้านในความรับผิดชอบของท่านกับหน่วยงานราชการมีปัญหาหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ในเรื่อง (ระบุ) .....

ส่วนที่ 4 : ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

4.1 .....

.....

.....

4.2 .....

.....

.....

4.3 .....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- กนิษฐา สุวัตรกุล. 2541. การประเมินโครงการฝึกอบรมอาชีพ: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ส่งเสริม
และฝึกอบรมสตรีภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- กรมการพัฒนาชุมชน. ม.ป.ป. โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน สร้างฝันให้เป็นจริง. (แผ่นพับ).
_____. ม.ป.ป. โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.). (อัดสำเนา).
- _____. 2536. รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย ปี 2535 จากข้อมูลความจำเป็น
พื้นฐาน (จปฐ.). กรุงเทพมหานคร: เสริมกิจ.
- _____. 2540. รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย ปี 2539 จากข้อมูลความจำเป็น
พื้นฐาน(จปฐ.). กรุงเทพมหานคร: เสริมกิจ.
- _____. 2543. แนวทางการใช้ประโยชน์จากข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. 2ค.
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- กรวิทย์ ศรีกิจการ. ม.ป.ป. การประเมินโครงการ. (อัดสำเนา).
- กัจจ ราชคำ. 2539. การประเมินโครงการประมงหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี ทำนบปลาหนอง
บัวคง อำเภอรามไศย จังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- กิตตินันท์ อรรถบพ. 2542. การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสุขาภิบาล:
ศึกษาเฉพาะกรณี สุขาภิบาลบางปะหัน และสุขาภิบาลนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- กิตติมา ปรีดีคิลก. 2524. ทฤษฎีการบริหารองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กุลลาบ รัตนธรรม และคณะ. 2535. การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินงานแผน
พัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร:
โครงการมหาวิทยาลัย สนับสนุนงานพัฒนาตามโครงการน้ำพระทัยจากในหลวง เพื่อ
พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวพระราชดำริ.

- ชาติยา กรรณสูตร. 2535. ความยากจนในประเทศไทย รากเหง้าและผลพวง. เอกสารเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลำดับที่ 1800.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2533-2534. คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนโครงการบริการสังคม และค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. 2532. การประเมินผลโครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประจำปีงบประมาณ 2531. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. 2522. แนวความคิดใหม่ในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. 2527. การบริหารงานพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์.
- _____. ม.ป.ป. CHAKRIT'S PODCE: Social Development Management Process. (อัดสำเนา).
- จำลอง อติกุล. 2535. คู่มือ การประเมินผลหลังการดำเนินการ (Post Evaluation). คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ขวัญี เกรจินดา. 2530. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการค่อศูนย์บริการกำจัดกากอุตสาหกรรมแขวงแสมคำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. 2543. การบริหารการพัฒนาชนบทเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- จิตชัย ไชยรัตน์. 2537. คุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาหน้าบ้านโพนธาตุ และบ้านห้วยสูง อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐริมา มากชู. 2545 (30 เม.ย.). ภาพที่ 1 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพปลูกพริก. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____. 2545 (30 เม.ย.). ภาพที่ 2 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพเลี้ยงสุกร. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____. 2545 (30 เม.ย.). ภาพที่ 3 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพเลี้ยงกระบือ. จังหวัดอุบลราชธานี.

- _____ . 2545 (3 พ.ศ.). ภาพที่ 4 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
จักรสาน. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (7 พ.ศ.). ภาพที่ 5 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ทำไม้กวาด. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (14 พ.ศ.). ภาพที่ 6 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ขายของชำ. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (14 พ.ศ.). ภาพที่ 7 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ขายไอศกรีม. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (16 พ.ศ.). ภาพที่ 8 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ก่อสร้าง. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (17 พ.ศ.). ภาพที่ 9 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ช่างตัดผมชาย. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (20 พ.ศ.). ภาพที่ 10 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
ช่างเสริมสวย. จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____ . 2545 (20 พ.ศ.). ภาพที่ 11 แสดงการนำเงินยืมจากโครงการฯ ไปลงทุนอาชีพ
เย็บผ้า. จังหวัดอุบลราชธานี.
- ศิริก ฤกษ์หรรษา. 2527. การพัฒนาชนบท เน้นหนักการพัฒนาสังคมและแนวความคิดความจำเป็น
พื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- ธงชัย ถิ่นดวงษ์. 2531. หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- นัยนา เชาวลาห์. 2543. การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหาร
งานสำหรับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหาร
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิภาพรรณ จันทร์เจ้า. 2542. การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ปี 2536:
ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหาร
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิตา ชูโต. 2538. การประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: พี. เอ็น. การพิมพ์.
- ประไพศรี คยานันท์. 2533. การประเมินโครงการครูทายาทของวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประยุทธ โพธิ์แก้วกุล. 2542. การประเมินผลโครงการมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 3 ณ จังหวัดบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์.
- พยอม วงศ์สารศรี. 2528. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์.
- พรรณี ประเสริฐวงษ์, วีรนาถ มานะกิจ และประทุมวรรณ สุพรรณโอ. 2515. การจัดการและการบริหาร (Organization and Management (O&M)). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- มบุญ คณะวัฒนา. 2532. การบริหาร - การจัดการธุรกิจยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- เขาวดี วิบูรณ์ศรี. 2539. การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนี บัวสนธ์. 2540. การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอมแพค พรินท์ จำกัด.
- รัตนาเพชรพรรณ. 2539. ความพึงพอใจของประชาชนต่อกิจกรรมบริการด้านการโยธาของสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์.
- วิชัยรูปจำดี. 2541. เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการโครงการพัฒนา. (อัดสำเนา).
- วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร. 2542. การประเมินความพึงพอใจและผลการตรวจสุขภาพของผู้มารับการตรวจสุขภาพที่คลินิกเวชศาสตร์ป้องกัน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิพงษ์ ไครพิพัฒน์. 2538. ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากคลินิกนิรนาม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาที. 2536. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริอร ขันรหัด. 2539. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อักษราพิพัฒน์ จำกัด.
- สมพงศ์ เกษมสิน. 2513. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. 2519. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุขุม มูลเมือง. ม.ป.ป. เทคนิคการประเมินผลโครงการ. (อัดสำเนา).

- สุจิต ศิลารักษ์. 2535. การศึกษาผู้ใหญ่ : ทฤษฎี และการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2525. Quality of Values. (อัครสำเนา).
- สุธรรม รัตนโชติ. 2527. ความยากจน: ทฤษฎีและการวิเคราะห์. หน่วยกิจกรรมนักศึกษา สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาวดี กอคำรงค์. 2523. การวิเคราะห์แนวโน้มของความยากจนในเมืองและชนบทระหว่าง
ปี2511/12 และ 2518/19. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. 2540. รายงานการประเมินโครงการแก้ไขปัญหความยากจน (กข.คจ.) ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2536-2539). สนับสนุนงบประมาณโดย กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวง
มหาดไทย.
- สุวิมล ศิริกานันท์. 2543. การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ. 2541. การพัฒนาเครื่องวัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย (สกว.).
- อภิชาติ พุทธบุญ. 2542. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านงานสอบสวนของสถานี
ตำรวจภูธร อำเภอเมืองอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- อัจฉรา บุญโท. 2534. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการงานทะเบียนราษฎรสำนักทะเบียน
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- อำไพ อินทรประเสริฐ. 2533. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครู. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุ้นดา นพคุณ. 2526. แนวคิดทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชนเรื่องคิดเป็น.
กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- Perlman, Richard. 1976. The Economics of Poverty. New York: McGraw - Hill Book
Company.

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นางสาว ญัฐริมา มากชู
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตร์ (สาขาการปกครอง - บริหาร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2541
ตำแหน่ง	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ที่อยู่ปัจจุบัน	929/1 ถ.มิตรภาพ ต.อรัญญิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ 055 - 266171